

Bundel – Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 9 juli 2026

Agenda bijlagen

- 1 AGENDA AB OZHZ 9 juli 2026 vs01
- 3 Conceptnotulen AB OZHZ 2 april 2026 vs02
- 4a Belegnotitie jaarstukken 2025.doc
- 4b RA4953 – GR Omgevingsdienst ZHZ – jaarrekening incl. controleverklaring 2025
- 4c RA4954 – GR Omgevingsdienst ZHZ – accountantsverslag 2025
- 4d RA4953 – GR Omgevingsdienst ZHZ – Aanbiedingsbrief
- 4e Bestuursnotitie accountantsverslag 2025
- 5a Belegnotitie eerste begrotingswijziging 2026
- 5b Bestuursnotitie eerste begrotingswijziging 2026x
- 6a Belegnotitie ontwerpbegroting 2027x
- 6b Ontwerpbegroting 2027 vastgesteld DB 090426 voor DB 250626
- 6c Bestuursnotitie zienswijzen BGR 2027 vs04 voor AB
- 7 Belegnotitie vrijval bestemmingsreserve werkconcept
- 8a Belegnotitie toekomstige relatie BD
- 8b Bestuursnotitie toekomstige relatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden
- 10 Belegnotitie leden DB en auditcommissie
- 11a Belegnotitie ODNL
- 11b Rol en positionering omgevingsdiensten
- 11c brief voorzitters omgevingsdiensten met bijlagen
- 12a sociaal-jaarverslag-2025
- 12b Jaarverslag 2025 strafrechtelijke handhaving
- 12c Besluitenlijst DB OZHZ 9 april 2026
- 12d OZHZ eindrapportage robuustheid vastgesteld DB 090426
- 12e Werkafspraken Omgevingswet_OZHZ en opdrachtgevers 2026 definitief
- 12f Jaarverslag 2024 archivaris

Algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

AGENDA VAN DE VERGADERING VAN 9 JULI 2026

9.30 tot 11.00 uur

Stadskantoor Dordrecht, Spuiboulevard 300, vergaderkamer 1, Dordrecht

	ONDERWERP	BIJLAGEN
1.	Opening en mededelingen	
2.	Welkom aan de nieuwe leden van het AB - Introductie op de werkzaamheden van OZHZ door de directeur, Ronald Visser - Toelichting op de voorliggende agenda van het AB	
3.	Notulen van de vergadering van 2 april 2026 - Vaststellen van de notulen van 2 april 2026	- Concept-notulen van de vergadering van 2 april 2026
EIGENAAR		
4.	Jaarstukken 2025 - Kennisnemen van het accountantsverslag 2025 en de reactie daarop van OZHZ - Vaststellen van de jaarrekening 2025 - Besluiten om het positieve resultaat over 2025 van € 1.756.190 als volgt te verdelen: - o Een bedrag van € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve archiefbewerking. - o Een bedrag van € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers conform de verdeling zoals opgenomen in de belegnotitie bij dit agendapunt.	- Belegnotitie - Voorlopige jaarrekening 2025 - Accountantsverslag 2025 - Aanbiedingsbrief van de accountant - Bestuursnotitie naar aanleiding van het accountantsverslag
5.	Begroting 2026 - Vaststellen van de 1^e wijziging van de begroting 2026 - Besluiten om aanvullende kredieten te voteren in verband met de reeds gedane investeringen en nog te verwachte investeringen voor het jaar 2026	- Belegnotitie - Bestuursnotitie
6.	Begroting 2027 - Vaststellen van de begroting 2027	- Belegnotitie - Ontwerpbegroting 2027 - Bestuursnotitie inzake de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027
7.	Vrijval bestemmingsreserve werkconcept - Besluiten om de bestemmingsreserve werkconcept te laten vrijvallen	- Belegnotitie - Bestuursnotitie

	ONDERWERP	BIJLAGEN
8.	Dienstverleningsrelatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden - Kennisnemen van de stand van dit traject	- Belegnotitie - Bestuursnotitie
OPDRACHTGEVER		
9.	NVT	
OVERIG		
10.	Aanwijzen leden van het DB en de auditcommissie <u>Leden DB:</u> - Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur en plaatsvervangend voorzitter (Dordrecht) - Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (Hoeksche Waard) - Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (op voordracht van Gorinchem en Molenlanden) - Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (op voordracht van Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht) <u>Leden auditcommissie:</u> - Aanwijzen van XXX als lid van de auditcommissie (op voordracht van Gorinchem en Molenlanden, niet zijnde het DB-lid) - Aanwijzen van XXX als lid van de auditcommissie (op voordracht van Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht, niet zijnde het lid van het DB) <u>Algemeen:</u> - Indien er op 9 juli 2026 geen aanwijzing als hiervoor genoemd mogelijk is dan geschiedt de aanwijzing in de vergadering van het AB op 3 december 2026	- Belegnotitie
11.	Ontwikkelingen Omgevingsdienst NL - Kennisnemen van de ontwikkelingen	- Belegnotitie - Brief van ODNL inzake rol en positionering ODNL - Brief van VNG / IPO aan de voorzitters van de omgevingsdiensten, met bijlagen
12.	Stukken ter informatie - Sociaal Jaarverslag 2025 - Jaarverslag 2025 strafrechtelijke handhaving - Openbare besluitenlijst van het DB van 9 april 2026 - Eindrapportage robuustheid - Uitvoeringsafspraken Omgevingswet - Jaarverslag archivaris 2024	- Sociaal Jaarverslag 2025 - Jaarverslag 2025 strafrechtelijke handhaving incl. belegnotitie - Openbare besluitenlijst van het DB van 9 april 2026 - Eindrapportage robuustheid april 2026 - Uitvoeringsafspraken Omgevingswet - Jaarverslag archivaris 2024 incl.

	ONDERWERP	BIJLAGEN
		belegnotitie en bestuursnotitie
13.	Rondvraag en sluiting	

Conceptnotulen

algemeen bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

van 2 april 2026

Aanwezig:

Stolk (PZH, voorzitter), Merx (Dordrecht), De Boer (Gorinchem), mw. Van Dongen (Zwijndrecht), Nederveen (Hardinxveld-Giessendam), De Gier (Alblasserdam), Kosten (Papendrecht), Lafleur (H-I-Ambacht) en Visser (OZHZ, secretaris).

Afwezig:

Mw. Van Leeuwen (PZH), Lock (Molenlanden), De Jonge (Dordrecht), Paas (Sliedrecht) en Van der Wulp. (Hoeksche Waard).

Verder aanwezig:

Van den Berg (controller) en Numan (directiesecretaris).

	ONDERWERP	BESLUIT
1.	Opening en mededelingen Er zijn geen mededelingen.	
2.	Notulen van de vergadering van 27 november 2025 Conceptnotulen van 27 november 2025. Er zijn geen opmerkingen over de notulen.	Notulen van de vergadering van 27 november 2025 conform vastgesteld.
OPDRACHTGEVER		
3.	Vergunningplicht toepassen circulaire bouwstoffen Memorandum Brief van IenW van 13 maart 2026 over Decentrale bevoegdheden staalslak Brief van IenW van 2 december 2025 over Vaststelling Circulair Materialenplan De <u>Voorzitter</u> licht toe dat het onderwerp op verzoek van enkele AB-leden is geagendeerd. De heer <u>De Boer</u> geeft aan dat Gorinchem vanwege het gebruik van staalslakken in haar omgeving hierover contact heeft gehad met OZHZ en is content met de agendering en opgestelde memo. Hij hoort graag van de collega's hoe zij hierin staan. Via de VNG vindt er thans al overleg plaats met het ministerie. Zuid-Holland Zuid volgt de zuivere lijn. We moeten niet te snel toegeven aan wat het Rijk wil. We hebben deze regels immers vastgesteld met het oog op de gezondheid in de eigen gemeente. De heer <u>Visser</u> licht toe dat er een taskforce in het leven is geroepen. VNG, IPO, UVW en ODNL nemen deel. Spreker zelf is de deelnemer namens ODNL. We zijn benieuwd naar de opstelling van de VNG en hoe die aansluit bij wat we in Zuid-Holland Zuid hebben ontwikkeld. Het is belangrijk dat we niet met noodzakelijke opruiming achteraf, kosten en maatschappelijke commotie te maken krijgen.	Kennisgenomen van de ontwikkelingen inzake de vergunningplicht toepassen circulaire bouwstoffen.

	ONDERWERP	BESLUIT
	De heer <u>Kosten</u> steunt het voorstel en de lijn die er ligt. Die is zuiver. De heer <u>Lafleur</u> sluit zich daarbij aan. Het is ook belangrijk om een gezamenlijke lijn te hebben in de terugkoppeling naar de raden, via de RIB. Derhalve vergelijkbaar met hoe we persvragen beantwoorden. De heer <u>De Boer</u> benoemt dat het regionale overleg van bodemambtenaren onder aansturing van OZHZ dit kan oppakken. Die hebben ook samen het regionale bodembeleid uitgewerkt. De heer <u>Visser</u> ondersteunt dit. De heer <u>Merx</u> kan zich vinden in de lijn en is het eens met de gezamenlijke lijn richting de raden. Belangrijk daarnaast is ook dat we weten welke stoffen zijn gebruikt op welke plekken. Hebben we dat in beeld of kan dat alsnog in beeld worden gebracht? We kunnen er immers vragen over krijgen. De heer <u>Nederveen</u> sluit zich aan bij dit laatste. Vraag is of we er voldoende grip op hebben. Mw. <u>Van Dongen</u> steunt het voorstel. Het is goed om aangehaakt te blijven bij de VNG, maar die zijn niet de dragende factor. In Binnenlands Bestuur is te lezen dat de vragen gisteren door de minister zijn beantwoord. Vandaag is er een debat in de Tweede Kamer over. Die informatie moeten we betrekken bij de RIB en dat moeten we collectief aanvliegen. De heer <u>De Gier</u> steunt het voorstel en wat zojuist door andere sprekers is voorgesteld. De <u>Voorzitter</u> concludeert dat er steun is voor de voorgestelde lijn. Er is ook overeenstemming over de praktische voorstellen inzake de communicatie naar de raden via de gezamenlijke RIB. De heer <u>Visser</u> noemt nog dat de taskforce de risicovolle situaties in beeld brengt, zij het dat juist vanwege het ontbreken destijds van een meldings- of vergunningplicht geen tot nauwelijks zicht is op de locaties.	
4.	Regionale Krachtenbundeling Circulaire Economie Zuid-Holland Zuid In vervolg op de bestuurlijke bijeenkomst van 24 januari 2025 geeft OZHZ geregeld in het AB een update over de circulaire agenda. Mw. <u>Bruinink</u> van OZHZ licht de stand van zaken toe aan de hand van een sheet die met de notulen van deze vergadering zal worden verspreid. De sheet geeft een nadere toelichting op de drie programmalijnen binnen het programma Regionale Krachtenbundeling Circulaire Economie en wat hierin het afgelopen jaar is bereikt. De programmalijnen Bouw, Bedrijvigheid en Beleid worden visueel weergegeven als drie thematische ontwikkelsporen. Bij Bouw werken we bijvoorbeeld toe naar toekomstbestendig bouwen. In oktober 2025 vond een eerste innovatietafel plaats met ondernemers en is vervolgens samenwerking ontstaan o.a. met de	Kennisgenomen van de stand van zaken inzake de regionale krachtenbundeling circulaire economie Zuid-Holland Zuid.

	ONDERWERP	BESLUIT
	Duurzaamheidsfabriek. In 2026 willen we aan de slag met slopen. OZHZ pakt dat op samen met gemeenten en bedrijven. Bij Bedrijvigheid is het hebben van een goed overzicht met regionale circulaire bedrijven belangrijk. OZHZ maakt samen met de gemeenten een dashboard, met data als uitgangspunt. Dat wordt ook gekoppeld aan het LMA, vanwege de data over afvalstromen. Het circulair loket is het afgelopen jaar geopend, waarbij ook een link is met de toepassing van staalslakken. Bij Beleid is nu verkend of gemeenten behoefte hebben aan regionaal circulair beleid. Onder de noemer 'beleid' kan dat leiden tot een visie of bijvoorbeeld een uitvoeringsagenda. Die behoefte is er inderdaad, dus OZHZ gaat er samen met de gemeenten mee verder. Een extern bureau haalt de input op bij de gemeenten. De drie programmalijnen zullen een plek krijgen in het beleid en er is ook ruimte voor het eigen geluid van de gemeente. De Voorzitter dankt mw. Bruinink voor de toelichting. Er ligt een mooi overzicht. De heer <u>Kosten</u> vraagt hoe we het bereik van het circulair loket kunnen vergroten. We zouden het ook onder de aandacht moeten brengen bij de bedrijven. De heer <u>Visser</u> stelt voor het bij de Werkgevers Drechtsteden aan te dragen, bijvoorbeeld in een themabijeenkomst. Dat helpt om de bekendheid te vergroten. De heer <u>Nederveen</u> geeft complimenten voor de aanpak. Verzoek is om het loket nog meer te promoten bij bedrijven en ambtenaren van gemeenten. De gemeenten kennen de werkgevers ook, dus langs die weg kan er ook meer aandacht aan worden gegeven. De heer <u>De Boer</u> sluit zich daarbij aan. Hij vraagt hoe de gemeenteraden kunnen aanhaken op het maken van circulair beleid. Welke rol spelen zij? Mw. <u>Bruinink</u> licht toe dat de gemeenten zich hiervan bewust zijn. De gemeenten stellen het besluit uiteindelijk zelf vast nadat we er in het AB over hebben gesproken. Dat zal niet eerder zijn dan in november, en wellicht wordt het maart 2027. Dat proces richten we samen in. De heer <u>De Gier</u> meldt dat ook vanuit Smart Delta overleg plaatsvindt met Bouwen en Wonen. Ook bouwbedrijven sluiten daarbij aan. Dat zou ook een podium zijn voor dit onderwerp. Want bouwbedrijven zijn er ook mee bezig. Mw. <u>Bruinink</u> licht toe dat OZHZ hierbij graag aansluit op het moment dat we verder zijn met het thema circulair bouwen. De Voorzitter licht tot slot toe, in zijn hoedanigheid als portefeuillehouder circulaire economie binnen GS, dat er op 11 maart 2027 een landelijke conferentie over circulaire economie zal plaatsvinden in Rotterdam. Spreker hoopt dat er ook in de coalitieakkoorden van de gemeenten iets over circulaire economie komt te staan.	
5.	Jaarverslag Ontwikkelaanpak 2025	Conform voorstel het Jaarverslag Ontwikkelaanpak 2025 vastgesteld.

	ONDERWERP	BESLUIT
	Belegnotitie Jaarverslag Ontwikkelaanpak 2025 De heer <u>Visser</u> licht toe dat de Ontwikkelaanpak mooie resultaten laat zien. In november 2025 stelde het AB het nieuwe programma voor de komende vier jaar vast. OZHZ is uniek met de beschikbaarheid van het ontwikkelbudget en daarmee een goed voorbeeld voor andere omgevingsdiensten nu het een eis vanuit de robuustheid. De heer <u>Merx</u> geeft complimenten voor de aanpak. Het zou mooi zijn als OZHZ nog meer concrete resultaten kan laten zien. De heer <u>Visser</u> snapt de oproep en verwijst wat dat betreft naar de ontwikkelingen inzake de toepassing van drones waarover bij het volgende agendapunt een toelichting wordt gegeven. Er zijn verder geen vragen over de stukken.	
6.	Jaarverslag Toezicht Midden 2025 Belegnotitie Jaarverslag Toezicht Midden 2025 De heer <u>Visser</u> licht toe dat Toezicht Midden gaat over de uitvoering van concrete toezichtsprojecten en de effecten daarvan. Er worden bedrijfstakken geselecteerd waarvan vooraf het idee is dat er wat aan de hand is. Daarbij benut OZHZ ook data van andere partijen. Het verslag is beknopt. Met de qr-codes kan worden doorgelinkt naar de website waar meer informatie staat en de voortgang kan worden gevolgd. De heer <u>Nederveen</u> vraagt hoe OZHZ de handhavende en de adviserende taak uit elkaar weet te houden. Een stukje profilering vanuit de dienst zou goed zijn. De heer <u>Visser</u> licht toe dat handhaving altijd het sluitstuk is. Het begint met communicatie aan de voorkant. Aan de hand van voorlichting proberen we de ondernemers mee te nemen in nieuwe ontwikkelingen of regelgeving. OZHZ kondigt een project dan bijvoorbeeld aan, met uitleg van de regelgeving waaraan de ondernemer moet voldoen. Soms is ook contact met brancheorganisaties zoals LTO. Zo is bijvoorbeeld al eens samen een bijeenkomst georganiseerd over stalbranden waarbij aan de orde kwam welke regels er gelden, hoe ondernemers kunnen worden geholpen, hoe het zit met de energieprestaties, enzovoort. Ook hier is de inzet van handhaving weer een laatste redmiddel. Het wordt ingezet indien nodig. Er zijn verder geen vragen over de stukken.	Conform voorstel het Jaarverslag Toezicht Midden 2025 vastgesteld.
7.	Samenwerking omgevingsdiensten Zuid-Holland Belegnotitie Samenwerkingsprogramma 2026 Innovatieprogramma 2026 De <u>Voorzitter</u> licht toe dat de bestuurlijke begeleidingscommissie, waaraan mw. De Jonge namens het DB deelneemt, de beide programma's in januari jl. vaststelde. Steeds meer projecten worden samen	Conform voorstel kennisgenomen van het Samenwerkingsprogramma 2026 en het Innovatieprogramma 2026 van de 5 Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

	ONDERWERP	BESLUIT
	opgepakt. Het gebruik van drones is daarvan een goed voorbeeld, waarbij de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) functioneert als spin in het web (expertisecentrum drones). Daarom is Ruben Harmsen van ODMH gevraagd een korte toelichting te geven op het gebruik van drones. De sheets van zijn presentatie zullen samen met de notulen worden verspreid. Toegelicht is hoe de inzet van drones bijdraagt aan efficiëntere en veiligere toezicht- en handhavingstaken. Drones maken het mogelijk om sneller en met minder buitenuren locaties te inspecteren, waaronder moeilijk bereikbare of risicovolle plekken. Ook bieden zij betere detectie van afwijkingen, zoals asbest, milieuschendingen en bouwovertradingen, evenals verbeterde gebiedsanalyses via 2D-orthofoto's, 3D-modellen en thermografie. Er werden diverse succesvolle toepassingen benoemd, onder meer bij depots (voorraad- en hoogtebepaling), toezicht bij afvalverwerkers, bodemonderzoek en archeologie, bouw- en woningtoezicht en energiethema's zoals zon-op-dak en thermografie. Daarnaast ging de presentatie in op de samenwerkingsstructuur van het Expertisecentrum. Sinds 1 januari 2025 delen de deelnemende omgevingsdiensten materiaal, gespecialiseerde payloads, opleidingen, piloten en best practices. Doel is te komen tot een zoveel mogelijk uniforme werkwijze. Tot slot werd stilgestaan bij de benodigde bevoegdheden, certificaten, registratie, technische eisen en veiligheidschecks die horen bij drone-operaties binnen de geldende wet- en regelgeving. De <u>Voorzitter</u> dankt de heer Harmsen voor de heldere toelichting. Mw. <u>Van Dongen</u> sluit zich daarbij aan. Het gebruik van drones stond ook al in de Ontwikkelaanpak. Het is mooi dat het AB er nu in is meegenomen. Spreker is aangenaam verrast. Het gaat om kwaliteit en efficiency, maar het brengt ook iets extra's voor de mensen die bij de omgevingsdienst werken of gaan werken. Het voegt echt iets toe. Er zijn verder geen opmerkingen over de stukken.	
E I G E N A A R		
8.	Nieuw SRol beleid – Pilot 2026/2028 Belegnotitie Aanbiedingsbrief d.d. 29 januari 2026 van de GR Sociaal, met als bijlagen: - Bijlage 1: Voorstel Pilot SRol 2026-2028 - Bijlage 2: SRol beleidskader Drechtsteden 2026 - Bijlage 3: SRol-menukaart 2026 - Bijlage 4: Evaluatie SRol Drechtsteden 2024 - Bijlage 5: Samenwerkingsconvenant SRol Er zijn geen opmerkingen op de stukken.	Conform voorstel: - Het SRol-pilotvoorstel vastgesteld met 2-jarige cofinanciering (2x incidenteel € 6.594) op basis van NBI-verdeelsleutel. - Het nieuwe beleidskader en de menukaart vastgesteld. - Besloten tot ondertekening van het samenwerkingsconvenant SRol, waarbij OZHZ SRol niet toepast op de tijdelijke inhuur van individuele,

	ONDERWERP	BESLUIT
		specialistische professionals via het Dynamisch Aankoop Systeem (DAS).
9.	Dienstverlening Bedrijfsvoering Drechtsteden Belegnotitie De heer <u>Visser</u> licht de bij de stukken gevoegde memo toe. Al met al is sprake van een langdurig proces. Voor wat betreft de dienstverlening van BVD heeft OZHZ andere wensen dan de gemeenten. OZHZ is over het algemeen tevreden over de dienstverlening, met uitzondering van de ICT. Voor OZHZ speelt bovendien nog de samenwerking met de andere omgevingsdiensten, zij het dat geen enkele omgevingsdienst is ingericht om een andere partij te gaan hosten. Deze maand moet er meer duidelijkheid komen over de relatie met BVD. Welke producten gaan zij leveren tegen welke prijs, welke producten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. OZHZ is bovendien benieuwd naar de uiteindelijke effecten en kosten. De eerste signalen zijn dat de kosten fors omhoog gaan. Samen met BVD moet dat nog goed worden geanalyseerd. Het kan een reden zijn om een andere oplossing te zoeken. Bijvoorbeeld bepaalde taken zelf gaan doen of op de markt inkopen. De eigen organisatie moet dat wel aankunnen. Ook intern moet in dat geval dan het nodige worden georganiseerd. Op dit moment kan OZHZ dat nog niet aan. Daarnaast spelen nog de lopende contractuele verplichtingen met BVD die nog enkele jaren doorlopen. De <u>Voorzitter</u> vindt dat het tijd nodig heeft. Laten we die dan ook nemen. Het onderwerp is ook besproken in het DB. OZHZ moet de zoektocht eerst zelf doorlopen. De heer <u>De Gier</u> meldt dat Alblasterdam ook in gesprek is met BVD, mede vanwege bezuinigingen. We moeten goed kijken naar de consequenties. Verzoek aan OZHZ is om het bestuur goed en tijdig te informeren. De heer <u>De Boer</u> wijst op het spanningsveld dat sommige gemeenten en PZH geen rol hebben waar de Drechtsteden die wel hebben. Het is aan het bestuur van OZHZ om een zuivere afweging te maken ten aanzien van het organiseren van de bedrijfsvoering. Verzoek is om scenario's in kaart te brengen zodat we vanuit de toekomst van OZHZ een keuze kunnen maken. De heer <u>Nederveen</u> meldt dat hij al eens het DB heeft vertegenwoordigd in bestuurlijk overleg met BVD. De transparantie die BVD moet geven is nodig om goed te kunnen anticiperen of we eventueel taken anders gaan organiseren. Het is een lastige afweging. Die overweging is ook neergelegd in het bestuurlijk overleg. Gemeenten hebben tot nu toe moeten bijbetalen en de GR-en niet. Dat wordt nu rechtgetrokken en dat maakt het ingewikkeld. Er is bestuurlijke aandacht voor gevraagd. De <u>Voorzitter</u> licht toe dat nu geen besluit wordt genomen. Het onderwerp staat ter informatie op de agenda. De vraag over de scenario's en tijdige agendering in het bestuur is terecht. Het vergt nog veel voorbereiding. Een en ander	Kennisgenomen van de stand van dit traject.

	ONDERWERP	BESLUIT
	moet eerst goed in kaart worden gebracht voordat er een bestuurlijk voorstel komt.	
OVERIG		
10.	Vastgestelde besluitenlijsten van het DB Openbare besluitenlijst van het DB van 13 november 2025 De openbare besluitenlijsten van het DB volgen uit de Wet open overheid en staan op de website van OZHZ. Ze worden sinds 2025 ook toegezonden aan het AB.	Kennisgenomen van de openbare besluitenlijst van het DB van 13 november 2025.
11.	Rondvraag en sluiting De <u>Voorzitter</u> meldt dat mw. Tolsma per 1 juli de dienst zal verlaten vanwege haar pensioen. Mw. Tolsma is zeer belangrijk geweest voor de bedrijfsvoering binnen de dienst. Namens het AB: veel dank voor de inzet. Met ingang van 1 juli 2026 is Marieke van Gemert-Rijken benoemd als de nieuwe adjunct-directeur nadat een zorgvuldige procedure is doorlopen. Zij is op dit moment manager van de unit Toezicht Milieu bij OZHZ. Het AB wenst haar veel succes in de nieuwe functie. Niets meer aan de orde zijnde sluit de <u>Voorzitter</u> de vergadering.	

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Jaarstukken 2025

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van het accountantsverslag 2025 en de reactie daarop van OZHZ.
2. Vaststellen van de jaarrekening 2025.
3. Besluiten om het positieve resultaat over 2025 van € 1.756.190, gelet op artikel 26 van de gemeenschappelijke regeling, als volgt te verdelen:
 - Een bedrag van € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve archiefbewerking
 - Een bedrag van € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers conform de volgende verdeling (de realisatie is gebaseerd op bijlage 1 van de jaarrekening):

Opdrachtgever	Budget	Realisatie	percentueel	Resultaat
Gemeente Alblasserdam	2.092.681	2.057.888	5,66%	65.461
Gemeente Dordrecht	10.757.959	12.039.531	33,12%	382.976
Gemeente Gorinchem	744.914	979.451	2,69%	31.156
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.535.013	1.534.999	4,22%	48.828
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	697.278	901.820	2,48%	28.687
Gemeente Hoeksche Waard	2.351.015	2.540.436	6,99%	80.811
Gemeente Molenlanden	2.248.672	2.618.058	7,20%	83.280
Gemeente Papendrecht	783.223	1.020.697	2,81%	32.468
Gemeente Sliedrecht	697.563	956.373	2,63%	30.422
Gemeente Zwijndrecht	1.177.678	1.547.919	4,26%	49.239
Provincie Zuid-Holland	9.672.944	10.149.708	27,92%	322.861
Totaal	32.758.940	36.346.880	100%	1.156.190

Toelichting:

In de jaarstukken 2025, die bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II), doet OZHZ verslag over de uitvoering van de begroting 2025, alsmede de daarin opgenomen speerpunten en prestatie-indicatoren. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel beheersmatig als financieel. Inhoudelijk wordt separaat gerapporteerd naar elk van de opdrachtgevers als verantwoording van de uitvoering van de jaarprogramma's.

Samengevat laten de jaarstukken 2025 het volgende beeld zien:

- Het overzicht van baten en lasten 2025 sluit met een positief resultaat van € 1.756.190. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 402.235) is er sprake van een voordeel van € 1.353.955.
- Per saldo is sprake van € 836.000 aan hogere baten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 in de tweede bestuursrapportage. De hogere baten betreft onder meer €

656.000 extra omzet o.a. op het vlak van expertise- en adviestaken en regionale omgevingsgestuurde taken. Ook de opbrengst uit offerte- en subsidietaken was hoger voor een bedrag ad € 167.000).

Daarnaast is er sprake van lagere lasten voor een bedrag ad € 518.000. Het gaat hier met name om lagere personeelskosten voor een bedrag ad € 326.000 en daarnaast nog diverse kleinere onderschrijvingen op diverse kostenposten.

- De kpi's zijn grotendeels behaald. Er wordt nu ook gerapporteerd over de robuustheidscriteria en over de procescriteria van de VTH-kwaliteitseisen. De norm van 10% voor de flexibele capaciteit is weliswaar iets overschreden (11,1%) maar dit is een zeer forse verbetering ten opzichte van het jaar 2024 (17%). Het effect van kritisch sturen op verlaging van de inhuur wordt hier duidelijk zichtbaar.
- Het ziekteverzuim is onder de norm van 5%, namelijk 4,55%. Vanuit het management wordt er in nauwe samenwerking met de arbodienst actief gestuurd op verzuim. We begeleiden zieke medewerkers intensief naar herstel en ondersteunen medewerkers om verzuim te voorkomen. Het verzuimbeleid dat bestaat uit preventie en begeleiding, draagt hieraan bij.

In onderstaande tabel is nog een nadere verklaring gegeven omtrent de grote afwijkingen tussen de begroting conform de 2^e begrotingswijziging en de realisatie 2025:

Overzicht van baten en lasten 2025				
	Begroting 2025 2e wijziging	Realisatie 2025	Begroting 2025 verschil	Verklaring verschil
Baten				
Inwonerbijdrage	2.615	2.615	-	
Wettelijke taken	31.222	31.878	656	* extra omzet bij expertise- en adviestaken * extra omzet regionale omgevingsgestuurde taken
Offerte- en subsidietaken	2.536	2.703	167	* meer opbrengsten SPUK subsidie energie (€ 54K) * meer opbrengsten bij enkele offerte- en detachingsprojecten (€ 90K)
Overige baten	270	284	14	
Overige bijzondere posten	-	-	-	
Totaal baten	36.643	37.479	836	
Lasten				
Personeelskosten	30.017	29.691	326	* extra opbrengsten uit UWV uitkeringen (WAZO/WIA uitkering) (€ 175K) * meer verlofuren gekocht door personeel (€ 140K)
Kapitaallasten	490	461	29	* er is minder geïnvesteerd dan begroot
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	1.925	1.889	36	* Bedrijfsvoering Drechtsteden factureert ook een variabel deel
Huisvesting	759	867	91	* OZHZ ontving een afrekening servicekosten over het jaar 2024
Overige bedrijfskosten	1.886	1.935	49	* diverse afwijkingen op verschillende kostensoorten
Additionele productkosten	975	1.063	88	* deze kosten hangen direct samen met de omzet
Onvoorzien	189	17	172	* de post onvoorzien is grotendeels niet ingezet
Overige bijzondere posten	-	-	-	
Totaal lasten	36.241	35.723	518	
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	402	1.756	1.354	
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	
Gerealiseerd resultaat	402	1.756	1.354	
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	2.615	2.615	-	

Bestemming rekeningresultaat 2025

In de brief die na het DB van 9 april 2026 naar de raden en PS is gestuurd informeerden wij hen over het voornemen van het DB om het AB voor te stellen om het positieve resultaat over 2025 van € 1.756.190 als volgt te verdelen:

- Een bedrag van € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve voor archiefbewerking.

- Een bedrag van € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers volgens de thans ook in deze belegnotitie opgenomen verdeling.

Hoofddlijn uit de reacties is dat de deelnemers het eens zijn om het resultaat grotendeels naar hen te laten terugvloeien. Men kan zich tevens vinden in het voorstel om een deel van het resultaat te bestemmen voor de archiefbewerking. Zie voor verdere informatie de bestuursnotitie bij agendapunt 6 over de ingekomen zienswijzen en reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat.

Rechtmatigheidsverantwoording

OZHZ heeft in de jaarstukken 2025 de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. Deze verantwoording is tot stand gekomen in nauwe afstemming met de accountant. OZHZ heeft geconcludeerd dat de geconstateerde onrechtmatigheden onder de vastgestelde verantwoordingsgrens blijven en derhalve niet hoeven te worden vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording betreft een verplichte modelverantwoording die is opgenomen in de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Accountantsverslag en accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt. In de bijgaande bestuursnotitie geeft OZHZ een nadere duiding op de bevindingen van de accountant.

Ambtelijke voorbereiding en auditcommissie:

Adviesgroep Eigenaren 2 april 2026

De stukken zijn besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 2 april 2026. Het volgende kwam aan de orde:

- De AGE stond stil bij de duiding van het financiële resultaat. OZHZ zal hierop een nadere toelichting geven, met medeneming van wat er in de AGE-vergadering met elkaar is gewisseld. Deze nadere toelichting staat thans in de body van deze belegnotitie.
- OZHZ zal in de belegnotitie ook een onderbouwing toevoegen van de noodzaak om een bestemmingsreserve te voren voor het archief. Deze onderbouwing is thans in de body van deze belegnotitie opgenomen.
- De verdeling van het financiële resultaat wordt in lijn gebracht met het overzicht zoals opgenomen in bijlage 1 van de jaarrekening.

Auditcommissie 1 april 2026

De auditcommissie besprak de stukken op 1 april 2026 in bijzijn van de accountant. De accountant heeft het accountantsverslag aan de hand van 6 onderdelen op p. 5 toegelicht. De auditcommissie is verheugd over het voornemen van de accountant om een goedkeurende accountantsverklaring te verstrekken. Daarnaast zijn de twee aandachtspunten besproken die de accountant heeft geformuleerd. De auditcommissie onderschrijft de aanbeveling om tot een programmarekening te komen niet. Ze benadrukt de huidige praktische oplossing die in concreto ook voldoet aan de BBV-vereisten. OZHZ gaat in de jaarrekening 2026 nadere invulling geven aan deze aanbeveling. De aanbeveling om de voorziening voor het verlofstuwmeer te onderbouwen op basis van de uitgangspunten in de Notitie arbeidskostengerelateerde verplichtingen gaat OZHZ in 2026 nader bestuderen en uitwerken. De auditcommissie adviseert het AB de jaarstukken vast te stellen.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Na vaststelling door het AB op 9 juli 2026 dient de jaarrekening voor 15 juli 2026 aan BZK te worden gezonden.

Genomen besluit:**Bijlage(n):**

- Voorlopige jaarrekening 2025
- Accountantsverslag 2025
- Bestuursnotitie OZHZ naar aanleiding van het accountantsverslag

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Jaarstukken 2025

Inhoud

Inhoud	1
Voorwoord	3
Deel I: Jaarverslag.....	5
1. Wat deed OZHZ in 2025?	6
2. Bestuurlijke en inhoudelijke ontwikkelingen	7
2.1 Actuele missie, visie en strategie	7
2.2 Financiële ombuigingen	8
2.3 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies	8
2.4 Circulaire Economie.....	9
2.5 Energie	9
2.6 Indirecte lozingen en Kaderrichtlijn Water	9
2.7 Omgevingswet.....	10
2.8 Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) Bodem	10
2.9 Stikstof	10
2.9 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	11
3. Kritische Prestatie indicatoren (KPI)	12
3.1 Algemene kpi	12
3.2 Vergunningen en meldingen	13
3.3 Toezicht en handhaving.....	14
3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem.....	15
3.5 Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten.....	16
4. Wat heeft het gekost?	17
4.1 Overzicht van baten en lasten 2025.....	17
4.2 Baten	17
4.3 Lasten.....	18
4.4 Reserves	20
5. Paragrafen	21
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	25
5.3 Financiering	26
5.4 Bedrijfsvoering	30
5.5 Openbaarheidsparagraaf	34

Deel II: Jaarrekening 2025	36
1. Balans per 31 december 2025	37
1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	39
1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2025	42
1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	50
2. Overzicht van baten en lasten 2025	52
3. Rechtmatigheidsverantwoording	54
4. Wet normering topinkomens (WNT)	55
5. Begrotingsrechtmatigheid	57
6. Overzicht van taakvelden	58
7. Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen	59
Deel III: Overige bijlagen	61
Bijlage 1: Verbonden partijen	62
Bijlage 2: Verantwoording over de robuustheidscriteria en de VTH-kwaliteitseisen	63

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2025 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Een jaar waarin niet alleen de uitvoering centraal stond, maar we ook duidelijke keuzes hebben gemaakt voor de toekomst. Keuzes over wie we zijn, waar we voor staan en hoe wij onze opdrachtgevers het beste kunnen ondersteunen.

2025 stond in het teken van koersbepaling. Naar aanleiding van de externe visitatie stelden wij dit jaar onze vernieuwde missie, visie en strategie vast. OZHZ positioneert zich nadrukkelijk als een brede expertisedienst: een logische en vertrouwde partner voor gemeenten en provincie bij het realiseren van ambities voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Wij voeren omgevingsbrede VTH-taken uit – van milieu en bouwen tot advisering en APV – en doen dat integraal, datagedreven en met kennis van de lokale context.

Tegelijkertijd gaven we verdere invulling aan de uitvoering van de Omgevingswet. Na de inwerkingtreding in 2024 lag in 2025 de focus op stabilisatie, doorontwikkeling en harmonisatie. Met gemeenten, provincie en ketenpartners scherpten we werkafspraken aan en versterkten we onze rol in de beleidscyclus: eerder betrokken, beter onderbouwd en met oog voor samenhang tussen thema's als milieu, gezondheid, veiligheid en duurzaamheid.

Een belangrijke mijlpaal in 2025 was de afronding van de [Ontwikkelaanpak 2022–2025](#). De afgelopen vier jaar investeerden we stevig in vakmanschap, data en vernieuwde werkwijzen. Die inspanning werpt haar vruchten af. De ervaringen vormen de basis voor de nieuwe Ontwikkelaanpak vanaf 2026, met twee programmalijnen. Deze versterken onze rol als brede expertisedienst en bereiden ons voor op de opgaven van morgen.

Ook in de uitvoering hebben we duidelijke resultaten geboekt. Met de start van de Nota VTH 2025–2028 is een nieuwe fase ingegaan waarin risicogericht, regiobreed en datagedreven werken centraal staat. Binnen [Toezicht Midden](#) richtten we ons op activiteiten en branches met de grootste risico's voor de leefomgeving. Zo had de administratieve en fysieke aanpak bij tankstations direct effect op naleving, en brachten we met ketentoezicht op grondstromen risico's bij grote infrastructurele werken beter in beeld. Dit type toezicht laat zien hoe informatiegestuurd werken bijdraagt aan effectiever handhaven en het voorkomen van milieuschade. Samenwerking bleef daarbij een sleutelwoord.

In Zuid-Holland is in 2025 een stevige basis gelegd voor intensievere samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten. Onder de vlag van *Daadkracht x5* werken we toe naar een situatie waarin we als het ware functioneren als één virtuele omgevingsdienst, met behoud van ieders identiteit. Samenwerking op thema's als data, schaarse expertise, toezichtstrategieën en innovatie vergroot onze slagkracht en maakt ons minder

kwetsbaar in een krappe arbeidsmarkt.

Duurzaamheid en de circulaire economie kregen dit jaar verder vorm, zowel in beleid als in de uitvoering. We bundelden regionaal de krachten, organiseerden de eerste innovatietafel Circulaire Bouw en kozen *Het Nieuwe Normaal* als leidraad voor aanbestedingen. Daarnaast verbinden we circulaire ambities steeds nadrukkelijker met VTH, onder meer via pilots rond grondstoffenefficiëntie in vergunningverlening.

Ook intern hebben we stappen gezet. In 2025 ontwikkelden we een gezamenlijke datavisie en versterkten we onze informatiepositie. Veel vacatures zijn ingevuld en de afhankelijkheid van externe inhuur nam af. Daarmee bouwen we aan continuïteit, kwaliteit en een robuuste organisatie die klaar is voor de toekomst.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). In de jaarrekening ziet u dat we 2025 afsluiten met een solide financieel resultaat. Dat is belangrijk, maar minstens zo belangrijk is dat dit resultaat hand in hand gaat met inhoudelijke vooruitgang en bestuurlijke ambities.

Ik dank alle medewerkers van OZHZ voor hun inzet en professionaliteit in het afgelopen jaar, en onze opdrachtgevers voor het vertrouwen en de samenwerking. Samen blijven we werken aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in Zuid-Holland Zuid.

Meindert Stolk

voorzitter OZHZ

Deel I: Jaarverslag

1. Wat deed OZHZ in 2025?

Voor de inwoners en ondernemers

Bekijk de online jaarverslagomgeving van OZHZ. Daar leest u het hele jaar door over de laatste vergunningsprocedures en toezichtacties. We nemen u ook mee in onze verhalen over de meest actuele onderwerpen en over strategische (verander) opgaven waarover medewerkers van OZHZ de gemeenten en provincie adviseren. Denk aan bijvoorbeeld bouwopgaven, duurzame energie en een klimaatbestendige leefomgeving. In onze online jaarverslagomgeving staat ook informatie over de uitvoering van de Omgevingswet en de resultaten van de programma's binnen de Ontwikkelaanpak. Van gezamenlijke controles op indirecte lozingen tot aan onze rol als het gaat om het toezicht op energiebesparingsverplichtingen. U leest interviews met experts en ziet wat onze adviezen in de praktijk betekenen.

Het is de online omgeving waar iedereen kan zien wat OZHZ betekent voor de leefomgeving. U, maar ook iedere inwoner, ondernemer, raadslid, ambtenaar of samenwerkingspartner. Binnen de omgeving klikt u verder als u meer wilt weten over wat we gedaan hebben in een bepaalde gemeente of vanuit een van onze programma's.

Scan de QR-code met uw mobiele telefoon of kijk op <https://www.ozhz.nl/verslagen/jaarverslag-2025/>.

2. Bestuurlijke en inhoudelijke ontwikkelingen

2.1 Actuele missie, visie en strategie

Het AB actualiseerde op 10 juli 2025 de missie, visie en strategie van OZHZ.

Onze missie

Bij OZHZ werken we aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dat doen we in opdracht van de tien gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland.

We dragen met onze vergunningen, toezicht, handhaving en adviezen bij aan een leefbare omgeving voor onze inwoners waarin bedrijven duurzaam kunnen ondernemen. We weten wat er lokaal speelt, wat onze opdrachtgevers belangrijk vinden en zorgen ervoor dat zij onze expertise en data kennen en op tijd inzetten. In een stimulerende werkomgeving en samen met andere omgevingsdiensten ontwikkelen onze medewerkers continu hun vakmanschap.

Onze visie

Bij OZHZ willen we de logische en vertrouwde partner voor gemeenten en provincie zijn bij het realiseren van hun ambities voor een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

We zetten hiervoor ons instrumentarium, netwerk en onze expertise zo optimaal mogelijk in. Voor al onze opdrachtgevers voeren we daarom een breed en integraal takenpakket uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Onze adviesrol omvat de hele beleidscyclus van onze opdrachtgevers. We adviseren hen breed over de gevolgen van ontwikkelingen voor de fysieke leefomgeving en de invloed van activiteiten op de leefomgeving.

De strategie

De strategie om de visie te realiseren bevat de volgende kernelementen:

- Focus ligt op de uitvoering van VTH-taken die zien op de fysieke leefomgeving.
- Ambitie van OZHZ is om voor alle deelnemers een breed VTH-takenpakket in de fysieke leefomgeving uit te voeren.
- OZHZ professionaliseert de adviestaken overeenkomstig de landelijke afspraken in het kader van het IBP-VTH. In lijn met de geest van de Omgevingswet kiest OZHZ voor de variant met de meeste aansluiting bij de beleidscyclus van de opdrachtgevers.
- OZHZ blijft investeren in de huidige en in nieuwe professionals.

Hiermee bepalen missie, visie en strategie sterk de koers van de organisatie. De strategie bevat op hoofdlijnen de stappen die OZHZ wil zetten om de visie te realiseren, en bestaat uit een afwegingskader voor de uit te voeren taken, het versterken van de samenwerking met andere omgevingsdiensten, een strategie voor datagestuurde werken (business-intelligence) en het blijven investeren in professionele medewerkers.

2.2 Financiële ombuigingen

OZHZ werkt aan een collectieve bezuinigingsopgave van 5% om de financiële positie van gemeenten en provincie te ondersteunen. Het algemeen bestuur stelde de aanpak in november 2024 vast, gericht op efficiency in processen, gezamenlijke inhoudelijke keuzes en mogelijke kostenreductie door regionale uitvoering van taken. Tot nu toe is 4% ingevuld via maatregelen zoals minder inhuur, diverse kostenbesparingen, effectiever gebruik van ontwikkelbudget, het stoppen van het project asbestdaken, ILT-bekostiging van e-noses vanaf 2026 en de overdracht van bouwtaken van Hardinxveld-Giessendam.

De resterende 1% verwacht OZHZ te realiseren door verdere procesoptimalisatie en mogelijke uitbreiding van VTH-omgevingstaken in de regio. Voor diepgaandere efficiencyverbeteringen is echter een substantiële investering nodig in procesanalyse, digitalisering, ICT en veranderkundige ondersteuning. Indien deze niet binnen de begroting 2026 past, wordt in 2026 voorgesteld een deel van het resultaat 2025 hiervoor te reserveren.

OZHZ streeft ernaar alle omgevingsbrede VTHA-taken voor gemeenten uit te voeren om samenhang, kwaliteit, continuïteit en efficiency te vergroten. Taakverbreding levert tevens een potentiële besparing op van circa € 850.000 (ongeveer 3%). Gemeenten beslissen zelf of zij extra taken aan OZHZ willen overdragen; hierover zijn in 2025 eerste gesprekken gestart.

2.3 Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies

De kwaliteitsimpuls VTH richt zich op het voldoen aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten, het versterken van de Zuid-Hollandse samenwerking en het uitvoeren van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. OZHZ stelde eind 2025 een addendum op de begroting 2026 vast waarin basistaken, plustaken en overige taken zijn onderscheiden. Voor 30 april 2026 wordt aan het ministerie van IenW een eindrapportage over robuustheid opgeleverd.

Met een subsidie van € 244.994 voert OZHZ drie robuustheidsprojecten uit: ontwikkeling van een datavisie, implementatie van MyForms voor kwaliteitsmonitoring en ontwikkeling van een gezamenlijk innovatieprogramma met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken intensiever samen op basis van de gedeelde visie Daadkracht x 5, gedreven door arbeidsmarktkrapte, behoefte aan specialistische kennis en toekomstige opgaven. In 2025 is een basis gelegd voor structurele samenwerking, hoewel verdere ontwikkeling nodig is vanwege verschillen tussen diensten, benodigde tijd en beperkte communicatie. In 2025 liepen diverse gezamenlijke projecten, waaronder datagedreven werken (Datalab), arbeidsmarktpositie, informatiebeveiliging, interne controle, inkoop, branchegerichte toezichtaanpak, bundeling van schaarse expertise, drone-inzet, administratief toezicht, harmonisatie van milieuregels en digitale vergunninginformatie (Digi-V). Vrijwel alle projecten worden in 2026 voortgezet, met nadruk op versterking van de samenwerkingscultuur en structurele inbedding.

2.4 Circulaire Economie

In 2025 zijn de landelijke circulaire doelen herzien en vastgelegd in drie pijlers: efficiënter grondstoffengebruik en hoogwaardige recycling, meer inzet van secundaire en biotische materialen, en behoud van grondstoffen via ontwerp, levensduurverlenging en hergebruik. Deze vernieuwde koers vormt de basis voor het regionale werk van OZHZ.

OZHZ neemt deel aan de landelijke Krachtenbundeling Rijk-Regio voor de circulaire economie. Daar wordt gewerkt aan het actualiseren van de IPO-bouwstenenvisie, een toolbox voor VTH-toepassing en inzicht in benodigde inzet en kosten. Doel is om circulaire economie expliciet als wettelijke basistaak te positioneren.

Regionaal groeit de samenwerking op de thema's beleid, bedrijvigheid en bouw. Een verkenning naar regionaal circulair beleid wordt in mei 2026 opgeleverd. Voor bouwprojecten wordt *Het Nieuwe Normaal* als leidraad gebruikt; in 2026 wordt kennis hierover verder versterkt. Daarnaast is in 2025 een innovatietafel Circulaire Bouw gestart, die in 2026 wordt vervolgd om tot een regionale standaard voor circulair bouwen in aanbestedingen te komen.

Naast deze regionale aanpak voert OZHZ aanvullende circulaire werkzaamheden uit, waaronder jaarlijkse LMA factsheets die basis vormen voor ketensamenwerking (zoals in Hoeksche Waard) en pilotprojecten om circulaire principes, zoals grondstoffenefficiëntie, te integreren in vergunningverlening en toezicht.

2.5 Energie

OZHZ ondersteunt gemeenten en provincie bij de energietransitie via toezicht en stimulering. Energiecontroles vormen de basistaak en richten zich op handhaving van wettelijke energiebesparingsverplichtingen voor bedrijven. Daarnaast is een stimulerend spoor nodig om regionale doelen te behalen. Dit richt zich op preventie en vroegtijdig meedenken op basis van data en actuele innovaties, met nadruk op netcongestie. OZHZ verzamelt en analyseert gegevens uit energiecontroles, volgt nieuwe energieontwikkelingen zoals opslag en uitwisseling, en ondersteunt sectoren via convenanten met zorginstellingen en scholen. Binnen deze convenanten krijgen organisaties meer tijd voor naleving, maar wordt wel extra inzet op verduurzaming gevraagd.

2.6 Indirecte lozingen en Kaderrichtlijn Water

De provincie Zuid-Holland, de omgevingsdiensten en diverse waterbeheerders hebben het convenant Samen grip krijgen op indirecte lozingen ondertekend; gemeenten in Zuid-Holland Zuid vooralsnog nog niet voor zover nu bekend. Bij 28 van de 55 RWZI's zijn metingen uitgevoerd naar 42 KRW-prioritaire stoffen die normoverschrijdend zijn in een of meerdere Zuid-Hollandse oppervlaktewateren.

In het gebied van OZHZ is bij vijf RWZI's gemeten, waar vooral metalen, gewasbeschermingsmiddelen, PFOS en als bijvangst diergeneesmiddelen normoverschrijdend bleken. Met de tools Hydrex en Deconcern kunnen bedrijven worden geselecteerd die vermoedelijk bijdragen aan deze overschrijdingen.

In 2025 zijn bij een pilot naast RWZI's ook vijf bedrijven bemonsterd. Hierbij zijn vergunningovertredingen en aanwezigheid van prioritaire stoffen vastgesteld, waarop OZHZ heeft gehandhaafd. De volgende stap is het per zuiveringsgebied bepalen van prioritaire stoffen en bedrijven. In 2026 worden per gebied de bedrijven met het

grootste verbeteringspotentieel in kaart gebracht. De top-10 bedrijven per zuiveringsgebied (in totaal 130) wordt in 2026–2027 prioriteit gegeven in toezicht en handhaving.

2.7 Omgevingswet

In 2025 zette OZHZ, samen met de tien gemeenten en ketenpartners, het project voort voor harmonisatie van milieuregels in het Omgevingsplan op de thema's geluid, lichthinder, duurzaamheid en externe veiligheid. OZHZ faciliteerde ook de regionale samenwerking en organiseerde twee goed bezochte netwerkbijeenkomsten, die in 2026 worden vervolgd.

Daarnaast verkenden OZHZ en Omgevingsdienst Midden-Holland mogelijkheden voor gezamenlijke advisering over milieuthema's in Omgevingsplannen. Vanwege regionale verschillen richt de samenwerking zich voorlopig op kennisdeling en uitwisseling van documenten.

De Uitvoeringsafspraken Omgevingswet uit 2024 zijn samen met gemeenten en provincie geëvalueerd en aangevuld; een geactualiseerde versie is in december verspreid en wordt naar verwachting in februari 2026 vastgesteld. OZHZ blijft aandacht besteden aan ontwikkelingen rondom de Omgevingswet en leverde in 2025 input voor een ODNL-brede rapportage over ervaringen en knelpunten bij omgevingsdiensten.

2.8 Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN) Bodem

Het RUN Bodem is het uitvoeringskader voor risicogericht bodemtoezicht onder de Omgevingswet en bepaalt op basis van risico's welke meldingen worden gecontroleerd. Vergunningverleners vullen voor elke melding het RUN-model in, dat automatisch een risicoscore toekent (blauw, groen, oranje, rood) die de controlefrequentie bepaalt. Het RUN is vanaf 2024 toegepast en opgenomen in de Nota VTH voor gemeenten.

Uit de evaluatie blijkt dat 72% van de meldingen dankzij de risicogerichte aanpak niet hoefde te worden gecontroleerd. De meeste overtredingen kwamen voor bij oranje meldingen (circa 7%); in de rode categorie zijn geen overtredingen vastgesteld. Naar aanleiding hiervan worden de controlepercentages bijgesteld naar 40% voor oranje (was 50%) en 90% voor rood (was 100%). Daarnaast wordt meer ingezet op gebiedsgerichte controles. De evaluatieresultaten zijn in november aan het AB voorgelegd.

2.9 Stikstof

In december 2024 en 2025 zijn belangrijke stikstofuitspraken gedaan die gevolgen hebben voor vergunningverlening aan bedrijven en woningbouwprojecten. OZHZ bespreekt deze juridische ontwikkelingen, samen met Omgevingsdienst Haaglanden en andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, aan de hand van casussen en adviezen. Gemeenten in Zuid-Holland Zuid worden actief geïnformeerd over deze ontwikkelingen en over de jaarlijkse update van het rekeninstrument AERIUS (oktober 2025). Op basis van deze update heeft OZHZ het beoordelingskader voor woningbouw aangepast, zodat aanvragers en gemeenten eenvoudig kunnen bepalen of een stikstofberekening vereist is.

2.9 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

In 2025 hebben we ons vooral gericht op het opvolgen van onze eerdere vragen over ZZS, het opvragen van vermijdings- en reductieplannen (VRP's) en het goed vastleggen van gegevens. Het doel hiervan is om ZZS vast onderdeel te maken van het dagelijkse werk op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Vanaf 2026 maakt ZZS standaard deel uit van de jaarprogramma's.

Er is een document gemaakt waarin staat wat de belangrijkste doelen waren en wat we al hebben bereikt. In dit document staat ook welke taken zijn uitgevoerd, wie binnen OZHZ het aanspreekpunt is en uit welk budget deze taken worden betaald.

Voor 2026 zijn er nog twee provinciale projecten. Het eerste project is het opvragen van de VRP's van provinciale afvalbedrijven. Het tweede project is het regelmatig bekijken of ZZS goed is ingebed in het VTH-werk. De beoordeling van de VRP's van gemeenten gebeurt als onderdeel van het reguliere werk.

3. Kritische Prestatie indicatoren (KPI)

OZHZ rapporteert in de bestuursrapportages en in de jaarstukken over de kritische prestatie-indicatoren (kpi) die met de deelnemers zijn afgesproken.

Algemene kpi: dit betreft de kpi die zijn opgenomen in de bijdrageverordening en de Nota Bedrijfsvoering en de kpi die voortvloeien uit landelijke afspraken over de robuustheid van omgevingsdiensten.

Overige kpi: dit betreft de kpi over vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies.

3.1 Algemene kpi

Speerpunt	Kpi	Realisatie
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening en de landelijke robuustheidscriteria).	OZHZ voldoet aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, waaronder de VTH-kwaliteitseisen.	OZHZ voldoet aan de robuustheidseisen en aan de VTH-kwaliteitseisen.
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90 - 110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.	Realisatie PZH: 91%. Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten: het gewogen gemiddelde van 100% bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	Twee keer per jaar voortgangs- en eenmaal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	De jaarrapportage 2024 en de voortgangsrapportages 2025 zijn conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever.	Eens per twee maanden vindt een gesprek met de gedeputeerde plaats. Twee keer per jaar vindt gesprek plaats met de wethouders.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden.
	Eens per vier maanden vindt een ambtelijk MARAP-overleg plaats.	De ambtelijke MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.
Klanttevredenheid.	Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.	OZHZ beschikt op dit moment niet over een werkende applicatie om de klanttevredenheid te meten.
Productiviteit.	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.381 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 66%	De productiviteit bedraagt 66%.
Flexibele capaciteit.	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.	De flexibele capaciteit bedraagt 11,1%.
Aandeel overhead.	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.	Het overheadpercentage is 24,7%.
Ziekteverzuim.	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,55% (voortschrijdend 12 maands gemiddelde).

OZHZ wordt voor ruim 93% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt die OZHZ op jaarbasis binnen een bandbreedte van 90% - 110%, moet

realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor adviestaken zijn gemeenten niet verplicht om opdrachten neer te leggen bij OZHZ. Wel onderschrijft het bestuur het preferred suppliership van OZHZ.

Toelichting op de realisatie

Bijlage 2 bevat de rapportage over de robuustheidscriteria en de VTH-kwaliteitseisen 3.0.

3.2 Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

OZHZ rapporteert over de KPI's die zijn opgenomen in de Nota VTH voor gemeentelijke taken. Deze nota geldt met ingang van 1 januari 2025.

Speerpunt	Kpi	Realisatie
Tijdige vergunningverlening	Vergunningen onder de Omgevingswet: 95% van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend.	85%.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.	99,7%.
Nota VTH gemeenten	Minimaal eenmaal per 5 jaar worden vergunningen getoetst op actualiteit. Als actualisering van de vergunning noodzakelijk is, wordt in hetzelfde jaar de procedure gestart.	In 2025 hadden we 67 dossiers gepland voor beoordeling op actualiteit. Van deze dossiers zijn er inmiddels 62 beoordeeld op actualiteit. Voor 28 dossiers is een start gemaakt met de actualisatie; deze werkzaamheden lopen door in 2026.

Toelichting op de realisatie

Ten opzichte van de vorige periode is een daling te zien in de realisatie van de KPI; tot en met de tweede periode was de KPI 88%. Er is ingezet op het verkleinen van de onderbezetting bij vergunningverlening bouw. Dit in combinatie met hoge aantallen aanvragen, maakt dat het lastig is bij alle aanvragen de wettelijke termijn van 8 weken te behalen. Daarbij merken we dat de adviezen (met name vanuit welstand gemeente Dordrecht) veelal te laat worden ontvangen met als gevolg dat termijnen niet kunnen worden behaald. Over deze termijnen van advisering zijn we in gesprek met onze opdrachtgevers om achterstanden zoveel mogelijk in te lopen en hopen te voorkomen in de toekomst. Verwachting is dat deze effecten in ieder geval ook nog zichtbaar zullen zijn in de eerste periode van 2026.

3.3 Toezicht en handhaving

Speerpunt	Kpi	Realisatie
Toezichtdichtheid en naleving PZH	<u>Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= 60%	TD grijs = 116% NA grijs = 41%
	<u>Rood:</u> NA bouw en sloop = 90%.	NA rood = 71%
	<u>Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= 80%	TD groen = 96% NA groen = 78%
Toezichtdichtheid en naleving gemeenten (Nota VTH gemeenten)	<u>Omgevingsgestuurd:</u> NA bodem = 70% NA bouw en sloop = 70%	NA bodem = 95% NA bouw en sloop = 71%
	<u>Overheidsgestuurd:</u> TD hoog = 100% NA hoog = 70%	TD hoog = 123% NA hoog = 42%
Juridische kwaliteit	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.	89%

OZHZ voert in opdracht van gemeenten en provincie toezichts- en handhavingstaken uit. Hierbij hanteert OZHZ de landelijke handhavingstrategie die alle gemeenten en de provincie als onderdeel van hun uitvoeringsbeleid hebben vastgesteld. Kpi zijn hier de toezichtdichtheid (TD) en naleving (NA). Deze zijn als volgt omschreven:

- TD is het percentage uitgevoerde planmatige controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.
- NA is het aantal uitgevoerde initiële controles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële controles aan het einde van een verslagperiode.

OZHZ rapporteert over de KPI die zijn opgenomen in de Nota VTH voor gemeentelijke taken. Deze nota geldt met ingang van 1 januari 2025.

Toelichting op de realisatie

Provincie

TD Grijs: het controleprogramma (het aantal planmatige controles) van de provincie voor 2025 is uitgevoerd. Daarnaast zijn opleveringscontroles uitgevoerd bij in 2025 afgegeven vergunningen. Dat verklaart de score van 116%.

NA Grijs: de bedrijven die we hebben gecontroleerd voldoen minder goed aan de regels dan verwacht. Dit past bij het beeld in de regio. Vooral het op tijd uitvoeren van terugkerende verplichtingen, zoals het keuren van installaties, gaat vaak niet goed. Om de naleving te verbeteren zetten we verschillende toezichtinstrumenten zoals voorlichting en handhaving in. Deze inzet zal komende jaren verder worden uitgebreid.

NA Rood: het naleefgedrag is in 2025 lager dan in de voorgaande jaren. Dit heeft te maken met het beperkte aantal controles bij in totaal 7 bedrijven, afgezet tegen het aantal geconstateerde overtredingen bij die bedrijven. Het toezicht op de bouw- en sloopfase is vraaggestuurd. In 2025 hebben we minder toezichtzaken ontvangen en behandeld dan in voorgaande jaren.

TD Groen: het controleprogramma voor Groen is uitgevoerd, met uitzondering van het geplande toezicht op stikstof. Er zijn controles uitgevoerd ten aanzien van extern salderen en naar aanleiding van klachten, meldingen en handavingsverzoeken. In het kader van de cross-compliance zijn op verzoek van de NVWA controles uitgevoerd bij agrarische bedrijven. Er heeft echter geen afgestemd toezicht plaatsgevonden. Dit was eerder al gemeld. In het controleprogramma voor 2026 is hiermee rekening gehouden en daarom is voor toezicht op stikstofuitstoot geen gepland toezicht opgenomen.

Gemeenten omgevingsgestuurd

NA Bodem: de naleving van de gecontroleerde meldingen van bodemzaken ligt hoger dan de norm volgens het RUN bodem. De meeste overtredingen echter hebben betrekking op het vrije veld toezicht. Dat betreft veelal activiteiten die niet gemeld zijn.

Gemeenten overheidsgestuurd

TD Hoog: alle controleprogramma's uit de gemeentelijke jaarplannen zijn uitgevoerd. Daarnaast zijn extra controles gedaan bij bedrijven en instellingen die in 2025 bleken te vallen in de risicocategorie 'Hoog' volgens de Nota VTH 2025–2028. Deze bedrijven waren bij het maken van het jaarprogramma 2025 nog niet als risicovol in beeld. Dit is in 2025 hersteld en verwerkt in de planning voor de komende jaren. Ook zijn enkele in 2025 afgegeven milieuvergunningen of ontvangen meldingen brandveilig gebruik gecontroleerd met een opleveringscontrole.

NA Hoog: de bedrijven en instellingen die we hebben gecontroleerd voldoen minder goed aan de regels dan de norm. Dit is hetzelfde beeld als in eerdere jaren. Vooral het op tijd uitvoeren van terugkerende verplichtingen, zoals het keuren van veiligheidsinstallaties, gaat vaak mis. Door de krapte op de arbeidsmarkt moeten bedrijven eerder opdracht geven aan bijvoorbeeld installatiebedrijven om deze verplichtingen op tijd en op de juiste manier uit te voeren. Dit vraagt om een actievere houding dan nu vaak het geval is. In de Nota VTH 2025–2028 is het verbeteren van de naleving van deze terugkerende verplichtingen een belangrijk speerpunt. Om de naleving te verbeteren zetten we verschillende toezichtinstrumenten zoals voorlichting en handhaving in. Deze inzet zal komende jaren verder worden uitgebreid.

3.4 Beoordelingen en beschikkingen bodem

Speerpunt	Kpi	Realisatie
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	100%.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.	Er is dit verslagjaar één keer bezwaar gemaakt en wel tegen een zogenaamd maatwerkbesluit van B&W van Sliedrecht. Bezwaar is

		gegrond, besluit wordt hersteld.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Heeft om technische redenen (ontbreken van een goede applicatie) niet plaatsgevonden.

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

[Toelichting op de realisatie](#)

De beoordelingen en beschikkingen bodem voert OZHZ uit voor een relatief kleine klantenkring. Het klanttevredenheidsonderzoek heeft om technische redenen niet plaatsgevonden. Samen met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland loopt een onderzoek naar een nieuwe opzet om klanttevredenheid te meten.

3.5 Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten

Speerpunt	Kpi	Realisatie
Analyseren van data	Jaarlijks opstellen van top 10 meest voorkomende bijzonderheden.	Nog niet gerealiseerd.
	Jaarlijks voor minimaal 10 branches een analyse in naleving opleveren.	Idem.

OZHZ rapporteert over deze kpi alleen in de jaarstukken.

[Toelichting op de realisatie](#)

Voor het analyseren van data zijn in de gemeentelijke Nota VTH nieuwe KPI's beschreven. Deze zien op alle VTH-taken voor de gemeenten. Binnen Toezicht Midden passen we analyses op naleving nu al toe. Om het analyseren van data structureler te maken en ter verbreding en verdieping ontwikkelt OZHZ een dashboard voor inzage in naleving van branches met eigen data. Uitbreiding naar externe bronnen loopt. Hiervoor vindt aanschaf van I-GO (Informatievoorziening Gezamenlijke Omgevingsdiensten) plaats. I-GO is een dataplatform en samenwerkingsverband dat VTH-data van OD's bundelt, standaardiseert en verrijkt met meer dan 20 externe bronnen.

4. Wat heeft het gekost?

Het overzicht van baten en lasten 2025 sluit met een positief resultaat van € 1.756.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 402.000) is er sprake van een voordeel van € 1.354.000.

Per saldo is sprake van € 518.000 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de personeelskosten (€ 326.000). Daarnaast is sprake van lager dan geraamde kosten op de post onvoorzien (€ 172.000).

4.1 Overzicht van baten en lasten 2025

Hieronder treft u aan het overzicht van baten en lasten 2025 op detailniveau.

Overzicht van baten en lasten 2025

	Realisatie 2024	Begroting 2025 primair	Begroting 2025 2e wijziging	Realisatie 2025	Begroting 2025 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.509	2.615	2.615	2.615	-
Wettelijke taken	29.033	28.321	31.222	31.878	656
Offerte- en subsidietaken	2.757	2.481	2.536	2.703	167
Overige baten	272	52	270	284	14
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	34.570	33.469	36.643	37.479	836
Lasten					
Personeelskosten	29.011	26.784	30.017	29.691	326-
Kapitaallasten	444	513	490	461	29-
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	1.828	2.127	1.925	1.889	36-
Huisvesting	610	818	759	667	91-
Overige bedrijfskosten	1.680	1.888	1.886	1.935	49
Additionele productkosten	661	1.020	975	1.063	88
Onvoorzien	2	166	189	17	172-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	34.236	33.315	36.241	35.723	518-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	333	154	402	1.756	1.354
Onttrekkingen aan reserves	271	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	604	154	402	1.756	1.354
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	2.509	2.615	2.615	2.615	-
Bedragen x € 1.000					

4.2 Baten

De totale baten komen € 836.404 hoger uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst. De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2.615.419) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€ 655.952 hogere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages. Na het vaststellen van de begroting (zomer 2024), worden de jaarprogramma's 2025 opgesteld. Diverse opdrachtgevers hebben in hun jaarprogramma's hogere budgetten verwerkt dan in de primaire begroting. Dat is vervolgens verwerkt in begrotingswijzigingen: de begroting is op het onderdeel jaarprogramma's (wettelijke taken) opgehoogd met € 2,901 mln, oftewel met 10%. Uiteindelijk heeft OZHZ in het tweede deel van 2025 voor € 0,6 mln méér aan werkzaamheden uitgevoerd dan geraamd was bij de tweede bestuursrapportage. Deze extra werkzaamheden betreffen hoofdzakelijk expertise- en adviestaken (duurzaamheid en ecologie, geluid en licht en omgevingsadvies). Daarnaast zijn ook extra regionale omgevingsgestuurde taken (toezicht en handhaving bouwfase en omgevingsvergunningen bouwtechnische toetsing) mede oorzaak van de extra omzet.

In de verantwoordingen die OZHZ opstelt per deelnemer, wordt meer in detail ingegaan op de realisatiecijfers per taakveld per deelnemer.

Offerte- en subsidietaken (€ 166.626 hogere baten)

De offerte- en subsidietaken vallen € 166.626 hoger uit. De voornaamste verschillen bestaan uit meer opbrengsten uit hoofde van SPUK subsidie energie ad € 53.396 en daarnaast enkele offerte- en detachingsprojecten die voor ruim € 89.213 meer omzet hebben gegenereerd dan begroot.

Overige baten (€ 13.873 hogere baten)

De post overige baten bestaat hoofdzakelijk uit rente-opbrengsten alsmede enkele doorbelastingen. De geringe afwijking behoeft geen nadere toelichting.

4.3 Lasten

De totale lasten komen € 518.000 lager uit dan begroot.

Personeelskosten (€ 326.271 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (paragraaf 5.4).

Personele lasten	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil
Personeelskosten intern	24.880.734	24.464.279	416.455
Flexibele capaciteit	5.136.039	5.226.223	- 90.184
Personele lasten	30.016.773	29.690.502	326.271
<i>Bedragen x €</i>			

Bovenstaand verschil betreft slechts een geringe afwijking van 1,1% ten opzichte van de begrote personeelslasten. Onderstaande punten kunnen nog worden gemeld als toelichting op het verschil:

- De ontvangen tegemoetkomingen van het UWV (zwangerschaps- en bevallingsverlof, tegemoetkoming in een WIA-uitkering, etc) waren ruim € 175.000 euro hoger dan begroot;
- Er is voor ruim € 140.000 euro meer verlofuren gekocht dan begroot.

Kapitaallasten (€ 28.789 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in meubilair, huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 5.2).

De raming van de kapitaallasten is tussentijds met € 22.631 naar beneden bijgesteld. De realisatie is alsnog lager uitgevallen van de bijgestelde raming.

Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden (€ 35.521 lagere lasten)

De ondersteuning door Bedrijfsvoering Drechtsteden heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting neerwaarts bijgesteld met € 201.904.

De realisatie 2025 bedraagt € 35.521 lager dan begroot. Dit is gelegen in aanvullende variabele kosten die door Bedrijfsvoering Drechtsteden in rekening zijn gebracht (bijvoorbeeld voor inkoop, en werving op vacatures).

De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning BD	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil
ICT	1.530.000	1.515.848	14.152
Personeel en Organisatie	395.000	373.631	21.369
Ondersteuning BD	1.925.000	1.889.479	35.521
<i>Bedragen x €</i>			

Huisvesting (€ 91.292 lagere lasten)

Begin 2026 ontvingen wij een afrekening servicekosten over het jaar 2024. Deze afrekening betrof een creditfactuur van € 90.000.

Overige bedrijfskosten (€ 48.788 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

Additionele productiekosten (€ 87.591 hogere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc. Aan het begin van het jaar is het doorgaans lastig te ramen welke kosten zullen ontstaan; immers, deze kosten hangen direct samen met de opdrachten van de deelnemers en deze verschillen van jaar tot jaar. Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de lagere lasten leiden tot overeenkomstige lagere baten.

Onvoorzien (€ 172.057 lagere lasten)

Er is in het jaar 2025 uitsluitend een onvoorziene uitgave van extra consultancy uren ten laste van de post onvoorzien gebracht. Dit betreft een bedrag ad € 43.750 in verband met de benodigde extra expertise ten behoeve van de live gang van het nieuwe zaakstelsel Djuma. Daarnaast heeft er gedeeltelijk vrijval plaatsgevonden op de verliesvoorziening ad € 26.600.

4.4 Reserves

Toevoegingen (conform begroting)

Toevoeging reserves	Begroting 2025	Realisatie 2025	Verschil
Algemene reserve	604.106	604.106	-
Totaal	604.106	604.106	-
<i>Bedragen x €</i>			

Algemene reserve

Het positieve resultaat 2024 ad € 604.106 is via besluitvorming in de 1e Bestuursrapportage toegevoegd aan de algemene reserve. De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

5. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken:

- Lokale heffingen.
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- Onderhoud kapitaalgoederen.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.
- Verbonden partijen.
- Grondbeleid.

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

Hieronder vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

Risicoprofiel Omgevingsdienst

	Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel risico	Benodigde weerstands- capaciteit
1	Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Tarifiering	382	191
2	Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	632	474
3	Ziekteverzuim	Hoger dan de norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	543	136
4	BD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Klein	Hoog	Bestuurlijk overleg	145	109
Totaal benodigde weerstandsvermogen							1.702	910
<i>Bedragen x € 1.000</i>								

Waarschijnlijkheid

<i>Zeer hoog</i>	<i>Kans > 75%</i>
<i>Hoog</i>	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
<i>Medium</i>	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
<i>Laag</i>	<i>Kans < 25%</i>

Impact

<i>Groot</i>	<i>financieel risico > € 400.000</i>
<i>Medium</i>	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
<i>Klein</i>	<i>financieel risico < € 150.000</i>

Algemeen

Het AB heeft in 2023 besloten om in vier jaar het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers). Met het positieve resultaat over het boekjaar 2024 ad € 604.000 is het weerstandsvermogen toegenomen tot een bedrag ad € 939.000. Met het bijgestelde niveau van de weerstandscapaciteit in 2025 ad € 910.000 is het weerstandsvermogen voldoende.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,8 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 382.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 95% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 191.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,1 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 632.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 474.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2025 (uitkomst ziekteverzuim over 2025 is 4,55% (12-maands voortschrijdend gemiddelde)); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 548.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 136.000.

4. BD samenwerking

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.930.000. De kans wordt ingeschat op hoog (75%).

Beheersmaatregelen:

- Scherp contractbeheer in afstemming met Bedrijfsvoering Drechtsteden
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 109.000.

Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2025 bedraagt € 954.709 (zonder toevoeging van het positieve exploitatieresultaat 2025 aan de algemene reserve). Gegeven het risicoprofiel is voor 2025 een weerstandsvermogen van € 910.000 benodigd. Bovenstaande bedragen resulteren in een weerstandsratio van 1,0. De normering voor omgevingsdiensten om te voldoen aan de robuustheidscriteria qua weerstandsratio bedraagt 0,8.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij Bedrijfsvoering Drechtsteden (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting: OZHZ heeft in 2021 en 2022 fors geïnvesteerd om het kantoor geschikt te maken voor het hybride werken. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc.

De onderhoud- en gebruikskosten van de vaartuigen worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving		Boekwaarde 2024	Boekwaarde 2025
a	Huisvesting	600.478	458.109
b	ICT en audiovisuele investeringen	181.009	202.920
c	Meubilair	165.059	125.822
d	Software	50.705	28.325
e	Bedrijfsmiddelen	13.456	9.204
f	Vaartuigen	2.626.535	2.515.000
Totaal		3.637.242	3.339.380

Bedragen x €

5.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het AB op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2025 bedraagt deze limiet 8,5% van € 36,24 mln. (omvang bijgestelde begroting) = € 3,08 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf

en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt +/- € 9,00 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 12.086 mln.

Kasgeldlimiet	31-12-2025	31-12-2024
Omvang begroting	36.241	35.032
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,5%	8,5%
Bedrag	3.080	2.978
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening-courant	0	0
door derden gestorte gelden < 1 jaar	0	0
overige schulden	1.963	1.555
Totaal	1.963	1.555
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	1	0
tegoeden in rekening-courant	10.968	3.472
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal	10.968	3.473
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-9.005	-1.918
Toegestane kasgeldlimiet	3.080	2.978
Ruimte	12.086	4.896

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2025 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2025 geen kortlopende leningen aangegaan.

Renterisiconorm	31-12-2025	31-12-2024
Berekening renterisico		
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm		
4 Begrotingstotaal	36.241	35.032
5 Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6 Renterisico norm	7.248	7.006
Toetsing renterisico aan norm		
3 Renterisico	0	0
6 Renterisico norm	7.248	7.006
Ruimte	7.248	7.006

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten. In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2025 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2025 als per 31 december 2025 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	5,7%	7,8%	-0,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	5,7%	7,8%	-0,7%
Solvabiliteitsratio	6,9%	8,4%	15,5%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	0,0%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

In 2025 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	127	132	112	117
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	873	868	888	883
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	36.643			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.643			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	11.440	12.003	10.350	10.798
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	127	132	112	117

5.4 Bedrijfsvoering

Organisatie en personeel

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Het uitgangspunt vormt de vastgestelde kpi in het kader van robuustheid. Hierin is geformuleerd dat minstens 80% van de medewerkers in het primaire proces in dienst is van de organisatie. In het recente toetsingskader is het onderscheid primair/overig niet langer aanwezig en wordt er gekeken naar het totaal van de fte's. De keerzijde van de norm van minimaal 80% personeel in dienst is dat we maximaal 20% flexibel personeel mogen inzetten. OZHZ heeft deze normering nog verder aangescherpt en gaat uit van de doelstelling dat er sprake is van een totale flexibele capaciteit (flexibele formatieve en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 5% (in het kader

van de ombuigingen is dit teruggebracht van 10% naar 5%). Zoals in paragraaf 3.1 algemene kpi vermeld realiseerden we in 2025 een percentage van 11%.

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Op deze manier voldoen we aan de aanbestedingsregels die gelden voor het inhuren van personeel. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk samen te werken met andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en afspraken te maken om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

In het Sociaal Jaarverslag 2025 wordt een verdere toelichting gegeven over ontwikkelingen op het gebied van de omvang van de organisatie en het verloop van het ziekteverzuim. Ook worden hierin de verdere resultaten, uitdagingen en ontwikkelingen op het gebied van personeel toegelicht.

HR-agenda

De koers van OZHZ is stevig verankerd in de missie, visie en strategie van de organisatie. Medewerkers spelen een cruciale rol in het realiseren daarvan. Hiervoor is de volgende HR-doelstelling geformuleerd: *“OZHZ is een aantrekkelijke (potentiële) werkgever waar gekwalificeerde medewerkers in zelforganiserende teams werken.”* Op basis van deze doelstelling is de HR-agenda 2025/2026 opgesteld met de volgende pijlers: werving, aantrekkelijk werkgeverschap (boeien en binden), investeren in vakmanschap, welzijn en organisatieontwikkeling.

In 2025 zijn er belangrijke stappen gezet richting een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Het verloop is flink afgenomen (13 medewerkers uitgestroomd) en de instroom is toegenomen (34 ingestroomd). Het wervingsbeleid blijkt effectief: van de 48 vacatures zijn er 40 succesvol ingevuld. Daarnaast blijft het ziekteverzuim onder controle, met een voortschrijdend percentage van 4,55% en een meldingsfrequentie van 1,01. Ook op het gebied van duurzame inzetbaarheid wordt vooruitgang geboekt dankzij een preventieve aanpak. Vanuit deze preventieve aanpak is extra aandacht voor het (landelijk) toenemende psychisch verzuim, door o.a. extra aandacht voor de werk-privébalans van medewerkers. Uit exitgesprekken komen positieve signalen naar voren: 82,6% van de vertrekkende medewerkers zou OZHZ aanbevelen en 72% ervaart ontwikkelmogelijkheden. De organisatie, de cultuur en het flexibel werken worden daarbij het vaakst positief benoemd. De talentschouw laat zien dat 73% van de medewerkers behoort tot de ‘ruggengraat’ (stabiele kern) van de organisatie, terwijl 20,6% potentieel heeft voor doorgroei. Tevens voldoet OZHZ aan de VTH-kwaliteitscriteria en zijn er belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van zelforganiserend werken.

Aandachtspunten voor 2026

Ondanks de behaalde resultaten zijn er in 2026 nog belangrijke aandachtspunten. Zo blijft het aantrekken van nieuwe (senior) collega's een uitdaging. Dit met name voor de specialistische functies. Dit vraagt om versterking van arbeidsmarktcommunicatie en een herkenbaar sterk werkgeversmerk. OZHZ gaat extra inzetten op het verstevigen van het eigen werkgeversmerk. Dit door onder andere samen op te trekken met de andere vier Omgevingsdiensten in Zuid-Holland op gebied van arbeidsmarktcommunicatie. Hiervoor en voor het invullen van de lastig vervulbare vacatures is gerichte inzet van recruitment essentieel. OZHZ onderzoekt deze mogelijkheden.

Om blijvend te voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria is verdere borging nodig, onder meer door deze criteria een vaste plek te geven in diverse HR-instrumenten en -processen, zoals het strategisch opleidingsplan. Ook vraagt strategische personeelsplanning (SPP) verdere uitwerking, onder andere voor het creëren van doorgroeimogelijkheden en loopbaanpaden. Steeds meer richtinggevend hiervoor zijn de inzichten uit de MARAP, de talentschouw en rapportages van HR-data. Daarnaast is OZHZ in nauwe samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden bezig om zich voor te bereiden op de actualisatie van het functiehuis. Tot slot blijft de ontwikkeling richting zelforganisatie een gezamenlijke opgave. Het coaching programma als onderdeel van het Management Developmenttraject zal voor het management deze beweging ondersteunen.

Data en informatie

Door maatschappelijke ontwikkelingen, de Wet open overheid en de Omgevingswet groeit de behoefte aan toegankelijke informatie en transparante besluitvorming. De implementatie van het nieuwe DMS/zaaksysteem Djuma is afgerond en levert een belangrijke basis voor verbetering van archiefbeheer, datakwaliteit en datatoegankelijkheid. In 2026 richt OZHZ zich op het uitwerken van een datavisie en BI-strategie die de ontwikkeling naar een volledig data gedreven organisatie ondersteunt.

In 2025 zijn verdere stappen gezet in het ontwikkelen van informatieproducten, die steeds vaker voorspellende inzichten bieden. Binnen de unit Data & ICT is de strategische en tactische sturing op data versterkt en wordt gewerkt volgens een risicogerichte, data gedreven en ketengerichte aanpak. De focus lag op het opstellen van een BI-strategie, gezamenlijke ontwikkeling van informatieproducten met Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, doorontwikkeling van de zaaksystemen Djuma en OpenWave en de applicatie MyForms (voor het monitoren van de kwaliteitscriteria), en het vergroten van datakwaliteit en datageletterdheid. Daarnaast is de regie op ICT-dienstverlening aangescherpt en zijn agile werkprocessen binnen DIT verder geoptimaliseerd voor efficiëntere ondersteuning.

Privacy en informatiebeveiliging

Over privacy en informatiebeveiliging valt het volgende te melden:

- OZHZ actualiseerde al in 2024 het Register van verwerkingen vanwege o.a. inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het register volgt daarbij de geactualiseerde mandaten van de gemeenten en provincie, waarmee meteen ook duidelijk voor welke verwerkingen van persoonsgegevens OZHZ als 'verwerker' kwalificeert in de zin van de AVG. Het register is in te zien via de website van OZHZ. Zie <https://www.ozhz.nl/wp-content/uploads/Register-van-verwerkingen-AVG-en-Wpg-2024-versie-131124.pdf>. In 2025 was actualisering niet noodzakelijk.
- Met alle gemeenten en de provincie Zuid-Holland is een verwerkersovereenkomst aangegaan.
- In 2025 stelde het DB het geactualiseerde privacybeleid vast. Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR737646>.
- In 2025 stelde het DB ook het geactualiseerde Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid vast. Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR736226/1>.
- In 2025 was sprake van 15 datalekken. Deze hadden te maken met verkeerd verzonden (papieren en elektronische) post (7x), autorisaties in interne systemen (6x), gestolen apparatuur (1x) en een verloren toezichthouderspasje (1x).
- Er was in 2025 één verzoek om inzage in het kader van de AVG.

- Training van medewerkers om het bewustzijn te verhogen over het omgaan met persoonsgegevens en informatiebeveiliging geschiedt met de e-learning van de applicatie 'Sir Askalot'. En daarnaast met regelmatige berichtgeving op intranet (SID) aan de hand van de actualiteit, zoals een Drechtsteden brede phishing-actie en algemene nieuwsberichten over bijvoorbeeld datalekken en gehackte organisaties elders in het land.

Halverwege 2025 hebben de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland een gezamenlijk team opgericht dat zich gaat bezighouden met informatiebeveiliging en privacy. Het team is gepositioneerd bij de DCMR Milieudienst Rijnmond. De tweede helft van 2025 is benut om de gemaakte afspraken verder in te regelen en de eerste praktische zaken op te pakken. Zoals het zicht krijgen op de huidige compliance van de AVG en de Wet politiegegevens (Wpg), de behoeften en de afhandeling van praktische vragen, datalekken en inzageverzoeken. De 5 omgevingsdiensten hebben samen ook een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aangewezen voor de AVG en de Wpg, en een FG-reglement vastgesteld. Zie <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR744142/1>. De FG zal over 2025 een apart jaarverslag uitbrengen.

In 2025 is de verplichte externe audit uitgevoerd op grond van de Wpg. OZHZ voldoet aan vrijwel alle onderdelen van de Wpg. Verbeteringen zijn mogelijk waar het gaat om de inrichting en implementatie van het interne controleproces om de uitgegeven autorisaties en de logbestanden periodiek te beoordelen. Het assurancerapport is op 4 juni 2025 aan de Autoriteit Persoonsgegevens gezonden.

Interne controle

De VIC-medewerker voert per kwartaal interne controles uit op basis van het door de organisatie vastgestelde interne controleplan. In dit VIC-plan zijn de uitgangspunten, randvoorwaarden en te controleren processen vastgelegd. De uitgevoerde controles richten zich primair op de rechtmatigheidsvereisten, waaronder de crediteurenanalyse en de beoordeling van eventuele begrotingsonrechtmatigheden. Daarnaast worden periodiek controles uitgevoerd met betrekking tot de getrouwheidsvereisten, gericht op onder andere de prestatielevering, factuurbeoordelingen, het personeelsproces en mutaties in crediteurenbankrekeningen. De bevindingen en uitkomsten van deze controles worden vastgelegd in een VIC-verslag en intern besproken.

Rechtmatigheid

Uit de crediteurenanalyse van 2025 is 1 onrechtmatigheid opgemerkt ad € 85.630. Deze onrechtmatigheid ligt ruim onder de rapporteringsgrens ad € 100.000 en heeft betrekking op de leverancier van het oude DMS systeem. De uitgaven van deze crediteur zijn conform voorgaand jaar onrechtmatig. In het verleden is deze leverancier als onzeker beoordeeld omdat de wijze van aanbesteden in het verleden onbekend was. Op basis van een aanbesteding is een nieuwe DMS systeem geïmplementeerd. De verwachting is dat het huidige onrechtmatige contract in 2026 beëindigd zal worden.

De overige bedrijfskosten kennen een overschrijding van € 48.788 en de additionele productkosten een overschrijding van € 87.591. Deze overschrijdingen worden aangemerkt als onrechtmatig, maar zijn aanvaardbaar binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders. De geconstateerde onderschrijdingen leiden niet tot begrotingsonrechtmatigheid zoals bedoeld in artikel 20, lid 5, van de financiële verordening.

M&O beleid

OZHZ heeft geen specifiek M&O-beleid. Gelet op de aard van de primaire taken die OZHZ uitvoert en de financiële processen die daaraan ten grondslag liggen, achten we een M&O-beleid niet relevant. Immers, OZHZ verstrekt geen subsidies, uitkeringen of andere voorzieningen of emolumenten waar misbruik of oneigenlijk gebruik van kan worden gemaakt. Collegiale afstemming met andere omgevingsdiensten, die dezelfde producten leveren en processen hebben ingericht, leert dat ook de andere omgevingsdiensten geen aanleiding zien om M&O-beleid te ontwikkelen. Het DB stelde in 2025 een uitgebreide frauderisicoanalyse vast.

Fraudepreventiebeleid

Het afgelopen jaar heeft OZHZ veel aandacht besteed aan fraudepreventie. We hebben een nieuwe frauderisicoanalyse uitgevoerd en het staat frequent op de agenda van DB en directie/management. Daarnaast maakt OZHZ ook gebruik van de regionale regelingen zoals beschreven in de Richtlijn voor onderzoek naar melding vermoeden misstand Drechtsteden / Zuid-Holland Zuid. Daarnaast is er een centraal regionaal meldpunt integriteit in ontwikkeling om te voldoen aan de nieuwe Wet Bescherming klokkenluiders, de Arbowet en vanuit goed werkgeverschap (BW).

5.5 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Een overzicht daarvan is hieronder opgenomen. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is in 2025 1x voorgekomen. Dit betrof een Woo-verzoek over de implementatie en compliance van de AVG sinds 2018.

Meer dan de voormalige Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo stelt de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting gaat echter niet voor alle categorieën op hetzelfde moment gelden. Het wordt gefaseerd ingevoerd.

De eerste tranche ging in op 1 november 2024. Hier voldoet OZHZ aan. In 2025 werkte OZHZ aan de implementatie van de tweede tranche van de Woo, die volgens de planning van het Rijk op 1 januari 2027 in werking zal treden, en aan de derde tranche, waarvan de inwerkingtreding naar verwachting op 1 april 2027 ligt.

Deze tranches omvatten onder meer de actieve openbaarmaking van stukken van het AB en DB, Woo-verzoeken en klachten. Daarnaast neemt OZHZ deel aan de regionale Woo-projectgroep, die zich richt op zowel de technische implementatie als de bewustwording binnen de organisatie. In dit kader is OZHZ nauw betrokken geweest bij de aanschaf en inrichting van de technische voorzieningen die nodig zijn om documenten uit de verschillende informatiecategorieën actief openbaar te maken. Naast deze technische voorbereidingen is veel aandacht besteed aan bewustwording en scholing. Binnen diverse units zijn trainingen verzorgd over anonimiseren, de inhoud en toepassing van de Woo, en het belang van zorgvuldigheid bij het opstellen en opslaan van documenten.

Daarnaast zijn in de gemeenschappelijke regeling van OZHZ sinds 19 februari 2025 aanvullende bepalingen opgenomen over de actieve openbaarmaking van stukken van het DB en AB. In de context waarin OZHZ werkt is het overigens veelal aan de gemeenten en provincie om aan te geven hoe zij willen omgaan met de actieve openbaarmaking van verzoeken en openbaargemaakte informatie. OZHZ is in gesprek met de gemeenten en provincie om hierover praktische afspraken te maken. Daarnaast vindt actieve openbaarmaking van onder andere sanctiebesluiten al enkele jaren plaats op basis van een door alle colleges vastgesteld openbaarmakingsbeleid.

Het Woo-register van OZHZ staat hier: https://organisaties.overheid.nl/woo/28093502/Omgevingsdienst_Zuid-Holland_Zuid.

Afgehandelde Woo-verzoeken in 2025:

Bevoegd gezag:	Aantal:	Bevoegd gezag:	Aantal:
Alblasserdam	2	Molenlanden	3
Dordrecht	18	Papendrecht	1
Gorinchem	0	Sliedrecht	1
Hoeksche Waard	2	Zwijndrecht	2
Hardinxveld-Giessendam	3	Provincie Zuid-Holland	7
Hendrik-Ido-Ambacht	1	OZHZ	1

Totaal	41
---------------	-----------

Deel II: Jaarrekening 2025

De jaarrekening bestaat uit de balans en overzicht van baten en lasten en met toelichting.

Via de balans en het overzicht van baten en lasten wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2025 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2025

Balans per 31 december 2025 (bedragen in €)				
ACTIVA		2025		2024
VASTE ACTIVA				
<i>Immateriële vaste activa</i>		-		-
<i>Materiële vaste activa</i>		3.339.380		3.637.242
Investerings:				
met een economisch nut	3.339.380		3.637.242	
<i>Financiële vaste activa</i>		-		-
TOTAAL VASTE ACTIVA		3.339.380		3.637.242
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Vorraden</i>		-		-
<i>Uitzettingen</i>		13.199.143		9.706.128
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	2.240.788		6.242.021	
Rekening-courant verhouding met het Rijk	10.958.355		3.464.107	
<i>Liquide middelen</i>		9.984		8.822
Kas	475		508	
Bank, inclusief kruisposten	9.509		8.314	
<i>Overlopende activa</i>		1.121.554		876.359
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:				
overige Nederlandse overheidslichamen	540.936		742.020	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	580.618		134.339	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		14.330.681		10.591.309
TOTAAL ACTIVA		17.670.061		14.228.551

Balans per 31 december 2025 (bedragen in €)				
PASSIVA	2025		2024	
VASTE PASSIVA				
<i>Eigen vermogen</i>		2.744.588		988.399
Algemene reserve	773.306		169.201	
Bestemmingsreserves	215.092		215.092	
Saldo van de rekening	1.756.190		604.106	
<i>Voorzieningen</i>		860.452		675.713
Voorzieningen	860.452		675.713	
TOTAAL VASTE PASSIVA		3.605.040		1.664.112
VLOTTENDE PASSIVA				
<i>Vlottende schulden</i>		1.962.898		1.555.138
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Overig	1.962.898		1.555.138	
<i>Overlopende passiva</i>		12.102.123		11.009.301
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.879.134		2.578.755	
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:				
overige Nederlandse overheidslichamen	8.964.644		8.232.973	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	258.345		197.573	
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		14.065.021		12.564.439
TOTAAL PASSIVA		17.670.061		14.228.551

1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, tenzij anders vermeld. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 27 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium heeft het dagelijks bestuur en algemeen bestuur in de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur voorgelegd moeten worden. Afsproken is dat deze tijdig gemeld zijn indien deze in de jaarrekening toegelicht worden.
 - Ten aanzien van het M&O criterium heeft Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geen vastgesteld M&O beleid en heeft dit toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 714.460) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 100.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening:

- a. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
- b. Technische installaties in bedrijfsgebouwen in 15 jaar.

- c. Automatiseringsapparatuur in 3 jaar.
- d. Kantoormeubilair in 10 jaar.
- e. Motorvoertuigen via de componentenbenadering met de volgende onderdelen:
 - e1 casco 40 jaar.
 - e2 technische installaties 20 jaar.
 - e3 accu's 15 jaar.
 - e4 bijboot 10 jaar.
- f. Aanhangwagens, personenauto's, lichte motorvoertuigen en fietsen in 5 jaar.

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 8 "Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële en controleverordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantstellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 5.2 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen.

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2024	Afschrijvingen t/m 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Investeringen 2025	Des- investeringen 2025	Aanschaf waarde 31-12-2025	Afschrijving desinvesteringen	Afschrijvingen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
a Huisvesting	1.556.406	955.928	600.478	14.323	0	1.570.729	0	156.692	458.109
b ICT en audiovisuele investeringen	1.192.605	1.011.596	181.009	129.390	0	1.321.995	0	107.479	202.920
c Meubilair	598.504	433.445	165.059	19.636	0	618.140	0	58.873	125.822
d Software	244.157	193.452	50.705	0	0	244.157	0	22.380	28.325
e Bedrijfsmiddelen	56.433	42.977	13.456	0	0	56.433	0	4.252	9.204
f Vaartuigen	2.693.671	67.136	2.626.535	0	0	2.693.671	0	111.535	2.515.000
Totaal	6.341.777	2.704.534	3.637.242	163.349	0	6.505.125	0	461.211	3.339.380

Bedragen x €

a. Huisvesting

OZHZ heeft zich eind 2015 gehuisvest in het pand Post 120 in Dordrecht. Het investeringskrediet betreft de gebruikersinvesteringen in het pand, zoals de douche- en kleedfaciliteiten, de binnentrap, archiefruimte, dakterras, etc. Met ingang van 2021 is het nieuwe werkconcept van kracht. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. De (om)bouw van het kantoor heeft grotendeels in 2022 plaatsgevonden. In 2025 is geïnvesteerd in een keuken in het werkcafé en een deurautomaat.

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn met name investeringen verantwoord die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent de huisvesting zoals bekabeling en audiovisuele middelen. De vergaderfaciliteiten in het pand zijn geüpgraded zodat deze beter het hybride werken ondersteunen. Daarnaast wordt een constante stroom aan nieuwe laptops en mobiele telefoons aangeschaft voor de instromende nieuwe medewerkers.

c. Meubilair

Omdat de ruimtes in het pand gedeeltelijk een andere functie hebben gekregen is geïnvesteerd in bijpassend meubilair wat die functie ondersteunt. Zo zijn de grote vergaderkamers uitgerust van flexibel meubilair en is de

ontmoetingsruimte omgebouwd tot werkcafé. Ook is geïnvesteerd in extra meubilair om thuis arbo-verantwoord te kunnen werken, zijn aanlandplekken ingericht en is geïnvesteerd in de groenvoorziening op kantoor. De investeringen in 2025 betreffen lockersloten.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. Omdat OZHZ steeds meer gebruik maakt van SAAS-applicaties zien we een verschuiving van de kosten van aanschaf van applicaties (kapitaalgoederen) naar licentiekosten (exploitatie). In 2025 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

e. Bedrijfsmiddelen

Voor de taakuitvoering beschikt OZHZ over diverse meetapparatuur (geluids- en trillingsmeters). In 2025 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

f. Vaartuigen

Voor de taakuitvoering beschikt OZHZ over enkele vaartuigen. Medio 2024 is het nieuwe patrouilleschip Pandion (aanschafwaarde € 2,4 mln) in gebruik genomen. De RHIB (rigid hull inflatable boat) is sinds 2022 in gebruik. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten van de vaartuigen vindt plaats vanuit het materieel budget PZH. In 2025 hebben geen investeringen plaatsgevonden.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Vorraden	31-12-2025	31-12-2024
Onderhanden werk	-	-
Totaal	-	-

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten en provincie op het gebied van milieuonderzoek, adviezen en briks-taken. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 82.583. Gezien het negatieve saldo van het onderhanden werk per balansdatum, vindt presentatie plaats onder de overlopende passiva.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar	31-12-2025	31-12-2024
A Vorderingen op openbare lichamen	2.240.788	6.242.021
D Rekening-courantverhouding met het Rijk	10.958.355	3.464.107
Totaal	13.199.143	9.706.128

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

2.3 Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2025	31-12-2024
Kas	475	508
Bank inclusief kruisposten	9.509	8.314
Totaal	9.984	8.822

Bedragen x €

Vanwege het schatkistbankieren kan sprake zijn van uitzettingen in de Rijksschatkist. Per 31 december 2024 en per 31 december 2025 is er geen sprake van uitzettingen in de Rijksschatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrensd op € 200.000. In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 5, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende activa	31-12-2025	31-12-2024
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Overige Nederlandse overheidslichamen	540.936	742.020
Vooruitbetaalde kosten	580.618	133.815
Nog te ontvangen bedragen	-	524
Totaal	1.121.554	876.359

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2025 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2026. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2025 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2026 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2025. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Beginsaldo 2025	Toevoegingen	Ontvangsten	Eindsaldo 2025
Gemeente Molenlanden	45.748	125.821	-45.748	125.821
Gemeente Sliedrecht	77.341	124.757	-77.341	124.757
Gemeente Zwijndrecht	-	98.785	-	98.785
Gemeente Papendrecht	-	80.101	-	80.101
Gemeente Gorinchem	99.378	67.571	-99.378	67.571
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	-	34.621	-	34.621
Omgevingsdienst NL	-	9.280	-	9.280
Gemeente Dordrecht	326.896	-	-326.896	-
Provincie Zuid-Holland	192.657	-	-192.657	-
Totaal	742.020	540.936	-742.020	540.936

Bedragen x €

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2025	31-12-2024
Algemene reserve	773.306	169.201
Bestemmingsreserves	215.092	215.092
Onverdeeld resultaat	1.756.190	604.106
Totaal	2.744.588	988.399

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2025 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2025	Bestemming resultaat 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Algemene reserve	169.201	604.106			773.307
Materieel budget PZH	155.320				155.320
Ontwikkelaanpak	25.866				25.866
Werkconcept	33.906				33.906
Totaal	384.293	604.106			988.399

Bedragen x €

Algemene reserve (onttrekking, per saldo, 2025: € 604.106)

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. De toevoeging in 2025 betreft het resultaat 2024 (€ 604.106).

Bestemmingsreserve Materieel budget PZH (geen mutatie in 2025)

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Bestemmingsreserve Ontwikkelaanpak (geen mutatie in 2025)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De reserve is bedoeld voor dekking van kosten voor innovatieve projecten die niet uit het reguliere (uren)budget voor ontwikkelaanpak betaald kunnen worden.

Bestemmingsreserve werkconcept (geen mutatie in 2025)

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. In 2026 zal aan het AB een voorstel worden gedaan om deze bestemmingsreserve op te heffen.

Onverdeeld resultaat (Toevoeging 2025: € 604.106)

Het financieel resultaat 2024 bedroeg voordelig € 604.106. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve en komt dus ten gunste van het weerstandvermogen.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur.

Voorzieningen	31-12-2025	31-12-2024
Voorzieningen	860.452	675.713
Totaal	860.452	675.713

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen in 2025 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2025	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Verlofverplichting	644.213	216.239		860.452
Personele voorziening	31.500		31.500	-
Totaal	675.713	216.239	31.500	860.452

Bedragen x €

Verlofverplichting

De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. Binnen de huidige CAO afspraken hebben medewerkers mogelijkheden tot het kopen van verlofuren en het sparen daarvan.

Personele voorziening

De getroffen personele voorziening ad € 31.500 in verband met een afgesloten VSO is niet meer nodig en is daarom opgeheven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende schulden	31-12-2025	31-12-2024
Schulden korter dan één jaar	1.962.898	1.555.138
Totaal	1.962.898	1.555.138

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren	1.063.969	629.418
Overige vlottende schulden	898.929	925.720
Totaal	1.962.898	1.555.138

Bedragen x €

De overige vlottende schulden bestaat met name uit de balanspositie BTW. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2026.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Passiva	31-12-2025	31-12-2024
Reservering accountantskosten	48.250	32.840
Vooruit ontvangen inkomsten	7.756.178	3.954.294
Vooruit gefactureerde inkomsten	1.208.466	4.278.679
Onderhanden werk	258.345	197.573
Overige nog te betalen	2.830.884	2.545.915
Totaal	12.102.123	11.009.301

Bedragen x €

De vooruit gefactureerde bedragen van Nederlandse overheidslichamen betreffen voornamelijk de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit gefactureerde bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 1-1-2025	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2025
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	2.625.000	2.858.266	-2.625.000	2.858.266
Uitvoering milieutaken en bouwtaken provincie Zuid-Holland	692.561	1.456.967	-990.025	1.159.503
Uitvoering milieutaken gemeente Hoeksche Waard	725.200	759.991	-725.200	759.991
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Alblasserdam	721.472	663.385	-721.472	663.385
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	573.148	560.000	-573.148	560.000
Inwonerbijdrage	467.300	468.888	-467.300	468.888
Uitvoering bouwtaken DCMR	214.199	383.347	-214.199	383.347
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	371.085	375.000	-371.085	375.000
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	260.000	305.000	-260.000	305.000
Vooruitontvangen bedragen RVMK	313.810	-	-30.227	283.583
Uitvoering milieutaken gemeente Sliedrecht	235.520	180.000	-190.000	225.520
Vooruit ontvangen subsidiebedragen	322.155	526.521	-628.646	220.030
Uitvoering milieutaken gemeente Gorinchem	230.000	215.000	-230.000	215.000
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	191.164	175.000	-191.164	175.000
Uitvoering milieutaken gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	160.000	170.000	-160.000	170.000
Vooruitontvangen bedragen Geluidbelastingskaarten	130.322	11.977	-	142.299
Vooruitgefactureerde projectinvesteringen	38	-	-205	-167
Totaal	8.232.973	9.109.342	-8.377.671	8.964.644

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit balans blijvende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. Huur- en gebouw gebonden dienstverlening

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 in Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 708.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

De schoonmaak wordt tot 1 april 2025 uitgevoerd door de huidige leverancier. In 2024 heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden en per 1 april 2025 zullen de werkzaamheden worden uitgevoerd door een nieuwe leverancier. Het contract met deze nieuwe leverancier heeft een looptijd van twee jaar, met 2x een optie tot verlengen van één jaar tegen gelijkblijvende voorwaarden. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 81.000.

Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2026 en in het 2e kwartaal 2026 zal een nieuwe aanbesteding worden opgestart. De financiële omvang van het huidige contract is circa € 20.000 per jaar.

2. Software

OZHZ maakt gebruik van de applicatie Nazcaa om bodembeheerinformatie in vast te leggen. Het contract met Nazcaa betreft een jaarbedrag van circa € 43.000. De overeenkomst is aangegaan op 1 januari 2025 voor de duur van twee jaren en wordt telkenmale stilzwijgend verlengd met de duur van één jaar.

Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem Open Wave. Implementatie heeft plaatsgevonden in november 2022. Het contract had een looptijd tot 1 januari 2025 en is inmiddels verlengd tot en met 31 december 2026. Per 1 januari 2027 gaat de nieuwe overeenkomst in voor de periode van 4 jaren met daarin de mogelijkheid om 2 maal voor 2 jaren te verlengen. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 90.000.

Per 1 januari 2025 heeft OZHZ een contract gesloten met My-Lex en dat contract heeft een looptijd tot 31 december 2027. Dit systeem stelt ons in staat om o.a. het oude DMS systeem JOIN uit te faseren waarbij de brondata nog goed bewaard worden. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 26.000.

Het nieuwe DMS systeem DJUMA is in september 2025 in gebruik genomen.. Het contract is getekend op 21 mei 2024 en heeft een looptijd van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging van twee keer drie jaar. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 55.000.

Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd systeem voor het tijdschrijven en de financiële en projectadministratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 75.000. Het huidige contract liep af per 31/12/2024. Voor 2025-2026 is een nieuw contract afgesloten met AFAS. Op dit moment zijn er vele ontwikkelingen maar bestaat de intentie om het contract met nog 2 jaren te verlengen tot 31-12-2028.

3. Personeel

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2024 betreft dit een verplichting van circa € 55.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Flexibel personeel

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers.

4. Bedrijfsvoering Drechtsteden

OZHZ ging per 1 april 2022 op basis van een verleend alleenrecht een dienstverleningsovereenkomst (DVO) aan met Servicegemeente Drechtsteden (een dienst van de gemeente Dordrecht), inmiddels hernoemd naar Bedrijfsvoering Drechtsteden. De DVO had een looptijd tot 1 januari 2026 en is verlengd voor de jaren 2026 en 2027. De jaarlijkse bijdrage voor de DVO ICT bedraagt circa € 1,56 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 406.000 per jaar.

5. Leaseverplichtingen voertuigen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 97.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is op 8 juli 2024 een raamovereenkomst afgesloten voor twee jaar (ingaaande per 1 augustus 2024) die verlengbaar is met nog eens tweemaal één jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 105.000.

6. Overige dienstverlening

DCMR

OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 63.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma. Ook draagt OZHZ bij aan de kosten van het team Informatiebeveiliging & Privacy van DCMR, voor een bedrag van € 187.000 per jaar.

Accountant

Het contract met de accountant is in 2022 verlengd tot en met 31 december 2026. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 96.500.

2. Overzicht van baten en lasten 2025

Het overzicht van baten en lasten 2025 sluit met een positief saldo van € 1.756.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 402.000) is er sprake van een voordeel van € 1.354.000.

Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Overzicht van baten en lasten 2025					
	Realisatie 2024	Begroting 2025 primair	Begroting 2025 2e wijziging	Realisatie 2025	Begroting 2025 verschil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.509	2.615	2.615	2.615	-
Wettelijke taken	29.033	28.321	31.222	31.878	656
Offerte- en subsidietaken	2.757	2.481	2.536	2.703	167
Overige baten	272	52	270	284	14
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	34.570	33.469	36.643	37.479	836
Lasten					
Personeelskosten	29.011	26.784	30.017	29.691	326
Kapitaallasten	444	513	490	461	29
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	1.828	2.127	1.925	1.889	36
Huisvesting	610	818	759	667	91
Overige bedrijfskosten	1.680	1.888	1.886	1.935	49
Additionele productkosten	661	1.020	975	1.063	88
Onvoorzien	2	166	189	17	172
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	34.236	33.315	36.241	35.723	518
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	333	154	402	1.756	1.354
Onttrekkingen aan reserves	271	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	604	154	402	1.756	1.354
Waarvan algemeen dekkingsmiddel	2.509	2.615	2.615	2.615	-
Bedragen x € 1.000					

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,615 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil
Extra consultancy Visma	-	43.750	
Vrijval verliesvoorziening onderhanden werk		- 26.645	
Totaal	189.163	17.105	172.058

Bedragen x €

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

In verband met de live gang van zaakstelsel Djuma hebben we ruim 280 uren extra consultancy moeten inhuren bij Visma Roxit, de leverancier van het zaakstelsel.

Overhead

GR-en zijn verplicht de overhead centraal in de begroting en jaarrekening op te nemen. De definitie van overhead is hier: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen. Voor de realisatie over 2025 verwijzen we naar 6. Overzicht van taakvelden. Het saldo van baten en lasten op het taakveld 0.4 overhead bedraagt - € 9.701.000.

Overhead	Begroting 2025	Realisatie 2025	Vershil
Totale overheadkosten	-	43.750	
Totaal	189.163	17.105	172.058

Bedragen x €

Vennootschapsbelasting

Tot en met 2023 was de conclusie dat OZHZ enkel niet-belastingplichtige en/of vrijgestelde activiteiten heeft verricht. Dit was met name het gevolg van het feit dat geen positieve resultaten werden gerealiseerd. Hierdoor was geen sprake van een winststreven en kon tot en met 2023 worden volstaan met het indienen van nihil aangiften. Aan de voorwaarden duurzame organisatie van arbeid en kapitaal en deelname aan het economische verkeer wordt door OZHZ wel voldaan.

Vanaf 2024 wijzigt de situatie: de resultaten van OZHZ zijn positief, waardoor winsten ontstaan. Winstgevende activiteiten kunnen hierdoor voor de fiscale beoordeling als structureel winstgevend worden aangemerkt. Omdat ook aan de eerste twee voorwaarden wordt voldaan, kwalificeren bepaalde activiteiten mogelijk als vpb-plichtig. Wij menen vooralsnog dat op deze activiteiten een vrijstelling van toepassing is en dat we ook voor deze jaren een nihil aangifte kunnen indienen.

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door algemeen bestuur op 27 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 714.460. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 222.630 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 714.460. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 137.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

4. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	Gegevens 2025	Gegevens 2024
bedragen x € 1	R. Visser	R. Visser
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025 en 2024	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	190.605	183.616
Beloningen betaalbaar op termijn	23.400	23.549
<i>Subtotaal</i>	<i>214.005</i>	<i>207.165</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		
Bezoldiging	214.005	207.165
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.V.T.	N.V.T.

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

De leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Organisatie	AB	DB
Alblasserdam	De heer F.C. de Gier	
Dordrecht	Mevrouw T.F. de Jonge	X
	De heer M.P.P.M. Merx	
Gorinchem	De heer M. de Boer	
Hardinxveld-Giessendam	De heer J. Nederveen	X
Hendrik-Ido Ambacht	De heer R.J. Lafleur	
Hoeksche Waard	De heer A. van der Wulp	X
Molenlanden	De heer J. Lock	X
Papendrecht	De heer A.J. Kosten	
Sliedrecht	De heer R. Bijderwieden	
	De heer C. Paas	
Zwijndrecht	Mevrouw J.E.T.M. van Dongen	
Provincie Zuid-Holland	De heer M. Stolk	X
	Mevrouw M. van Leeuwen	
	De heer A. Weverling	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

5. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2025 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Het overzicht van baten en lasten 2025 sluit met een positief saldo van € 1.756.190. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 402.235) is er sprake van een voordeel van € 1.353.955. Per saldo is sprake van € 517.551 aan lagere lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting 2025 in de tweede bestuursrapportage. De lagere lasten betreffen hoofdzakelijk de personeelskosten (€ 326.271). De kosten voor het vaste personeel waren € 416.456 lager, de inhuurkosten waren € 90.185 hoger. Tevens valt de post onvoorzien € 172.057 lager uit dan begroot.

De overige bedrijfskosten hebben een overschrijding van € 48.788 en de additionele productkosten hebben een overschrijding van € 87.591.

Conclusie: De genoemde overschrijdingen worden aangemerkt als onrechtmatigheden, maar zijn acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken. De onderschrijdingen veroorzaken geen begrotingsonrechtmatigheid zoals die opgenomen is in de financiële verordening artikel 20 lid 5.

Reserves

Er hebben gedurende het jaar 2025 geen onttrekkingen aan de reserves plaatsgevonden.

Investeringsuitgaven:

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving		Beginstand	Krediet	Investeringen	Eindstand
		krediet 2025	Toevoegingen *	2025	krediet 2025
a	Huisvesting	15.318	10.000	14.323	10.995
b	ICT en audiovisuele investeringen	71.299	114.000	129.390	55.909
c	Meubilair	13.235	17.000	19.636	10.599
d	Software	52.823	-	-	52.823
e	Bedrijfsmiddelen	18.522	2.000	-	20.522
f	Vaartuigen	56.379	-56.379	-	-
Totaal		227.576	86.621	163.349	150.848

Bedragen x €

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 163.349) blijft binnen het totaal door het AB vastgestelde investeringskrediet, bestaande uit het krediet bij aanvang van het boekjaar 2025 aangevuld met de goedgekeurde krediettoevoeging bij de 1^e bestuursrapportage 2025. Derhalve is er in 2025 geen sprake van een onrechtmatigheden met betrekking tot de investeringskredieten.

6. Overzicht van taakvelden

Onderstaand treft u aan het IV3 overzicht zoals dat voor GR-en van toepassing is

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning												
0.4	Overhead	1.537	10.451	-8.914	1.564	11.366	-9.802	1.556	11.257	-9.701	-8	-109	101
0.5	Treasury	52	0	52	192	0	192	192	0	192	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	166	-166	78	189	-111	92	17	75	14	-172	186
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	154	-154	0	402	-402	0	1.756	-1.756	0	1.354	-1.354
1.	Veiligheid												
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.258	856	402	1.373	931	442	1.406	922	484	33	-9	42
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat												
3.	Economie												
4.	Onderwijs												
5.	Sport, cultuur en recreatie												
6.	Sociaal domein												
7.	Volksgesondheid en milieu												
7.4	Milieubeheer	23.281	16.849	6.432	25.420	18.325	7.095	26.026	18.149	7.877	606	-176	782
8.	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing												
8.3	Wonen en bouwen	7.341	4.993	2.348	8.016	5.430	2.586	8.207	5.378	2.829	191	-52	243
Totaal taakvelden		33.469	33.469	0	36.643	36.643	0	37.479	37.479	0	836	836	0

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.537	10.451	-8.914	1.564	11.366	-9.802	1.556	11.257	-9.701	-8	-109	101
0.5	Treasury	52	0	52	192	0	192	192	0	192	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	166	-166	78	189	-111	92	17	75	14	-172	186
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	154	-154	0	402	-402	0	1.756	-1.756	0	1.354	-1.354
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.258	856	402	1.373	931	442	1.406	922	484	33	-9	42
7.4	Milieubeheer	23.281	16.849	6.432	25.420	18.325	7.095	26.026	18.149	7.877	606	-176	782
8.3	Wonen en bouwen	7.341	4.993	2.348	8.016	5.430	2.586	8.207	5.378	2.829	191	-52	243
Totaal taakvelden		33.469	33.469	0	36.643	36.643	0	37.479	37.479	0	836	836	0

7. Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Onderstaand treft u aan het Sisa verantwoordingsdocument.

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Hieronder per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project	Project afgerond (Ja/Nee)
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02	Aard controle R Indicator: E83B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	€ 0	€ 23.637	Nee
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	Kade 22 Piershil	€ 0	€ 26.276	Nee
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	Van der Seijde Strijen	€ 0	€ 30.291	Nee
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	Margrietweg Nieuwpoort	€ 0	€ 6.742	Ja
			5 030008 Provincie Zuid-Holland	Wieland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	€ 0	€ 2.850	Ja
			6 030008 Provincie Zuid-Holland	Graafland 63 Groot-Ammers	€ 0	€ 9.285	Ja
			7 030008 Provincie Zuid-Holland	Veendam Papendrecht	€ 0	€ 11.065	Nee
			8 030008 Provincie Zuid-Holland	Vml. Gasfabriek Slidrecht	€ 0	€ 13.862	Nee
			9 030008 Provincie Zuid-Holland	Uitvoer bodemsanereringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	€ 0	€ 138.608	
			10 030008 Provincie Zuid-Holland	Onderzoeksvorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	€ 0	€ 2.854	Nee
			11 030008 Provincie Zuid-Holland	PFAS bronnenonderzoek	€ 0	€ 4.252	Nee
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08		
			1 Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	Ja			
			2 Kade 22 Piershil	Ja			
			3 Van der Seijde Strijen	Ja			
			4 Margrietweg Nieuwpoort	Ja			
			5 Wieland a/d Langeweg Nieuw-Beijerland	Ja			
			6 Graafland 63 Groot-Ammers	Ja			
			7 Veendam Papendrecht	Ja			
			8 Vml. Gasfabriek Slidrecht	Ja			
			9 Uitvoer bodemsanereringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid. Betreft hier de aanpak speelplaatsen in kader van diffuus lood én de afronding pilot Kinderdijk	Ja			
			10 Onderzoeksvorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	Ja			
			11 PFAS bronnenonderzoek	Ja			
			Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/09				
			Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 07-01-2026							
Verreker	Uitkeringcode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Omvang:	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023 SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) en/of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/01</i>	Projectnaam / nummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/02</i>	Besteding (jaar T) per project <i>Aard controle R Indicator: E97B/03</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/04</i>	Project afgerond (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/05</i>
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	€ 0	€ 8.090	
			2 030008 Provincie Zuid-Holland	Kade 22 Piershil	€ 0	€ 21.767	Ja
			3 030008 Provincie Zuid-Holland	Van der Seijde Strijen	€ 0	€ 75.230	Nee
			4 030008 Provincie Zuid-Holland	Veendam Papendrecht	€ 0	€ 18.410	Ja
			5 030008 Provincie Zuid-Holland	Vml. Gasfabriek Sliedrecht	€ 0	€ 47.275	Ja
			6 030008 Provincie Zuid-Holland	Uitvoer bodemsanereringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid.	€ 0	€ 33.463	
			7 030008 Provincie Zuid-Holland	Onderzoeksvorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	€ 0	€ 15.501	Ja
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 06 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/08</i>		
			1 Gasfabriek 's Gravendeel (Binnenmaas)	Ja			
			2 Kade 22 Piershil	Ja			
			3 Van der Seijde Strijen	Ja			
			4 Veendam Papendrecht	Ja			
			5 Vml. Gasfabriek Sliedrecht	Ja			
			6 Uitvoer bodemsanereringen diffuus lood in regio Zuid-Holland Zuid.	Ja			
			7 Onderzoeksvorstel naar heterogeniteit van voorkomen van PFAS en gedrag van PFAS in boven- en ondergrond	Ja			
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/09</i>				
			Nee				
IenW	E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030 SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/01</i>	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad <i>Aard controle R Indicator: E113B/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvoorraad <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/03</i>	Eindeverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113B/04</i>	
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 141.310	€ 266.870	Nee	
			2				
KGG	K21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: K21/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: K21/02</i>	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) <i>Aard controle R Indicator: K21/03</i>	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) <i>Aard controle D2 Indicator: K21/04</i>	Eindeverantwoording (ja/nee) <i>Aard controle R Indicator: K21/05</i>
			€ 332.646	€ 881.223	Ja	Ja	Nee

Deel III: Overige bijlagen

Naast de jaarrekening voegen wij nog graag 2 relevante bijlagen toe:

Bijlage 1: overzicht van de verbonden partijen

Bijlage 2: verantwoording over de robuustheidscriteria en de VTH-kwaliteitseisen

Bijlage 1: Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2025;	De omzet betreft de realisatie 2025. <table> <tr> <td>Alblasserdam</td><td>€ 2.057.887,61</td></tr> <tr> <td>Dordrecht</td><td>€ 12.039.531,32</td></tr> <tr> <td>Gorinchem</td><td>€ 979.451,49</td></tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 1.534.999,32</td></tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 901.819,68</td></tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td><td>€ 2.540.436,03</td></tr> <tr> <td>Molenlanden</td><td>€ 2.618.057,99</td></tr> <tr> <td>Papendrecht</td><td>€ 1.020.697,44</td></tr> <tr> <td>Sliedrecht</td><td>€ 956.372,66</td></tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.547.918,55</td></tr> <tr> <td>Provincie Zuid-Holland</td><td>€ 10.149.707,88</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€ 36.346.879,97</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 2.057.887,61	Dordrecht	€ 12.039.531,32	Gorinchem	€ 979.451,49	Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68	Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03	Molenlanden	€ 2.618.057,99	Papendrecht	€ 1.020.697,44	Sliedrecht	€ 956.372,66	Zwijndrecht	€ 1.547.918,55	Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88	TOTAAL	€ 36.346.879,97
Alblasserdam	€ 2.057.887,61																								
Dordrecht	€ 12.039.531,32																								
Gorinchem	€ 979.451,49																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68																								
Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03																								
Molenlanden	€ 2.618.057,99																								
Papendrecht	€ 1.020.697,44																								
Sliedrecht	€ 956.372,66																								
Zwijndrecht	€ 1.547.918,55																								
Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88																								
TOTAAL	€ 36.346.879,97																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31-12-2024</td><td>€ 988.399</td></tr> <tr> <td>31-12-2025</td><td>€ 2.744.588</td></tr> </table> <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31/12/2024</td><td>€ 13.240.152</td></tr> <tr> <td>31/12/2025</td><td>€ 14.925.473</td></tr> </table>	31-12-2024	€ 988.399	31-12-2025	€ 2.744.588	31/12/2024	€ 13.240.152	31/12/2025	€ 14.925.473																
31-12-2024	€ 988.399																								
31-12-2025	€ 2.744.588																								
31/12/2024	€ 13.240.152																								
31/12/2025	€ 14.925.473																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2025 bedraagt € 1.756.190.																								

Bijlage 2: Verantwoording over de robuustheidscriteria en de VTH-kwaliteitseisen

Behorend bij paragraaf 3.1.

Robuustheidscriteria

KPI/ randvoorwaarde		Criterium		Score
	Randvoorwaarde	3	Alle basistaken zijn overgedragen.	
	Randvoorwaarde	4	De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat.	
	Randvoorwaarde	5	De omgevingsdienst is v.w.b. de omzet in staat om onderscheid te maken tussen taken.	
KPI 1	Omvang	6	Omzet basistaken inclusief milieutaken $\geq$ € 16,5 mln.	
KPI 1	Omvang	7	$\geq 80\%$ in vaste dienst van het totaal aantal FTE.	
KPI 2	Kwaliteit	8	Er wordt voldaan aan de (vigerende) kwaliteitscriteria 3.0 voor basis- en plustaken.	
KPI 3	Innovatie	9	Innovatie-agenda.	
KPI 3	Innovatie	10	Innovatiebudget > 1% begroting.	
KPI 4	Continuïteit	11	Uitbreiding met niet-milieu-gerelateerde plustaken mogelijk.	
KPI 4	Continuïteit	12	Afspraken toereikend in GR van terugnemen van (milieugerelateerde) plustaken.	
KPI 4	Continuïteit	13	Weerstandratio $\geq 0,8$.	
KPI 4	Continuïteit	14	Fusie-perspectief.	
KPI 4	Continuïteit	15	Intensieve samenwerking met andere OD's gericht op het voldoen aan de robuustheidscriteria.	
KPI 5	Sturing	16	Opleidingsprogramma.	
KPI 5	Sturing	17	Opleidingsbudget > 3% loonsom.	
KPI 5	Sturing	18	Businessintelligence (BI) strategie.	
KPI 5	Sturing	19	Capaciteit Business Intelligence > 3 FTE.	
KPI 6	Congruentie	20	Congruentie en samenhang werkgebied.	

Generieke deskundigheden	Toelichting
1. Casemanagen	
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening	
3. Vergunningverlening milieu	
3.1. VV Procesindustrie	
3.2. VV Afval	
3.3. VV Agrarisch	
3.4 Seveso-inrichtingen	Nvt
4. Toezicht en handhaving bouw/ RO	
5. Toezicht en handhaving milieu	
5.1. T&H Procesindustrie	
5.2. T&H Afval	
5.3. T&H Agrarisch	
5.4. T&H Seveso	Nvt
6. Toezicht en handhaving bodem	
7. toezicht en handhaving natuur	
7.1. Natura 2000	
7.2. Soortenbescherming	
7.3. Faunabeheer	
7.4. Hout	
Juridische deskundigheden	
8. Behandelen Juridische zaken	
9. Ketentoezicht	Samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten
10. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving	
Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen	
11. Bouwfysica	
12. Brandveiligheid	
13. Constructieve veiligheid	
14. Sloop en asbest	
Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu	
15. Afvalwater (indirecte lozingen)	
16. Bodem, bouwstoffen, water	
17. Omgevingsveiligheid	
18. Geluid (milieu- en bouw)	
19. Luchtkwaliteit en geur	
20. Natuur activiteiten	
Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke ordening	

21. Cultuurhistorie	Nvt
22. Verduurzaming Energie	
23. Advisering fysieke leefomgeving	

Er wordt voldaan aan de KC 3.0.
Acties gestart om te voldoen.
Gemotiveerde afwijking.
Samenwerking /uitbesteed.
Geen taak van OZHZ.

Procescriteria uit de VTH-kwaliteitseisen

Voor de totstandkoming van producten zoals vergunningen, controles en handhavingsacties zijn diverse werkprocessen nodig. Transparantie en bestuurlijke vastlegging spelen daarin een belangrijke rol. De procescriteria uit de VTH-kwaliteitseisen leiden samen tot een sluitende cyclus en kwaliteitsborging. Daarbij is de "BIG-8" gehanteerd (beleidslevenscyclus). Daarnaast bevat de tabel hieronder informatie over de criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten. Deze criteria bepalen de minimale ondergrens binnen de werkprocessen. Het gaat bijvoorbeeld om criteria met betrekking tot de diepgang waarmee getoetst wordt, het gebruik van de landelijke handhavingsstrategie en (landelijke) prioriteiten.

Documenten en toelichting

1. Rapportage en Evaluatie	
Verantwoording van prestaties, mensen en middelen	Tussentijdse rapportages Jaarrapportages Actuele website
Probleem analyse VV (inclusief afhandelen meldingen)	Nota VTH ¹
Probleem analyse T&H	Nota VTH
Vergelijking en auditing	Externe visitatie
2. Strategisch beleidskader	
Prioriteit en meetbare doelstellingen VV	Nota VTH
Prioriteit en meetbare doelstellingen T&H	Nota VTH
3. Operationeel beleidskader	
Strategie en basiswerkwijze	Nota VTH
Beleid R.O. ten aanzien van VV	Nota VTH
Objectieve criteria beoordelen en beslissen VV	Nota VTH
Naleefstrategie T&H	Nota VTH
Toezicht strategie	Nota VTH
Sanctiestrategie	Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht
Gedoogstrategie	Nota VTH

¹ Met Nota VTH wordt hier steeds verwezen naar de Nota VTH voor gemeentelijke taken en de Nota VTH voor provinciale taken, zoals vastgesteld door de colleges.

4. Planning en controle	
Borging personele en financiële middelen	Begroting en voorjaarsbrieven Jaarprogramma's gemeenten en provincie. Formatieplanning
Uitvoeringsprogramma VV en T&H	Individuele jaarprogramma's van gemeenten en provincie. Collectieve jaarprogramma's Ontwikkelaanpak en Toezicht Midden
Organisatorische condities	Functiescheiding op organisatieniveau Roulatie toezichthouders Wachtdienst 24/7
Kwaliteitsborging	Handboeken en werkinstructies Interne auditing door het kwaliteitsteam
5. Voorbereiden	
Protocollen en werkinstructies VV	Aanwezig, actualisering loopt
Protocollen en werkinstructies T&H	Aanwezig, actualisering loopt
Protocollen voor communicatie en informatiebeheer	Communicatie: afspraken met gemeenten en provincie Informatiebeheer: handleidingen en procesbeschrijvingen
Interne en externe afstemming	Werkinstructies en samenwerkingsafspraken
6. Uitvoering	
Uitvoering ondersteunende voorzieningen VV en T&H	ICT-voorzieningen Voertuigen, vaartuigen en drones Naslagwerken Veiligheidsvoorzieningen Opleidingen
7. Monitoren	
Monitoring	Met name outputgericht Bij Toezicht Midden ook outcomegericht

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA4953

Aan: het algemeen bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2025;
- ▶ de balans per 31 december 2025;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- ▶ de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 27 november 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 714.460. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ de inhoudsopgave;
- ▶ het voorwoord;
- ▶ het jaarverslag (Deel I); en
- ▶ de bijlagen (Deel III).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fraude of fouten niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede het getrouw weergeven van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 27 november 2025, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 14 april 2026

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:

 Arne Koole
14 april 2026 19:38 +02:00

F.P. (Arne) Koole MSc RA

ACCOUNTANTSVERSLAG 2025

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Aan:

het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Postbus 550
3300 AN DORDRECHT

Rotterdam, 14 april 2026

Kenmerk: AK/JB/RA4954

Geachte leden het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna te noemen 'Omgevingsdienst ZHZ') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2025. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ.

Onze bevindingen en aanbevelingen in dit verslag hebben wij besproken met de adjunct-directeur en de concerncontroller. Op 1 april 2026 hebben dit verslag toegelicht tijdens de bijeenkomst met uw auditcommissie en op 9 april 2026 hebben we dit verslag besproken in de vergadering van het dagelijks bestuur.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van Omgevingsdienst ZHZ bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij vertrouwen er op u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:

Arne Koole
14 april 2026 19:37 +02:00

F.P. (Arne) Koole MSc RA
Partner

Inhoudsopgave

01

Dashboard
accountantscontrole

02

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

03

Resultaat & financiële
positie

04

Belangrijkste
bevindingen

05

Bijlagen

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STATUS VAN DE CONTROLE

Wij hebben bij de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ een goedkeurende controleverklaring verstrekt

- ▶ De jaarrekeningcontrole 2025 is afgerond, er resteren geen openstaande punten meer.
- ▶ Het jaarverslag, inclusief de opgenomen informatie in de paragraaf bedrijfsvoering, is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT-verantwoording van Omgevingsdienst ZHZ voldoet aan de vereisten.
- ▶ Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage vastgesteld.

BELANGRIJKE BEVINDINGEN

V.w.b. de getrouwheid van de jaarrekening hadden wij enkele bevindingen (reclassificaties). Deze zijn gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening

- ▶ Getrouwheid: in het kader van getrouwheid van de jaarrekening hebben wij enkele reclassificaties binnen de balans geconstateerd, zonder impact op het vermogen en resultaat. Daarnaast hebben we enkele presentatiecorrecties en (verbeter)suggesties voorgesteld die verwerkt zijn in de definitieve jaarrekening.
- ▶ Rechtmatigheid: de totale afwijking inzake rechtmatigheid betreft € 222.630 en blijft daarmee onder de verantwoordingsgrens van € 714.460 (2%). De onrechtmatigheden hebben betrekking op aanbestedings-rechtmatigheid (€ 85.630 - niet acceptabel) en begrotingsrechtmatigheid (€ 137.000 - acceptabel).

RESULTAAT 2025

Het resultaat van Omgevingsdienst ZHZ over het jaar 2025 is € 1.354.000 beter dan verwacht en wijkt relatief fors af van de bijgestelde begroting

- ▶ Het saldo van baten en lasten (én het resultaat) komt uit op € 1.756.000 (bijgestelde begroting: € 402.000)
- ▶ De afwijking wordt met name veroorzaakt een stijging van de productiviteit ten opzichte van de begroting.
- ▶ Om het voorspellend vermogen van de (bijgestelde) begroting te verhogen adviseren wij Omgevingsdienst ZHZ een (betere) tussentijdse monitoring uit te voeren op de ontwikkeling van de productiviteit binnen de verschillende units en de realisatie van de personeelskosten en externe inhuur ten opzichte van de (primitieve) begroting.

AANDACHTSPUNTEN 2026

Wij hebben aanbevelingen m.b.t. de indeling van uw programmarekening en het actualiseren van uw onderbouwing voor de voorziening verlofstuwmeer

- ▶ Wij hebben vorig jaar de aanbeveling gedaan om de vanuit het BBV verplichte programma's separaat op te nemen in uw programmarekening. Voor de jaarrekening 2026 wordt en voor de begroting 2027 is deze bevinding opgevolgd. Wij zijn van mening dat in de jaarrekening 2025 met een aanvullende toelichting voldoende invulling gegeven wordt aan het BBV.
- ▶ Omgevingsdienst ZHZ heeft in haar jaarrekening een voorziening voor verlofstuwmeer opgenomen. Voor komend jaar vragen wij u de voorziening verlofstuwmeer nader te onderbouwen o.b.v. de uitgangspunten in de Notitie arbeidskostengerelateerde verplichtingen (Commissie BBV).

UW FINANCIËLE POSITIE

In het kader van de financiële positie zien we een stabiele ontwikkeling en een vermogenspositie die (weer) op orde is

- ▶ Omgevingsdienst ZHZ heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 910.000. Het weerstandratio bedraagt daarmee 1,05 en is door het positieve resultaat over 2025 (weer) toereikend.
- ▶ De solvabiliteit bedraagt ultimo 2025 15,5% (2024: 6,9%). Gegeven de wijze van financiering (bevoorschotting vanuit deelnemersbijdragen) achten wij de solvabiliteit toereikend.
- ▶ De netto schuldquote bedraagt -0,7% (2024: 5,7%). Op basis van het GTK 2020 valt Omgevingsdienst ZHZ in de categorie 'minst risicovol'.

Samenwerking

Samenwerking en aanlevering gedurende de controle was goed

- ▶ Wij hebben de samenwerking gedurende de controleopdracht als prettig en constructief ervaren. In overleg is besloten de formele start van de opdracht één week uit te stellen. In deze eerste week zijn wij met een kleiner team alvast begonnen, waardoor de informatieverzoeken gefaseerd bij jullie binnenkwamen. Dit bood ruimte om tijdig te zorgen voor een volledig en goed ingericht controleobject. Hierdoor is de start van de controle soepel verlopen en konden de benodigde stukken snel en adequaat worden aangeleverd.
- ▶ Tijdens de uitvoering van de controle waren jullie goed bereikbaar en vonden wij elkaar gemakkelijk wanneer afstemming nodig was. Dit heeft bijgedragen aan een efficiënte en productieve samenwerking gedurende het gehele controleproces.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Onze opdracht en controle

2.1 Onze opdracht en controle (1)

Wij hebben bij de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ een goedkeurende controleverklaring verstrekt. De jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van Omgevingsdienst ZHZ, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

De reikwijdte van onze controle nader toegelicht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

De strekking van de controleverklaring: goedkeurend

Wij hebben bij de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ een goedkeurende controleverklaring verstrekt. De jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording geeft een getrouw beeld en de met het algemeen bestuur gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd (zie ook verdere uitwerking in paragraaf 4.1).

Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen

In het kader van getrouwheid van de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ hebben wij enkele reclassificaties binnen de balans geconstateerd, zonder impact op het vermogen en resultaat. Daarnaast hebben we enkele

presentatiecorrecties en (verbeter)suggesties voorgesteld. De correcties zijn doorgevoerd in de definitieve jaarrekening.

Wij hebben de materialiteit voor de jaarrekening bepaald op € 714.460. De rapporteringstolerantie bedraagt € 25.000

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft ons daarbij verzocht om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie.

Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 714.460. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Door de wijzigingen in het BADO is de goedkeuringstolerantie voor alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. De rapporteringstolerantie van Omgevingsdienst ZHZ (€ 25.000) is ongewijzigd en is daarmee relatief hoog. Wij deden in de management letter reeds de aanbeveling (voor 2026) om de rapporteringstolerantie te verhogen naar bijv. € 50.000. Dit is toen ook voorgesteld bij het AB.

2.1 Onze opdracht en controle (2)

Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad: management override en handmatige boekingen in de verantwoorde opbrengsten.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Het jaarverslag en de jaarrekening van Omgevingsdienst ZHZ zijn verenigbaar

De jaarstukken 2025 van Omgevingsdienst ZHZ bestaan uit:

- ▶ Deel 1: het jaarverslag 2025 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ Deel 2: de jaarrekening 2025 (balans met toelichtingen, overzicht van baten en lasten, rechtmatigheidsverantwoording, WNT-verantwoording, toelichting begrotingsrechtmatigheid inclusief SiSa-bijlage en taakvelden);
- ▶ Inhoudsopgave, voorwoord, bijlage 1: Verbonden partijen en bijlage 4: Verantwoording over de robuustheidscriteria en de VTH-kwaliteitseisen.

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag is informatie opgenomen over 'wat hebben we gedaan', 'wat hebben we bereikt' en 'wat heeft het gekost'. De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar. De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van Omgevingsdienst ZHZ zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2025. In 2025 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van Omgevingsdienst ZHZ.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering

We starten onze controle met een risicoanalyse. Wij hebben voor de volgende risico's in onze controle verhoogde aandacht gehad:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen theoretisch risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Wij zijn van mening dat de mogelijkheden, om buiten de getroffen interne beheersmaatregelen invloed uit te oefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten, beperkt zijn. Wij hebben geen indicaties dat dit het geval is binnen Omgevingsdienst ZHZ, maar zijn op basis van de controlestandaarden verplicht hier aandacht aan te geven. Om het resterende risico te beperken verrichten wij controlewerkzaamheden rondom memoriaalboekingen (waaronder handmatige boekingen in de opbrengsten).

Wij zijn onafhankelijk van Omgevingsdienst ZHZ

Op basis van Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten' (ViO), is vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Onze overige dienstverlening heeft betrekking op fiscale advisering.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van Omgevingsdienst ZHZ uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2025. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

2.1 Onze opdracht en controle (3)

Wij adviseren Omgevingsdienst ZHZ kennis te nemen van de National Risk Assessment (NRA) en - indien noodzakelijk - de interne analyse v.w.b. fraude en corruptie te bereiken met de inzichten van de NRA.

Wij vinden de inschatting van het dagelijks bestuur v.w.b. de continuïteit van Omgevingsdienst ZHZ aanvaardbaar

De waarderings in de jaarrekening van Omgevingsdienst ZHZ zijn gebaseerd op de veronderstelling dat Omgevingsdienst ZHZ als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar. In principe kunnen gemeenschappelijke regelingen niet failliet gaan doordat de deelnemende gemeenten bij tekorten op basis van de Gemeenschappelijke Regeling (de statuten) verplicht zijn bij te storten. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement.

Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van het algemeen bestuur van belang en moet het dagelijks bestuur inzicht geven in hoeverre Omgevingsdienst ZHZ in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.

De besprekingen met het management en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd

Bij de planning van de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie of een risico omtrent het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen Omgevingsdienst ZHZ. Daarnaast nemen wij kennis van de door u opgenomen toelichtingen in de jaarstukken. Het voorkomen en mitigeren van frauderisico's is primair de verantwoordelijkheid van het dagelijks en algemeen bestuur. Daarom hebben wij op diverse momenten met de auditcommissie en het dagelijks bestuur over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen indicaties voor materiële fraude opgeleverd.

Onlangs heeft het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum met de publicatie van de [National Risk Assessment \(NRA\)](#) de grootste corruptierisico's in kaart gebracht. Welke corruptiedreigingen hebben voor Nederland het hoogste risiconiveau? Uitgaande van hun mogelijke impact en de mate waarin deze voorkomen of tegengegaan kunnen worden. Enkele van de grootste risico's gaan o.a. over politieke ambtsdragers. Zij kunnen door criminele organisaties, private partijen of statelijke actoren worden gecorrumpeerd, bijvoorbeeld via omkoping of chantage. Wij adviseren Omgevingsdienst ZHZ kennis te nemen van de NRA en - indien noodzakelijk - de interne analyse v.w.b. fraude en corruptie te bereiken met de inzichten van de NRA.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2025

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

3.1 Resultaat 2025

Het resultaat van Omgevingsdienst ZHZ over het jaar 2025 is € 1.354.000 beter dan verwacht op basis van de gewijzigde begroting.

Realisatie vs. gewijzigde begroting

Het resultaat van Omgevingsdienst ZHZ over het jaar 2025 is € 1.354.000 beter dan verwacht op basis van de gewijzigde begroting. In onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT REALISATIE 2025 (x € 1.000)			
Programma	Realisatie (in €)	Begroting na wijziging (in €)	Verschil (in €)
Baten	37.479	36.643	836
Lasten	35.723	36.241	-/- 518
Saldo van baten en lasten	1.756	402	1.354
Onttrekkingen reserves	-	-	-
Dotatie aan reserves	-	-	-
RESULTAAT	1.756	402	1.354

Voorspellend vermogen van de begroting van Omgevingsdienst ZHZ kan worden vergroot door verbeterde monitoring en een aantal andere aandachtspunten

Het resultaat 2025 wijkt ongeveer 4,8% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. We constateren dat de afwijking ten opzichte van de primitieve begroting relatief hoog is en dat daarmee het voorspellend vermogen van de (primitieve) begroting van Omgevingsdienst ZHZ relatief beperkt is. De afwijkingen t.o.v. de begroting zitten in zowel de baten als de lasten. In beide gevallen zijn er forse afwijkingen. Hiermee worden de afwijkingen over gehele breedte van de programmarekening veroorzaakt. Om het voorspellend vermogen van de (bijgestelde) begroting te verhogen adviseren wij Omgevingsdienst ZHZ een (betere) tussentijdse monitoring uit te voeren op de ontwikkeling van de productiviteit binnen de verschillende units en de realisatie van de personeelskosten en externe inhuur ten opzichte van de (primitieve) begroting. Een realistische begroting vraagt om een goede onderbouwing. Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst ZHZ kan het dagelijks bestuur in dit kader in de financiële verordening (meer concrete) kaders meegeven.

3.2 Weerstandsvermogen en ratio's

De relevante ratio's van Omgevingsdienst ZHZ zijn toereikend.

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden geschetst van de financiële positie van Omgevingsdienst ZHZ. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie.

Weerstandsvermogen van Omgevingsdienst ZHZ is (ruim) voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het dagelijks bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 955.000. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van de bestemmingsreserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. Omgevingsdienst ZHZ heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 910.000. Het weerstandsvermogen bedraagt daarmee 1,05 en is door het positieve resultaat over 2025 (weer) toereikend.

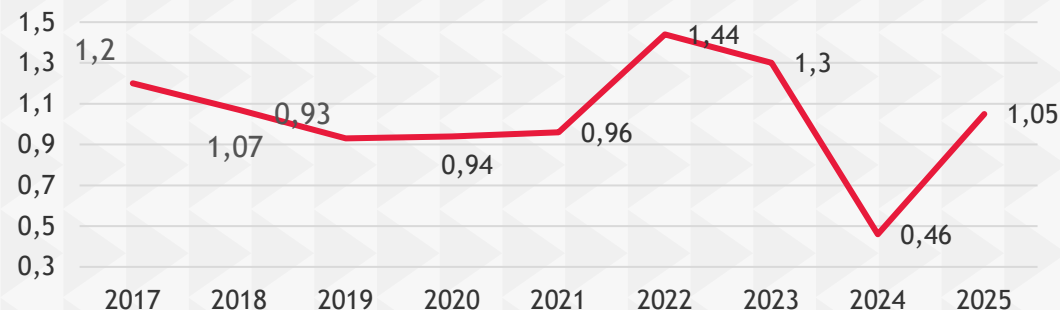
De solvabiliteit van Omgevingsdienst ZHZ is toereikend

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2025 15,5% (2024: 6,9%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter Omgevingsdienst ZHZ in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Op basis van het GTK 2020 valt Omgevingsdienst ZHZ met een solvabiliteit van 15,5% in de categorie 'meest risicovol', echter gegeven de wijze van financiering (bevoorschotting vanuit deelnemersbijdragen) achten wij de solvabiliteit van Omgevingsdienst ZHZ toereikend. Gezien de activiteiten en de relatief lichte organisatie is het van belang over voldoende werkkapitaal te beschikken. Hierover beschikt Omgevingsdienst ZHZ.

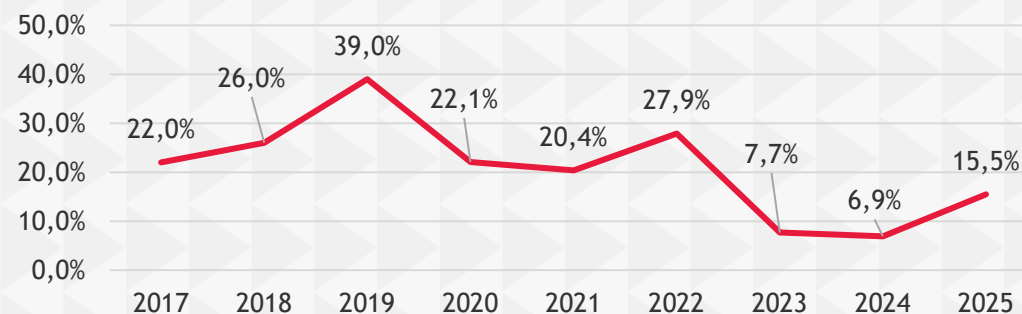
De netto schuldquote van Omgevingsdienst ZHZ is toereikend

De netto schuldquote bedraagt -0,7% (2024: 5,7%). De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Op basis van het GTK 2020 valt Omgevingsdienst ZHZ in de categorie 'minst risicovol'.

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording

4.2 BBV, WNT en SiSa

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording (1)

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft.

Strekking van de rechtmatigheidsverantwoording van Omgevingsdienst ZHZ: verantwoordingsgrens wordt niet overschreden.

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst ZHZ heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 2% van de totale lasten exclusief de dotaties aan de reserves en de verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 714.460. Het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst ZHZ verantwoordt € 222.630 aan onrechtmatigheden. Dit is lager dan de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur een bedrag van € 137.000 acceptabel (€ 85.630 niet acceptabel) op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken. De door het dagelijks bestuur gerapporteerde afwijkingen kunnen als volgt worden samengevat:

BEVINDINGEN IN HET KADER VAN RECHTMATIGHEID				
Onrechtmatigheden	Acceptabel (in €)	Niet-acceptabel (in €)	Totaal afwijkingen (in €)	Onduidelijkheden (in €)
Voorwaardencriterium	-	85.630	85.630	-
Begrotingscriterium	137.000	-	137.000	-
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	-	-	-	-
TOTAAL	137.000	85.630	222.630	-
Verantwoordingsgrens (3%)	714.460			
Rapportagegrens	100.000			

Voorwaardencriterium

Het dagelijks bestuur toetst bij de uitvoering van haar controlewerkzaamheden of bij de uitvoering van financiële beheershandelingen binnen de geldende wet- en regelgeving is gehandeld. De relevante wet- en regelgeving is tussen het dagelijks bestuur en algemeen bestuur afgestemd door middel van het normenkader. Het voorwaardencriterium is met name relevant bij de processen inkopen goederen en diensten en aanbestedingen. Indien is vast komen te staan dat Omgevingsdienst ZHZ niet aan het voorwaardencriterium heeft voldaan is sprake van een onrechtmatigheid. De geconstateerde afwijkingen in het kader van het voorwaardencriterium betreffen enkel onrechtmatigheden als gevolg van het niet naleven van Europese aanbestedingsrichtlijnen.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium richt zich op het budgetrecht van het algemeen bestuur van Omgevingsdienst ZHZ. Overschrijdingen van de lasten en overschrijdingen van investeringsbudgetten (kredieten) zijn op basis van de Gemeentewet onrechtmatig. Het totaal aan overschrijdingen op lasten in 2025 ten opzichte van de laatst geautoriseerde begrotingswijziging bedraagt € 137.000 en overschrijdt de verantwoordingsgrens van Omgevingsdienst ZHZ niet. De realisatie op de individuele investeringsbudgetten blijft binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde investeringsbudgetten (kredieten). Over 2025 bedraagt het totaal aan overschrijding van baten € 836.000, onderschrijding van lasten € 655.000 en onderschrijding van investeringsbudgetten € 64.000 (op totaalniveau).

4.1 Rechtmatigheidsverantwoording (2)

Wij hebben vastgesteld dat Omgevingsdienst ZHZ toereikende werkzaamheden heeft uitgevoerd om de in de rechtmatigheidsverantwoording genoemde onrechtmatigheden te onderbouwen.

Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur hebben in de financiële verordening afspraken gemaakt over wanneer overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) in een begrotingswijziging aan het algemeen bestuur voorgelegd moeten worden. Afsproken is dat deze tijdig gemeld zijn indien deze in de jaarrekening toegelicht worden. Wij zijn van mening dat e.e.a. toereikend toegelicht is in de jaarrekening en dat de overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten en investeringsbudgetten (kredieten) rechtmatig zijn.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Als laatste dient het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst ZHZ een uitspraak te doen over de naleving van bepalingen die in wet- en regelgeving zijn opgenomen met betrekking tot misbruik en oneigenlijk gebruik. Hiervoor stelt het dagelijks bestuur vast welke verplichte handhaving noodzakelijk is en welke maatregelen binnen Omgevingsdienst ZHZ genomen zijn om dit te kunnen uitvoeren. Alleen daadwerkelijke afwijkingen als gevolg van misbruik worden betrokken in het proces tot het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Omgevingsdienst ZHZ heeft geen vastgesteld M&O beleid en heeft dit, conform voorgaande jaren, toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft

Het is onze rol om de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst ZHZ te controleren. Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording in uw jaarrekening een getrouw beeld geeft. Onze controle richt zich op het bepalen of de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur toereikend is onderbouwd. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening richt zich op een drietal criteria die wij hiervoor nader hebben toegelicht.

Voor de SiSa-bijlage heeft het dagelijks bestuur negen rechtmatigheidscriteria in acht genomen. Hierbij stellen wij vast of de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld in overeenstemming met de afspraken die gemaakt zijn tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur in het normenkader en de financiële verordening. In onze managementletter 2025 hebben wij aanbevelingen beschreven om de robuustheid van de interne controles te vergroten en de vertaling van het normenkader naar het toetsingskader expliciet te documenteren. Deze aanbevelingen zijn deels nog onderhanden.

De paragraaf bedrijfsvoering is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De paragraaf bedrijfsvoering is onderdeel van het jaarverslag. Wij hebben deze paragraaf gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of deze paragraaf materiële afwijkingen bevat. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Op grond van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de paragraaf bedrijfsvoering verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.

4.2 BBV, WNT en SiSa

Omgevingsdienst ZHZ leeft de wettelijke verslagleggingsregels vanuit het BBV en de WNT na. Wel hebben wij enkele opmerkingen bij het indeling van de programmarekening.

Omgevingsdienst ZHZ leeft de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) na

Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn en voldoen aan de eisen in de BBV voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Graag merken wij in dit kader nog het volgende op:

- ▶ Volgens het BBV moet het jaarverslag bestaan uit ten minste de programmaverantwoording en de paragrafen (artikel 24 lid 1). De jaarrekening moet ten minste uit een aantal elementen waaronder een overzicht van baten en lasten (artikel 24 lid 2). De programmaverantwoording bestaat ten minste uit:
 - de verantwoording over de realisatie van de programma's en de overzichten van de algemene dekkingsmiddelen en de kosten van overhead;
 - het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting
 - geeft daarnaast inzicht in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

Wij hebben vorig jaar de aanbeveling gedaan om de vanuit het BBV verplichte programma's separaat op te nemen in uw programmarekening. Voor de jaarrekening 2026 wordt en voor de begroting 2027 is deze bevinding opgevolgd. Wij zijn van mening dat in de jaarrekening 2025 met een aanvullende toelichting voldoende invulling gegeven wordt aan het BBV.

Voorziening verlofstuwmeer vraagt om een nadere onderbouwing o.b.v. Notitie arbeidskostengerelateerde verplichtingen

In de jaarrekening is een voorziening opgenomen voor het verlofstuwmeer van Omgevingsdienst ZHZ. De voorziening is gebaseerd op uitgangspunten die jaarlijks consistent worden toegepast. Een belangrijk uitgangspunt is dat 50% van het resterende bovenwettelijke verlofsaldo wordt toegevoegd aan de voorziening. Voor komend jaar vragen wij u de voorziening verlofstuwmeer nader te onderbouwen o.b.v. de uitgangspunten in de Notitie arbeidskostengerelateerde verplichtingen (Commissie BBV).

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 van Omgevingsdienst ZHZ niet strijdig zijn met de WNT en de publicatieverplichtingen worden nageleefd

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing. Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen. Voor Omgevingsdienst ZHZ geldt dat de algemeen directeur als topfunctionaris wordt aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2025 niet meer bedragen dan € 246.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling. Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2025 van Omgevingsdienst ZHZ niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2025 van Omgevingsdienst voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Bij de controle van de specifieke uitkeringen die in de SiSa-bijlage 2025 worden verantwoord zijn geen fouten of onzekerheden geconstateerd.

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening 2025 genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2025. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. In bijlage 5.1 is de verplichte tabel per SiSa-regeling opgenomen.

5. Bijlagen

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

5.1 Bevindingen SiSa-bijlage

Bij de controle van de specifieke uitkeringen die in de SiSa-bijlage 2025 worden verantwoord zijn geen fouten of onzekerheden geconstateerd.

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. Omgevingsdienst ZHZ heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2025	
Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (SiSa-bijlage)	Goedkeurend

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2025 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING
E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Fout	-	-
E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Onzekerheid	-	-
E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	Fout	-	-
E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	Onzekerheid	-	-
E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Fout	-	-
E113B	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Onzekerheid	-	-
K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Fout	-	-
K21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Onzekerheid	-	-

Bij de controle van de specifieke uitkeringen die in de SiSa-bijlage 2025 worden verantwoord zijn geen fouten of onzekerheden geconstateerd.

Een andere kijk
op waarde

Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
T.a.v. de heer R. Visser
Postbus 550
3300 AN DORDRECHT

Rotterdam, 14 april 2026

Kenmerk: AK/JB/RA4953
Betreft: jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Geachte heer Visser,

Hierbij ontvangt u een digitaal gecertificeerd exemplaar van de jaarstukken 2025, inclusief onze controleverklaring d.d. 14 april 2026 bij de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025 van Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij dan ook alle betrokken medewerkers van uw organisatie bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Ook zenden wij u een exemplaar van de jaarstukken met bovengenoemde controleverklaring voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke elektronische handtekening ("w.g." versie). Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van de persoonlijke elektronische handtekening. De controleverklaring voorzien van een persoonlijke elektronische handtekening is ten behoeve van uw eigen archief.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat u het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening opneemt en openbaar maakt in de sectie "Overige gegevens" van de jaarstukken 2025, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits het algemeen bestuur de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Overigens wijzen wij u erop dat, indien tot de vaststelling van de jaarstukken 2025 door het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vaststelling van de jaarstukken 2025 door het algemeen bestuur moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming. Wij willen u erop wijzen dat het vanuit de WNT-regelgeving verplicht is om de definitieve jaarrekening te publiceren op de website, gedurende de periode zoals opgenomen in de WNT-regelgeving.

Wanneer u de jaarstukken waaronder de door de accountant gecontroleerde jaarrekening algemeen verkrijgbaar stelt - waaronder door publicatie op Internet - dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen.

Ten behoeve van ons dossier ontvangen wij graag een kopie van de ondertekende notulen met daarin de vaststelling van de jaarrekening.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:

Arne Koole
14 april 2026 19:38 +02:00

F.P. (Arne) Koole MSc RA

Bijlagen:

- Digitaal gecertificeerd exemplaar jaarstukken 2025 voorzien van onze controleverklaring
- Digitaal gecertificeerd exemplaar accountantsverslag 2025

Bestuursnotitie

Datum 1 april 2026

Onderwerp Accountantsverslag en controleverklaring 2025

1. Bevindingen accountant

De accountant concludeert het volgende in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2025 van OZHZ:

- De jaarrekeningcontrole 2025 is goed verlopen. De samenwerking gedurende de controleopdracht is als prettig en constructief ervaren.
- Het voornemen is een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2025 van OZHZ. Dit betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het BBV, en dat de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft en de met het algemeen bestuur gemaakte afspraken hierover zijn nageleefd.
- Er zijn twee rechtmatigheidsfouten, deze zijn voorafgaand aan de accountantscontrole door OZHZ geconstateerd en opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. Ze zijn niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording omdat deze de verantwoordingsgrens niet overschrijden. Het betreft een aanbestedingsonrechtmatigheid van € 85.630 en een begrotingsonrechtmatigheid van € 137.000.
- De bezoldigingen over 2025 zijn niet strijdig met de Wet Normering Topinkomens (WNT). De jaarrekening 2025 voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. De definitieve bevestiging moet nog worden verstrekt door de accountant.
- Er zijn géén bevindingen ten aanzien van de SISA-bijlage.
- Op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.
- De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2025 bedraagt € 955.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 910.000 benodigd.

2. Reactie OZHZ

OZHZ is verheugd dat de accountant voornemens is een goedkeurende accountantsverklaring te verstrekken en herkent zich in het positieve beeld over het controleproces. Het feit dat de jaarrekeningcontrole 2025 goed is verlopen en dat er sprake is van een plezierige en constructieve samenwerking wordt door OZHZ onderschreven.

Wij begrijpen het advies om het voorspellend vermogen van de (bijgestelde) begroting te verhogen door een (betere) tussentijdse monitoring uit te voeren op de ontwikkeling van de productiviteit en de realisatie van de personeelskosten en externe inhuur ten opzichte van de

(primitieve) begroting. Wij monitoren maandelijks de omzet (uren) en willen dit in 2026 intensiveren naar de exploitatiekosten. Wel willen we erop attenderen dat een afwijking van slechts 1% op de personeelskosten al resulteert in een bedrag ad € 300.000. Dit geldt ook voor een afwijking op de productiviteit van 1%. Slechts kleine afwijkingen resulteren in grote absolute bedragen.

De aandachtspunten voor 2026 hebben onze aandacht en gaan we nader bestuderen en effectueren waar nodig. Het opstellen van een programmarekening heeft vooralsnog niet onze voorkeur. Wel zullen we in de jaarrekening 2026 in enkele nieuwe bijlagen meer in detail ingaan op specifieke analyses, zoals de kosten overhead. In de begroting 2027 is dit reeds geëffectueerd.

Rechtmatigheid

OZHZ heeft in de jaarstukken 2025 de rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. Deze verantwoording is tot stand gekomen in nauwe afstemming met de accountant. OZHZ heeft geconcludeerd dat de geconstateerde onrechtmatigheden onder de vastgestelde verantwoordingsgrens blijven en derhalve niet hoeven te worden vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording betreft een verplichte modelverantwoording die is opgenomen in de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2025 bedraagt € 955.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 910.000 benodigd. Dit is dus ruim voldoende.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Begroting 2026

Gevraagde beslissing:

- Vaststellen van de 1^e wijziging van de begroting 2026
- Besluiten om aanvullende kredieten te voteren in verband met de reeds gedane investeringen en nog te verwachte investeringen voor het jaar 2026

Toelichting:

Tot en met het jaar 2025 informeerde OZHZ het DB en AB altijd door middel van tussentijdse bestuursrapportages (zgn. BURAPs) over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar. Aan deze BURAPs was ook een eerste of tweede begrotingswijziging gekoppeld van het lopende begrotingsjaar. In het kader van de financiële ombuigingen besloot het AB in 2025 om deze tussentijdse rapportages te beperken tot slechts één tussentijdse bestuursrapportage over de periode tot en met juni 2026, te agenderen in het DB en AB in het najaar. OZHZ informeert het bestuur tussentijds als daartoe aanleiding is.

In de begroting 2027 is impliciet ook de begroting 2026 geactualiseerd. Deze actualisatie resulteert in de eerste begrotingswijziging voor het jaar 2026 die thans voorligt.

Op grond van de financiële realisatie tot en met december 2025 en de geprognosticeerde doorwerking naar de jaren 2026 en 2027 legt de directie een voorstel voor aanpassing van de begroting 2026 voor aan uw bestuur. Daarnaast wordt het AB verzocht om aanvullende kredieten te voteren in verband met de reeds gedane investeringen en nog te verwachte investeringen voor het jaar 2026. De votering van de kredieten genoemd onder a tot en met f vindt plaats op totaalniveau.

Voor de inhoudelijke toelichting per begrotingspost wordt verwezen naar de begroting 2027.

Ambtelijke voorbereiding:

Het voorstel is besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 15 juni 2026. De AGE verzocht om in deze belegnotitie nog een verduidelijking op te nemen over het voorstel over de aanvullende kredieten (zowel cijfermatig als inhoudelijk). Deze verduidelijking is opgenomen in de illustratie op de volgende pagina.

Groep	Omschrijving	primaire begroting 2026	geactualiseerde begroting 2026	noodzakelijk krediet	stand krediet 01-01-2026	verzoek tot votering
a	Huisvesting	25.000	150.000	150.000	11.000	139.000
b	ICT en audiovisuele investeringen	185.000	130.000	130.000	56.000	74.000
c	Meubilair	30.000	90.000	90.000	11.000	79.000
d	Software	25.000	10.000	10.000	53.000	-43.000
e	Bedrijfsmiddelen	20.000	5.000	5.000	21.000	-16.000
f	Vaartuigen	0	0	0	0	0
Totaal		285.000	385.000	385.000	152.000	233.000
<i>Bedragen x €</i>						
Geplande investeringen 2026:						
Huisvesting: lockersloten, vloerbedekking, keukenapparatuur						
ICT en audiovisuele investeringen: laptops, tablets en mobiele telefoons						
Meubilair: bureaustoelen, vergaderstoelen, vergadertafels						
Software: kleine stelpost. Het grosse betreft reguliere exploitatiekosten omdat we gebruik maken van SAAS applicaties						
Bedrijfsmiddelen: kleine stelpost. Het grosse betreft reguliere exploitatiekosten						

In reactie op de vraag of deze begrotingswijziging niet had kunnen worden meegenomen in de zienswijzeprocedure over de ontwerpbegroting 2027 lichtte OZHZ toe dat dit niet transparant zou zijn en ook niet nodig is. De wijziging van de begroting 2026 raakt bovendien ook de deelnemers niet, zodat het niet voor zienswijze langs de raden en PS hoeft.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Bestuursnotitie eerste begrotingswijziging 2026

Bestuursnotitie

Datum 8 juni 2026
Onderwerp Ontwerp-Eerste begrotingswijziging 2026

INLEIDING

Op 10 juli 2025 stelde het algemeen bestuur van OZHZ de begroting 2026 vast.

Tot en met het jaar 2025 informeerde OZHZ het DB en AB altijd door middel van tussentijdse bestuursrapportages (zgn. BURAPs) over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar. Aan deze BURAPs was ook een eerste of tweede begrotingswijziging gekoppeld van het lopende begrotingsjaar. In het kader van de financiële ombuigingen besloot het AB in 2025 om deze tussentijdse rapportages te beperken tot slechts één tussentijdse bestuursrapportage over de periode tot en met juni 2026, te agenderen in het DB en AB in het najaar. OZHZ informeert het bestuur tussentijds als daartoe aanleiding is.

In de begroting 2027 is impliciet ook de begroting 2026 geactualiseerd. Deze actualisatie resulteert in de eerste begrotingswijziging voor het jaar 2026 die thans voorligt.

Op grond van de financiële realisatie tot en met december 2025 en de geprognosticeerde doorwerking naar de jaren 2026 en 2027 legt de directie een voorstel voor aanpassing van de begroting 2026 voor aan uw bestuur. Daarnaast wordt het AB verzocht om aanvullende kredieten te voteren in verband met de reeds gedane investeringen en nog te verwachte investeringen voor het jaar 2026. De votering van de kredieten genoemd onder a tot en met f vindt plaats op totaalniveau.

Voor de inhoudelijke toelichting per begrotingspost wordt verwezen naar de begroting 2027.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 9 juli 2026.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. R. Visser

Drs. M. Stolk

Begrotingswijziging baten en lasten

Dienstjaar : 2026
Begrotingswijz.nr. : 2026-1
Onderwerp : 1^e begrotingswijziging 2026 n.a.v. actualisatie begroting 2026

BATEN EN LASTEN 2026*

BATEN (CREDIT)					
Programma	Omschrijving programma	Omschrijving	Verhoging	Verlaging	Nieuwe raming
OZHZ	Omgevingsdienst	Totaal mutaties baten	1.374		37.910

LASTEN (DEBET)					
Programma	Omschrijving programma	Omschrijving	Verhoging	Verlaging	Nieuwe raming
OZHZ	Omgevingsdienst	Totaal mutaties lasten	1.248		37.711

* Bedragen × € 1.000

Begrotingswijziging investeringskredieten

Dienstjaar : 2026
Begrotingswijz.nr. : 2026-1
Onderwerp : Votering investeringskredieten 2026

Investeringskredieten 2026*		Verhoging	Verlaging	Saldo krediet
a	Huisvesting	139	-	150
b	ICT en audiovisuele investeringen	74	-	130
c	Meubilair	79	-	90
d	Software	-	43	10
e	Bedrijfsmiddelen	-	16	5
f	Vaartuigen	-	-	-
TOTAAL		292	59	385

* Bedragen × € 1.000

Votering van het investeringskrediet door het AB vindt plaats op totaalniveau en niet op de specifieke onderdelen a t/m f.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Begroting 2027

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van de begroting 2027

Toelichting:

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) schrijft voor dat het dagelijks bestuur voor 30 april van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening (inclusief het accountantsrapport) toestuurde aan de raden en PS. De ontwerpbegroting dient twaalf weken voordat zij aan het AB wordt aangeboden te worden toegezonden. De ontwerpbegroting wordt voor zienswijze voorgelegd.

De in de Wgr voorgeschreven algemene financiële en beleidsmatige kaders zijn opgenomen in deel I van de voorliggende ontwerpbegroting. De begroting is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2027 en is meerjarig in evenwicht. Het verwachte exploitatieresultaat voor 2027 bedraagt € 126.670. De begroting voor 2026 is geactualiseerd en dit resulteert in een verwacht exploitatieresultaat ad € 199.345.

Vereisten vanuit het BBV en robuustheid

Met ingang van 2026 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen ook dat de notitie overhead van toepassing is. Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. In bijlage 3a is de begroting 2027 verdeeld naar overhead en primair. De door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025 vastgestelde Nota Overhead vormt hiervoor de basis.

De commissie BBV heeft op 8 december 2025 de notitie structurele baten en lasten gepubliceerd en geactualiseerd. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2027. Op basis van deze notitie is in bijlage 3b de begroting meerjarig inzichtelijk gemaakt zodat het zichtbaar is wat het structurele begrotingssaldo is.

Om te voldoen aan alle relevante verplichtingen vanuit het BBV is in bijlage 3c de raming opgenomen van het EMU saldo. In bijlage 3d is het overzicht van baten en lasten 2027 verdeeld naar de verplichte onderdelen van de geraamde algemene dekkingsmiddelen; de geraamde kosten van overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag van onvoorzien.

In december 2025 is door het AB het addendum op de begroting 2026 vastgesteld. Dit addendum was noodzakelijk vanwege de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten. OZHZ dient te voldoen aan de eis om in de begroting onderscheid te maken in de basis- en milieu gerelateerde plustaken en de niet-milieu gerelateerde plustaken. Voor het jaar 2027 is dit op eenduidige wijze verwerkt in bijlage 4.

Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027 en reactie op de voorgenomen bestemming van

het rekeningresultaat

De ingekomen zienswijzen en de reactie daarop van OZHZ zijn opgenomen in de bijgaande bestuursnotitie. De zienswijzen gaan over de volgende onderwerpen:

- *De voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2025.*

Hoofddlijn uit de ingekomen reacties is dat de deelnemers het eens zijn om het resultaat grotendeels naar hen te laten terugvloeien. Men kan zich tevens vinden in het voorstel om een deel van het resultaat te bestemmen voor de archiefbewerking.

- *De ontwerpbegroting 2027.*

Hoofddlijn uit de ingekomen zienswijzen is dat meerdere gemeenten OZHZ vragen een lagere indexering toe te passen dan de 4,15% die in de ontwerpbegroting 2027 is toegepast. Daarnaast is men benieuwd hoe OZHZ de resterende 1% aan financiële ombuigingen denkt te gaan realiseren en wordt gewezen op de financiële risico's vanwege het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD). Tot slot zijn er enkele algemene opmerkingen.

In de bestuursnotitie gaat OZHZ in op de ingekomen zienswijzen. De ingekomen zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2027.

Het DB stelt u voor begroting 2027 conform voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding:

Bespreking AGE 15 juni 2026

De AGE gaf complimenten voor de wijze waarop is gereageerd op de ingekomen zienswijzen. Over het realiseren van de resterende 1% van de financiële ombuigingen is gezegd dat het aan OZHZ is om te komen met alternatieve ideeën indien gemeenten, mede vanwege de bestuurswisselingen, geen taken willen overbrengen. OZHZ heeft toegelicht dat hierover in de bestuursnotitie al iets is opgenomen (het doen van een investering voor het efficiënter inrichten van de eigen processen, waarbij de deelnemers in de Kadernota 2028 zullen worden geïnformeerd over de vorderingen). OZHZ zal samen met het lid van de AGE uit de Drechtsteden nog uitzoeken wat mogelijk is naar aanleiding van de zienswijze over de tussentijdse budgetverhogingen in relatie met de teruggave.

Eerdere bespreking AGE 2 april 2026

De stukken zijn besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 2 april 2026. Het volgende is toen besproken:

- De in de begroting gehanteerde index is conform de begrotingsrichtlijnen die het AB op 27 november 2025 vaststelde. De oproep in die AB-vergadering om uit te gaan van een lagere index is toen niet overgenomen. Het is aan het AB om een besluit te nemen indien de zienswijzen op de ontwerpbegroting over de gehanteerde indexering daartoe aanleiding geven. OZHZ lichtte toe dat, als van een lagere index wordt uitgegaan, dat kan betekenen dat de begroting niet meer sluitend is of zelfs negatief is. In dat geval zal BZK er als toezichthouder iets van gaan vinden.

Communicatie:

Op 13 mei 2026 is de ontwerpbegroting 2027 toegelicht aan de leden van de gemeenteraden in een gezamenlijke bijeenkomst met de andere gemeenschappelijke regelingen in Zuid-Holland Zuid en de Drechtsteden.

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

De verdere procedure is als volgt:

- Na vaststelling door het AB op 9 juli 2026 wordt de begroting toegezonden aan de raden en PS, die ter zake bij BZK desgewenst nog hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
- Het DB stuurt de vastgestelde begroting voor 15 september 2026 naar BZK.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Ontwerpbegroting 2027
- Bestuursnotitie inzake de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Begroting 2027

Ontwerpbegroting

Vastgesteld door het DB op 9 april 2026

Ongewijzigd vastgesteld door het DB op 25 juni 2026

Inhoud

I	Doelen en ontwikkelingen.....	3
1.	Inleiding	3
2.	Missie, visie en strategie.....	3
3.	Bestuur	4
4.	Planvorming.....	5
5.	Ontwikkelingen	6
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2027	8
II	Kritische prestatie-indicatoren	9
1.	Algemene kpi	9
2.	Vergunningen en meldingen.....	9
3.	Toezicht en handhaving.....	10
4.	Beoordeling en beschikkingen bodem.....	10
5.	Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten	10
III	Financiën	11
1.	Algemeen.....	11
2.	Baten	13
3.	Lasten	14
4.	Reserves.....	16
IV	Paragrafen.....	17
1.	Inleiding	17
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	17
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	21
4.	Financiering	22
5.	Bedrijfsvoering	25
V	BIJLAGEN	32
Bijlage 1	Omzet 2026 en 2027	32
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen	33
Bijlage 3a	Begroting 2027 verdeling primair-overhead	34
Bijlage 3b	Begroting 2027 verdeling structureel-incidenteel	35
Bijlage 3c	Begroting 2027 raming EMU saldo.....	36
Bijlage 3d	Begroting 2027 overzicht van dekkingsmiddelen	37
Bijlage 3e	Begroting 2027 overzicht baten en lasten per taakveld.....	38
Bijlage 4	Begroting 2027 Wettelijke taken en Plustaken	39
Bijlage 5	Balans meerjarig.....	40

I Doelen en ontwikkelingen

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sindsdien hun krachten bij de uitvoering van omgevingstaken: vergunningen, toezicht en handhaving en de inhoudelijke expertise die nodig is om deze taken goed uit te kunnen voeren en gemeenten en provincie te kunnen adviseren bij hun ambities in de leefomgeving: beleid, plannen en lokale regelgeving.

OZHZ werkt continu aan het verder verbeteren van de kwaliteit van zijn dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering. Een landelijk en een provinciaal traject geven bovendien al enige tijd impulsen voor verdere verbetering en optimalisering.

2. Missie, visie en strategie

OZHZ actualiseerde zijn missie, visie en strategie.

Onze missie

Onze missie beschrijft kort wat de permanente opdracht en de doelstellingen van de organisatie zijn. Kortom, waarom OZHZ bestaat. De missie van OZHZ luidt als volgt.

Bij OZHZ werken we aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dat doen we in opdracht van de tien gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland.

We dragen met onze vergunningen, toezicht, handhaving en adviezen bij aan een leefbare omgeving voor onze inwoners waarin bedrijven duurzaam kunnen ondernemen. We weten wat er lokaal speelt, wat onze opdrachtgevers belangrijk vinden en zorgen ervoor dat zij onze expertise en data kennen en op tijd inzetten. In een stimulerende werkomgeving en samen met andere omgevingsdiensten ontwikkelen onze medewerkers continu hun vakmanschap.

Onze visie en strategie

OZHZ heeft zijn ambities voor de toekomst opgenomen in de geactualiseerde visie. Kort gezegd is het onze ambitie om de brede VTH-taken uit te voeren voor alle gemeenten en de advisering verder te professionaliseren conform de landelijke Handleiding over de regionale beleidscyclus van het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH). De visie geeft samen met de strategie richting aan toekomstige besluitvorming van het bestuur en de directie.

Onze visie luidt als volgt:

Bij OZHZ willen we de logische en vertrouwde partner voor gemeenten en provincie zijn bij het realiseren van hun ambities voor een veilige, gezonde en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

We zetten hiervoor ons instrumentarium, netwerk en onze expertise zo optimaal mogelijk in. Voor al onze opdrachtgevers voeren we daarom een breed en integraal takenpakket uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving. Onze adviesrol omvat de hele beleidscyclus van onze opdrachtgevers. We adviseren hen breed over de gevolgen van ontwikkelingen voor de fysieke leefomgeving en de invloed van activiteiten op de leefomgeving.

Onze strategie luidt als volgt:

De strategie om de ambities in onze visie te realiseren bevat de volgende kernelementen:

- **Onze focus ligt op taken die te maken hebben met de fysieke leefomgeving.**
- **Onze ambitie is om voor alle deelnemers een breed VTH-takenpakket uit te voeren.**
- **We professionaliseren onze adviestaken overeenkomstig de landelijke afspraken in het kader van het IBP-VTH waarbij we, in lijn met de geest van de Omgevingswet, kiezen voor de variant met de meeste aansluiting bij de beleidscyclus van onze opdrachtgevers.**
- **We blijven investeren in onze huidige en in nieuwe professionals.**

Hiermee bepalen missie, visie en strategie de koers van de organisatie. De strategie bevat op hoofdlijnen de stappen die OZHZ wil zetten om de visie te realiseren, en bestaat uit een afwegingskader voor de taakuitvoering, het versterken van de samenwerking met andere omgevingsdiensten, een strategie voor datagestuurde werken (business-intelligence) en het blijven investeren in professionele medewerkers.

3. Bestuur

OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het dagelijks bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn individueel opdrachtgever van OZHZ en zijn ook elk voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid ligt bij het algemeen bestuur (AB).

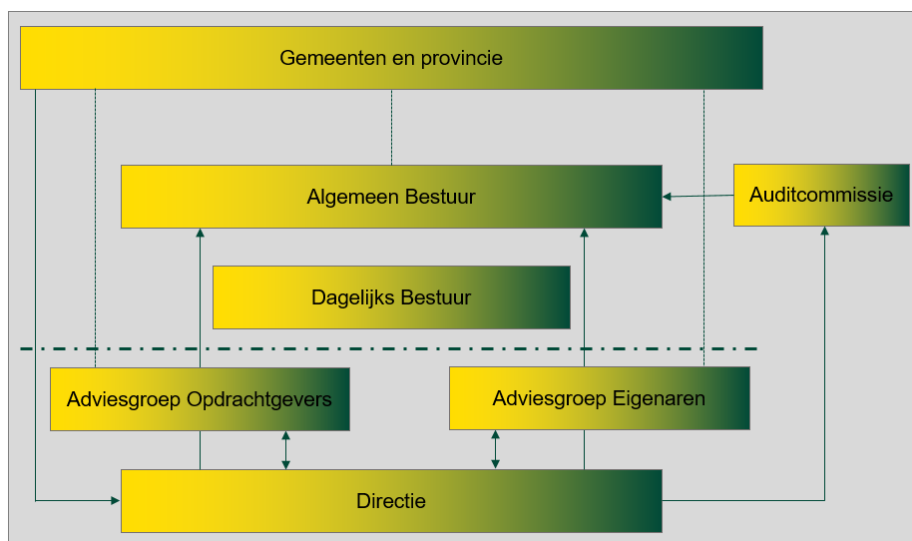
Naast het DB en AB heeft OZHZ een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en control cyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

De directeur van OZHZ legt over het functioneren van de dienst verantwoording af aan het DB. Bij de voorbereiding van de vergaderingen van DB en AB adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol: de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).

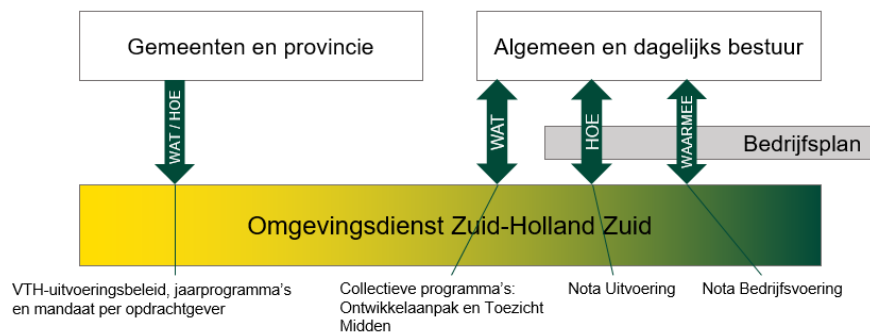
- Vanuit de eigenaarsrol: de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

4. Planvorming

Het AB is zowel collectief eigenaar als collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.

1. [Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie](#)

De opdrachten voor OZHZ staan in de **individuele jaarprogramma's** per gemeente en provincie.

2. [Collectieve programma's: Ontwikkelaanpak 2026 – 2029 en Toezicht Midden](#)

De **Ontwikkelaanpak** is het innovatieprogramma van OZHZ. Hiermee is het voor OZHZ mogelijk werkwijzen en producten te vernieuwen, met inzet van expertise, innovatieve technieken en data. Samen met de vier andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is bovendien een gezamenlijk innovatieprogramma opgesteld, waarvoor ruimte is gecreëerd in deze aanpak. De Ontwikkelaanpak 2026 - 2029 bestaat uit twee programma's:

- Versterken VTH-expertise voor de leefomgeving. Dit programma richt zich op de doorontwikkeling van onze kerntaak vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en de bijbehorende expertise.
- Versterken ruimtelijke gebiedsontwikkeling. Dit programma richt zich op het versterken van de rol van OZHZ in ruimtelijke vraagstukken. Door zijn expertise eerder in de beleidscyclus in te zetten kan OZHZ helpen bij het versnellen van maatschappelijke opgaven.

De programma's worden jaarlijks uitgewerkt in projecten. In 2026 richt OZHZ zich bijvoorbeeld op microplastics, het bevorderen van gebruiksvriendelijk bouw materiaal, het Circulair Materialenplan, CE, drones en de kaderrichtlijn water. Het versterken van ruimtelijke gebiedsontwikkeling gaat o.a. over de circulaire agenda, water- en bodem sturend en ontwikkeling en toepassing van omgevingsdata. OZHZ houdt hierbij nauw contact met de gemeenten en provincie.

Het Programma **Toezicht Midden** is gebaseerd op de gemeentelijke Nota VTH en bevat informatie over het projectmatig en thematisch toezicht dat OZHZ elk jaar uitvoert. OZHZ doet dat branchegericht (zoals bij veehouderijen) maar ook branche-overstijgend (zoals bij natte koeltorens, gevaarlijke stoffen en ZZS). Binnen het taakveld milieu voert OZHZ de meeste projecten uit voor alle gemeenten. Binnen het taakveld Brandveilig gebruik en bestaande bouw voert OZHZ projecten uit voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden.

3. [Nota Uitvoering](#)

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (het hoe) staat in het uitvoeringsbeleid dat de gemeenten en provincie zelf hebben vastgesteld. Voor gemeenten betreft dit de 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) voor de gemeentelijke taken door OZHZ 2025 – 2028'. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van het provinciale uitvoeringsbeleid. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. Wel stelt OZHZ een aparte 'Nota Uitvoering' vast, die de beleidskaders van gemeenten en provincie samenvat en nieuwe ontwikkelingen benoemt.

4. [Nota Bedrijfsvoering](#)

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders richt OZHZ zijn organisatie in. Zo wordt de effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. De kaders maken het ook mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers. De nota wordt in 2026 geactualiseerd.

5. Ontwikkelingen

In de richtlijnen voor de begroting 2027 (AB 27 november 2025) benoemden we de meest relevante ontwikkelingen:

- Financiële ontwikkelingen.
- Implementatie van de missie en visie van OZHZ.
- Robuuste omgevingsdiensten en kwaliteit VTHA.

- Maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen.

Voor een uitgebreide toelichting hierop kan worden verwezen naar de begrotingsrichtlijnen 2027. Kort samengevat gaat het om het volgende.

Financieel kader

OZHZ werkt in een financieel onzeker klimaat door inflatie, beperkte begrotingsruimte en een krappe arbeidsmarkt. Van de 5% taakstelling is 4% ingevuld door kostenreducties; de resterende 1% moet komen uit procesoptimalisatie, mogelijke uitbreiding van VTH-taken en beleidsaanpassingen van opdrachtgevers. Taakverbreding bij gemeenten kan leiden tot aanzienlijk kostenvoordeel en kwaliteitsverbetering. De aanpassing van de financieringssystematiek bij Bedrijfsvoering Drechtsteden vormt een belangrijk financieel risico.

Missie, visie en strategie

OZHZ ontwikkelt zich tot een brede expertisedienst voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Focus ligt op het uitvoeren van brede VTH-taken, versterken van adviestaken en intensivering van samenwerking met omgevingsdiensten en partners. Investeren in kennis, data en professionalisering blijft essentieel.

Robuuste omgevingsdiensten

OZHZ voldoet per april 2026 aan landelijke robuustheidscriteria. De samenwerking met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten wordt verdiept via gezamenlijke projecten op data, informatiebeveiliging, inkoop, toezicht en innovatie.

Maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen

OZHZ vertaalt maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen door in de uitvoering. Belangrijk voor 2027:

- Omgevingswet: de harmonisatie van milieu-thema's loopt door. Daarnaast zet OZHZ in op monitoring en vroegtijdig adviseren. De financiële impact is nog niet volledig duidelijk.
- Bodemtaken: nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheden vragen om regionale afstemming. De budgetten moeten aansluiten bij eerdere ramingen.
- Circulaire economie: er is sprake van toenemende regelgeving. OZHZ ondersteunt gemeenten en ondernemers (o.a. Circulair Loket). Het is belangrijk om toe te werken naar structurele financiering.
- Energiebesparing: toezicht is een wettelijke taak. Er is budget nodig voor toezicht en stimulering. Structurele middelen voor het stimuleringsdeel zijn noodzakelijk. Er wordt een nieuwe subsidie verwacht na 2026.

Organisatieontwikkelingen

Naast de relevante ontwikkelingen zoals beschreven in de begrotingsrichtlijnen 2027 is het belangrijk om benadrukken dat 2027 een bijzonder jaar zal worden. Nadat in 2026 een wisseling in de wacht heeft plaatsgevonden op de functie van adjunct-directeur (mevrouw Tolsma ging met pensioen), zal in 2027 de heer Visser met pensioen gaan en de functie van directeur opnieuw ingevuld worden. De volledige directie is dan met nieuwe personen ingevuld.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2027

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB elk jaar in november over de kaders of richtlijnen voor de begroting van het jaar t+2 van OZHZ.

Het AB stelde op 27 november 2025 de richtlijnen voor de begroting 2027 vast. Deze zijn de basis voor de voorliggende begroting:

1. Het AB stelde de inhoudelijke onderwerpen voor de begrotingsrichtlijnen 2027 vast. Deze zijn verwerkt in de voorjaarsbrief die OZHZ in maart 2026 stuurde naar de gemeenten en provincie. Zie voor nadere toelichting de tekst van de begrotingsrichtlijnen 2027.
2. Inzake de indexering besloot het AB als volgt:
 - Het uurtarief 2027 te indexeren met 4,65%. Daarnaast een besparing door te voeren van 0,5%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee 4,15%.
 - Het uurtarief 2027 komt daarmee uit op € 117,51.
 - De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2027 te indexeren met 4,15%.
 - Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.

II Kritische prestatie-indicatoren

OZHZ rapporteert in de bestuursrapportages en in de jaarstukken over de kritische prestatie-indicatoren (kpi) die met de deelnemers zijn afgesproken.

Algemene kpi: dit betreft de kpi die zijn opgenomen in de bijdrageverordening en de Nota Bedrijfsvoering en de kpi die voortvloeien uit landelijke afspraken over de robuustheid van omgevingsdiensten.

Overige kpi: dit betreft de kpi over de vergunningverlening, het toezicht, de handhaving en adviestaken die OZHZ voor de 10 gemeenten en PZH uitvoert.

1. Algemene kpi

Speerpunt	Kpi
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening en de landelijke robuustheidscriteria).	OZHZ voldoet aan de landelijke criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, waaronder de VTH-kwaliteitseisen.
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90 - 110% van het jaarprogramma.
	Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	Eén keer per jaar voortgangs- en eenmaal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever.	Eens per twee maanden vindt een gesprek met de gedeputeerde plaats.
	Twee keer per jaar vindt gesprek plaats met de wethouders.
	Eens per zes maanden vindt een ambtelijk MARAP-overleg plaats.
Klanttevredenheid	Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.381 uur.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

2. Vergunningen en meldingen

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Vergunningen onder de Omgevingswet</u> : 95% van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Bodembeschikkingen</u> : Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

Nota VTH gemeenten	Minimaal eenmaal per 5 jaar worden vergunningen getoetst op actualiteit. Als actualisering van de vergunning noodzakelijk is, wordt in hetzelfde jaar de procedure gestart.
--------------------	---

3. Toezicht en handhaving

Speerpunt	Kpi
Toezichtdichtheid en naleving PZH.	<u>Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= 60%
	<u>Rood:</u> NA bouw en sloop =90%
	<u>Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= 80%
Toezichtdichtheid en naleving gemeenten. (Nota VTH gemeenten)	<u>Omgevingsgestuurd:</u> NA bodem: 70% NA bouw en sloop: 70%
	<u>Overheidsgestuurd:</u> TD hoog = 100% NA hoog = 70%
Juridische kwaliteit.	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

Speerpunt	Kpi
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

5. Overige kpi uit de Nota VTH voor gemeenten

Speerpunt	Kpi
Analyseren van data	Jaarlijks opstellen van top 10 meest voorkomende bijzonderheden.
	Jaarlijks voor minimaal 10 branches een analyse in naleving opleveren.

OZHZ rapporteert over deze kpi alleen in de jaarstukken.

III Financiën

1. Algemeen

De begroting 2027 is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2027 (zie I, paragraaf 6). Onderstaande tabel geeft het meerjarige begrotingsbeeld.

Overzicht van baten en lasten

Begroting 2026 - 2030 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2025	Primaire begroting 2026	Aangepaste begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten							
Inwonerbijdrage	2.615.371	2.624.311	2.624.311	2.733.220	2.733.220	2.733.220	2.733.220
Wettelijke taken	31.877.556	31.347.586	32.364.341	33.261.341	33.261.341	33.261.341	33.261.341
Offerte- en subsidietaken	2.702.781	2.364.169	2.721.285	2.586.465	2.586.465	2.586.465	2.586.465
Overige baten	283.593	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	37.479.301	36.536.066	37.909.937	38.781.027	38.781.027	38.781.027	38.781.027
Lasten							
Personeelskosten	29.690.502	30.405.917	31.432.223	32.152.969	32.152.969	32.152.969	32.152.969
Kapitaallasten	461.211	430.399	400.853	398.356	398.976	380.856	384.794
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	1.889.479	1.996.172	1.963.857	2.111.146	2.111.146	2.111.146	2.111.146
Huisvesting	667.412	773.548	733.840	749.984	749.984	749.984	749.984
Overige bedrijfskosten	1.934.795	1.879.317	2.056.271	2.070.187	2.070.187	2.070.187	2.070.187
Additionele productkosten	1.062.606	795.619	935.933	979.403	979.403	979.403	979.403
Onvoorzien	17.105	181.405	187.615	192.310	192.313	192.223	192.223
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	35.723.111	36.462.377	37.710.592	38.654.356	38.654.979	38.636.768	38.640.707
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.756.190	73.689	199.345	126.670	126.048	144.258	140.320
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	1.756.190	73.689	199.345	126.670	126.048	144.258	140.320

Bedragen in €

De begroting is meerjarig in evenwicht.

Het was niet nodig om het positieve bedrijfsresultaat in 2025 aan te wenden voor het aanvullen van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is ultimo 2025 weer op het vereiste niveau en voldoet daarmee ook weer aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.

Met ingang van 2026 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen ook dat de notitie overhead van toepassing is. Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. In bijlage 3a is de begroting 2027 verdeeld naar overhead en primair. De door het AB op 20 maart 2025 vastgestelde nota Overhead vormt de basis hiervoor.

Daarnaast heeft de commissie BBV de notitie structurele baten en lasten op 8 december 2025 gepubliceerd en geactualiseerd. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van het begrotingsjaar 2027. Op basis van deze notitie is in bijlage 3b de begroting meerjarig inzichtelijk gemaakt zodat het zichtbaar is wat het structurele begrotingssaldo is. Om te bepalen of er in de begroting en meerjarenraming sprake is van structureel evenwicht dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de begroting en meerjarenraming bevat. Door het betrekken van het overzicht van incidentele baten en lasten bij het begrotingssaldo met de cijfers uit het overzicht van de (totale) lasten en baten wordt inzicht gegeven in het begrotingssaldo.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenschappelijke regelingen ramingen van het EMU saldo dienen te verstrekken. De begroting van OZHZ is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van OZHZ, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

In bijlage 3c is de raming van het EMU saldo opgenomen.

In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 17) is de verplichting vastgesteld dat het overzicht van baten en lasten in de begroting bevat het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien. Dit overzicht is opgenomen in bijlage 3d.

Volgens de richtlijnen in het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art 7 lid 3 sub c) dient de gemeenschappelijke regeling inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld. De indeling in taakvelden is vanuit het BBV voorgeschreven. Het overzicht van baten en lasten per taakveld is opgenomen in bijlage 3e.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2027 en het financieel meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De jaarprogramma's 2026 van gemeenten en provincie wat resulteert in een verwacht werkaanbod van ca. 311.000 declarabele uren.
- De begroting 2026.
- Het vastgestelde tarief ad € 117,51 per uur.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2025.

OZHZ heeft voor het jaar 2026 voor het eerst de incidentele omzet uit wettelijke taken uit het voorgaande jaar voor 70% doorgetrokken als zijnde "structureel". Dit uitgangspunt is doorgetrokken voor de jaren 2027 en verder. Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe hebben we 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Lasten

- Conform de september-circulaire 2025 d.d. 16 september 2025 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers ad 5,7%.

- Conform de september-circulaire 2025 d.d. 16 september 2025 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) ad 2,2%.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2025.
- Het hiervoor, onder 'Baten', beschreven werkaanbod vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 218,4 fte (die we met vast personeel en inhuur realiseren).
- Er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1.381 uur per fte.
- Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- De formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 68,7 fte.
- Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 192.310. Deze post staat ter beschikking van het dagelijks bestuur.
- De effecten van een mogelijke nieuwe CAO zijn als volgt ingeschat:
 - o 01-04-2027: 2,25%.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,7 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,7 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst.
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg, externe communicatie en rapportages, etc.
- De regionale uitvoering van de wachtdienst.

Wettelijke taken (€ 33,3 mln.)

De wettelijke taken omvatten producten en prestaties die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties. De taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de PZH en de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden¹.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de jaarprogramma's. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever.

In de aangepaste begroting 2026 is duidelijk te zien dat ten opzichte van de primaire begroting 2026 de baten uit hoofde van wettelijke taken zijn toegenomen met ruim € 1,0 mln. Dit wordt verklaard door zowel toegenomen omzet op wettelijke taken van zowel de gemeenten als provincie.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5. Ontwikkelingen.

¹ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

Offerte en subsidietaken (€ 2,6 mln.)

Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde kosten of een vaste opdrachtsom.

Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS²-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR. Uitgangspunt voor de structurele raming is de realisatie van afgelopen jaren en de ontwikkelingen die inmiddels realistisch worden ingeschat (bijv. toekenning van subsidies). In 2026 is sprake van een verwachte totale omzet ad € 2,7 mln waarvan € 0,4 mln incidenteel is. Dit betekent voor 2027 en later dat we vooralsnog uitgaan van een structurele (geïndexeerde omzet ad € 2,6 mln.

Overige baten (€ 200.000)

Dit post renteopbrengsten vormt binnen de overige baten de belangrijkste post. De realisatie van 2025 laat een opbrengst zien van € 192.040. Het is aannemelijk om deze opbrengst met inachtneming van enige voorzichtigheid meerjarig te verwerken.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 32,2 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie en de benodigde flexibele capaciteit van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaafrictie, individuele rechten, pensionering en de verwachte CAO wijziging voor de jaren 2026 tot en met 2027. Wij hebben deze CAO wijziging ingeschat op:

01-07-2026: loonstijging 1,25% (volgens reeds afgesloten CAO die loopt t/m 31-03-2027)

01-01-2027: loonstijging 1,6% (volgens reeds afgesloten CAO die loopt t/m 31-03-2027)

01-04-2027: loonstijging 2,25% (inschatting naar best wetens)

Kapitaallasten (€ 398.000)

De kapitaallasten worden gevormd door enerzijds reeds gedane investering die voor de komende jaren conform het afschrijvingsbeleid worden afgeschreven. Anderzijds hebben we een investeringsbegroting opgesteld om de huidige faciliteiten in het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) te kunnen continueren.

OZHZ verwacht tot slot in 2027 en volgende jaren investeringen op ICT gebied om met name laptops, mobiele telefoons, enz. regulier te vervangen conform het afschrijvingsbeleid. Dat geldt ook voor reguliere vervanging van meubilair en huisvesting.

Ondersteuning BD (€ 2,1 mln.)

Bedrijfsvoering Drechtsteden (voorheen: de Servicegemeente Dordrecht, hierna aangeduid als BD) voert de taken uit op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De overeenkomst betreft de ICT (€ 1,67 mln.) en overige dienstverlening, zoals inkoop, juridisch kenniscentrum en verzekeringen (€ 436.000). De paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV) bevat meer achtergrondinformatie.

Huisvesting (€ 750.000)

² Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige bedrijfskosten (€ 2,1 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de software onderhoud (€ 1.170.000), facilitaire kosten (€ 174.000), externe expertise en accountant (€ 183.000), leaseauto's (€ 90.000), verzekeringspremies (€ 85.000), telefonie en internet (€ 61.000) en voorlichting en communicatie (€ 63.000).

In de raming is rekening gehouden met € 175.000 aan extra kosten voor versterking van de functies van privacy- en gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Uitgangspunt is dit te doen in samenwerking met de omgevingsdiensten Zuid-Holland.

Additionele productkosten (€ 1,0 mln.)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet. Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Onvoorzien (€ 192.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Reserves	Beginsaldo	2026	2027	Saldo
Algemene reserve	773	0	0	773
Materieel budget PZH	155	0	0	155
Ontwikkelaanpak	26	0	0	26
Werkconcept	34	0	0	34
Onverdeeld resultaat	0	1.756	0	1.756
Totaal	988	1.756	0	2.744

*Bedragen * € 1.000*

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toename in 2026 betreft het positieve resultaat 2025.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Ontwikkelaanpak

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak.

Werkconcept

De reserve is niet meer actueel en in 2026 wordt er aan het AB een voorstel gedaan om deze bestemmingsreserve op te heffen en vrij te laten vallen ten gunste van het resultaat 2026.

Onverdeeld resultaat

Het positieve financiële resultaat 2025 bedraagt € 1.756.190. Er is een voorstel gemaakt om van dit resultaat een bedrag ad € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve en het resterende deel ad € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers.

De geraamde exploitatieresultaten 2026 - 2030 zijn nog niet verwerkt in het overzicht. Conform de regionale afspraken worden deze toegevoegd aan het weerstandsvermogen indien dat onder het vereiste niveau zit. In totaal gaat het om € 737.000.

IV Paragrafen

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. Bijlage 2 bevat informatie voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ. Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel. De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

	Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel risico	Benodigde weerstands- capaciteit
1	Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Tarifiering	382	191
2	Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	632	474
3	Ziekteverzuim	Hoger dan de norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	543	136
4	BD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Klein	Hoog	Bestuurlijk overleg	145	109
Totaal benodigde weerstandsvermogen							1.702	910

Bedragen x € 1.000

Stand jaarrekening 2025

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	<i>Kans > 75%</i>
Hoog	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
Medium	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
Laag	<i>Kans < 25%</i>

Impact

Groot	<i>financieel risico > € 400.000</i>
Medium	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
Klein	<i>financieel risico < € 150.000</i>

Algemeen

In de jaarrekening 2025 is een voordelig exploitatieresultaat gepresenteerd van ruim € 1,8 mln. Dit resultaat wordt deels bestemd in een bestemmingsreserve en deels terugbetaald aan de deelnemers. Verdere dotatie aan het weerstandsvermogen is overbodig. Het AB heeft besloten om in vier jaar (2023 - 2026) het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Bij de jaarrekening 2025 is het benodigde weerstandsvermogen opnieuw bepaald en resulteert in een bedrag ad € 910.000. De omvang van het weerstandsvermogen ultimo 2025 bedraagt € 955.000 exclusief het positieve exploitatieresultaat voor het jaar 2025.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,8 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 382.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 191.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,1 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 632.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 474.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2025 (uitkomst ziekteverzuim over 2025 is 4,55% (12-maands voortschrijdend gemiddelde)); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 543.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 136.000.

4. Samenwerking met BD

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van *BD*. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. OZHZ accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.930.000. De kans wordt ingeschat op hoog (75%).

Beheersmaatregelen:

- Actief overleg met deelnemers.
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 109.000.

2.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2025 bedroeg € 955.000. (exclusief het positieve resultaat 2025).

Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 909.000 benodigd. Het aanwezige weerstandsvermogen overtreft dan ook het benodigde niveau.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120.
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij BD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware).
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

	Omschrijving	Boekwaarde 2024	Boekwaarde 2025
a	Huisvesting	600.478	458.109
b	ICT en audiovisuele investeringen	181.009	202.920
c	Meubilair	165.059	125.822
d	Software	50.705	28.325
e	Bedrijfsmiddelen	13.456	9.204
f	Vaartuigen	2.626.535	2.515.000
Totaal		3.637.242	3.339.380

Bedragen x €

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Groep	Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
a	Huisvesting	150.000	25.000	25.000	25.000	25.000
b	ICT en audiovisuele investeringen	130.000	110.000	110.000	160.000	110.000
c	Meubilair	90.000	10.000	10.000	10.000	10.000
d	Software	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
e	Bedrijfsmiddelen	5.000	5.000	5.000	30.000	5.000
f	Vaartuigen	-	-	-	-	-
Totaal		385.000	160.000	160.000	235.000	160.000

Bedragen x €

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc. Op deze apparatuur wordt snel afgeschreven, dat resulteert in het feit dat er jaarlijks geïnvesteerd moet worden in vernieuwing van dergelijke hardware.

Hieronder geven wij een toelichting op de relevante investeringen per onderdeel voor de komende jaren:

a. Huisvesting

Een deel van de sloten van de lockers zal nog vervangen moeten worden. Daarnaast vinden er vervangende investeringen plaats op het vlak van vloerbedekking en keukenapparatuur;

- b. *ICT en audiovisuele investeringen*
Dit betreft de reguliere vervanging van laptops, Ipads en mobiele telefonie;
- c. *Meubilair*
Dit betreft de reguliere vervanging van bureaustoelen alsmede de aanschaf van vergadertafels en vergaderstoelen;
- d. *Software*
Het merendeel van de software die OZHZ gebruikt, werkt in de cloud en nemen we af als Saas applicatie (Software as a Service) en komt daarom niet in aanmerking als investering. De jaarlijkse post betreft dan ook slechts kleine applicaties;
- e. *Bedrijfsmiddelen*
Dit betreft de reguliere vervanging van kleinere bedrijfsmiddelen waaronder meetapparatuur;
- f. *Vaartuigen*
OZHZ heeft 2 boten in bezit (Pandion en RIB) die gebruikt worden bij de uitvoering van milieutoezicht. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Bovenstaande items zijn concreet en reëel in te schatten. Daarnaast zal er een kantoorplan worden gemaakt waarbij inzichtelijk gemaakt wordt wat de kosten zijn om het huidige werkconcept te continueren gezien het maximum waar we tegenaan lopen met betrekking tot het aantal werkplekken. De verwachte uitbreiding van de bezetting noopt ons tot het maken van keuzes. Op dit moment is het inschatten van de verwachte investeringen nog niet mogelijk en dat zullen we in de begroting van 2028 verwerken.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De bijdrage van PZH aan de vaartuigen is geen investeringsbijdrage maar een bijdrage in de kapitaallasten en wordt derhalve niet op de investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2027 bedraagt deze limiet 8,5% van € 38,7 miljoen = € 3,3 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2027. De renterisico norm bedraagt voor 2027: € 7,8 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar 2027 heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	-0,7%	-1,3%	-2,2%	-3,1%	-3,9%	-4,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-0,7%	-1,3%	-2,2%	-3,1%	-3,9%	-4,8%
Solvabiliteitsratio	15,5%	16,7%	17,4%	17,8%	18,4%	19,1%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Een lage netto schuldquote houdt in dat OZHZ een flexibele begroting heeft. Concreet zitten middelen maar voor een beperkt deel vast in onderdelen als kapitaallasten en is bijsturing van de begroting dus voor een deel mogelijk.

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

4.8 Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roemt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

Strategische HR-agenda 2026 - 2027

De koers van OZHZ is stevig verankerd in de missie, visie en strategie van de organisatie. Medewerkers spelen een cruciale rol in het realiseren daarvan. Hiervoor is de volgende HR-doelstelling geformuleerd: “OZHZ is een aantrekkelijke (potentiële) werkgever waar gekwalificeerde medewerkers in zelforganiserende teams werken.” Op basis van deze doelstelling is de strategische HR-agenda opgesteld, met de volgende pijlers: werving, aantrekkelijk werkgeverschap (boeien en binden), investeren in vakmanschap, welzijn en organisatieontwikkeling.

In de jaarstukken 2025 is verslag gedaan over de stappen die zijn gezet richting een robuuste en toekomstbestendige organisatie. Dit betreft onder andere afname van het verloop, een toenemende instroom, effectief wervingsbeleid en ziekteverzuim dat onder controle is. Ook de preventieve aanpak heeft positieve effecten op de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.

Belangrijk aandachtspunt blijft het aantrekken van nieuwe (senior) collega's, met name voor de specialistische functies. Dit vraagt om versterking van arbeidsmarktcommunicatie en een herkenbaar sterk werkgeversmerk. OZHZ gaat extra inzetten op het verder verstevigen van het eigen werkgeversmerk door onder andere samen op te trekken met de andere vier Omgevingsdiensten in Zuid-Holland op gebied van arbeidsmarktcommunicatie. Hiervoor en voor het invullen van de lastig vervulbare vacatures is gerichte inzet van recruitment essentieel. OZHZ onderzoekt daarnaast ook de mogelijkheden voor inzet van actief recruitment.

Om blijvend te voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria is verdere borging nodig, onder meer door deze criteria een vaste plek te geven in diverse HR-instrumenten en –processen. OZHZ blijft extra investeren in het intern opleiden van medewerkers o.a. via de Omgevingsdienst NL Academie, om continuïteit, kwaliteit en eenduidige vakontwikkeling te waarborgen. Opleiding en training blijft essentieel om te voldoen aan de VTH-kwaliteitseisen. Tevens wordt er gewerkt aan een strategisch opleidingsplan waarin kennisontwikkeling en interne en externe ontwikkelingen samenkomen.

Ook vraagt strategische personeelsplanning (SPP) verdere uitwerking, onder andere voor het creëren van doorgroeimogelijkheden en loopbaanpaden. Steeds meer richtinggevend hiervoor zijn de inzichten uit de MARAP, de talentschouw en rapportages van HR-data. Om eerst een goede basis neer te zetten, is OZHZ in nauwe samenwerking met Bedrijfsvoering Drechtsteden bezig om zich voor te bereiden op de actualisatie van het functiehuis. Ook blijft de ontwikkeling richting zelforganisatie een belangrijke en gezamenlijke opgave. Het coaching programma als onderdeel van het Management Developmenttraject zal voor het management deze gezamenlijke beweging ondersteunen.

Tot slot zijn diverse instrumenten beschikbaar voor duurzame inzetbaarheid: een opleidingsprogramma voor jonge medewerkers, coaching en mentorschap voor alle medewerkers, en passende regelingen voor senioren. Het onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers wordt voortgezet.

Aanpak van het ziekteverzuim

Vanwege een relatief hoog ziekteverzuimpercentage in 2022 (6,6%) is met de arbodienst Bezig de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Dit wierp zijn vruchten af want in de afgelopen jaren is het ziekteverzuimpercentage gedaald naar 4,6% in 2025. De focus ligt nu op duurzame inzetbaarheid van medewerkers door te acteren op preventie en werk-privébalans (met nadruk op psychisch verzuim). Dit blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging.

5.2 Data en ICT

OZHZ streeft ernaar om in 2026 en 2027 op een professioneel niveau met data te werken en zowel de datageletterdheid als het procesmatig én digitaal werken te versterken. De organisatie ontwikkelt zich van een traditionele werkwijze naar een aanpak waarin datakwaliteit, data-analyse en het bewust en doelgericht inzetten van data in de dagelijkse praktijk centraal staan. Hiermee worden zowel de VTHA-taken als de bredere bedrijfsvoering in 2026 en 2027 effectiever ondersteund.

Om deze ambitie waar te maken is in voorgaande jaren het programma Beter Benutten van Data uitgevoerd. Sinds 2025 zijn de taken rondom datakwaliteit en data-infrastructuur structureel geborgd binnen de Unit Data en ICT. Deze unit heeft als doel meer focus, deskundigheid en samenhang te brengen in de organisatiebrede data- en ICT-dienstverlening. De verdere ontwikkeling naar een datagedreven organisatie wordt vormgegeven door het opstellen en implementeren van een strategie voor business intelligence (BI-strategie) (doorkijk tot 2030). De BI-strategie vormt het kader voor de verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen alle teams en sluit aan op de strategische doelen van OZHZ.

Belangrijke aandachtsgebieden

- Opstellen en implementeren van een BI-strategie (2026–2030), inclusief een groeipad voor datageletterdheid en datavolwassenheid.
- Procesmatig in kaart brengen van werkprocessen als eerste stap naar efficiënter en digitaal werken, onder andere voor de digitalisering van de postverwerking en andere VTHA-taken. Dit ondersteunt het verbeteren, digitaliseren en toekomstbestendig maken van werkprocessen.
- Ontwikkeling van informatieproducten die OZHZ helpen data effectief te benutten, datagedreven werken stimuleren en digitale vaardigheden en AI-geletterdheid vergroten.
- Verder versterken van datakwaliteit en ICT-architectuur ter ondersteuning van strategische planning en de verdere ontwikkeling van de organisatievisie.

BI-strategie: doelen en meerwaarde (2026–2027)

De BI-strategie vormt het kader voor de verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen alle teams. Wanneer medewerkers data bewust en passend bij hun rol gebruiken, leidt dit tot beter onderbouwde keuzes en een organisatie die sneller en consistent kan inspelen op ontwikkelingen. Door de kennis- en ervaringsniveaus rondom datagebruik systematisch in kaart te brengen, krijgt OZHZ inzicht in welke ondersteuning nodig is om datagedreven werken te versterken.

Daarnaast maakt de BI-strategie expliciet hoe data bijdraagt aan de strategische doelen van OZHZ. De strategie biedt duidelijkheid, structuur en een geïntegreerde aanpak, waardoor data een vanzelfsprekend onderdeel wordt van zowel beleidssturing als operationele uitvoering in de komende jaren.

Tot slot geeft de BI-strategie richting aan het ontwikkelen van een meer doelgerichte en samenhangende inzet van data. Initiatieven worden beter op elkaar afgestemd en versterken elkaar, waardoor wordt gebouwd aan een toekomstbestendige, breed gedragen datagedreven werkwijze richting 2027 en verder.

Informatieproducten

De inzet van data verder geïntensiveerd en versterkt door het ontwikkelen van informatieproducten die inzicht geven in de uitvoering, planning en kwaliteit van het werk, zoals planningsrapportages, datakwaliteitsmonitoring en dashboards voor VTHA-taken. Daarnaast worden integrale oplossingen ontwikkeld voor vraagstukken in de fysieke leefomgeving, zoals omgevingsdossiers in Open Wave en kaartproducten ter ondersteuning van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Door de samenwerking met andere omgevingsdiensten verder te versterken - bijvoorbeeld via het Datalab - wordt kennis gedeeld, worden standaarden ontwikkeld en wordt innovatie versneld. Dit helpt OZHZ om efficiënter, consistent en toekomstgericht te werken.

Projecten en verbetertrajecten

Door processen helder te definiëren, te monitoren en continu te verbeteren ontstaat een organisatie die voorspelbaar, wendbaar en efficiënt werkt. Het in kaart brengen van processen is daarbij de eerste stap: het maakt zichtbaar wat er gebeurt, waar knelpunten zitten en hoe systemen, data en infrastructuur beter kunnen aansluiten op de dagelijkse praktijk. Zo ontstaat een stevig fundament voor verdere digitalisering en een toekomstbestendige informatievoorziening.

Het in kaart brengen van processen vormt een belangrijke basis voor gerichte digitalisering binnen OZHZ. Door inzicht te krijgen in hoe werkstromen verlopen, wordt duidelijk waar digitalisering waarde toevoegt en waar handmatige werkzaamheden kunnen worden verminderd. Dit is vooral relevant voor het digitaliseren van de postverwerking, waar procesinzicht essentieel is om dit efficiënt en toekomstbestendig in te richten.

Informatiebeveiliging en privacy

De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken gezamenlijk aan het versterken van informatiebeveiliging en privacy via het centrale IB&P Office. De basis voor een uniforme, duurzame en wettelijk conforme manier van werken wordt verder opgebouwd en geborgd. De inzet richt zich op het realiseren van een samenhangend programma dat voldoet aan BIO-, NIS2-, AVG- en UAVG-eisen, en dat de digitale weerbaarheid en privacyvolwassenheid structureel verhoogt.

Op het gebied van informatiebeveiliging ligt de focus op het realiseren van een gezamenlijk fundament met uniforme beleidsdocumenten, basisprocessen en rapportages. Alle diensten brengen in 2026 hun bestaande situatie in kaart en implementeren de noodzakelijke technische en organisatorische maatregelen. Ook wordt gewerkt aan verdieping, opvolging van risico's en verdere professionalisering van monitoring, rapportage en bedrijfscontinuïteit.

Voor privacy wordt een volwassenheidsgericht verbeterprogramma uitgevoerd. Dit omvat onder meer het op orde brengen van verwerkingsregisters, DPIA-processen, Privacy by Design, incidentafhandeling, bewustwording en een structurele PDCA-cyclus. De ambitie is om privacy beter te verankeren in de bedrijfsvoering, met duidelijke rollen, governance en kwaliteitsborging.

Tot slot wordt een gezamenlijke rapportagestructuur ingericht met uniforme kwartaalrapportages en een jaarlijks overzicht, waarmee trends, risico's en voortgang inzichtelijk worden gemaakt voor directies en bestuur. Dit ondersteunt de sturing, verantwoording en verdere doorontwikkeling van informatiebeveiliging en privacy binnen alle omgevingsdiensten.

Dienstverlening door Bedrijfsvoering Drechtsteden

Sinds enige tijd wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden. De financiële effecten van dit model zijn nog niet helemaal te overzien. OZHZ en BD kwamen daarom eerder al overeen dat zij een risico accepteren tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027.

Uit analyse van de organisatie van de bedrijfsvoeringsfuncties blijkt dat de huidige organisatie passend is. Dat geldt mogelijk echter niet voor ICT en data. Hiervoor moet er duidelijkheid zijn over de nieuwe uitgangspunten van BD, zoals verplichte afname, maatwerkkosten, prijsstelling en het product data. Pas na die duidelijkheid kan OZHZ een besluit nemen over het al dan niet voortzetten van de dienstverlening bij BD na 2027 en daartoe een nieuwe DVO aan te gaan.

De stand van zaken ten tijde van het schrijven van deze ontwerpbegroting 2027 is dat alle partijen met BD in gesprek zijn over de af te nemen volumes. Met BD is al wel afgesproken dat OZHZ de mogelijkheid heeft om de DVO na 2027 voor één of twee jaar te verlengen, of na 2027 te stoppen met (onderdelen van) de dienstverlening, onder dezelfde condities als de nu nog geldende DVO. Dat wil zeggen zonder dat frictiekosten vergoed hoeven te worden, mocht OZHZ pas later in 2026 een dergelijk besluit kunnen nemen (voor de jaren 2028-2029). Dit is echter nog niet schriftelijk bevestigd door BD en is mogelijk strijdig met andere bepalingen uit het nieuwe financieringsarrangement. Aan BD is ook gemeld dat OZHZ zich voor de toekomstige inrichting van zijn bedrijfsvoeringsfuncties niet alleen oriënteert op BD, maar ook op de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en uitbesteding aan een marktpartij.

Tot slot merkte OZHZ op dat er nog geen totaalbeeld is van hoe de nieuwe DVO eruit gaat zien. Er zijn wel voorstellen voor de toekomstige governance en de financieringssystematiek, maar dat hangt weer samen met de financiële uitkomsten van de volume-uitvraag. OZHZ kan pas een definitief besluit nemen over de volumes 2028 - 2029 als de bepalingen over de contractvoorwaarden definitief zijn vastgesteld. Verder is nog onduidelijk wat de situatie is ná 2029 en voor hoeveel jaar OZHZ zich dan moet vastleggen.

Qua kosten is duidelijk dat de relatie met BD vanaf 2027 veel meer onzekerheden bevat dan nu het geval is. Voor 2027 en verder is rekening gehouden met een extra prijsstijging van 7,5% (boven op de indexering). Tot slot is van belang dat met ingang van 2027 de relatie van OZHZ met BD verandert van "klant" naar "partner". Dat houdt mede in dat OZHZ voortaan meedeelt in de financiële mee- en tegenvallers in de bedrijfsvoering van BD (risicodragend), naar rato voor die bedrijfsvoeringsonderdelen die OZHZ afneemt. Maar het betekent ook dat OZHZ (en alle andere organisaties die diensten afnemen bij BD) mee moeten investeren in (bijvoorbeeld) de digitale transformatie die moet worden ingezet op basis van de door Dordrecht vastgestelde I-visie.

Opschoning van het archief

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archieffunctie. De archivaris concludeerde afgelopen jaar dat er goede stappen gezet zijn richting het op orde brengen van het informatie- en archiefbeheer van OZHZ. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op de implementatie en gebruik van Djuma voor duurzame archivering van digitale archiefbescheiden.

De archivaris sprak wel zorg uit over het stilvallen van de kwaliteitscontroles en de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van dossiers, zowel papier als digitaal. In de afgelopen jaren is een forse inhaalslag gemaakt ten aanzien van het archief in eigen huis; daarnaast is er een start gemaakt met het opstellen van een projectplan om het papieren archief dat op externe locaties (Oasis te Almere en Den Haag) staat te bewerken. Dit wordt in 2026 verder opgepakt. Daarnaast wordt selectie en vernietiging van de digitale dossiers in Djuma in 2026 ingericht. Bovendien is er aandacht voor archivering in taakapplicaties, zoals AFAS Profit.

Ten aanzien van de kwaliteitscontroles zal eerst de migratie van het datawarehouse afgerond moeten worden, waarna de kwaliteitscontroles weer opgepakt kunnen worden.

Openbaarheid conform de Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat komt echter zelden voor.

Meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo bevat een verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting geldt echter niet voor alle categorieën op hetzelfde moment. In de eerste helft van 2026 wordt meer duidelijk over de inwerkingtreding van deze categorieën voor de Rijksoverheid en medeoverheden. De tweede en derde tranche van de Woo treden naar verwachting in 2027 in werking en omvatten onder meer de actieve openbaarmaking van stukken van het AB en DB, jaarplannen en jaarverslagen, convenanten, Woo-verzoeken (met bijlagen) en klachtenoordelen. De implementatie vindt plaats binnen de bestaande budgetten. De vierde tranche, het actief openbaar maken van beschikkingen, volgt later en is voor OZHZ het meest intensief. Hiervoor dient voldoende ruimte in de budgetten en personeelsplanning beschikbaar te zijn. Hierover gaat OZHZ tijdig in gesprek met de gemeenten en provincie.

5.3 Communicatie

In 2027 zet OZHZ communicatie in als strategisch middel om zijn missie te realiseren: een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Communicatie ondersteunt de primaire taken - vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering - en versterkt de positie van OZHZ als betrouwbare partner voor gemeenten en provincie.

Landelijke en regionale ontwikkelingen, de doorontwikkeling van het VTH(A)-stelsel en de groeiende aandacht voor omgevingskwaliteit vragen om duidelijke en doelgerichte communicatie. Daarom richt OZHZ zich op effectieve communicatie met inwoners, ondernemers, opdrachtgevers en medewerkers. Daarnaast zoekt OZHZ actief de samenwerking met andere omgevingsdiensten en ODNL, onder meer op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie, gezamenlijke projecten en woordvoering.

[Speerpunten in 2027](#)

- OZHZ bereidt de aanbesteding voor een nieuwe website voor en begeleidt de bouw en hosting.
- OZHZ scherpt de website- en contentstrategie verder aan.
- OZHZ investeert in arbeidsmarktcommunicatie om specialistische functies te werven en het werken bij OZHZ en de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten te profileren.
- OZHZ versterkt de interne communicatie om medewerkers te binden, te boeien en goed te informeren.
- OZHZ werkt intensief samen met andere omgevingsdiensten en ODNL op gezamenlijke thema's.
- OZHZ past gedragsinzichten toe om doelgroepen beter te bereiken en naleving te stimuleren.

[Website en contentstrategie](#)

OZHZ versterkt in 2027 zijn online communicatie. De aanbesteding voor een nieuwe website vormt daarbij het centrale project. Waar mogelijk werkt OZHZ samen met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten om kennis te delen en gezamenlijk op te trekken. De contentstrategie richt zich op gerichte inzet van website en sociale media.

[Samenwerking met andere omgevingsdiensten en ODNL](#)

Onder het motto 'samen sterker' zoekt OZHZ actief de samenwerking op. OZHZ werkt samen aan arbeidsmarktcommunicatie, bedrijfsvoering, VTH(A)-taken, instrumenten, expertiseontwikkeling en innovatie. Met ODNL stemt OZHZ woordvoering en communicatie over landelijke ontwikkelingen af.

[Arbeidsmarktcommunicatie](#)

Arbeidsmarktcommunicatie blijft een belangrijk thema. OZHZ richt zich op het werven van specialistische functies en laat het maatschappelijke belang van zijn werk duidelijk zien. Binnen 'Betere Wereldbaan' ontwikkelt OZHZ samen met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten gezamenlijke wervingscampagnes.

[Persvoorlichting, omgevingscommunicatie en schrijfvaardigheid](#)

Het aantal persvragen groeit en de complexiteit neemt toe. OZHZ investeert daarom in professionele persvoorlichting en woordvoering. OZHZ verbetert de communicatie met de omgeving en stimuleert begrijpelijk schrijven. Voor projecten ontwikkelt OZHZ waar nodig maatwerkstrategieën en passende communicatiemiddelen.

Interne communicatie

OZHZ creëert een prettige en stimulerende werkomgeving door interne communicatie te versterken. OZHZ organiseert bijeenkomsten, stimuleert het gebruik van het intranet en zorgt voor duidelijke werkafspraken. In een krappe arbeidsmarkt zet OZHZ actief in op het binden en boeien van medewerkers, waarbij interne en externe communicatie elkaar versterken.

Gedragsinzichten

OZHZ gebruikt gedragsinzichten om doelgroepen effectiever te bereiken en naleving te bevorderen. OZHZ past deze inzichten toe in communicatie richting ondernemers en binnen toezicht en handhaving. Bij complexe vraagstukken werkt OZHZ samen met een gedragsexpert en het gedragslab van DCMR. In 2027 implementeert OZHZ de handreiking gedrag verder binnen de organisatie.

5.4 Huisvesting

Ook in 2026 zal verdere invulling worden gegeven aan het manifest MVOI door gericht bezig zijn met energiezuinig werken, duurzame mobiliteit te stimuleren en verantwoord inkopen van o.a. meubilair. Zo wordt bij het aangaan van nieuwe leasecontracten voor de bedrijfswagens gekozen voor de inzet van elektrische auto's, maar valt hierbij ook te denken aan de inzet van lokale ondernemers voor onder meer te bestellen lunches en bloemen, waarbij gekeken wordt of zij voldoen aan de door ons hiervoor gestelde normen.

OZHZ zit inmiddels ruim 9 jaar in het kantoor Post120. Inmiddels is onderhoud nodig aan de vloeren en wanden. Naast de noodzakelijke investeringen zoals genoemd in 3. Onderhoud kapitaalgoederen zullen ook offertes worden opgevraagd om de nodige schilderwerkzaamheden uit te gaan (laten) voeren. Met de inzet van een projectleider zal worden gekeken waar de huisvesting (faciliteiten) nog kan/ kunnen worden geoptimaliseerd, ook rekening houdend met de gebruikerswensen in de nabije toekomst.

5.5 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

Er is een intern controleplan opgesteld, dat jaarlijks wordt uitgevoerd. We gaan dit plan verder uitbreiden en nemen hierin mee de adviezen van de accountant zoals in de managementletter beschreven.

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2026 en 2027

Inwonerbijdrage

Omschrijving	2026	2027
	Structureel	Structureel
Gemeente Alblasterdam	82.384	85.803
Gemeente Dordrecht	487.079	507.293
Gemeente Gorinchem	150.580	156.829
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	74.100	77.175
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	127.117	132.392
Gemeente Hoeksche Waard	355.726	370.489
Gemeente Molenlanden	180.038	187.510
Gemeente Papendrecht	132.552	138.053
Gemeente Sliedrecht	102.732	106.995
Gemeente Zwijndrecht	183.245	190.850
Provincie Zuid-Holland	748.757	779.830
	2.624.310	2.733.219

Jaarprogramma

Omschrijving	2026		2027	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Gemeente Alblasterdam	1.925.347	21.328	2.005.249	15.549
Gemeente Dordrecht	10.120.717	653.374	10.540.727	476.342
Gemeente Gorinchem	760.129	25.195	791.674	18.368
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.527.249	22.566	1.590.630	16.452
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	648.516	42.530	675.429	31.006
Gemeente Hoeksche Waard	2.032.987	-5.955	2.117.356	-4.341
Gemeente Molenlanden	2.056.168	137.704	2.141.499	100.393
Gemeente Papendrecht	651.706	112.880	678.752	82.295
Gemeente Sliedrecht	688.208	35.903	716.769	26.175
Gemeente Zwijndrecht	1.125.117	31.995	1.171.809	23.326
Provincie Zuid-Holland	9.400.384	350.293	9.790.500	255.381
	30.936.528	1.427.813	32.220.394	1.040.946

De incidentele omzet in het jaar 2027 betreft 70% van de incidentele omzet 2026 (incl. indexering) die ter dekking van de begroting als structureel is aangemerkt.

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2025;	De omzet betreft de realisatie 2025. <table> <tr> <td>Alblasserdam</td><td>€ 2.057.887,61</td></tr> <tr> <td>Dordrecht</td><td>€ 12.039.531,32</td></tr> <tr> <td>Gorinchem</td><td>€ 979.451,49</td></tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 1.534.999,32</td></tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 901.819,68</td></tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td><td>€ 2.540.436,03</td></tr> <tr> <td>Molenlanden</td><td>€ 2.618.057,99</td></tr> <tr> <td>Papendrecht</td><td>€ 1.020.697,44</td></tr> <tr> <td>Sliedrecht</td><td>€ 956.372,66</td></tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.547.918,55</td></tr> <tr> <td>Provincie Zuid-Holland</td><td>€ 10.149.707,88</td></tr> <tr> <td>TOTAAL</td><td>€ 36.346.879,97</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 2.057.887,61	Dordrecht	€ 12.039.531,32	Gorinchem	€ 979.451,49	Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68	Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03	Molenlanden	€ 2.618.057,99	Papendrecht	€ 1.020.697,44	Sliedrecht	€ 956.372,66	Zwijndrecht	€ 1.547.918,55	Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88	TOTAAL	€ 36.346.879,97
Alblasserdam	€ 2.057.887,61																								
Dordrecht	€ 12.039.531,32																								
Gorinchem	€ 979.451,49																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 1.534.999,32																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 901.819,68																								
Hoeksche Waard	€ 2.540.436,03																								
Molenlanden	€ 2.618.057,99																								
Papendrecht	€ 1.020.697,44																								
Sliedrecht	€ 956.372,66																								
Zwijndrecht	€ 1.547.918,55																								
Provincie Zuid-Holland	€ 10.149.707,88																								
TOTAAL	€ 36.346.879,97																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31-12-2024</td><td>€ 988.399</td></tr> <tr> <td>31-12-2025</td><td>€ 2.744.588</td></tr> </table> <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: <table> <tr> <td>31/12/2024</td><td>€ 13.240.152</td></tr> <tr> <td>31/12/2025</td><td>€ 14.925.473</td></tr> </table>	31-12-2024	€ 988.399	31-12-2025	€ 2.744.588	31/12/2024	€ 13.240.152	31/12/2025	€ 14.925.473																
31-12-2024	€ 988.399																								
31-12-2025	€ 2.744.588																								
31/12/2024	€ 13.240.152																								
31/12/2025	€ 14.925.473																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2025 bedraagt € 1.756.190.																								

Bijlage 3a Begroting 2027 verdeling primair-overhead

Begroting 2027	Structureel		Incidenteel		Totaal
Baten	primair	overhead	primair	overhead	
Inwonerbijdrage	2.733	-	-	-	2.733
Wettelijke taken	33.261	-	-	-	33.261
Offerte- en subsidietaken	2.586	-	-	-	2.586
Overige baten	200	-	-	-	200
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal baten	38.781	-	-	-	38.781
Lasten					
Personeelskosten	24.345	7.808	-	-	32.153
Kapitaallasten	238	161	-	-	398
Ondersteuning Bedrijfsvoering Drechtsteden	-	2.111	-	-	2.111
Huisvesting	-	750	-	-	750
Overige bedrijfskosten	1.128	942	-	-	2.070
Additionele productkosten	979	-	-	-	979
Onvoorzien	133	59	-	-	192
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	26.824	11.831	-	-	38.654
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	11.957	11.831	-	-	127
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	11.957	11.831	-	-	127

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3b Begroting 2027 verdeling structureel-incidenteel

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029	2030
Geraamde baten	37.910	38.781	38.781	38.781	38.781
Geraamde lasten	37.711	38.654	36.655	38.637	38.641
(Geraamd totaal) Saldo baten en lasten (begrotingssaldo voor bestemming)	199	127	126	144	140
Beoogde toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Beoogde onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Begrotingssaldo na bestemming (geraamd resultaat)	199	127	126	144	140
Waarvan incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves	822	-	-	-	-
Waarvan incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves	786	-	-	-	-
Saldo incidentele baten en lasten	36	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo (geraamd structureel resultaat)	163	127	126	144	140

Bedragen x € 1.000

Toelichting op incidentele baten en incidentele onttrekkingen aan reserves:

De incidentele baten betreffen het incidentele deel van de opbrengst uit offerte- en subsidietaken

Toelichting op incidentele lasten en incidentele toevoegingen aan reserves:

Er zijn geen lasten of toevoegingen aan reserves van incidentele aard.

Bijlage 3c Begroting 2027 raming EMU saldo

EMU saldo	2026	2027	2028	2029	2030
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. Onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	199	127	126	144	140
Mutatie (im)materiële vaste activa	-16	-238	-239	-146	-225
Mutatie voorzieningen					
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)					
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa					
Berekend EMU-saldo	215	365	365	290	365

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3d Begroting 2027 overzicht van dekkingsmiddelen

Overzicht van baten en lasten

	Realisatie 2025			Primaire begroting 2026			Aangepaste begroting 2026			Begroting 2027		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderdelen												
Primaire processen	34.580	24.449	10.131	33.712	25.697	8.014	35.086	26.332	8.754	35.848	26.690	9.158
Kosten van overhead		11.257	11.257		10.584	10.584		11.191	11.191		11.772	11.772
Totaal onderdelen	34.580	35.706	1.126	33.712	36.281	2.569	35.086	37.523	2.437	35.848	38.462	2.614
Algemene dekkingsmiddelen												
Inwonerbijdrage	2.615		2.615	2.624		2.624	2.624		2.624	2.733		2.733
Saldo financieringsfunctie	192		192	200		200	200		200	200		200
Overige opbrengsten	92		92	-		-	-		-	-		-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.899	-	2.899	2.824	-	2.824	2.824	-	2.824	2.933	-	2.933
Onvoorzien												
Onvoorzien		17	17		181	181		188	188		192	192
Heffing vennootschapsbelasting												
Heffing vennootschapsbelasting		-	-		-	-		-	-		-	-
Gerealiseerd totaalsaldo	37.479	35.723	1.756	36.536	36.462	74	37.910	37.711	199	38.781	38.654	127
Mutaties reserves												
Onttrekkingen aan reserves	-		-	-		-	-		-	-		-
Toevoegingen aan reserves		-	-		-	-		-	-		-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	37.479	35.723	1.756	36.536	36.462	74	37.910	37.711	199	38.781	38.654	127

Bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten

Meerjarenraming	Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderdelen									
Primaire processen	35.848	26.584	9.264	35.848	26.572	9.276	35.848	26.573	9.275
Kosten van overhead		11.878	11.878		11.873	11.873		11.876	11.876
Totaal onderdelen	35.848	38.463	2.615	35.848	38.445	2.597	35.848	38.448	2.601
Algemene dekkingsmiddelen									
Inwonerbijdrage	2.733		2.733	2.733		2.733	2.733		2.733
Saldo financieringsfunctie	200		200	200		200	200		200
Overige opbrengsten	-		-	-		-	-		-
Totaal algemene dekkingsmiddelen	2.933	-	2.933	2.933	-	2.933	2.933	-	2.933
Onvoorzien									
Onvoorzien		192	192		192	192		192	192
Heffing vennootschapsbelasting									
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd totaalsaldo	38.781	38.655	126	38.781	38.637	144	38.781	38.641	140
Mutaties reserves									
Onttrekkingen aan reserves	-		-	-		-	-		-
Toevoegingen aan reserves		-	-		-	-		-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	38.781	38.655	126	38.781	38.637	144	38.781	38.641	140

Bedragen x € 1.000

Bijlage 3e Begroting 2027 overzicht baten en lasten per taakveld

Taakvelden				
Taak veld	Omschrijving	Begroting		
		Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead		11.772	-11.772
0.5	Treasury	200	0	200
0.8	Overige baten en lasten	0	192	-192
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		127	-127
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.594	1.088	505
7.4	Milieubeheer	26.452	18.407	8.044
8.3	Wonen en bouwen	10.536	7.195	3.341
Totaal taakvelden		38.781	38.781	0

Bedragen x €1.000

Bijlage 4 Begroting 2027 Wettelijke taken en Plustaken

Begroting 2027 OZHZ	Basistaken		Plustaken milieugerelateerd	Plustaken niet-milieugerelateerd	Totaal	
Baten	milieu	bodem	groen	bouw	overig	
Inwonerbijdrage	969	365	365	737	297	2.733
Jaarplannen gemeenten en provincie	12.181	4.274	4.813	9.172	2.822	33.261
Offerte- en subsidietaken	414	901	104	208	959	2.586
Overige baten	71	27	27	54	22	200
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	13.634	5.566	5.309	10.172	4.100	38.781
Lasten	milieu	bodem	groen	bouw	overig	
Personeelskosten	11.395	4.290	4.295	8.676	3.498	32.153
Kapitaallasten	102	38	150	77	31	398
Ondersteuning SCD	748	282	282	570	230	2.111
Huisvesting	266	100	100	202	82	750
Overige bedrijfskosten	734	276	277	559	225	2.070
Additionele productkosten	277	537	163	2	-	979
Onvoorzien	68	26	26	52	21	192
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	13.589	5.549	5.292	10.138	4.086	38.654
Gerealiseerd totaalsaldo van baten	45	17	17	34	14	127
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	45	17	17	34	14	127

Bijlage 5 Balans meerjarig

Balans per 31 december (bedragen in €)															
ACTIVA				2025		2026		2027		2028		2029		2030	
VASTE ACTIVA															
	Immateriële vaste activa				-		-		-		-		-		-
	Materiële vaste activa				3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
	Investeringen:														
	met een economisch nut				3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
	Financiële vaste activa						-		-		-		-		-
TOTAAL VASTE ACTIVA					3.339.380		3.323.527		3.085.171		2.846.196		2.700.340		2.475.545
VLOTTENDE ACTIVA															
	Voorraden				-		-		-		-		-		-
	Uitzettingen				13.199.143		13.226.391		13.551.733		14.071.762		14.361.979		14.724.102
	Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar														
	Vorderingen op openbare lichamen				2.240.788		2.243.862		2.243.862		2.243.862		2.243.862		2.243.862
	Rekening courant verhouding met het Rijk				10.958.355		10.982.529		11.307.871		11.827.900		12.118.117		12.480.240
	Liquide middelen						9.984		10.500		10.500		10.500		10.500
	Kas				475		500		500		500		500		500
	Bank, inclusief kruisposten				9.509		10.000		10.000		10.000		10.000		10.000
	Overlopende activa						1.121.554		1.003.641		1.047.941		1.047.970		1.047.116
	Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:														
	overige Nederlandse overheidslichamen				540.936		626.597		626.597		626.597		626.597		626.597
	Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen				580.618		431.072		377.044		421.344		421.373		420.519
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA					14.330.681		14.294.560		14.565.874		15.130.203		15.420.449		15.781.718
TOTAAL ACTIVA					17.670.061		17.618.087		17.651.045		17.976.399		18.120.789		18.257.263

Balans per 31 december											
(bedragen in l)											
PASSIVA		2025	2026	2027	2028	2029	2030				
WASTE PASSIVA											
<i>Eigen vermogen</i>		2.744.588	2.943.934	3.070.604	3.196.651	3.340.910	3.481.229				
Algemene reserve	773.306		2.529.436	2.728.841	2.855.511	2.981.559	3.125.817				
Bestemmingsreserves	215.092		215.092	215.092	215.092	215.092	215.092				
Saldo van de rekening	1.756.190		199.346	126.671	126.048	144.259	140.320				
<i>Voorzieningen</i>		860.452	860.452	860.452	860.452	860.452	860.452				
Voorzieningen	860.452		860.452	860.452	860.452	860.452	860.452				
TOTAAL WASTE PASSIVA		3.605.040	3.804.386	3.931.056	4.057.103	4.201.362	4.341.681				
VLOTTENDE PASSIVA											
<i>Vlottende schulden</i>		1.962.898	1.687.094	1.575.716	1.667.040	1.667.100	1.665.338				
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar											
Kaogeldleningen aangegaan bij:											
Overig	1.962.898		1.687.094	1.575.716	1.667.040	1.667.100	1.665.338				
<i>Overlopende passiva</i>		12.102.123	12.126.608	12.144.274	12.252.255	12.252.326	12.250.243				
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.879.134		2.748.322	2.766.588	2.874.569	2.874.640	2.872.557				
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:											
overige Nederlandse overheidslichamen	8.364.644		3.119.341	3.119.341	3.119.341	3.119.341	3.119.341				
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	258.345		258.345	258.345	258.345	258.345	258.345				
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		14.065.021	13.813.702	13.719.990	13.919.295	13.919.426	13.915.581				
TOTAAL PASSIVA		17.670.061	17.618.088	17.651.046	17.976.398	18.120.788	18.257.262				

Bestuursnotitie

Datum 25 juni 2026

Onderwerp Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027

De ontwerpbegroting 2027 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is op 9 april 2026 voor zienswijze aangeboden aan de raden en Provinciale Staten. Zij zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2025. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2026 aan OZHZ toe te zenden.

De ingekomen zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de ontwerpbegroting 2027. In deze bestuursnotitie wordt dat verder toegelicht.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen en de reactie van OZHZ. Voorafgaand aan de bespreking in het AB op 9 juli 2026 bericht OZHZ, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, de raden en Provinciale Staten over het oordeel van het DB over de ingekomen zienswijzen en de conclusies die het daaraan verbindt.

Overzicht van de ingekomen zienswijzen¹

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

	Zienswijze ontvangen:
Alblasserdam	V
Dordrecht	V
Gorinchem	V
Hardinxveld-Giessendam	V
H-I-Ambacht	V
Hoeksche Waard	V
Molenlanden	V
Papendrecht	V
Sliedrecht	V
Zwijndrecht	V
Provincie Zuid-Holland (PZH)	V

De ingebrachte zienswijzen zien op de volgende onderwerpen:

- 1) Geen zienswijze.
- 2) De jaarstukken en voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2025.

¹ In deze versie betreft het overigens de ambtelijke of college-versies van de ontvangen zienswijzen. De zienswijze van Dordrecht is nog niet ontvangen.

3) De ontwerpbegroting 2027.

Ad 1) Geen zienswijze

Hoeksche Waard en PZH hebben laten weten geen zienswijze in te dienen. Hoeksche Waard merkt nog op dat zij de blijvende inzet van OZHZ om de ombuigingen in de ontwerpbegroting te verwerken waardeert. De aanvullende opmerkingen van PZH zijn hierna onder ad 3 opgenomen.

Ad 2) Voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2025

Hoofddlijn uit de reacties is dat de deelnemers het eens zijn om het resultaat grotendeels naar hen te laten terugvloeien. Men kan zich tevens vinden in het voorstel om een deel van het resultaat te bestemmen voor de archiefbewerking.

Alle ingekomen reactie zijn opgenomen in **bijlage 1** bij deze bestuursnotitie. OZHZ gaat hierna in op de volgende thema's:

- Terugvloeien van het rekeningresultaat, tenzij.
- Verdere onderbouwing van de bestemming archiefbeheer.
- De oproep om terughoudend te zijn met tussentijdse budgetverhogingen.

Terugvloeien van het rekeningresultaat, tenzij.

Het terugvloeien van het rekeningresultaat is overeenkomstig de gemaakte afspraken. In lijn met die afspraken houdt OZHZ een (vanuit de landelijke robuustheidseisen verplicht gesteld) weerstandsvermogen aan dat indien nodig wordt gevoed vanuit de positieve jaarresultaten. OZHZ berekent jaarlijks bij de begroting het minimaal benodigde weerstandsvermogen op grond van gekwantificeerde risico's. Buiten het weerstandsvermogen hanteert OZHZ geen algemene reserves. Daarnaast is het AB van OZHZ bevoegd om een specifieke bestemmingsreserve te vormen die de organisatie in staat stelt om een deel van het eigen vermogen te reserveren voor een van te voren vastgesteld doel. Het geld mag dan ook alleen aan dit specifieke doel worden besteed. In dit geval betreft het de bestemmingsreserve over de archiefbewerking. Deze kosten kunnen niet gedekt worden uit de reguliere begroting.

Bestemmingsreserve archiefbeheer

De gemeenten geven aan te kunnen instemmen met de gegeven onderbouwing voor de genoemde bestemmingsreserve. Eén gemeente heeft gevraagd om nadere uitleg. Achtergrond van het vormen van deze bestemmingsreserve is dat bij de OASIS Group in Almere al jarenlang archieven van OZHZ zijn opgeslagen, waaronder bodemdossiers en dossiers inzake de Wet milieubeheer. De facto betreft het dus dossiers van de bevoegde gezagen. Voor de opslag en uitlening van deze archieven betaalt OZHZ een significant bedrag. De opgeslagen archieven zijn ontoereikend geordend en daardoor onvoldoende toegankelijk. In de toezichtverslagen van de afgelopen jaren raadde de archiefinspectie aan om het archief in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen om een rechtmatige vernietiging of wettelijke overbrenging naar de archiefbewaarplaats te kunnen bewerkstelligen. Dit is tot heden nog niet van de grond gekomen. Om te kunnen voldoen aan de elementaire verplichtingen vanuit de Archiefwet is het noodzakelijk deze archieven met hoge prioriteit te gaan bewerken. Het bewerken van het archief is een kostenpost en zeker geen investering volgens de regelgeving van de BBV (Besluit begroting en verantwoording). Een uitgave betreft volgens het BBV een

investering (een kapitaalgoed) wanneer het een lange levensduur heeft en het resulteert in toekomstig (economisch of maatschappelijk) nut. Dit is niet het geval.

De oproep om terughoudend te zijn bij tussentijdse budgetverhogingen

Tot slot doet een gemeente de oproep om terughoudend te zijn met tussentijdse budgetverhogingen. Uiteraard onderschrijft OZHZ deze oproep. Er wordt altijd eerst naar andere dekkingsmogelijkheden gezocht.

Ad 3) De ontwerpbegroting 2027

Hoofdpijn uit de ingekomen zienswijzen is dat meerdere gemeenten OZHZ vragen een lagere indexering toe te passen dan de 4,15% die in de ontwerpbegroting 2027 is toegepast. Daarnaast is men benieuwd hoe OZHZ de resterende 1% aan financiële ombuigingen denkt te gaan realiseren en wordt gewezen op de financiële risico's vanwege het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD). Tot slot zijn er enkele algemene opmerkingen.

Alle ingekomen zienswijzen zijn opgenomen in **bijlage 2** bij deze bestuursnotitie. OZHZ gaat hierna in op de volgende thema's:

- De gehanteerde indexering.
- De financiële ombuigingen.
- Financiële risico's vanwege het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van BD.
- Overige opmerkingen.

De gehanteerde indexering.

De ontwerpbegroting 2027 is gebaseerd op de begrotingsrichtlijnen die het AB van OZHZ vaststelde op 27 november 2025. Het AB stond in die vergadering al uitgebreid stil bij de oproep van de gemeente Zwijndrecht om een maximale loonindex van 2,5% te hanteren. Het AB had begrip voor de zorgen die de gemeente schetste over de financiële uitdagingen vanaf 2028 en de impact van de nieuwe systematiek van het gemeentefonds. Tegelijkertijd is toen in het AB benadrukt dat te voorzichtig indexeren aanzienlijke risico's met zich meebrengt. Als de werkelijke loonontwikkeling toch hoger uitvalt dan geraamd dan kan dit leiden tot bijstellingen en extra financiële druk op de deelnemers. OZHZ hanteert voor zijn begroting een vaste systematiek gebaseerd op landelijke CBS-cijfers in de Septembercirculaire, zoals verwoord in de begrotingsrichtlijnen 2027 (en derhalve ook in de ontwerpbegroting 2027). Er vindt in principe geen nacalculatie plaats. Deze aanpak is in lijn met de afspraken binnen de regio. Afwijken van deze methodiek zou niet alleen gevolgen hebben voor de begroting van OZHZ, maar ook voor de uitvoering van taken en de kwaliteit van dienstverlening. Het AB achtte het daarom niet wenselijk om op dit moment een afwijkende index toe te passen. Wel werd afgesproken dat het signaal van Zwijndrecht wordt meegenomen in het bredere overleg van gemeentesecretarissen, zodat er op regionaal niveau een eensluidende visie kan ontstaan over indexering bij gemeenschappelijke regelingen. Eventuele inzichten daaruit kunnen op een later moment worden betrokken bij toekomstige besluitvorming, waarbij het AB eraan hecht te benadrukken dat niet alleen vanuit financiële invalshoek moet worden gekeken, maar ook vanuit oogpunt van inhoud en kwaliteit van de dienstverlening. Conclusie uit de bespreking in het AB op 27 november 2025 was dat de begroting 2027 wordt opgesteld volgens de bestaande systematiek op basis van de Septembercirculaire.

De thans ingekomen zienswijzen brengen hierin geen verandering. Dat betekent dat OZHZ vasthoudt aan de toegepaste indexering van 4,15% voor 2027 (waarmee al een (aanvullende) collectieve besparing in de begroting is doorgevoerd van 0,5%). Daarnaast dient opgemerkt te worden dat het verlagen van de indexering zoals door diverse deelnemers is verzocht, resulteert in een niet sluitende meerjarige begroting. Dit is uiteraard niet wenselijk want daarmee kan het huidige repressieve toezichtsregime van het Ministerie van BZK onder druk komen te staan.

Het realiseren van de resterende 1% van de financiële ombuigingen.

In enkele zienswijzen wordt gevraagd naar de invulling van de laatste 1% van de afgesproken ombuigingstaakstelling. De invulling van deze ombuigingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van OZHZ én de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. De invulling van deze taakstelling moet immers gevonden worden in (beleidsmatige) keuzes: dat kunnen keuzes zijn van individuele deelnemers waardoor OZHZ taken efficiënter kan uitvoeren (of zelfs niet meer hoeft uit te voeren). Denk bijvoorbeeld aan de inzet van OZHZ bij klachten en meldingen of het vaststellen van nieuw beleid waardoor bepaalde activiteiten niet langer vergunnings- of meldingsplichtig zijn. Maar ook kan gedacht worden aan het neerleggen van méér taken (dus omzet) bij OZHZ, bijvoorbeeld bouwtaken: als er méér declarabele uren worden gemaakt door OZHZ en de overhead-uren stijgen niet navenant mee, dan kan het integrale uurtarief omlaag. OZHZ heeft becijferd dat er nog een besparing van 8 ton gerealiseerd kan worden als (bijvoorbeeld) álle deelnemende gemeenten de bouwtaken door OZHZ zouden laten uitvoeren.

Tot slot zal OZHZ zelf een investering doen in het efficiënter inrichten van de eigen processen, waardoor bepaalde producten minder tijd (en dus geld) kosten. OZHZ zal in de Kadernota 2028 (vast te stellen in het AB van december 2026) de deelnemers informeren welke vorderingen worden gemaakt en of en hoe de besparing van 1% gerealiseerd wordt.

Financiële risico's vanwege het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van BD.

Enkele gemeenten vragen aandacht voor de financiële risico's die ontstaan als gevolg van het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden (onderdeel van de gemeente Dordrecht). Deze risico's zijn tweeledig: op de eerste plaats is inmiddels duidelijker geworden dat OZHZ, bij gelijkblijvende dienstverlening, uiteindelijk ruim 20% méér moet gaan betalen. De prijsverhoging zal stapsgewijs in 3 jaar (2027 – 2028 – 2029) worden doorgevoerd in een ingroei-model. De prijsverhoging voor 2027 is reeds in de begroting verwerkt; de prijsverhogingen voor 2028 – 2029 zullen in de begroting 2028 worden verwerkt. Streven is om deze kostenstijging binnen het reguliere budgettaire kader op te vangen; lukt dat niet, dan zal dit in de Kadernota 2028 (AB-besluit december 2026) duidelijk worden. Overigens hangt hier mee samen dat de Drechtsteden-gemeenten juist minder gaan betalen voor de dienstverlening door BD. Het betreft dus een verschuiving van kosten tussen de partijen. De stijging is overigens ook goed verklaarbaar. Zo is de groei van de organisatie en de navenant daaruit volgende extra dienstverlening door BD niet meegenomen in het bedrag dat door BD bij OZHZ in rekening werd gebracht. Ook betaalde OZHZ niet voor de doorontwikkeling en modernisering van bijvoorbeeld de ICT- dienstverlening

Op de tweede plaats betekent het gewijzigde risico-model dat OZHZ vanaf 2027 meedeelt in de over- en onderschrijdingen die ontstaan op de hoofdproducten die Bedrijfsvoering Drechtsteden levert en voor zover OZHZ deze afneemt, waar in de huidige DVO dit soort voor- en nadelen volledig voor rekening kwamen van de gemeente Dordrecht, deelt OZHZ vanaf 2027 dus mee in dit soort voor- en nadelen (evenals de Drechtsteden-

gemeenten en de andere gemeenschappelijke regelingen die diensten afnemen van BD). In het nieuwe model is een heldere cyclus van monitoring en verantwoording voorzien, waardoor er geen grote verrassingen kunnen ontstaan bij de jaarlijkse afrekening. Ervaring zal moeten uitwijzen of, en zo ja hoeveel risico-reserve OZHZ zal moeten aanhouden om dit risico op te kunnen vangen.

Overige opmerkingen

Een aantal opmerkingen is van algemene aard en zal veelal 1 op 1 via het relatiebeheer met de gemeente worden besproken. Zoals bijvoorbeeld het verzoek van Alblasserdam om samen te kijken of er scherper kan worden begroot om te proberen een onderbesteding te beperken en het verzoek van Zwijndrecht om signalen van verhoogde inzet op productniveau vroegtijdig inzichtelijk te maken en beschikbare sturingsmogelijkheden te bespreken.

In de context van de geactualiseerde missie, visie en strategie is de opmerking gemaakt dat het aan de individuele gemeenten is om te bepalen in hoeverre verbreding van het pakket aan VTH-taken die OZHZ voor de gemeente worden uitgevoerd wenselijk en/of noodzakelijk is. Dit is juist en OZHZ heeft dat ook steeds zo in de stukken opgenomen. Voorafgaand aan de beslissing van de gemeente om OZHZ extra taken te laten uitvoeren wordt een gezamenlijke businesscase opgesteld, waarin onder andere de kosten en de kwaliteit van de uitvoering worden uitgewerkt. Zowel de gemeente als het bestuur van OZHZ dient ermee akkoord te gaan om extra omgevingstaken door OZHZ te laten uitvoeren. Zoals gezegd is het uitvoeren van extra omgevingstaken ook een belangrijk thema in het kader van de resterende 1% van de financiële ombuigingen. De gemeente Hardinxveld-Giessendam wijst er overigens op dat, na de relatief recente overdracht van haar bouwtaken aan OZHZ, zorgvuldigheid is geboden bij verdere taakuitbreiding. Te snelle groei van de taakuitbreiding brengt financiële en organisatorische risico's met zich mee. OZHZ is zich hier zeker van bewust en neemt dit aspect ook mee bij de businesscases en de bestuurlijke besluitvorming daarover.

Eén gemeente benoemt de belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen waar gemeenten en OZHZ samen voor staan: de Omgevingswet (financiële impact en milieuthema's in omgevingsplannen), de uitvoering van de bodemtaken (financiële monitoring van nieuwe bodemtaken en rijksfinanciering van de PFAS/bodemproblematiek), circulaire economie (oproep tot structurele bovengemeentelijke financiering) en energiebesparing (wijze van inzet van rijksfinanciering). OZHZ herkent de gemaakte opmerkingen. Deze zullen via het AB en via de ambtelijke lijn (collectief via AGO en 1 op 1 met de gemeenten via het relatiebeheer) samen met de gemeenten worden opgepakt.

Bijlage 1

Ingekomen reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2025

Alblasserdam

De gemeente ziet het liefst dat de rekeningresultaten terugvloeien naar de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. In 2023 heeft OZHZ de oplopende kosten betaald uit de algemene reserve, hierom heeft de gemeente ingestemd het bestemmingsresultaat van 2024 toe te voegen aan de algemene reserve. Dit jaar wordt weer gevraagd om deel van het positieve rekeningresultaat toe te kennen aan de OZHZ. De gemeente onderschrijft het belang van de archivering. Hierbij onderschrijft de gemeente dat niet alle rekeningresultaten worden teruggekeerd naar de deelnemers. De gemeente zal voor het bestemmingsresultaat van 2025 instemmen met de bestemming.

Dordrecht

De gemeente kan instemmen met het voorstel om een bedrag van € 600.000,- te bestemmen voor archiefbewerking. Een groot deel van het archief van OZHZ moet bewerkt worden, zo is ook door de gemeentearchivaris al eerder gemeld. In 2022 heeft OZHZ een deel van het weerstandsvermogen ingezet voor een CAO-verhoging. De verwachting toen was om in 4 jaar tijd het weerstandsvermogen weer op peil te brengen. Dit is echter al begin 2025 gelukt. Na aftrek van de hierboven genoemde bestemming voor archiefbewerking kan het restant van het positieve resultaat aan de deelnemers worden terugbetaald.

Gorinchem

De gemeente kan zich vinden in het voorstel om € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve voor archiefbewerking en het resterende bedrag van € 1.156.000 terug te betalen aan de deelnemers. De onderbouwing voor de bestemmingsreserve acht de raad navolgbaar.

Hardinxveld-Giessendam

De gemeente spreekt haar waardering uit voor de werkzaamheden die OZHZ in 2025 heeft uitgevoerd voor zowel de milieu- als de bouwtaken in Hardinxveld-Giessendam. Men is tevreden over de samenwerking tussen de gemeente en de omgevingsdienst en ziet uit naar de resultaten van de evaluatie overdracht bouwtaken die dit jaar plaatsvindt. Het jaar is met een positief resultaat afgesloten van € 1.756.000. De gemeente stemt in met het voorstel om dit deels (€ 600.000) te bestemmen voor archiefbewerking op voorwaarde dat dit jaar aan de deelnemers wordt gerapporteerd over de inzet van deze gelden.

Hendrik-Ido-Ambacht

De gemeente spreekt ten eerste haar waardering uit voor de duidelijke en transparante wijze waarop OZHZ verslag doet van de behaalde resultaten, de financiële positie en de ontwikkelingen binnen de organisatie. Het jaar 2025 stond in het teken van koersbepaling en verdere professionalisering. De vaststelling van de vernieuwde missie, visie en strategie geeft richting aan de rol van OZHZ als brede expertisedienst voor gemeenten en provincie. De gemeente ziet dat deze koers in de uitvoering zichtbaar wordt, onder andere in de verdere implementatie van de Omgevingswet, de versterking van datagedreven werken en de afronding van de Ontwikkelaanpak 2022–2025. Ook de intensievere samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten wordt gewaardeerd. Deze samenwerking draagt bij aan het borgen van specialistische kennis en het verminderen van kwetsbaarheid in een krappe arbeidsmarkt. Daarnaast constateert de gemeente dat OZHZ in 2025 belangrijke stappen heeft gezet op thema's als circulaire economie, energie en zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) waaronder PFAS. Deze onderwerpen zijn van groot belang voor de kwaliteit van de leefomgeving en

vragen om een betrouwbare en deskundige uitvoeringsorganisatie. De inzet van OZHZ op deze dossiers sluit aan bij de ambities van onze gemeente.

De gemeente neemt met tevredenheid kennis van het solide financiële resultaat over 2025. De jaarrekening laat zien dat OZHZ erin slaagt om inhoudelijke voortgang te combineren met een gezonde financiële bedrijfsvoering. Ook de KPI op het gebied van productiviteit, ziekteverzuim en juridische kwaliteit laten een positief beeld zien. Tegelijkertijd ziet de gemeente dat op onderdelen, zoals de tijdigheid van vergunningverlening en naleving bij bedrijven, sprake is van aandachtspunten. Zij waardeert dat OZHZ deze punten transparant benoemt en dat er maatregelen worden getroffen om deze te verbeteren.

Het positieve resultaat over 2025 en het voornemen om hiervan € 600.000 te reserveren voor archiefbewerking en het resterende deel terug te betalen aan de deelnemende gemeenten vindt de gemeente een logische keuze. De onderbouwing voor het vormen van een bestemmingsreserve van € 600.000 voor archiefbewerking is helder. De omvang van het te bewerken archief en de signalen van de gemeentearchivaris maken duidelijk dat deze investering niet kan worden gedekt binnen de reguliere begroting. Het resterende bedrag van €1.156.190 wordt conform de gemaakte afspraken terugbetaald aan de deelnemende gemeenten.

Hoeksche Waard

De gemeente stemt in om het positieve resultaat als bestemmingsreserve voor het archief te reserveren en een deel terug te betalen aan de deelnemers.

Molenlanden

De gemeente neemt kennis van de jaarrekening 2025 Omgevingsdienst Zuid Holland-Zuid en van de bestemming van het jaarrekeningresultaat en ziet af van het indienen van een inhoudelijke reactie, omdat daartoe geen aanleiding is. Zij gaat ervan uit dat het positieve resultaat van € 1.756.190 naar rato teruggestort wordt naar de gemeente Molenlanden.

Sliedrecht

Met waardering voor de inzet in het afgelopen jaar stelt de gemeente vast dat er over 2025 een positief jaarresultaat is van € 1.756.190,00. Omdat het weerstandsvermogen inmiddels weer voldoet aan de gestelde normen stelt OZHZ voor het resultaat deels aan te wenden voor toekomstige kosten van archivering en het restant aan de deelnemers uit te keren naar rato van de inbreng. De gemeente stemt in met het voornemen, met de verdeling van het positieve jaarresultaat 2025 conform de aanbiedingsbrief. Waarbij € 600.000,00 aan de bestemmingsreserves wordt toegevoegd en de gemeente Sliedrecht € 30.422,00 krijgt uitgekeerd. Voorgesteld wordt dit bedrag naar de algemene middelen te laten vrijvallen.

Papendrecht

In de jaarstukken 2025 wordt benoemd dat het positief resultaat voor een deel (€ 600.000) ingezet kan worden voor een archiveringsopgave. Het bestemmen van een positief resultaat ziet normaliter op werkzaamheden uit het desbetreffende jaar; de aangehaalde archivering is wat dat betreft een geheel nieuw onderwerp. Hier heeft de raad niet eerder kennis van kunnen nemen, wat ertoe leidt dat zij dit opvat als een ad hoc besteding. Vandaar stelt de raad OZHZ de vraag wat de noodzaak is om het nu direct op te voeren. Aanvullend daarop is de raad benieuwd naar de aard van deze uitgave; is het simpelweg een besteding, of kan dit worden opgevoerd als een investering? Overigens steunt onze raad het voorstel om een deel van het positieve exploitatieresultaat 2025 terug te betalen aan de deelnemers, gezien het weerstandsvermogen op peil is.

Zwijndrecht

Een belangrijke mijlpaal in 2025 is de afronding van de Ontwikkelaanpak 2022 - 2025 geweest waarbij geïnvesteerd is in vernieuwing van werkwijzen, gebruik van data en kennis wat de basis vormt voor de vernieuwde Ontwikkelaanpak vanaf 2026. Ook van belang is de inwerkingtreding van de Nota VTH 2025 - 2028 geweest die vanuit Toezicht Midden gericht is op een branche en activiteitgerichte aanpak gericht op effectievere handhaving en voorkoming van risico's voor de leefomgeving. Daarnaast heeft de regionale krachtenbundeling in het Circulaire overleg al stappen gezet door de totstandkoming van beleid en kaders voor circulaire bouw. Samenwerking met andere omgevingsdiensten heeft in het afgelopen jaar, een steeds prominenter rol gekregen vanuit het gebruik en beter benutten van data, uitwisseling van kennis en krachtenbundeling op themaniveau, mede vanuit schaarste op specifieke expertise op de arbeidsmarkt. De gemeente dankt OZHZ daarom voor zijn inzet in 2025.

In reactie op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat merkt de gemeente op dat aanleiding voor de genoemde bestemmingsreserve voor archiefbewerking is dat op dit moment sprake is van ruim 715 strekkende meter archief dat bewerkt dient te worden. Archiefbewerking zorgt ervoor dat informatie niet alleen bewaard blijft, maar ook eenvoudig teruggevonden kan worden voor bijvoorbeeld onderzoek of bedrijfsvoering. Gezien het belang van een goed, geordend en toegankelijk archief onderschrijft de gemeente het instellen van deze bestemmingsreserve.

Verder merkt de gemeente op dat OZHZ een bedrag van € 1.156.190 wil terugbetalen aan de deelnemers waarvan een bedrag van € 49.239 aan de gemeente Zwijndrecht. Dit bedrag is verdeeld op basis van de gerealiseerde omzet per deelnemer in 2025 (zie bijlage 1 van de jaarstukken 2025). De omzet is een optelling van de bijdragen aan het jaarprogramma 2025, de inwonerbijdragen en separate offertes bij adviesverzoeken en projecten. In de afgelopen periode werd steeds meer zichtbaar dat er een toename is van het aantal adviesverzoeken dat veelal voortkomt uit vraag gestuurde werkzaamheden die vaak trendgevoelig zijn en daardoor lastig te voorspellen. Toch heeft de gemeente van OZHZ een tussentijdse eindafrekening ad € 98.784 ontvangen voor de verwachte overbesteding op het jaarprogramma 2025. Het is dan ook spijtig om te constateren dat Zwijndrecht hiervan ongeveer de helft (€ 49.239) weer terugontvangt in de definitieve afrekening van het jaar 2025. De gemeente roept OZHZ daarom op voortaan terughoudender te zijn met tussentijdse budgetverhogingen en dit achteraf in de jaarrekening te melden. De gemeente ondersteunt het terugbetalen aan de deelnemers van een positief jaarrekeningresultaat, omdat dit tegemoet komt aan haar jaarlijkse oproep dat Zwijndrecht alleen een minimale reserve-omvang bij gemeenschappelijke regelingen wenselijk acht.

Bijlage 2

Ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027

Alblasserdam

Voorjaarsbrief 2027

De gemeente is blij met 4 procent gerealiseerde bezuiniging van de gewenste bezuiniging van 5 procent van de bestuursopdracht. Zij helpt graag om de laatste procent ook te halen. Verder is de gemeente blij dat het deel van de te verwachten extra kosten gelinkt aan de verwachte extra bouw van woningen wordt gezien als incidentele kosten, zodat de gemeente meer grip blijft houden op de structurele kosten en de mogelijkheden voor bezuinigingen.

Indexering

De omgevingsdienst wil netto 4,15 procent gaan indexeren. Dit doet de omgevingsdienst op basis van een indexatie van 4,65 procent met een besparing van 0,5 procent wat resulteert in een netto 4,15 procent indexatie. Dit geldt voor de budgetten, jaarprogramma's en inwonerbijdrage. Dit is conform - in het RCO - afgesproken actuele CPB CEP indexatiecijfer. De gemeente stemt daarom in met de indexatie van 4,15 procent. De inkomsten vanuit het Rijk naar de gemeenten (circa 2,5 procent indexatie) lopen daar niet gelijk in op.

Bezuinigingen

In de perspectiefnota van 2025 en in de programmabegroting van 2026 heeft de raad op 9 juli 2024 en 11 november 2025 besloten om in de jaren 2025 tot en met 2029 40.000 euro te bezuinigen op inzet van GR OZHZ voor advieswerkzaamheden. De verwachting is daarom dat de gemeente minder kan afnemen dan OZHZ heeft opgenomen in de conceptbegroting voor 2027. De gemeente is zich ervan bewust dat zij al voor een volumebeperking heeft gekozen bij eerdere jaarprogramma's. De gemeente zal deze maatregel kritisch bekijken en betrekken bij de keuze voor 2027. Zij bespreekt dan graag met OZHZ hoe het beste kan worden omgegaan met de bezuinigingen.

Onderbesteding

Afgelopen jaren zijn er al stappen gezet naar het scherper begroten. Toch constateert de gemeente dat er onderbesteding was in de voorgaande jaren, echter ziet zij ook dat er in 2025 alleen nog een onderbesteding was door het meegenomen budget van 2024. De gemeente zou graag samen kijken of er scherper kan worden begroot om te proberen een onderbesteding te beperken.

Dordrecht

De gemeente kan zich vinden in de uitgangspunten en de ontwikkelingen die OZHZ benoemt als relevant voor de begroting. Het is goed om te lezen dat OZHZ voldoet aan de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten en dat de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten in toenemende mate samenwerken.

Ter uitvoering van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde bestuursopdracht en begrotingsrichtlijnen blijkt uit de begroting dat voor 2027 een besparing wordt bereikt van 4,0% (deels tarief, deels besparing op activiteiten). Dat is een goede ontwikkeling, maar hiermee wordt het afgesproken doel van 5% nog niet behaald. Daarvoor is nodig dat (andere) opdrachtgevers VTH-taken overdragen aan OZHZ. In de praktijk lijkt dat niet

goed op gang te komen. De gemeente vraagt OZHZ om die reden alternatieve maatregelen uit te werken om de afgesproken 5% besparing te bereiken.

OZHZ benoemt de voor het werkveld relevante maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen. Daarbij geeft OZHZ bij de Omgevingswet aan dat de financiële impact nog niet volledig duidelijk is. Voor de onderwerpen circulaire economie en energiebesparing vraagt OZHZ om structurele middelen. Op dit moment kan vanuit de gemeente geen zicht worden gegeven op of toezeggingen worden gedaan doen over meer structurele middelen.

In zijn voorjaarsbrief benoemt OZHZ een aantal onderwerpen die van belang zijn of kunnen zijn voor de begroting van OZHZ dan wel met name voor het gemeentelijk budget ten behoeve van het jaarprogramma voor Dordrecht. Met de stijging van het uurtarief voor 2027 heeft de gemeente in de eigen gemeentelijke begroting rekening gehouden. Veel van de door OZHZ genoemde onderwerpen zijn ook al dit jaar onderdeel van het jaarprogramma. Voor die onderdelen is de dekking voorzien, ook voor 2027. Een tweetal grote posten in de brief van OZHZ betreft het energietoezicht en de bouwtaken. Voor het energietoezicht zou OZHZ graag zien dat het budget structureel wordt in plaats van incidenteel. Op dit punt volgt de gemeente de gemeentelijke begroting, die voor deze taken op dit moment niet in structureel budget voorziet. De omvang van de bouwtaken, met name vergunningverlening en toezicht op nieuwbouw, is gebaseerd op ramingen. Het college maakt hierover elk jaar met OZHZ gerichte afspraken. Daarnaast houdt het college met OZHZ per maand bij welke ontwikkelingen zich voordoen om daar snel op in te kunnen spelen.

Gorinchem

De raad begrijpt dat de ontwerpbegroting 2027 is opgesteld tegen de achtergrond van de in de begrotingsrichtlijnen benoemde financiële ontwikkelingen, de implementatie van de geactualiseerde missie en visie van de dienst, het voldoen aan landelijke robuustheidscriteria en relevante maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen, waaronder de Omgevingswet en bodemtaken. In de begroting 2027 is rekening gehouden met de indexering van de lonen 2027 zoals deze is verwerkt in de septembercirculaire 2025. Indien de meicirculaire 2026 een lagere indexatie voor 2027 voorschrijft, verzoekt de gemeente deze te verwerken in een eerste begrotingswijziging.

Hardinxveld-Giessendam

De gemeente waardeert het dat OZHZ de taakstelling van 5% ombuigingen grotendeels heeft gerealiseerd. Er resteert nog een ombuigingsopgave van 1%. Als mogelijke invulling noemt OZHZ onder meer het onderbrengen van extra omgevingstaken van andere gemeenten bij OZHZ. De gemeente begrijpt deze suggestie, maar wijst er tegelijkertijd op dat, na de relatief recente overdracht van bouwtaken in Hardinxveld-Giessendam, zorgvuldigheid is geboden bij verdere taakuitbreiding. Te snelle groei van de taakuitbreiding brengt financiële en organisatorische risico's met zich mee. De gemeente roept OZHZ op om dit jaar met een concreet plan van aanpak te komen om te voldoen aan de resterende ombuigingsopgave van 1%.

Volgend uit de vernieuwde missie, visie en strategie positioneert OZHZ zich meer en meer als brede expertisedienst in het ruimtelijk domein, onder meer op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. In lijn met eerdere zienswijzen benadrukt de gemeente het belang van een goede wederzijdse aanvulling en meerwaarde naast al bestaande gemeentelijke inzet.

Terecht wijst OZHZ op het nieuwe dienstverlenings- en financieringsmodel van Bedrijfsvoering Drechtsteden als een substantieel financieel risico. De gemeente verzoekt OZHZ om de deelnemers proactief, via diverse gremia, op de hoogte te houden over ontwikkelingen op dit thema en de financiële impact daarvan.

De gemeente vraagt OZHZ tot slot om haar tijdig te informeren als de meerjarenbegroting afwijkende vooruitzichten laat zien en daarbij aan te geven welke beheersmaatregelen genomen kunnen worden.

Hendrik-Ido-Ambacht

De gemeente spreekt haar waardering uit voor de professionaliseringsslag die OZHZ de afgelopen jaren heeft gemaakt. De dienst voldoet per april 2026 aan de landelijke robuustheidscriteria en investeert zichtbaar in kennisontwikkeling, datagedreven werken en samenwerking. De focus op de Omgevingswet, bodemtaken, circulaire economie en energiebesparing in 2027 past bij de ontwikkelingen waar gemeenten voor staan.

Tegelijkertijd constateert zij dat de financiële context voor gemeenten steeds uitdagender wordt. Het is daarom van belang dat OZHZ blijvend kritisch stuurt op doelmatigheid, voorspelbaarheid en beheersing van kosten. De gemeente neemt kennis van de bestuursopgave van 5% en waardeert dat 4% hiervan is gerealiseerd door kostenreducties. De resterende 1% hangt samen met verdere procesoptimalisatie en keuzes van de deelnemers, waaronder mogelijke taakverbreding.

Ten aanzien van de voorgestelde indexering plaatst de gemeente een opmerking. In de begroting wordt uitgegaan van een loonindexatie van 5,7%. Het actuele CPB CEP-cijfer voor de loonontwikkeling bedraagt echter 4,2%. Zij verzoekt OZHZ om deze actuele indexatie te hanteren bij het opstellen van de definitieve begroting 2027.

De gemeente vraagt specifiek aandacht voor de wijziging van de financieringssystematiek bij Bedrijfsvoering Drechtsteden. In de ontwerpbegroting wordt dit terecht als een belangrijk financieel risico benoemd. De mogelijke gevolgen hiervan voor de kostenstructuur van OZHZ en de doorwerking naar de deelnemers zijn op dit moment nog niet volledig inzichtelijk. De gemeente vraagt OZHZ om deze ontwikkeling nauwgezet te blijven volgen en de financiële impact tijdig en transparant met de deelnemers te delen.

Molenlanden

De gemeente heeft in een brief gemeld dat zij kennis heeft genomen van de ontwerpbegroting 2027.

Provincie Zuid-Holland

Bij de beoordeling van de ontwerpbegroting is rekening gehouden met de (rand)voorwaarden die door de provincie zijn geformuleerd in de uitgangspuntenbrief financieel kader 2027 (kaderbrief).

Uit de ontwerpbegroting 2027 van de OZHZ blijkt dat er sprake is van een sluitende begroting met een totale (netto) baat van alle deelnemers van € 38,8 mln. De provinciale bijdrage wordt op basis van de ontwerpbegroting in 2027 door OZHZ geraamd op € 10,8 mln. Deze raming is gebaseerd op het aandeel in de inwonerbijdrage (€ 0,8 mln.), de structurele bijdrage voor de uitvoering van de VTH-taken (€ 9,8 mln.) en de daaraan gekoppelde aanvullende bijdragen die OZHZ in eerdere jaren voor de provincie heeft uitgevoerd (€ 0,2 mln.). OZHZ stelt voor de deelnemersbijdragen 2027 te verhogen met 4,15%. Hierbij heeft OZHZ rekening gehouden met het AB besluit van 27 november 2025 om in het kader van het vaststellen van de begrotingsrichtlijnen 2027 om deze te gaan indexeren met 4,65%. Daarnaast wordt in samenhang met deze begrotingsrichtlijnen 2027 een (aanvullende) collectieve besparing in de begroting doorgevoerd van 0,5%. Per

saldo bedraagt de indexering bij OZHZ daarmee in 2027 4,15%. In de provinciale kaderbrief 2027 was aanvankelijk uitgegaan van een gewogen index van 5,0%. Tevens is in de kaderbrief ook aangegeven dat, indien de CPB-raming van maart 2026 zou afwijken, de geactualiseerde index gehanteerd dient te worden. Op basis van de CPB-raming van maart 2026 bedraagt de gewogen index voor 2027 circa 3,7%. Dit betekent dat het door OZHZ voorgestelde percentage van 4,15% hoger ligt dan het provinciale indexatiepercentage. Gedeputeerde Staten hebben gelet op het voorgaande besloten om de indexering van 4,15% conform de vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2027 toe te gaan passen. De verwachting is dat met deze indexering de huidige kwaliteit en kwantiteit van de uitvoering van de provinciale taken in stand kan worden gehouden.

Ten aanzien van de provinciale bijdrage geldt dat deze is gebaseerd op de structurele en aanvullende werkzaamheden die OZHZ voor de provincie uitvoert. Over de aanvullende opdrachten zal een nader gespecificeerde opdrachtbrief (inhoud en budget) worden verstrekt. Op dat moment kunnen aan deze aanvullende opdrachten budgetrechten worden ontleend en komen de gelden beschikbaar.

Tot slot heeft OZHZ in de ontwerpbegroting 2027 voldoende aandacht besteed aan de onderwerpen uit de provinciale kaderbrief 2027, te weten 'Versterking samenwerking omgevingsdiensten, Uitwerking IBP VTH en de Gevolgen van de gemeentelijke taakstelling 2026'.

Gelet op het vorenstaande bestaat geen aanleiding om een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2027 van OZHZ. De meerjarenraming 2028-2030 wordt voor kennisneming aangenomen.

Sliedrecht

De gemeente geeft de volgende zienswijzen ter overweging mee. Deze vragen niet direct om een aanpassing van de ontwerpbegroting.

Van de eerdere door het AB opgedragen 5% taakstelling vanwege de financiële ombuigingen is 4% ingevuld door kostenreducties. De resterende 1% zal gevonden moeten worden uit procesoptimalisatie, mogelijke uitbreiding van VTH-taken en beleidsaanpassingen van de opdrachtgevers. Via het college is in de organisatie een verzoek ontvangen om de VTH-taken te evalueren. Op basis van deze evaluatie zal worden bezien / beoordeeld in hoeverre het inbrengen van extra omgevingstaken door de gemeente Sliedrecht wenselijk is.

De aanpassing van de financieringssystematiek bij Bedrijfsvoering Drechtsteden vormt een belangrijk financieel risico. Wij vertrouwen erop dat OZHZ eventuele risico's tijdig signaleert, daar adequate acties op onderneemt en de gemeenten hierover informeert.

Inzake de implementatie van de geactualiseerde missie en visie van OZHZ merkt de gemeente op dat OZHZ zich ontwikkelt tot een brede expertisedienst voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Focus ligt op het uitvoeren van brede VTH-taken, versterken van adviestaken en intensivering van samenwerking met omgevingsdiensten en partners. Investeren in kennis, data en professionalisering blijft essentieel. De gemeente wil hierbij vanuit haar perspectief en rol als opdrachtgever de opmerking plaatsen dat het aan de individuele gemeenten is om te bepalen in hoeverre verbreding van het pakket aan VTH-taken die OZHZ voor de gemeente worden uitgevoerd wenselijk en/of noodzakelijk is. De gemeente Sliedrecht onderschrijft de ambities, de inspanningen om deze waar te maken mogen echter niet ten koste gaan van de kwaliteit en de realisatie van de wettelijke VTH-taken die de OZHZ voor de gemeenten uitvoert.

OZHZ vertaalt maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen door in de uitvoering. Belangrijk voor 2027:

- Omgevingswet: De financiële impact is nog niet volledig duidelijk. De gemeente gaat ervan uit dat OZHZ de gemeenten hierover nader en tijdig informeert. Tevens verzoekt zij om de verschillende milieuthema's die nog in de regels van de omgevingsplannen moeten worden vastgelegd in de tijd in voldoende mate te spreiden, zodat de kosten op meerdere jaarprogramma's drukken en de inzet voor de gemeenten behapbaar blijven.
- Bodemtaken: nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheden vragen om regionale afstemming. De gemeente acht het van belang de uitvoering van de nieuwe bodemtaken goed te monitoren zodat budgetoverschrijdingen kunnen worden voorkomen. Tevens merkt zij op dat de huidige financiering van de pfas/bodem problematiek in de gemeente Sliedrecht voor een belangrijk deel plaats vindt buiten de begroting van OZHZ (rijkssubsidie). Voorkomen moet worden dat inzet van OZHZ op dit dossier ten laste worden gebracht van het jaarprogramma van de gemeente Sliedrecht.
- Circulaire economie: er is sprake van toenemende regelgeving. OZHZ ondersteunt gemeenten en ondernemers (o.a. Circulair Loket). Het is belangrijk om toe te werken naar structurele financiering. Gelet op de reikwijdte en het onderwerp stelt de gemeente Sliedrecht voor hierbij in te zetten op boven gemeentelijke financiering.
- Energiebesparing: toezicht is een wettelijke taak. Er is budget nodig voor toezicht en stimulering. Structurele middelen voor het stimuleringsdeel zijn noodzakelijk. Er is inmiddels een nieuwe subsidie toegezegd vanuit het Rijk voor 2027 en 2028. Graag verneemt de gemeente hoe OZHZ de eventuele extra middelen zou willen inzetten. Voorkeur van de gemeente is om de inzet op dit onderwerp te verbinden met lokale duurzaamheid projecten.

Zwijndrecht

Inhoudelijk herkent de raad de speerpunten van OZHZ op basis van de eerdere (uitvoerings-) afspraken en kan zij instemmen met de door OZHZ genoemde activiteiten. Naast de ontwerpbegroting heeft OZHZ in de aangeboden voorjaarsbrief nieuwe ontwikkelingen gesignaleerd die voor het komend jaar van belang zijn maar ook, op basis van bestedingscijfers van afgelopen periode vanuit budgettair oogpunt, relevant zijn om in de begroting 2027 rekening mee te houden. De gemeente onderschrijft daarbij het belang van die genoemde speerpunten voor 2027.

Zoals bij voorgaande keren aan OZHZ is gemeld zorgt de opstelling van de begroting, voorjaarsbrief en de uitwerking naar het definitieve jaarprogramma er vaak voor dat gaandeweg dit proces aanvullende kostenverhogende effecten vanuit OZHZ worden gesignaleerd die veelal niet meer verwerkt kunnen worden in lijn met de eerder afgesproken begroting. De gemeente vraagt OZHZ daarom om aanvullende budgettaire claims, na de totstandkoming van de begroting, te voorkomen. In lijn met de vele ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente ziet zij ook een toename in de ambtelijke adviesverzoeken, die vanuit aanwezige expertise bij OZHZ worden uitgezet. De gemeente wil daarom haar waardering uitspreken voor de inzet en flexibiliteit waarmee deze ad-hoc verzoeken en vraag gestuurde werkzaamheden door OZHZ worden opgepakt. Ter voorkoming van overbesteding op het jaarprogramma vraagt zij om signalen van verhoogde inzet op productniveau vroegtijdig inzichtelijk te maken en beschikbare sturingsmogelijkheden te bespreken zodat de gemeente regie houdt op de besteding.

OZHZ werkt in een financieel onzeker klimaat door inflatie, beperkte begrotingsruimte en een krappe arbeidsmarkt. Het Algemeen Bestuur van OZHZ heeft een taakstelling vastgesteld die oploopt tot 5%. Daarvan is 4% ingevuld met een pakket aan ombuigingsmaatregelen. Hiervoor wil de gemeente haar waardering

uitspreken. OZHZ heeft dus nog een opgave van 1%. Al in de zienswijze op de begroting 2026 riep de gemeente OZHZ op om vanaf 2027 aan te geven hoe de overige 1% bezuiniging ingevuld gaat worden. In de begroting 2027 geeft OZHZ hier helaas geen concrete invulling aan. OZHZ schrijft dat hij verwacht deze te realiseren door processen verder te stroomlijnen en door een eventuele uitbreiding van de VTH-omgevingstaken in de regio. De uitwerking van de resterende ombuigingen krijgt pas gestalte bij de begrotingsrichtlijnen 2028. Richting 2027 roept de gemeente OZHZ op om eind 2026 aan te geven hoe de overige 1% bezuiniging ingevuld gaat worden.

OZHZ indexeert de budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdragen én uurtarieven 2027 met 4,15%. Deze indexatie is hoger dan wat de gemeente Zwijndrecht in haar oproep aan de GR-en heeft aangegeven: maximaal 2,5% in 2027 (zie de brief met kenmerk 2025-0118839). De gemeente verzoekt OZHZ om bij de indexatie van al zijn budgetten het BBP-percentages van 2,5 % te gebruiken en de begroting hierop aan te passen. Mocht er gedurende 2026 een tekort ontstaan als gevolg van prijsontwikkelingen, dan is dat een extra argument richting het rijk om de indexatie op de bekostiging van de gemeentelijke taken die OZHZ voor de gemeente uitvoert, te herzien. Voor de goede orde refereert de gemeente aan het positieve resultaat 2025 dat OZHZ heeft behaald, alsmede aan het feit dat de gemeentelijke deelnemers gehouden zijn om tekorten aan te zuiveren.

De aanpassing van de financieringssystematiek bij Bedrijfsvoering Drechtsteden (BD) vormt een belangrijk financieel risico voor de bedrijfsvoering van OZHZ. De gemeente herkent dat. Op het moment van de uitnodiging voor een zienswijze, wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van BD. De financiële effecten van dit model zijn nog niet te overzien. OZHZ anticipeert op een hogere rekening van BD voor de bedrijfsvoeringstaken die hij daar afneemt met een risico van maximaal 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Want één van de bepalingen in de dienstverleningsovereenkomst tussen OZHZ en BD is dat de prijs die OZHZ moet betalen in 2026 en 2027 met niet méér dan 7,5% kan toenemen (of afnemen) ten opzichte van de prijs in 2025. OZHZ heeft dit risico opgenomen in het benodigde weerstandsvermogen. OZHZ overweegt na 2027 te stoppen met (onderdelen van) de dienstverlening van BD en geeft aan in een spagaat te zitten voor het onderdeel ICT: kiezen voor Drechtsteden, of voor meer samenwerking met andere omgevingsdiensten. Als eigenaar opteert de gemeente voor het opvangen van hogere (ICT-) kosten vanaf 2028 binnen de eigen begroting van OZHZ. De gemeente ziet daarvoor de voorstellen uiterlijk bij de begroting 2028 graag tegemoet. Indien de kosten eventueel lager worden, dan verwacht zij dat OZHZ de vrijgekomen middelen transparant vermeld in de begrotingsopzet van 2028.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Vrijval bestemmingsreserve werkconcept

Gevraagde beslissing:

Besluiten om de bestemmingsreserve werkconcept te laten vrijvallen.

Toelichting:

Op de balans per 31 december 2025 is binnen het eigen vermogen het onderdeel bestemmingsreserves vermeld. Deze bestemmingsreserves betreffen een specifiek deel van het eigen vermogen dat door het bestuur is gereserveerd voor een concreet doel of project. Het betreft zogenaamd geoormerkte reserves en deze zijn in tegenstelling tot de algemene reserve niet vrij besteedbaar.

De bestemmingsreserves bij OZHZ per 31 december 2025 bestaan uit 3 onderdelen:

1. Materieel budget PZH
2. Ontwikkelaanpak
3. Werkconcept

Zie hieronder voor het overzicht zoals in de jaarrekening 2025 opgenomen:

Omschrijving	Saldo 1-1-2025	Bestemming resultaat 2024	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12-2025
Algemene reserve	169.201	604.106			773.307
Materieel budget PZH	155.320				155.320
Ontwikkelaanpak	25.866				25.866
Werkconcept	33.906				33.906
Totaal	384.293	604.106			988.399
<i>Bedragen x €</i>					

De bestemmingsreserve werkconcept is destijds in het leven geroepen ten behoeve van de transitie naar het nieuwe werkconcept. In 2026 kunnen we constateren dat deze reserve niet meer actueel is en daarom stelt de directie u voor om deze bestemmingsreserve vrij te laten vallen.

Deze vrijval van € 33.906 zal plaatsvinden ten gunste van het exploitatieresultaat 2026 en daarom ook verantwoord worden in de jaarrekening 2026.

Ambtelijke voorbereiding:

Het voorstel is besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 15 juni 2026.

De AGE verzocht om nadere duiding van de achtergronden van deze bestemmingsreserve. Dit betreft het restant van een bestemmingsreserve van € 200.000 die het AB in juli 2021 instelde vanuit het financieel jaarresultaat 2020. Aanleiding toen was dat de covid-crisis het inzicht had gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor organisatie en medewerkers vanwege het gemakkelijker kunnen combineren van werk en privé voor de medewerker. Daarnaast ging het om het inrichten van het kantoorpand en de mogelijkheid om de ruimte in de toekomst effectiever te benutten. Dat maakte dat OZHZ was begonnen met de doorontwikkeling van het

werkconcept. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

-

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Geen.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Dienstverleningsrelatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden

Gevraagde beslissing:

Kennismemen van de stand van dit traject

Toelichting:

In de bijgaande bestuursnotitie geeft OZHZ een update van de stand van dit traject. Ter vergadering zal OZHZ de laatste ontwikkelingen toelichten.

Speciaal voor de nieuwe AB-leden is het goed kort enkele achtergronden van dit traject te schetsen. Deze zijn als volgt:

- OZHZ neemt al sinds de start in 2011 enkele PIOFACH-taken af van (aanvankelijk) de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (i.c. het Servicecentrum Drechtsteden, SCD) en later (na opheffing van die regeling) van de gemeente Dordrecht (eerst onder de noemer Servicegemeente Dordrecht en thans Bedrijfsvoering Drechtsteden). Betrokkenen zijn de 7 gemeenten in de Drechtsteden en 3 regionale gemeenschappelijke regelingen (GR Sociaal, Dienst Gezondheid en Jeugd en OZHZ).
- De afgelopen periode is de werking van dit construct geëvalueerd. Hieruit is een aantal verbeterpunten naar voren gekomen en zijn ambities geformuleerd. De bijgaande bestuursnotitie gaat daar nader op in en schetst de financiële gevolgen voor OZHZ en de context van de verlenging van de contractrelatie. Dit laatste raakt vooral aan de samenwerking met de 4 andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland waarbij ook taken op het gebied van de bedrijfsvoering worden betrokken. Een dubbeling met wat Bedrijfsvoering Drechtsteden doet voor OZHZ, en dus dubbele kosten, moet worden voorkomen.
- OZHZ kan zich vinden in de ambities die gaan over de governance, de financiering en de PDC die naar aanleiding van de evaluatie zijn geformuleerd. De belangrijkste zijn als volgt:
 - o Zakelijk partnerschap: er is geen sprake meer van een zuivere leverancier – klant relatie, maar meer van het gezamenlijk voordelen behalen uit de samenwerking. Dit betekent dat soms omwille van het collectief wat concessies moeten worden gedaan. Er is een (deels) gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een professionele doorontwikkeling van de bedrijfsvoering.
 - o Productendienstencatalogus PDC: er is geen verplichte afname. Wel is er een aantal producten onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld. OZHZ kan zich hierin vinden. OZHZ neemt niet alle diensten af (feitelijk alleen delen van HR, ICT en inkoop). De rest doet OZHZ zelf.
 - o Sturingsmodel: OZHZ is in alle geledingen (overleggen) aanwezig en heeft zo invloed op de besluitvorming, zij het als een van de 10 partners, waarbij OZHZ (evenals DGJ) een wat andere partij is dan de 7 gemeenten.

- Financieringsmodel: tot op heden werden de risico's gedragen door de 7 gemeenten en/of Dordrecht. In de nieuwe situatie delen alle partijen, dus ook OZHZ, mee in de positieve en negatieve risico's naar rato van de afname van de diensten (risicodeling). Zouden OZHZ en de partners dat niet doen dan zou dat leiden tot een risico-opslag op de tarieven.
- Kostenverdeelssystematiek: kosten worden per dienst bepaald op basis van logische vooraf bepaalde verdeelsleutels. Gevolg is wel dat er voordeel- en nadeelpartners zijn. Bij OZHZ is duidelijk sprake van een nadeel: kostenstijging loopt op tot zo'n 20%. Deze is echter verklaarbaar: bij de jaarlijkse doorrekening van de kosten door SGD/BD de afgelopen jaren is alleen rekening gehouden met de inflatie/prijsstijging, maar niet met de toename van het aantal af te nemen producten als gevolg van groei van het aantal FTE. OZHZ lifte ook mee op doorontwikkelingen, zoals modernisering van de ICT-infrastructuur. Beide werden door de 7 gemeenten betaald. Er is een ingroeimodel van drie jaar afgesproken. De kostenstijging 2027 is voor OZHZ op te vangen binnen bestaande begroting (was rekening mee gehouden en valt binnen de eerder afgesproken bandbreedte met BD). Zie hierover ook de bijgaande bestuursnotitie alsmede de reactie van OZHZ op de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2027.
- Perspectiefnota: elk jaar wordt drie jaar vooruitgekeken welke producten worden afgenomen en hoeveel. Dit bepaalt mede de prijs en draagt er zorg voor dat BD goed kan inspelen op groei of afname. Dit beïnvloedt ook de eventuele frictiekosten.
- Frictiekosten: er is een frictiekostenregeling afgesproken met vaste percentages. OZHZ is qua systematiek hiermee in principe akkoord, met daarbij de aantekening dat OZHZ nog een contract heeft tot 2030 waarin staat dat OZHZ bij tijdige opzegging (2 jaar) frictieloos weg kan. Ook dit is benoemd in de bestuursnotitie.

Inzet van OZHZ is thans om het contract met Bedrijfsvoering Drechtsteden te continueren tot en met 2029. Dat betekent dat OZHZ nog minimaal 3 jaar de tijd heeft om stappen te zetten richting eventueel stopzetten van de dienstverleningsrelatie en het inrichten van een ander arrangement met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. In het najaar van 2026 wil OZHZ een definitief besluit nemen over welke keuze voor de toekomstige dienstverlening gemaakt zal worden. Een periode van 3 jaar zou lang genoeg moeten zijn voor OZHZ om een ander dienstverleningsarrangement in te richten. De optie om de dienstverlening geheel en al zelfstandig te gaan uitvoeren (met ondersteuning van marktpartijen) heeft niet de voorkeur: de uitdagingen die op gebied van ICT (en in mindere mate HR) op de dienst afkomen zijn te groot en te risicovol om op eigen kracht robuust het hoofd te kunnen bieden.

Bij de bespreking van dit onderwerp in het DB op 25 juni 2026 kwam ter sprake dat OZHZ een zekere voorkeur heeft om de bedrijfsvoeringstaken samen met de andere omgevingsdiensten te organiseren, bijvoorbeeld op het gebied van ICT. Achtergrond daarvan is dat veel processen bij OZHZ vergelijkbaar zijn met die van de andere omgevingsdiensten. Binnen de algehele dienstverlening van BD is OZHZ, in vergelijking met de gemeenten, soms toch een wat bijzondere afnemer. Afgesproken werd om deze voorkeur ook in de voorliggende belegnotitie te benoemen, met de aantekening dat het sterk afhangt van de wijze waarop en intensiteit waarmee de vijf omgevingsdiensten verder invulling (kunnen en willen) geven aan de onderlinge samenwerking. Bestuurlijke afstemming en besluitvorming daarover heeft nog niet plaatsgevonden op dit moment.

Ambtelijke voorbereiding:

OZHZ heeft de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 15 juni 2026 bijgepraat over de stand van zaken van dat moment.

Voor wat betreft de ICT-dienstverlening vindt OZHZ het kwaliteitsaspect het meest van belang. Het vergt veel om dit in eigen huis te organiseren. Daaraan zitten teveel risico's. Dit is

dus geen begaanbaar scenario. De keuze is dan om het door BD te laten uitvoeren of samen met de andere omgevingsdiensten te organiseren. In de AGE werd de vraag gesteld of er dit najaar dan al voldoende informatie is om een keuze te maken in deze. Er is een politiek bestuurlijk besluit nodig van de (deels) nieuwe besturen van de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. Dat besluit zal primair gaan om de vraag of de bestuurders een opschaling van de omgevingsdiensten zien zitten. Zo niet, dan resteert de optie om de dienstverlening bij BD te continueren.

De vertegenwoordiger van PZH in de AGE stelde de vraag waar nog onderhandelingsruimte zit richting Bedrijfsvoering Drechtsteden. Is er bijvoorbeeld nog iets te doen aan de prijs voor de ICT-dienstverlening. OZHZ lichtte toe dat OZHZ akkoord is gegaan met de PDC en de verrekensystematiek. Dat leidt tot een prijsstijging omdat bepaalde kosten de afgelopen jaren nooit aan OZHZ zijn doorberekend. Dit staat ook in de bestuursnotitie. Een en ander wordt nu rechtgetrokken.

De vertegenwoordiger van PZH benoemde dat in het verleden is uitgesproken dat de prijs marktconform moet zijn. Vraag is of daar nog onderhandelingsruimte zit. OZHZ lichtte toe dat het niet zo is dat delen van de dienstverlening er specifiek voor OZHZ uitgehaald kunnen worden. De diensten worden voor het collectief uitgevoerd. De kosten stijgen (zie de grafiek in de bestuursnotitie), maar dat wil niet zeggen dat het niet marktconform zou zijn. Dit is ook bevestigd in een benchmark-onderzoek naar vergelijkbare shared services dat in opdracht van BD is uitgevoerd. In opdracht van OZHZ heeft een extern bureau onderzocht of de ICT-dienstverlening goedkoper kon, maar heeft daarbij geen rekening gehouden met de eigen kosten en extra inspanningen om het vervolgens in eigen huis goed te organiseren. Dat kost ook tonnen. Zelf organiseren is bovendien zeer risicovol vanwege de kwetsbaarheid, reden waarom ook de informatiebeveiliging samen met de andere omgevingsdiensten is opgepakt. Over de dubbele kosten die daarvan (deels) het gevolg zijn, is in feite niet te onderhandelen. BD doet de informatiebeveiliging voor de applicaties en software die zij leveren aan het collectief, OZHZ profiteert mee van die dienstverlening en betaalt daar dus ook voor. Het IB&P-team van de omgevingsdiensten richt zich op de applicaties en software die niet bij BD in beeld is omdat zij via de cloud gaan. OZHZ ziet wel een besparingsmogelijkheid als BD meer gaat afrekenen naar rato van het datagebruik. OZHZ zou dan een voordeel moeten hebben omdat veel applicaties inmiddels via de cloud gaan en niet via BD. Voor OZHZ staat de kwaliteit en het reduceren van risico's voorop, en niet zozeer de kosten.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Nvt

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Bestuursnotitie inzake de Toekomstige relatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden

Bestuursnotitie

Datum 4 juni 2026

Onderwerp Toekomstige relatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden

1 Inleiding

Op 9 april heeft de directeur het DB bijgepraat over de actuele stand van zaken met betrekking tot de (toekomstige) relatie met Bedrijfsvoering Drechtsteden. Het proces waarbij een geheel nieuwe PDC, een nieuw financieringsmodel én een nieuw governance-model wordt gerealiseerd voor de samenwerking tussen Bedrijfsvoering Drechtsteden, de 7 Drechtsteden-gemeenten, en de 3 regionale GR'en nadert de slotfase. Eind mei zijn de kaders vastgesteld door de secretarissen van de genoemde organisaties. Bedrijfsvoering Drechtsteden heeft een Perspectiefnota 2027 opgesteld, met daarin enerzijds de inhoudelijke koers 2027 e.v. voor de diverse onderdelen van Bedrijfsvoering Drechtsteden, en anderzijds het prijskaartje van deze dienstverlening voor alle 10 klantorganisaties ("partners"). Deze Perspectiefnota zal in juli worden vastgesteld door de gemeenteraad van Dordrecht. De klantorganisaties zullen de geschetste bedragen voor 2027 moeten verwerken in hun begroting 2027.

Parallel hieraan zullen individuele Samenwerkingsovereenkomsten (SOK's) en dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) moeten worden opgesteld tussen Bedrijfsvoering Drechtsteden en de 7 Drechtsteden-gemeenten respectievelijk de 3 Gemeenschappelijke Regelingen OZHZ, DGJ en Sociaal, die individueel bestuurlijk moeten worden vastgesteld.

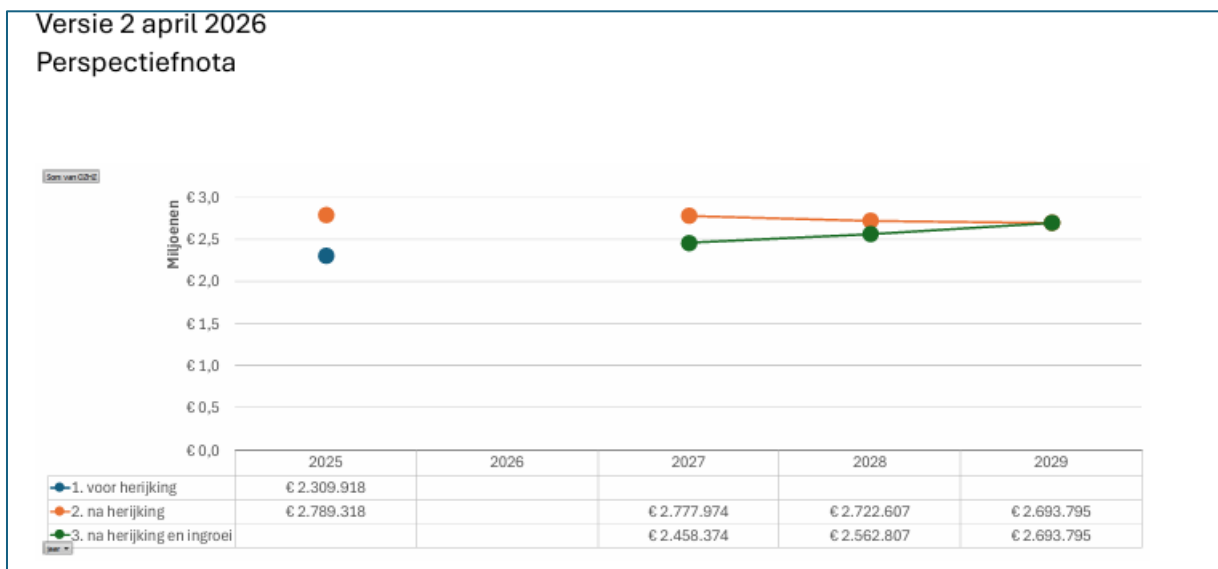
2 Situatie OZHZ

Wij zijn positief over de transparantie van de nieuwe PDC, en over het feit dat er nu (voor het eerst) een inhoudelijke Perspectiefnota ligt, met daarin duidelijke inhoudelijke keuzes voor de diverse onderdelen van de dienstverlening door BD. Financieel betekent het nieuwe model een (zeer) forse kostenstijging voor OZHZ van ruim 20%. De kostenstijging zal plaatsvinden in drie stappen. De stijging is grotendeels te wijten aan gestegen volumes die in de afgelopen jaren nooit zijn doorberekend aan OZHZ en nu wel. OZHZ zou dus al jaren te weinig hebben bijgedragen, en de andere partners van BD navenant teveel. Daarom is OZHZ (evenals DG&J) in het nieuwe financieringsmodel een "nadeel"-organisatie, terwijl de meeste Drechtsteden-gemeenten in het nieuwe model een voordeel hebben.

In onderstaande figuur is zichtbaar:

- De afrekening 2025.
- De (fictieve) afrekening 2025 als deze zou zijn gedaan op basis van de nieuwe verrekeningsystematiek ("na herijking").
- De geraamde kosten 2027-2028 – 2029 op basis van de uitgevraagde volumes (fte's, MS-accounts, aantal vacatures etc) op basis van de nieuwe verrekeningsystematiek.

- Idem, maar dan gecorrigeerd voor een ingroei-periode van 3 jaar ("na herijking en ingroei"). In die systematiek is 2029 het eerste jaar dat OZHZ het volledige bedrag aan kosten in rekening gebracht krijgt. Deze bedragen moeten in de begroting 2027 e.v. worden verwerkt.

3 Toekomstige relatie met BD

Al langere tijd ligt de vraag op tafel hoe OZHZ de toekomstige relatie met BD ziet. OZHZ is tevreden over de HR-dienstverlening en zag nooit aanleiding om de HR-dienstverlening anders (elders) te gaan organiseren. Voor wat betreft de ICT-dienstverlening lag dat anders: vanwege het lange en moeizame traject rondom ICT Beweegt, heeft de kwaliteit van de dienstverlening op dat vlak behoorlijk ingeboet. Ook is uit een extern onderzoek gebleken dat de prijs van de dienstverlening aan de hoge kant is in vergelijking met een marktpartij (circa 3 ton). Daarbij komt dat we door de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland dubbel betalen voor informatiebeveiliging en privacy (ongeveer 2 ton). In de Perspectiefnota van BD wordt óók extra investering voorzien in informatiebeveiliging. Voor OZHZ betekent dat een extra kostenpost van circa 1 ton.

BD wil contracten afsluiten voor onbepaalde tijd. Op dit moment is de dienstverlening tussen OZHZ en BD geregeld in een DVO voor bepaalde tijd (looptijd t/m 31-12-2027 met mogelijkheid tot verlenging t/m 31-12-2029, waarbij na afloop van de contract-periode zonder frictiekosten de contractrelatie kan worden beëindigd mits tijdig aangegeven). OZHZ heeft eind 2025 al aangegeven de huidige DVO met 2 jaar, dus voor 2028 en 2029, te willen verlengen. OZHZ stelt zich op het standpunt dat daarmee de juridische basis is gelegd dat het contract met BD t/m 31-12-2029 wordt verlengd, en dat OZHZ ná die datum zonder frictiekosten als OZHZ dat uiterlijk 31-12-2027 aangeeft. Recent is dit bevestigd door de directie BD. Omdat dit mogelijk (financiële) gevolgen heeft voor de andere partners van BD zal dit nog bevestigd moeten worden door het Strategisch Afnemersberaad (waarin alle secretarissen deelnemen).

Belangrijke factor in de afweging hoe verder te gaan met BD is ook het perspectief op de samenwerking met de andere OD's in Zuid-Holland. We realiseren ons dat de verschillende samenwerkingsprojecten die

lopen weliswaar tot mooie producten leiden, maar ook veel inspanning en afstemming kosten. De OD's in Zuid-Holland zien nog veel meer winstpunten op velerlei vlakken maar in de huidige manier van werken (in tal van afzonderlijke projecten) gaat veel capaciteit en energie zitten, terwijl de baten niet altijd direct zichtbaar zijn (of tot dubbele kosten leiden, zoals hiervoor geschetst voor informatiebeveiliging). Daarom ligt serieus de vraag op tafel of de 5 omgevingsdiensten niet een grotere stap zouden moeten zetten, waaronder op het gebied van bedrijfsvoering.

De beantwoording van deze vraag vraagt om serieus onderzoek en uiteraard om bestuurlijke afstemming. Met het oog daarop wil OZHZ een contract-relatie aangaan met BD tot en met 2029. Dat betekent dat OZHZ nog minimaal 3 jaar de tijd heeft (2027 t/m 2029) om stappen te zetten richting eventueel stopzetten van de dienstverleningsrelatie met BD en het inrichten van een ander arrangement met de andere OD's in Zuid-Holland. In het najaar van 2026 wil OZHZ een definitief besluit nemen over welke keuze voor de toekomstige dienstverlening gemaakt zal worden. Een periode van 3 jaar zou lang genoeg moeten zijn voor OZHZ om een ander dienstverleningsarrangement in te richten.

De optie om de dienstverlening geheel en al zelfstandig te gaan uitvoeren (met ondersteuning van marktpartijen) heeft niet onze voorkeur: de uitdagingen die op gebied van ICT (en in mindere mate HR) op ons afkomen, zijn te groot en te risicovol om op eigen kracht robuust het hoofd te kunnen bieden. We kiezen dus voor hetzij verregaande samenwerking met de andere omgevingsdiensten, hetzij voor blijvende samenwerking in Drechtsteden-verband.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Aanwijzen leden DB en auditcommissie

Gevraagde beslissing:

Leden DB:

- Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur en plaatsvervangend voorzitter (Dordrecht)
- Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (Hoeksche Waard)
- Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (op voordracht van Gorinchem en Molenlanden)
- Aanwijzen van XXX als lid van het dagelijks bestuur (op voordracht van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht)

Leden auditcommissie:

- Aanwijzen van XXX als lid van de auditcommissie (op voordracht van Gorinchem en Molenlanden, niet zijnde het DB-lid)
- Aanwijzen van XXX als lid van de auditcommissie (op voordracht van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht, niet zijnde het lid van het DB)

Algemeen:

- Indien er op 9 juli 2026 geen aanwijzing als hiervoor genoemd mogelijk is dan geschiedt de aanwijzing in de vergadering van het AB op 3 december 2026

Toelichting:

Conform de Wet gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling van OZHZ worden de leden van het DB en de plaatsvervangend voorzitter aangewezen uit en door het AB. De gemeenten zijn hierover eind maart jl. met een brief geïnformeerd. OZHZ heeft hen verzocht te worden geïnformeerd over de aanwijzingen van de AB-leden vanuit de nieuwe colleges en de voordrachten voor de aanwijzingen van de leden van het DB en de auditcommissie.

Ter vergadering van het AB van 9 juli 2026 zal worden gezien of de bedoelde aanwijzingen en voordrachten beschikbaar zijn. Op dit moment (d.d. 25 juni 2026) is dat nog niet zo. Indien er op 9 juli 2026 geen aanwijzing mogelijk is van een lid van het DB of de auditcommissie dan geschiedt de aanwijzing in de vergadering van het AB op 3 december 2026.

Ambtelijke voorbereiding:

OZHZ heeft de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 15 juni 2026 bijgepraat over de stand van zaken van dat moment.

De leden van de AGE verwachtten dat er ten tijde van het AB op 9 juli 2026 nog niet overal nieuwe colleges zullen zijn gevormd. Dat zou dan betekenen dat ook de benoeming van de nieuwe leden van het DB (deels) vertraging oploopt.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Nvt

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Geen

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Ontwikkelingen Omgevingsdienst NL

Gevraagde beslissing:

Kennismemen van de ontwikkelingen

Toelichting:

Omgevingsdienst NL (ODNL) is de vereniging van 26 omgevingsdiensten, waarbij de directeuren thans op persoonlijke titel lid zijn. ODNL is echter in ontwikkeling en kent inmiddels een substantiële omvang, onder meer zichtbaar in een groeiende begroting. Dit leidt tot de wens om de vereniging door te ontwikkelen naar een vereniging waarvan de omgevingsdiensten zelf lid zijn, en dus niet meer de directeuren op persoonlijke titel. Daarmee wordt beoogd de bestuurlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid te vergroten en ODNL tegelijkertijd beter en duidelijker te positioneren jegens het Rijk, IPO en VNG.

Over de inhoudelijke richting bestaat overeenstemming tussen de voorzitters van de 26 omgevingsdiensten en ODNL. Er speelt echter al geruime tijd een discussie over de inrichting van de governance, die nog nadere uitwerking vraagt. Ter vergadering wordt het AB hierover bijgepraat.

Ambtelijke voorbereiding:

Nvt

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

-

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Diverse (bedoeld als achtergrondinformatie)

T.a.v. de leden van de begeleidingscommissie juridische entiteit

Datum: 23 april 2026

Onderwerp: rol en positionering omgevingsdienst.nl

Contactpersoon: hwittenhorst@omgevingsdienst.nl

Omgevingsdienst NL

Horapark 4

6717 LZ Ede

communicatie@omgevingsdienst.nl

www.omgevingsdienst.nl

KvK: 567 62178

IBAN: NL 74 BNGH 028 515 78 76

BTW: NL8522.93.641.801

Geachte leden van de begeleidingscommissie juridische entiteit,

Met deze brief informeren wij u, over de voortgang van het proces dat is ingezet ten aanzien van de rol en positie van de vereniging in het VTH-stelsel.

Waar wij staan

Omgevingsdienst NL heeft in een betrekkelijk korte tijd een stevige basis gelegd in de verdere professionalisering van de omgevingsdiensten. De samenwerkingsafspraken van januari 2025 en de landsdeelronde van zomer 2025 bevestigen dat het draagvlak voor verdere professionalisering van de omgevingsdiensten en daarmee het VTH-stelsel breed leeft. Ook is er breed draagvlak voor de omvorming van de vereniging naar een Vereniging van Omgevingsdiensten. Het is echter nog niet gelukt om hiervoor het juiste (juridische) construct te vinden die zowel recht doet aan de besturen van de omgevingsdiensten als de rol van de directeuren van de diensten.

Wat wij constateren

Omdat we willen voorkomen dat deze discussie afleidt van het uiteindelijke gezamenlijke doel van de VTH-partners, namelijk het de versterking van het stelsel, heeft de vereniging behoefte om eerst een helder standpunt te vormen over de positie en koers van de vereniging. Voordat de externe gesprekken over rollen en posities verder kunnen worden gevoerd is een heldere visie noodzakelijk over wie de vereniging wil zijn en welke positie zij inneemt in het VTH-stelsel. Deze fundamentele vraag is onvoldoende aan bod gekomen.

Het proces

Het voornemen is de visie in juni 2026 ter vaststelling voor te leggen aan onze leden en een advies te vragen aan de stelselverantwoordelijke voor de VTH taken milieu over de manier waarop omgevingsdiensten hun rol binnen het stelsel kunnen vormgeven. Aansluitend gaat het bestuur, in samenspraak met de directeuren, in gesprek met een vertegenwoordiging vanuit de eigenaren om de visie te bespreken en te verankeren.

Om tot deze gewenste visie te komen heeft het bestuur op 2 april 2026 de globale contouren opgesteld van een visie op de rol en positie van Omgevingsdienst NL, deze wordt nu verder uitgewerkt ten behoeve van de ALV d.d. 26 juni 2026.

Het is ons voornemen om na vaststelling door de ALV en het ophalen bij de eigenaren het bredere gesprek met alle betrokken partijen te hervatten, op basis van een helder eindbeeld en een breed gedragen visie. Wij zijn ervan overtuigd dat dit de kwaliteit van de samenwerking en het VTH stelsel op lange termijn ten goede komt.

Wat wij vragen

Wij vragen u om kennis te nemen van deze koers en de ruimte die wij nemen om onze visie te scherpen. We gaan dit zorgvuldig en voortvarend oppakken zodat we daarna weer het gesprek kunnen hervatten. Het bestuur is graag bereid deze brief mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van de Vereniging Omgevingsdienst NL,

Ruben Vlaander, voorzitter

Jan Lenssen, penningmeester en portefeuillehouder juridische entiteit

Ronald Visser, secretaris

Anton Klijn, bestuurslid

Eric van Mierlo, bestuurslid

Aan: voorzitters van omgevingsdiensten

Van: IPO en VNG

Datum: 4 juni 2026

Bijlagen:

1. Positonpaper VTH en de positionering van gemeenten, provincies en OD's
2. Actualiteiten versterking VTH

Geachte voorzitter,

U ontvangt deze brief als voorzitter van uw omgevingsdienst. Hoewel een aantal van u na de gemeenteraadsverkiezingen en nieuwe collegevorming bij gemeenten gaat stoppen, lijkt het ons goed om in dit stadium nog gebruik te maken van uw kennis en ervaring.

Eerder hebben wij elkaar ontmoet en gesproken over de samenwerking, de robuustheid van OD's en de governance van ODNL. Inmiddels zijn we alweer een hele tijd verder en zijn er diverse actualiteiten die goed zijn om te wisselen. Met deze brief brengen we u op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van versterking van het VTH-stelsel. In de bijlage is een aantal actualiteiten geschetst. Daarnaast horen we graag wat u van bijgaande positionpaper vindt. Daarin schetsen we de insteek van IPO en VNG over o.a. de governance van Omgevingsdienst NL. We zouden het waarderen als u het bijgaande positionpaper wil bespreken in het bestuur van uw omgevingsdienst.

Wij organiseren twee digitale bijeenkomsten zodat u als voorzitters de gelegenheid heeft uw reactie en eventuele vragen te bespreken;

-17 juni a.s. van 17 – 18 uur;

-22 juni a.s. van 17.30 – 18.30 uur.

U ontvangt hiervoor een agendaverzoek met digitale link. Vervolgens nemen we bilateraal contact met u op om het positionpaper met u te bespreken en te informeren in hoeverre er mogelijk een wisseling van het voorzitterschap aanstaande is vanwege nieuwe collegevorming na de gemeenteraadsverkiezingen van maart jl..

Het is alweer enige tijd geleden dat de voorzitters (en IPO, VNG en ODNL) fysiek bij elkaar zijn geweest. Het is goed elkaar weer te treffen en we stellen voor daarvoor een bijeenkomst in september te organiseren. Dat geeft ook een goede gelegenheid om kennis te maken met nieuwe collega's als gevolg van de recente gemeenteraadsverkiezingen.

Mocht het vanwege de agenda's niet lukken om een geschikte datum te vinden, dan stellen wij voor – net als 2 jaar geleden – tijdens het VNG congres bijeen te komen, dit jaar op 30 september (begin middag) in de Achterhoek.

We blijven graag in gesprek met het bestuur van Omgevingsdienst NL om de verschillende perspectieven en reflecties te verbinden en te overbruggen ten behoeve van het maken van goede afspraken gericht op het versterken van het VTH stelsel. Er ligt een opgave voor zowel provincies, gemeenten als de omgevingsdiensten. Vervolgens bespreken we de ontwikkelingen in de BAC-RenL (IPO) en commissie EKEM (VNG) en delen wij dit positionpaper ook met de Staatssecretaris van I&W; mevrouw Bertram en Omgevingsdienst NL.

Met vriendelijke groet,

Namens IPO en VNG

Jeroen Olthof (portefeuillehouder IPO) en Astrid van de Klift (portefeuillehouder VNG)

Positonpaper VTH en de positionering van gemeenten, provincies en omgevingsdiensten

Van Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

1 juni 2026

Inleiding – waar komen we vandaan?

Naar aanleiding van het rapport 'Om de leefomgeving' dat de commissie Van Aartsen in 2021 presenteerde, startte in 2022 het interbestuurlijk programma Versterking vergunningen, toezicht en handhaving (IBT VTH). Er moest wat gebeuren om het gezamenlijke doel van Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten, te weten een veilige, gezonde en schone leefomgeving, dichterbij te brengen.

Het stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) speelt hierbij een cruciale rol. Een goed en consequent functionerend VTH-stelsel is nodig om voor naleving van de regelgeving te kunnen zorgen. Dat voorkomt ongewenste situaties en verkleint risico's. Om voor zo'n goed functionerend en toekomstbestendig stelsel te zorgen, zijn veel stappen gezet via dat IBP VTH en is er volop gewerkt aan verdere invoering van tal van producten en versterking van het stelsel. Concrete voorbeelden zijn: implementatie van het modelmandaat, de handreiking regionale beleidscyclus, de kwaliteitscriteria VTH, oprichting Omgevingsdienst NL Academie en de versterking van het opdrachtgever-opdrachtnemerschap. Ook is een verbindingsteam gestart omdat de verschillende inhoudelijke implementatietrajecten zijn verdeeld over de deelnemende partijen en er behoefte is aan het bewaren van overzicht en het in nauw contact staan met de vertegenwoordigers van de partijen die de implementatie van de verschillende producten in beheer hebben.

Na afronding van het IBP VTH per oktober 2024 is de implementatie dus nog volop gaande en zijn ook verdere stappen voorwaarts nodig. Om dat vorm te geven zijn vervolgens begin 2025 zogenaamde 'Samenwerkingsafspraken versterking VTH-stelsel' getekend door het Rijk, IPO, VNG, UvW en Omgevingsdienst NL ([Samenwerkingsafspraken versterking VTH-stelsel | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)). Immers verdere samenwerking tussen alle overheidspartijen is essentieel voor het goed functioneren van het VTH-stelsel. Om de kwaliteit en betrouwbaarheid van vergunningverlening, toezicht en handhaving in heel Nederland te waarborgen.

Ook is geïnvesteerd in elkaar. Zo hebben een aantal informele bijeenkomsten plaatsgevonden met de voorzitters van de omgevingsdiensten. Hieruit is een informeel voorzittersoverleg ontstaan waar per toerbeurt twee technische voorzitters de bijeenkomst voorzaten, te weten de burgemeester van Oldenzaal (Patrick Welman) en de gedeputeerde van Zuid-Holland (Meindert Stolk). Input van (en verbinding met) IPO en VNG heeft hierbij meerwaarde en daarom zijn de portefeuillehouders VTH van IPO (Jeroen Olthof) en VNG (Astrid van de Klift) ook aangehaakt in het overleg alsook de voorzitter van het bestuur van Omgevingsdienst NL (Ruben Vlaander). Dit om versterkte samenwerking te bevorderen.

Kortom; er is al veel gedaan en gebeurd. Tegelijkertijd zijn er ook nog veel stappen voorwaarts nodig. Kern daarbij is dat niemand dat alleen kan. Provincies niet, gemeenten niet, waterschappen niet, het Rijk niet en ook omgevingsdiensten niet. Juist het intensief samen optrekken op grond van heldere rollen en verantwoordelijkheden is wat nodig is en verder versterkt dient te worden.

Dat vraagt ook om afspraken over de wijze waarop producten van IBP VTH worden geïmplementeerd. Op de volgende 3 onderwerpen is reflectie nodig.

1. Modelmandaat
2. Financieringssysteem
3. Nieuwe rechtsvorm Omgevingsdienst NL

1. Modelmandaat

In de [Staat van VTH](#) wordt o.a. ingegaan op het vanuit het IBP VTH ontwikkelde modelmandaat. Er staat: *‘dat mandaat is een uniform besluitvormingskader dat gemeenten en provincies kunnen gebruiken om bevoegdheden te mandateren aan omgevingsdiensten. Het doel is om ervoor te zorgen dat omgevingsdiensten hun taken onafhankelijk kunnen uitvoeren. Het modelmandaat zorgt met name voor beslisbevoegdheid bij de omgevingsdienst: zij voeren het hele VTH-proces uit, inclusief bezwaar en beroep. De VNG coördineert de implementatie van het modelmandaat als onderdeel van de bredere samenwerkingsafspraken binnen het IBP VTH. In de gesprekken wordt door gesprekspartners van omgevingsdiensten en de Rijksinspecties aangegeven dat ze het gevoel hebben onafhankelijk genoeg te kunnen opereren.’*

IPO en VNG onderstrepen het belang en de noodzaak dat omgevingsdiensten hun taken onafhankelijk kunnen uitvoeren. Daar waar dat onverhoopt niet of (nog) in onvoldoende mate het geval blijkt te zijn, geven wij onszelf de opdracht elkaar aan te spreken en omgevingsdiensten te steunen bij het hanteren van het modelmandaat. Via dit mandaatbesluit krijgt de directeur van de omgevingsdienst de bevoegdheid om namens het bestuur besluiten te nemen, zoals het verlenen van een omgevingsvergunning of het opleggen van een handhavingsmaatregel. De omgevingsdienst voert de taken dus zelfstandig uit, maar doet dit altijd *in naam van* de betreffende overheid. In de verhouding tot het bevoegd gezag geldt dat het college van B&W of Gedeputeerde Staten te allen tijde het bevoegd gezag blijft. De juridische en bestuurlijke verantwoordelijkheid verschuift dus niet: de bestuurders blijven politiek verantwoordelijk voor de genomen besluiten en de omgevingsdienst legt hier verantwoording over af.

Wij gaan hier graag het verdergaande gesprek over aan – ook met u als voorzitters – en met de partijen die de samenwerkingsafspraken hebben getekend. Zoals uit de Staat van VTH blijkt is in alle regio’s (op enkele gemeente na) sprake van een uniform mandaat aan betreffende OD. Dat kan een eigen mandaat zijn dat lijkt op het model. Belangrijkste is dat elke OD hetzelfde mandaat heeft gekregen van de deelnemende gemeenten en er daarom geen verschillen per regio meer zijn. Dat komt de praktische uitvoerbaarheid ten goede. Of dat net zo ruim is als het model is niet vastgesteld. Dat zal per regio anders zijn. Het is goed voor te stellen dat het uiteindelijke mandaat in een regio vanwege de eerdere verschillen een compromis is dat niet zo ver gaat als het model. Wenselijk dat het op termijn doorgroeit naar het model. Autonome keuzes per regio werken daarbij het beste.

2. Financieringssystematiek

IPO en VNG onderschrijven de doelstelling van het model financieringssystematiek. Het model is daarbij een middel maar geen doel op zich. Gelet op de kritische kanttekeningen van de omgevingsdiensten en een advies van Arena Consulting, is het nodig een bestuurlijke discussie te voeren over het vervolgproces, in het bijzonder gericht op twee vraagstukken. Ten eerste de vraag of wordt vastgehouden aan de verdere invoering van het landelijke financieringsmodel. Ten tweede de vraag op welke wijze wordt voorzien in een robuuste en toekomstbestendige financiering van omgevingsdiensten, indien het landelijke model hiervoor niet het passende instrument blijkt te zijn. Daarbij wordt tevens geconstateerd dat aanvullend richtinggevend en expliciterend overleg nodig is met de stakeholders van de omgevingsdiensten, aangezien bij hen de noodzaak van het (eventueel) implementeren en het financieringsmodel op dit moment niet als urgent wordt ervaren.

Tegelijkertijd wordt geconcludeerd dat, los van deze discussie, een start kan worden gemaakt met het realiseren van een aantal randvoorwaarden. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan de verdere uniformering van de product- en dienstencatalogus. Deze catalogus beschrijft alle standaardproducten en -diensten die door de omgevingsdienst kunnen worden uitgevoerd voor de opdrachtgevers. Daarnaast wordt het van belang geacht een duidelijke relatie te leggen tussen de actuele VTH-opgave in de regio – mede gebaseerd op de probleem/risicoanalyse uit de regionale beleidscyclus – en de wijze waarop deze opgave wordt vertaald naar de inrichting van de financiering.

3. Nieuwe rechtsvorm van Omgevingsdienst NL

Een van de samenwerkingsafspraken ziet op het concreet vormgeven van een nieuwe rechtsvorm voor Omgevingsdienst NL, te weten: *‘Omgevingsdienst NL werkt samen met bevoegde gezagen en omgevingsdiensten aan een nieuwe rechtsvorm van Omgevingsdienst NL om de gewenste doorontwikkeling van de omgevingsdiensten – en daarmee van het VTH-stelsel – te ondersteunen. In de rechtsvorm zijn de eigenaren/opdrachtgevers van Omgevingsdiensten vertegenwoordigd’*. Doel is om de rechtspersoonlijkheid als vereniging te behouden en de bestuurlijke legitimatie te versterken.

Naar een nieuwe rechtsvorm

Er bestaat brede bestuurlijke overeenstemming dat de rechtsvorm van Omgevingsdienst NL moet veranderen. Sinds de oprichting in 2013 is het een vereniging van directeuren, maar door de versterkte samenwerking binnen het VTH-stelsel past die structuur niet meer. De organisatie pakt inmiddels grote, rijks gesubsidieerde projecten op — zoals de VTH-kennisinfrastructuur, de Omgevingsdienst NL Academie en de verbetering van de informatievoorziening. Deze forse subsidies maken de begroting zo omvangrijk dat de formele verantwoordelijkheid hiervoor niet langer uitsluitend bij de directeuren kan liggen (welke nu de ALV vormen ODNL). Een nieuwe rechtsvorm is noodzakelijk om de bestuurlijke legitimatie en verantwoording steviger in te richten.

Als IPO en VNG ondersteunen wij de transitie naar een vereniging van omgevingsdiensten, waarbij de rechtspersoonlijkheid behouden blijft. Er is grote waardering voor hoe Omgevingsdienst NL zich ontwikkelt als verbindende organisatie en gezamenlijk kennisinstituut; de inhoudelijke resultaten staan dan ook niet ter discussie. Een robuustere structuur is bovendien essentieel voor de collectieve weerbaarheid. Mocht de rijksfinanciering in de toekomst onverhoopt afnemen, dan moeten we als gezamenlijke partijen de continuïteit en voortgang van alles wat in gang is gezet kunnen borgen. De nieuwe rechtsvorm moet recht doen aan deze doorontwikkeling. Tegelijkertijd onderstrepen we dat het nadrukkelijk niet de bedoeling is dat bestuurders zich gaan bemoeien met de dagelijkse gang van zaken of de uitvoering. Juist om die reden is het essentieel om heldere rollen, taken en verantwoordelijkheden te beschrijven en deze zorgvuldig te verankeren in de nieuwe governance.

Rollen provincies en gemeenten

In de basis is de taakverdeling helder. Gemeenten en provincies hebben binnen het stelsel drie verschillende rollen: bevoegd gezag (BG), opdrachtgever en mede-eigenaar. De provincie heeft daarnaast nog een specifieke taak om te zorgen voor de coördinatie van een onderling afgestemde VTH-uitvoering. Hoewel deze rollen wezenlijk anders van aard zijn, vullen ze elkaar aan:

- Als opdrachtgever zijn gemeenten en provincies verantwoordelijk voor de inhoud, oftewel het realiseren van de milieu-opgaven door de omgevingsdienst.
- Als eigenaar zorgen zij voor de randvoorwaarden, zodat de dienst effectief en efficiënt kan functioneren. Dit eigenaarschap richt zich specifiek op de instandhouding van de organisatie, de kaders voor het functioneren, de stabiliteit en de continuïteit van de samenwerking op zowel de korte als de langere termijn.
- *Zie voor meer informatie over de verschillende rollen in het VTH-stelsel de notitie Stelselverantwoordelijkheid die het Rijk aan de Tweede kamer stuurde ([Notitie Stelselverantwoordelijkheid binnen het VTH-stelsel milieu](#) | [Rapport](#) | [Rijksoverheid.nl](#))*

Proces om te komen tot een nieuwe governance

Over het proces naar deze nieuwe rechtsvorm bestaat brede bestuurlijke overeenstemming. Tijdens het informele voorzittersoverleg van januari 2025 en de daaropvolgende landsdelen overleggen is positief besloten om Omgevingsdienst NL om te vormen tot een vereniging van omgevingsdiensten. De uitgangspunten voor de nieuwe juridische entiteit zijn helder: het blijft een 'doe-organisatie' gericht op samenwerking, kennisdeling, dataverbetering en opleiding. Het is expliciet geen beleids- of belangenorganisatie; die rol blijft bij IPO en VNG. De structuur moet bestuurlijk zuiver en eenvoudig te verantwoorden zijn. De voorzitters van de

omgevingsdiensten gaan de Algemene Ledenvergadering (ALV) vormen, waar zij stemrecht uitoefenen over hoofdlijnen zoals de begroting, de strategische meerjarenagenda, de jaarrekening en statutenwijzigingen.

Een definitieve conclusie ontbreekt echter nog, omdat er bij de betrokkenen nog geen gedeeld beeld is over de exacte doorwerking in de verhouding tussen de voorzitters en de directeuren. De posities zijn als volgt:

- IPO en VNG zien graag rolzuiverheid in zowel de governance van Omgevingsdienst NL als de rol/positie van Omgevingsdienst NL in Den Haag (zie onder)
- Een deel van de huidige ALV en het bestuur van ODNL (beide gevormd door directeuren) zien graag dat OD-directeuren een rol blijven spelen in de nieuwe ALV van Omgevingsdienst NL. Tevens zien een vrijere rol in Den Haag, waar de ambtelijk voorzitter van ODNL een rol en positie heeft in bestuurlijke overleggen.

Insteek VNG en IPO is rolzuiverheid

Het gezamenlijke belang om op te lossen en door te ontwikkelen is groot. Om de gewenste kwaliteit en slagkracht te realiseren, kiezen IPO en VNG resoluut voor een rolzuivere inrichting. Onze positie rust op twee harde randvoorwaarden, die onverkort in de nieuwe statuten van Omgevingsdienst NL moeten worden vastgelegd:

1. Bestuurlijke inrichting en interne governance

- Algemene Ledenvergadering (ALV): De voorzitters van de omgevingsdiensten vormen de ALV. Zij vertegenwoordigen hun eigen dienst en sturen uitsluitend op hoofdlijnen via het stemrecht op de begroting (inclusief de strategische meerjarenagenda), de jaarrekening en statutenwijzigingen.
- Dagelijkse besturing: De dagelijkse leiding van de vereniging ligt bij een bestuur dat wordt gevormd door een selectie van OD-directeuren.
- Afzonderlijk directeurenoverleg: Omdat bestuurders zich niet moeten mengen in de dagelijkse aansturing en uitvoering, wordt een vast directeurenoverleg ingesteld. Dit overleg stuurt de inhoudelijke samenwerking aan en fungeert als hét vaste, adviserende schakelstation richting het ODNL-bestuur, het ambtelijke BUM-overleg en de ALV.

2. Grens tussen uitvoering en belangenbehartiging (Lobby)

Het hanteren van rolzuiverheid in de governance van Omgevingsdienst NL is voorwaardelijk voor de verdere VTH-stelselversterking. Omgevingsdienst NL is en blijft een (ambtelijke) doe-organisatie die de diensten ontzorgt en ondersteunt. Politiek-bestuurlijke belangenbehartiging, beleidsvorming en deelname aan bestuurlijke overleggen met ministeries zijn de verantwoordelijkheid van bestuurders van IPO en VNG. De ambities van Omgevingsdienst NL om zelfstandig als meer (bestuurlijke) gesprekspartner op te treden richting het ministerie van IenW schuren met deze rolverdeling. Het 'grijze gebied' dat hierdoor ontstaat, moet wat ons betreft dan ook worden beëindigd en vergt afspraken. De enorme uitvoeringskennis van de omgevingsdiensten is onmiskenbaar waardevol en moet absoluut worden benut in de Haagse lobby, maar de regie over die lobby ligt bij IPO en VNG. Wij nemen dan ook het initiatief om heldere afspraken te maken over wie wanneer aan tafel zit. IPO en VNG trekken hierin samen op en blijven graag in nauwe verbinding en gesprek met de OD-voorzitters, waarbij we de waardevolle bestuurlijke kennis en expertise van de voorzitters optimaal benutten. Het bestaande Overleg Beleid en Uitvoering Milieu (BUM) — het ambtelijke directeurenoverleg tussen IenW, Omgevingsdienst NL, IPO en VNG — is hét aangewezen platform om uitvoeringsknelpunten in te brengen en op te lossen.

Actualiteiten versterking VTH-stelsel

Er speelt veel. In vogelvlucht een paar hoofdontwikkelingen waar onder meer via het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB)¹ de portefeuillehouders van het IPO en de VNG met het Rijk over in gesprek zijn:

- Robuuste omgevingsdiensten; de zogenaamde robuustheidscriteria zijn in het kader van het IBP VTH afgesproken om robuuste omgevingsdiensten te bewerkstelligen. In de samenwerkingsafspraken is daarover geschreven: *‘Partijen zorgen er voor dat op 1 april 2026 alle omgevingsdiensten voldoen aan de robuustheidscriteria zoals deze in juni 2023 bestuurlijk zijn vastgesteld. Als uit de tussentijdse monitoring van de door de omgevingsdiensten ingediende plannen van aanpak, en partijen de monitoringsuitkomsten met elkaar hebben besproken, blijkt dat de robuustheid niet kan worden gerealiseerd via uitbreiding van taken of opplussen van middelen dan nemen Partijen de verantwoordelijkheid hierop gepaste maatregelen te nemen waarbij een van de opties is om na 1 april 2026 de robuustheid door fusie te realiseren.’* De OD's hebben hun rapportages ingediend en de komende maanden zal het gesprek hierover verder worden gevoerd mede aan de hand van de vraag waar we nu staan en wat er verder nodig is. De Tweede Kamer wordt hierover begin oktober '26 geïnformeerd.
- Bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst moeten voor de uitvoering van de VTH-taken voldoende financiële en personele middelen beschikbaar stellen, ook voor een adequate bedrijfsvoering, innovatie en kennisontwikkeling. De commissie Van Aartsen constateerde dat de financiering van de omgevingsdiensten niet passend is in het licht van slagvaardigheid en effectiviteit. Er is een model financieringssystematiek voor omgevingsdiensten ontwikkeld dat beoogt:
 - Een robuuste financiering bieden: voldoende, stabiele en toekomstbestendige financiering van omgevingsdiensten om te kunnen bijdragen aan het hoofddoel
 - Onderlinge vergelijkbaarheid bieden op de financiering van omgevingsdiensten.

Adviesbureau Arena heeft een onderzoek uitgevoerd naar de eerste fase van de implementatie van de financieringssystematiek. In het kader van dit onderzoek is bij de OD's een uitvraag gedaan. De uitkomsten geven aanleiding tot reflectie. Hieruit blijkt dat het landelijke model voor de financieringssystematiek op dit moment niet breed en uniform wordt toegepast. Arena concludeert dat dit onder de huidige condities naar verwachting ook niet zal gebeuren. In de optiek van de OD's adresseert het model primair de wijze van verdeling van middelen en niet de structurele toereikendheid daarvan. De OD's geven aan dat de implementatie van het landelijke financieringsmodel niet automatisch leidt tot een robuuste, stabiele en toekomstbestendige financiering. Het landelijke model wordt door hen daarom niet beschouwd als een oplossing voor het door de commissie Van Aartsen geconstateerde tekort aan robuuste financiering. Arena adviseert om een bestuurlijke discussie te voeren over het vervolgproces, in het bijzonder gericht op twee vraagstukken. Ten eerste de vraag of wordt vastgehouden aan

¹ Het BOB fungeert onder voorzitterschap van de staatssecretaris van IenW als overlegplatform tussen verschillende overheidsinstanties en organisaties die betrokken zijn bij het omgevingsbeleid in Nederland. Gezamenlijk wordt vanuit de eigen verantwoordelijkheden de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voortdurend verbeterd.

de verdere invoering van het landelijke financieringsmodel. Ten tweede de vraag op welke wijze wordt voorzien in een robuuste en toekomstbestendige financiering van omgevingsdiensten, indien het landelijke model hiervoor niet het passende instrument blijkt te zijn. Daarbij wordt tevens geconstateerd dat aanvullend richtinggevend en expliciterend overleg nodig is met de stakeholders van de omgevingsdiensten, aangezien bij hen de noodzaak van het (eventueel) implementeren en het financieringsmodel op dit moment niet als urgent wordt ervaren. Er is wel meer consensus om randvoorwaardelijk de financieringssystematiek verder uit te werken waaronder een Product en Dienstcatalogus.

- Stelselverantwoordelijkheid; het Rijk heeft een concept – wetsvoorstel in consultatie gebracht eind '25 ([Overheid.nl | Consultatie Wetsvoorstel versterking VTH-stelsel milieu](#)) met daarin onder meer een 'indeplaatsstellings-artikel' (specifiek interbestuurlijk toezicht) om daarmee het Rijk de bevoegdheid te geven in te kunnen grijpen indien de voortgang onvoldoende is. Dit doorkruist naar de mening van IPO en VNG de ingezette versterking van het VTH-stelsel en zet de interbestuurlijke verhoudingen onder druk terwijl het juist zo nodig is om versterkt samen te werken en stappen voorwaarts te zetten.
- Onvoldoende structurele financiering; gemeenten en provincies investeren fors in het VTH-stelsel, terwijl voldoende structurele Rijksmiddelen ontbreken. Onlangs hebben IPO en VNG onderzoek laten uitvoeren naar de financiering van de structurele VTH taken en daaruit blijkt dat er in ieder geval een verschil is van € 66 miljoen tussen de beschikbare middelen en de begrote uitvoeringskosten voor de VTH-milieutaken. Daarnaast is er ontbreekt budget om adequaat invulling te geven aan maatschappelijke opgaven als de energietransitie, CE, KRW, ZZS, gezondheid. Het gaat hier om additioneel substantiële kosten. Het onderzoek zal worden besproken met de staatssecretaris.
- Staat van de VTH; eind '25 is de eerste Staat van de VTH opgeleverd ([Staat van VTH november 2025 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)). De Staat van VTH is een onderzoek naar het functioneren van het VTH-stelsel milieu en geeft invulling aan de wettelijke taak van de staatssecretaris van het ministerie van IenW om tweejaarlijks onderzoek te doen naar de doeltreffendheid van de VTH-taakuitvoering. Een belangrijk document om van te leren en lessen uit te trekken om verder te kunnen versterken. Het onderzoek maakt in ieder geval duidelijk dat verbeteringen in gang zijn gezet, maar dat er ook nog veel moet gebeuren.

2025

Sociaal jaarverslag

Een verslag over mensen die intrinsiek betrokken zijn bij onze organisatie en hun directe leefomgeving

Beste lezer,

Het sociaal jaarverslag geeft ieder jaar een mooi inkijkje in onze organisatie. Niet alleen in cijfers, maar vooral in de mensen achter het werk. Want uiteindelijk zijn het onze collega's die elke dag het verschil maken.

In 2025 hebben we opnieuw mooie stappen gezet als organisatie. We verwelkomden **34 nieuwe collega's** en zagen hoe verschillende initiatieven op het gebied van **arbeidsmarktcommunicatie** hun vruchten beginnen af te werpen. Samen met andere omgevingsdiensten werken we eraan om ons werk beter zichtbaar te maken en nieuwe talenten aan te trekken. Want de opgaven waar wij voor staan vragen om **deskundige en betrokken professionals**.

Tegelijkertijd blijft een **goede en veilige werkomgeving** de basis van alles wat we doen. De vertrouwenspersoon vervult hierin een belangrijke rol, maar het begint bij ons allemaal. Samen zorgen we voor een **open cultuur** waarin ruimte is om zaken bespreekbaar te maken.

Ook in onze eigen bedrijfsvoering zetten we stappen richting een **duurzamere organisatie**. Van duurzame inkoop tot een steeds verder elektrisch wagenpark en meer aandacht voor afvalscheiding: we proberen als organisatie zelf ook de keuzes te maken die passen bij onze maatschappelijke opdracht.

Wat mij vooral opvalt wanneer ik terugkijk op het afgelopen jaar, is de **betrokkenheid van onze collega's**. In projecten, teams, de ondernemingsraad en in allerlei initiatieven binnen de organisatie zie ik mensen die zich met enthousiasme inzetten voor hun werk en voor elkaar.

Daar ben ik trots op. Samen blijven we bouwen aan een organisatie waarin vakmanschap, samenwerking en werkplezier centraal staan.

Ik wens jullie veel leesplezier.

Ronald Visser,
directeur OZHZ

Ronald Visser,
directeur OZHZ

EEN GESPREK OVER DUURZAME BEDRIJFSVOERING MET LIEKE GEESSINCK

Met het oog op duurzaamheid

Als omgevingsdienst staan we voor een duurzame leefomgeving. We stimuleren inwoners, ondernemers en gemeenten om toekomstbestendige keuzes te maken, met het oog op een gezonde en leefbare wereld, nu en later. Daarin kunnen we zelf als organisatie natuurlijk niet achterblijven!

Tijdens haar traineeship in 2023 zag Lieke Geessinck dat OZHZ al goed op de duurzame weg was. 'Tegelijk is er altijd wat verbeteren. Om die reden ondertekenden we als eerste omgevingsdienst het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). Dat geeft een stok achter de deur om duidelijke keuzes te maken.' Inmiddels is Lieke werkzaam als adviseur circulaire economie vanuit team duurzaamheid binnen de unit OKT (omgevingskwaliteit) en mag zij die duurzaamheidsambities zelf handen en voeten geven.

Bedrijfskleding

'Onze omgevingsdienst focust zich binnen het MVOI vooral op klimaat en circulariteit,' legt Lieke uit. 'Belangrijke vraag bij de inkoop van nieuwe bedrijfskleding in 2025 was bijvoorbeeld of het gebruikte materiaal recyclebaar is. En natuurlijk gaan we niet ineens alle broeken en polo's vervangen als dat nog niet nodig is. Want als het gaat om duurzaamheid, is het uitstellen van aankopen ontzettend effectief.'

Schouder aan schouder

Juist op inkoop en aanbesteding kun je impact maken op duurzaamheid, vertelt Lieke. 'Als onderdeel van de koplopersgroep zijn we veel beter in staat om met onze gemeenten mee te denken, omdat we schouder aan schouder voor dezelfde vraagstukken gaan. Met onze koepel ODNL zijn we ook aan het kijken of we dit op landelijk niveau samen kunnen aanpakken.'

Aanbestedingen

'Doordat ik betrokken ben bij meervoudig onderhandse aanbestedingen boven de 50.000 euro, kan ik helpen om inschrijvingen te toetsen op hun invulling van duurzaamheid. Sterker, het is een van de wegingscriteria waarop een aanbesteding gegund wordt. Volgende stap, is dat we bedrijven verplichten om 5% van de aanbestedingssom te besteden aan social return on investment ('SROI'). Denk aan het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Of het inkopen van diensten bij sociaal ontwikkelbedrijven. In 2025 hebben we dit uitgedacht, aankomend jaar krijgt dit verder vorm.'

Een goede testcase wordt de aanbesteding van nieuwe warme drankautomaten bij onze omgevingsdienst, zegt Lieke. 'Daar gaan we specifiek letten op energieverbruik en gebruikte materialen in de machine. Maar ook de hoeveelheid vervoersbewegingen voor het onderhoud van de automaten is van belang. Net als de certificering van suikerzakjes en andere ingrediënten.'

EEN GESPREK OVER DUURZAME BEDRIJFSVOERING MET LIEKE GEESSINCK

Afvalscheiding

Nieuw in 2025 is een denktank van collega's vanuit inkoop, facilitair en duurzaamheid. Dit team komt regelmatig bij elkaar om duurzame ideeën te ontwikkelen. Daaruit is een heel concrete actie gekomen: Voorheen werd alleen papier apart ingezameld. Het is nu ook mogelijk om je gft en plastic afval te scheiden.

“Als onderdeel van de koplopersgroep zijn we veel beter in staat om met onze gemeenten mee te denken, omdat we schouder aan schouder voor dezelfde vraagstukken gaan”

Welke duurzame keuzes maakte OZHZ in de bedrijfsvoering?

- het bedrijfspand aan de Johan de Wittstraat in Dordrecht heeft energielabel A
- ons wagenpark is 75% elektrisch
- alle lampen van ons kantoor zijn vervangen door LED-lampen, dit geeft 60% besparing op stroom
- onze schoonmaakmiddelen zijn niet schadelijk voor gezondheid en milieu
- we zamelen afvalstromen gescheiden in
- we schenken koffie en thee in herbruikbare bakers

Wat is het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen?

Organisaties die het manifest ondertekenen, drukken daarmee uit dat ze willen bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Dit doen zij door het maken van de juiste, duurzame keuzes als opdrachtgever en inkoper. Het manifest richt zich op het stimuleren van ambitieus maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen.

Het kan ook anders

Wat wil Lieke de collega's nog meegeven? 'Van een lunchlezing over etnografische perspectieven op duurzaamheid is mij bijgebleven dat de plek waar je woont zo bepalend is voor de manier waarop je omgaat met je spullen. Waar wij in de westerse wereld vertrouwd zijn met plastic tandenborstels, zijn er ook culturen waar het heel normaal is om de tanden te poetsen door te kauwen op een stokje.'

De lunchlezing waar Lieke op doelt, was onderdeel van de week van de duurzaamheid die de omgevingsdienst eerder organiseerde. 'Zo'n week geeft bewustwording over je eigen energieverbruik en afval. Het zet je aan het denken: kun je misschien goederen delen, of kapotte voorwerpen repareren in plaats van meteen te vervangen. Het plan is om in 2026 weer zo'n week van de duurzaamheid te houden.'

Komen en gaan

Vertrouwenspersoon Arianne geeft het stokje over aan Angelique

Na 13 jaar onze vertrouwenspersoon te zijn geweest, maakt Arianne van den Hout (adviseur omgevingskwaliteit) plaats voor een nieuwe collega: Angelique van Es-Vermeulen (juridisch adviseur).

In 2025 vond de sollicitatieprocedure plaats, in april neemt Angelique het stokje officieel over van Arianne. Ter voorbereiding op deze bijzondere neventaak volgde Angelique een intensieve opleiding. In dit dubbel-interview blikken we terug en vooruit met deze vertrouwenspersonen.

Wat doet een vertrouwenspersoon?

- luisterend oor en aanspreekpunt voor de medewerker
- staat naast de medewerker
- begeleiden, steunen en samen zoeken naar oplossingen
- ondersteuning bij verdere stappen en nazorg

Angelique van Es- Vermeulen

- Huidige functie: juridisch adviseur

Angelique: ‘Een veilige werkomgeving heb ik altijd een belangrijk onderwerp gevonden. Ik zag eens in een filmpje van het ministerie van Sociale Zaken dat 1 op de 6 werknemers wordt gepest, gediscrimineerd of geïntimideerd. Dat moet toch anders kunnen.

Mijn interesse is verder aangewakkerd tijdens mijn vrijwilligerswerk voor korfbalvereniging DSO in Klundert. We kennen allemaal de beelden van over-fanatieke ouders langs de lijn. Ik zit in de werkgroep sociale veiligheid van de korfbal, waar we nadenken over omgangsvormen met onder andere vrijwilligers en scheidsrechters.

“Als vertrouwenspersoon geven we niemand gelijk. Wat we wél doen: Zonder oordeel luisteren en steunen.”

Hoe ik straks de taak van vertrouwenspersoon ga invullen? Het kernwoord is wat mij betreft: steun. Als vertrouwenspersoon geven we niemand gelijk. Wat we wél doen: Zonder oordeel luisteren en steunen. Ook goed om te weten voor medewerkers: In principe is alles

vertrouwelijk, tenzij er sprake is van gewetensnood of een strafbaar feit. Zonder jouw toestemming wordt niets gedeeld met leidinggevenden of derden. Voel je dus vrij om vrijuit te spreken. Soms is het al genoeg om je hart te luchten. Mocht je verdere stappen overwegen, kan de vertrouwenspersoon de mogelijkheden schetsen; van het gesprek aangaan met de beschuldigde of leidinggevende tot het doen van een melding bij het onafhankelijke regionale meldpunt. Het meldpunt is voor zowel integriteit als ongewenste omgangsvormen. Wat je ook kiest; de vertrouwenspersoon blijft je begeleiden.

Het gaat erom hoe iets beleefd wordt, niet hoe het bedoeld was. Roddelen, elkaar negeren, ook dat kan als pestgedrag worden ervaren. Praat met elkaar over wat wel en niet kan. Hou rekening met elkaar. In het voorjaar van 2026 maak ik een rondje langs de units en teams, zodat collega's mij weten te vinden als vertrouwenspersoon. Aarzel niet om contact op te nemen als je in gesprek wil, dat kan altijd op redelijk korte termijn - via Teams, telefonisch, op kantoor of buiten de deur.’

Arianne: ‘Een luisterend oor bieden, mensen bijstaan; de rol van vertrouwenspersoon gaf mij altijd veel voldoening. Mensen wisten mij gelukkig goed te vinden. Mijn reguliere werk als adviseur is superinhoudelijk, maar op

Arianne van den Hoët

- Huidige functie: adviseur omgevingskwaliteit

Meer weten?

Bekijk de regelingen rondom vertrouwenspersonen in het personeelshandboek. Je vindt ze snel via de knop “[Vertrouwenspersonen & integriteit](#)” op SID. In 3.5.3 staat de regeling ongewenste omgangsvormen, in 3.5.6 de regeling vertrouwenspersonen.

deze manier kon ik toch in het persoonlijke contact mijn ei kwijt. Want ik vind het heel fijn om met mensen te werken, een mooie aanvulling!

In al die jaren heb ik van alles meegemaakt: van collega's die hun hart wilden luchten tot uitgebreide onderzoeken. Het komt ook voor dat een heel (of half) team bij je aanklopt, waarop een groepsgesprek plaatsvindt. Ik kan wel zeggen dat deze neventaak iets vraagt van je flexibiliteit. Als een medewerker bij je komt, dan is daar vaak al heel wat wikken en wegen aan vooraf gegaan. Als dan de stap is gezet om erover te willen praten, moet je daar natuurlijk op korte termijn tijd voor vrij maken. Soms is een kwestie relatief gemakkelijk op te lossen, soms is het moeilijk en loopt het verhaal niet af in een gelukkig einde. Daar moet je mee kunnen dealen.

Op de achtergrond blijf ik nog betrokken als integriteitscoördinator, dat is een nieuwe functie. Dat betekent dat ik zorgdraag voor het integriteitsbeleid van de organisatie. Voor nieuwe medewerkers regel ik dat zij de eed of belofte afleggen. Ook ben ik eerste aanspreekpunt voor het onafhankelijke meldpunt, dat extern belegd is.

Maar nu draag ik dan toch echt het stokje over aan Angelique, die ik deze bijzondere rol van harte gun. Fijn dat er een warme overdracht is. Mijn advies voor mijn opvolger: Blijf bij jezelf, vervul de rol in jouw eigen stijl. Bewaak objectiviteit, en realiseer je dat het niet altijd zwart-wit is. Ik wens Angelique veel succes én plezier in haar nieuwe rol!

“Mijn reguliere werk als adviseur is super-inhoudelijk, maar op deze manier kon ik toch in het persoonlijke contact mijn ei kwijt.”

Wist je dat..

.... er ook een vertrouwenspersoon buiten de organisatie beschikbaar is? Zijn naam is Martijn de Rijke. Dat is goed om te weten voor mensen die liever met iemand spreken die wat verder van de organisatie af staat.

.... er een verschil is tussen ongewenste omgangsvormen en integriteitskwesties? Waar ongewenste omgangsvormen schadelijk zijn voor het individu, zijn schendingen van integriteit schadelijk voor de organisatie of samenleving. Denk aan fraude of diefstal. Ook daarvoor kun je terecht bij de vertrouwenspersonen.

Met welke onderwerpen kun je terecht bij een vertrouwenspersoon?

Met een vertrouwenspersoon kun je in gesprek over ongewenste omgangsvormen. Denk aan:

- **(Seksuele) intimidatie:**
elke vorm van (seksueel getint) gedrag dat als bedreigend, vernederend of kwetsend wordt ervaren
- **Discriminatie:**
ongelijk behandelen op grond van geslacht, uiterlijk, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap of geloof
- **Agressie en geweld:**
verbaal, non-verbaal of fysiek handelen, wat leidt tot (gevoelens van) schade, angst of letsel
- **Pesten:**
herhaaldelijk, opzettelijk en langdurig ongewenst gedrag, waarbij één of meerdere personen vanuit een machtspositie een ander kwetsen, intimideren of isoleren
- **Integriteitskwesties:**
misbruik van informatie of bevoegdheden, belangenverstrengeling, fraude of diefstal

Feiten en cijfers 2025

Instroom en uitstroom

Jaar	Instroom	Percentage	Uitstroom	Percentage
2025	34	12,82%	18	6,62%
2024	39	9,70%	21	8,20%
2023	40	16,26%	30	12,20%
2022	40	16,81%	28	11,76%

Vrouw

48,8%
48% in
2024

Man

51,2%
52% in
2024

283

Medewerkers op 31 december 2025,
ruim 261 FTE + 9 stagiaires

Drie collega's
vierden in 2025
hun 25-jarig
ambtsjubileum!

25

Twee collega's
zijn al 40 jaar
verbonden aan
de overheid!

40

Verzuim:

Jaar	Percentage
2025	4,55%
2024	4,81%
2023	4,7%
2022	6,6%

Medewerkers
in gesprek
met de
vertrouwens-
persoon

Gratificaties

45,7

Gemiddelde leeftijd van onze
medewerkers. Nieuwe
medewerkers waren
gemiddeld 34 jaar oud toen
ze werden aangenomen

Meldings-
frequentie

1,01

Reden uit dienst	Aantal
Wederzijds goedvinden	1
Op eigen verzoek	13
AOW gerechtigde leeftijd & pensioen	3
Rechtswege	1

Geplaatste vacatures **48**

Ingevulde vacatures **40**

Contracten

244 voor onbepaalde
tijd en 39 voor
bepaalde tijd.

Nieuwe regelingen

GEACTUALISEERD WERVING- EN SELECTIEBELEID 2025

In 2025 hebben we het regionale Werving- en Selectiebeleid geactualiseerd. Dat was ook nodig: de arbeidsmarkt is de afgelopen jaren flink veranderd en thema's als integriteit, diversiteit en inclusie zijn belangrijker dan ooit. Het oude beleid uit 2014 sloot hier niet meer op aan. Daarnaast moest het beleid in lijn worden gebracht met de nieuwste CAO, het Sociaal Statuut en de actuele wet- en regelgeving. Tijd dus voor een update.

Wat is er nieuw?

Het vernieuwde beleid biedt o.a.:

- Een duidelijker proces rondom voorrangskandidaten.
- Mogelijkheden om medewerkers, onder voorwaarden, intern te laten doorstromen zonder vacature.
- Structurele aandacht voor integriteit, diversiteit en inclusie in elke stap van de procedure (van vacaturetekst tot screeningsmethoden en het kiezen van de juiste kandidaat).
- Trainingen voor leidinggevers en selectiecommissieleden.

Wat levert dit op?

Een beleid dat weer helemaal klopt met de huidige regels, aansluit bij de huidige arbeidsmarkt, interne doorgroei stimuleert én ruimte geeft aan maatschappelijke waarden als diversiteit, inclusie en integriteit.

INTEGRITEITSBELEID EN REGIONAAL MELDPUNT INTEGRITEIT

Een veilige en integere werkomgeving is van groot belang. In situaties waarin dit niet goed gaat, heeft OZHZ als werkgever de plicht om personen in de gelegenheid te stellen een melding te doen. Deze verplichting volgt uit de (nieuwe) Wet Bescherming Klokkenluiders, de Arbowet en vanuit goed werkgeverschap (Burgerlijk Wetboek).

De afgelopen jaren zijn de regels rondom integriteit en sociale veiligheid behoorlijk aangescherpt. Om aan de wettelijke eisen van de Wet Bescherming Klokkenluiders te voldoen, was het nodig om een duidelijke en onafhankelijke meldprocedure vast te stellen, een onafhankelijk meldpunt aan te stellen en moeten alle meldingen correct worden geregistreerd.

Daarom is in 2025 het regionale integriteitsbeleid binnen de Drechtsteden grotendeels vernieuwd.

Wat is er nieuw?

1. Een onafhankelijk regionaal meldpunt
Een belangrijke verandering is dat je een melding van een van misstand, integriteitsschending en ongewenst gedrag voortaan bij een onafhankelijk regionaal meldpunt kan doen. Volgens de nieuwe wet mag deze verantwoordelijkheid niet langer bij de organisatie zelf liggen: melden en beoordelen vereist specialistische kennis en onafhankelijkheid. Het meldpunt is beschikbaar voor (oud)medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en inhuurkrachten binnen alle Drechtsteden organisaties.
2. Een meldprocedure die voldoet aan de nieuwe wettelijke eisen
Het beleid bevat nu een volledig geactualiseerde meldprocedure die voldoet aan de nieuwe eisen van 2023. Ook wordt een verplicht meldregister bijgehouden waarin meldingen zorgvuldig worden gedocumenteerd. Dit zorgt voor transparantie, zorgvuldigheid en uniforme werkwijzen.
3. Heldere rolverdeling en betere ondersteuning
Hoewel leidinggevend en vertrouwenspersonen een belangrijke rol houden als eerste aanspreekpunt, zijn zij niet langer verantwoordelijk voor de formele behandeling van meldingen. Zij kunnen medewerkers ondersteunen en de weg wijzen naar het onafhankelijke meldpunt. Dat zorgt voor duidelijkheid en een laagdrempelige aanpak.
4. Actualisatie van alle onderdelen van de integriteitsinfrastructuur
Het nieuwe beleid bestaat uit een volledig geactualiseerd pakket van regels en afspraken, waaronder:
 - de gedragscode
 - de meld- en klachtenregeling
 - het onderzoeksprotocol
 - de regeling vertrouwenspersonen
 - de regeling ambtseed, -belofte en integriteitsverklaring

Al deze onderdelen zijn geüpdatet en volledig in lijn gebracht met de nieuwste wet- en regelgeving én de huidige inzichten op het gebied van sociale veiligheid.

Wat betekent dit voor medewerkers?

Met het vernieuwde beleid wordt duidelijk wat er van medewerkers én werkgever wordt verwacht op het gebied van zorgvuldig, transparant en integer handelen. We streven naar een open, veilige werkomgeving waar in iedereen zichzelf kan zijn en zorgen durft te uiten. Medewerkers weten nu beter waar ze terecht kunnen met vragen of signalen en kunnen rekenen op professionele, onafhankelijke ondersteuning bij meldingen.

Registreren van klachten binnen OZHZ

Het kan voorkomen dat er een klacht over OZHZ of een medewerker ingediend wordt. Deze klacht moet worden afgehandeld. In artikel 9:12 van de Wet algemene bestuursrecht (Awb) is publicatie van de ingediende klachten over OZHZ voorgeschreven. Een klachtenbehandeling is bedoeld om te kijken of én hoe onze dienstverlening verbeterd kan worden. In 2025 zijn de volgende klachten ingediend:

Aard	Aantal	Gegron	Niet gegron	Geen oordeel	Niet behandeld	Deels gegron	Alsnog teverden geen nieuwe procedure
Onheuse bejegening	4		3	1			
Niet-, laat of onvolledig reageren	8	2	1		2	2	1
Foutief ambtelijk handelen	2				1		1
Via ombudsman ontvangen	0						
Totaal	14	2	4	1	3	2	1

Zeg het voort!

Referral recruitment

OZHZ'ers zijn best wel trots op hun werk en organisatie. En terecht! Daarom zijn zij de perfecte ambassadeurs om nieuwe medewerkers te werven. Referral recruitment is een wervingsmethode waarbij medewerkers potentiële kandidaten aandragen. In dit interview vertellen twee enthousiaste collega's wat 'referral recruitment' inhoudt, en wat er in 2025 nog meer aan arbeidsmarktcommunicatie is gedaan.

Een gesprek over arbeidsmarktcommunicatie met José Moerkens (communicatieadviseur) en Isa Bakker (trainee)

José: 'Onze omgevingsdienst heeft een sterk werkgeversmerk: een grote organisatie die tegelijk warm en familiair aanvoelt. We zoeken voortdurend nieuwe bevrologene specialisten én nieuwsgierige allrounders die zich bij ons willen aansluiten. In de projectgroep De Betere Wereldbaan slaan

de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten (OZHZ, DCMR, ODH, ODMH en ODWH) de handen ineen voor gezamenlijke arbeidsmarktcommunicatie en werving. In 2025 gingen we om tafel om te kijken hoe we nóg meer bereik kunnen krijgen.'

Isa: 'Vanuit mijn traineeship werk ik een half jaar mee bij de afdeling HR. Het vraagstuk hoe je jonge talenten kunt aantrekken vind ik razend interessant, ik schreef daar ook mijn scriptie over. De doelen van onze arbeidsmarktcommunicatie stellen we samen met collega Camille van Veen (HR-adviseur) vast, en daaraan koppelen we ook een aantal doelgroepen.' (zie kader)

De drie doelgroepen van onze arbeidsmarktcommunicatie:

- ervaren professionals/ specialisten
- zij-instromers
- starters

José: 'In de projectgroep De Betere Wereldbaan ontstond het idee om een grote gezamenlijke campagne te houden op de socials. Daarin staat elke 3 weken een andere collega in de spotlight. Het verhaal over onze collega Riccardo Krul (Inspecteur Natuur) is een concreet resultaat van die samenwerking. Niet te missen op LinkedIn, Instagram en Facebook!'

Isa: 'We zouden graag meer specialisten zoals Riccardo verwelkomen bij onze omgevingsdienst.'

José: 'We maakten aansprekende filmpjes en plaatsten betaalde advertenties op social media. Het doel was om 750.000 unieke weergaven te behalen en dat lukte! En ook supertof: mega posters in de stations van vijf grote steden, waaronder Dordrecht. We kijken terug op een positieve campagne, het bezoek op de website van de betere wereldbaan groeide met maar liefst 300%.'

Isa: 'Daarnaast zijn er nog andere mooie wegen om aan de juiste mensen te komen. In 2025 kwamen we op het idee om meer met referral recruitment te doen. Dat wil zeggen dat je je eigen mensen vraagt te helpen om jou als aantrekkelijke werkgever bekend te maken.'

José: 'Dat hoeft helemaal niet zo ingewikkeld te zijn. Ik weet zeker dat er genoeg collega's wel 's op een verjaardag vertellen over de warme en gezellige organisatie die we zijn. Referral recruitment geeft net een zetje extra om onze omgevingsdienst ook daadwerkelijk te promoten als fijne werkgever, en mogelijke kandidaten voor te dragen voor een vacature of open sollicitatie.'

Isa: 'Het enthousiaste verhaal van een OZHZ'er kan iemand over de streep trekken: daar wil ik ook wel werken! In dat geval ontvangt de collega die die persoon aandraagt een leuke bonus van 500 euro netto. Een extra prikkel om mee te zoeken naar de juiste persoon op de juiste plaats.'

Onze trainees promoten de omgevingsdienst tijdens verschillende beurzen en banenmarkten:

- Bètabanenmarkt Leiden
- Hogeschool Avans IVK
- Humanities Career Event
- Hogeschool Inholland IVK
- Hogeschool Avans ALST

José: 'Wie weet is iemand in je netwerk op zoek naar een nieuwe uitdaging, en past die persoon hartstikke goed in onze organisatie!'

Isa: 'Voor collega's die niet weten hoe ze dit kunnen aanpakken, hebben we voorbeeld-tekstjes gemaakt voor LinkedIn. Want ook daar kun je natuurlijk vacatures onder de aandacht brengen.'

José: 'Het zou fantastisch zijn als we aankomend jaar de eerste match mogen presenteren. Mijn ervaring is dat zo'n succesverhaal een sneeuw-baleffect geeft, en er snel meer matches zullen volgen. Positiviteit brengt nieuwe positiviteit.'

Isa: 'Sommige collega's zijn daadwerkelijk binnengekomen dankzij de campagnes van De Betere Wereldbaan. Ontzettend leuk om te horen!'

José: 'Ook in 2026 gaan we verder met het vergroten van de zichtbaarheid van het werk en onze organisaties. We weten dat het najaar een goed moment is om acties op te zetten, dat is een beetje de tijd dat mensen een andere baan overwegen.'

“Referral recruitment geeft net een zetje extra om onze omgevingsdienst te promoten als fijne werkgever.”

Isa: 'In 2025 zijn we al druk bezig geweest met de voorbereidingen voor de beurzen waar we met een aantal trainees gaan staan in dit voorjaar, zoals in Breda, Leiden en Rotterdam.'

José: 'Zelf ben ik ook nog steeds ontzettend blij met mijn overstap naar de omgevingsdienst. Ik val nog steeds van de ene in de andere verbazing over de veelzijdigheid van wat we allemaal doen. Saai zal het hier nooit worden. Er is altijd ruimte voor nieuwe ideeën. De afwisseling van strategie en uitvoering past perfect bij mij.'

Isa: 'Helemaal mee eens, OZHZ heeft echt wat moois te bieden aan nieuwe medewerkers. Dordrecht is een bruisende stad. Zoveel evenementen en reuring, dat maakt het werk in deze regio enorm uitdagend. Dus.... Zegt het voort!'

Advies en betrokkenheid van de OR in 2025

De OR adviseerde in 2025 over een breed scala aan onderwerpen. Zo gaven we advies over de aanbestedingen van het VTH-pakket en het financiële systeem en over het nieuwe, Drechtstedenbrede werving- en selectiebeleid. Daarnaast dachten we mee over de bestuursnotitie die werd opgesteld naar aanleiding van een recent integriteitsvraagstuk dat bij een andere organisatie aan het licht is gekomen

Een van de leerpunten uit deze notitie is het belang van regelmatig contact tussen de OR en het dagelijks bestuur van OZHZ. Daarom vond in 2025 voor het eerst een jaarlijks overleg plaats tussen de OR en het dagelijks bestuur. Een mooie en waardevolle ontwikkeling.

Initiatiefmemo over werkdruk

Aan het begin van het jaar stelde de OR een initiatiefmemo op over tijdschrijven en de werkdruk die medewerkers ervaren door de komst van nieuwe systemen. Aanleiding hiervoor waren signalen uit onze inloopspreekuren. De directie ontving de memo positief en is met de aandachtspunten aan de slag gegaan.

Jaarverslag OR

Binnenkort publiceren wij ook ons eigen jaarverslag. Daarin lees je meer over de onderwerpen die in 2025 bij de OR aan bod zijn gekomen.

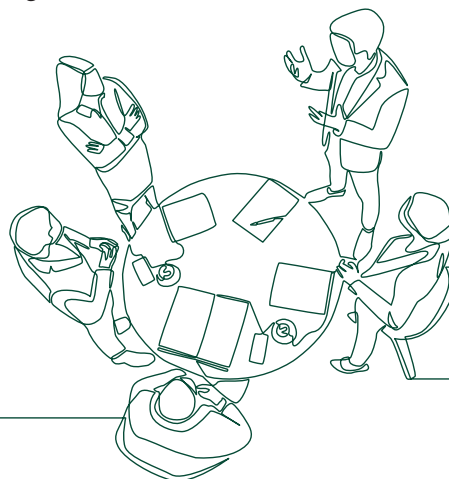
Ronald de Rijke,
voorzitter OR

Focus voor 2026

In 2026 volgt de OR met interesse de wisseling van de directie en de gevolgen daarvan voor onze medewerkers. De voorzitter van de OR, Ronald de Rijke, neemt deel aan de adviescommissie voor de werving van een nieuwe adjunct-directeur.

Daarnaast verwachten we in Drechtstedenverband verschillende nieuwe regelingen, bijvoorbeeld rond Arboverplichtingen bij thuiswerken en de werktijdenregeling. Ook wachten we het instemmingsverzoek af voor de mobiliteitsapp die hoort bij de nieuwe vervoersregeling.

Verder blijft de OR betrokken bij de werkgroep over het gebruik van het kantoor, die in 2025 is gestart. In 2026 organiseren we opnieuw inloopspreekuren, zodat medewerkers onderwerpen eenvoudig bij de OR onder de aandacht kunnen brengen.

Vooruitblik op 2026

In 2026 bouwen we verder aan ons doel om een aantrekkelijk (potentiële) werkgever te zijn, waar gekwalificeerde medewerkers samen werken in zelforganiserende teams. Dit doen we door ons opnieuw te focussen op onze vijf pijlers: werving, binden en boeien, organisatieontwikkeling, investeren in vakmanschap en welzijn. Hoe ziet dat er in 2026 uit?

- **Talent aantrekken en behouden**
We zetten gericht in op het aantrekken van nieuwe medewerkers, met speciale aandacht voor vacatures die lastig te vervullen zijn. Ook verkennen we de mogelijkheden voor (regionale) recruitment verder. Tegelijk blijven we investeren in het binden en boeien van onze huidige medewerkers, onder andere door aandacht te hebben voor verschillende behoeften en loopbaanfasen.
- **Actualisatie functiehuis OZHZ**
Vorig jaar troffen we de voorbereidingen voor de actualisatie van het functiehuis van OZHZ. In 2026 starten we met de daadwerkelijke actualisatie. Dit met als doel de doorgroei-mogelijkheden binnen OZHZ voor alle medewerkers duidelijker te maken.
- **Organisatieontwikkeling**
We ontwikkelen onze zelforganiserende teams verder door. Daarbij sluiten we aan bij de verschillende behoeften van teams en ondersteunen we hen in hun verdere ontwikkeling.
- **Vakmanschap**
We blijven sturen op de VTH-kwaliteitscriteria en voeren het strategisch opleidingsplan uit. Zo versterken we het vakmanschap binnen de organisatie en blijven medewerkers hun kennis en vaardigheden ontwikkelen.

- **Welzijn**
Het welzijn van onze medewerkers vinden we van groot belang en blijven daarom hierin investeren. Daarbij geven we opvolging aan de resultaten van het preventief medisch onderzoek (PMO). Ook zetten we verdere stappen in onze verzuimaanpak, met als doel verzuim te voorkomen en medewerkers duurzaam inzetbaar te houden.

- **Omgevingsdienst NL Academie: samen werken aan sterke VTHA-professionals**
Bij OZHZ investeren we continu in de kennis en ontwikkeling van onze medewerkers. Dat is nodig om te blijven voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria én om als organisatie robuust te blijven. Daarom hebben we het afgelopen jaar onze opleidingsinspanningen verder versterkt.

De Omgevingsdienst NL Academie speelt hierin een belangrijke rol. Dit is het centrale platform voor de ontwikkeling van VTHA-medewerkers van alle omgevingsdiensten. Door opleidingen gezamenlijk te organiseren en af te nemen, bundelen we kennis, capaciteit en kwaliteit. Zo nemen we als omgevingsdiensten samen verantwoordelijkheid voor vakbekwame professionals. In 2025 hebben we hier gezamenlijk in geïnvesteerd.

Voor OZHZ betekent dit dat we onze VTHA-opleidingen sinds 2025 via de Omgevingsdienst NL Academie afnemen. We maken gebruik van een landelijk afgestemd aanbod dat aansluit bij de kwaliteitscriteria en de actuele ontwikkelingen in het vakgebied.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Jaarverslag strafrechtelijke handhaving 2025

Gevraagde beslissing:

Kennisnemen van het Jaarverslag strafrechtelijke handhaving 2025

Toelichting:

OZHZ voert bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving uit op het omgevingsrecht. Dit gaat om milieu, bouw, sloop en brandveilig gebruik voor gemeenten in Zuid Holland Zuid en om natuur in de gehele provincie Zuid-Holland. Deze overheden hebben de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vastgesteld en hun handhavingsbevoegdheden belegd bij OZHZ. De directeur van OZHZ is daarnaast zelfstandig bevoegd om een bestuurlijke strafbeschikking fysieke leefomgeving (BSBFL) op te leggen.

Sinds 1 januari 2024 geldt een beleidsregel van de directeur over de toepassing van de bestuurlijke strafbeschikking. Hierin is vastgelegd dat de LHSO het uitgangspunt is. De directeur rapporteert jaarlijks aan het algemeen bestuur over het gebruik van deze bevoegdheid.

Dit rapport gaat over de inzet van de strafbeschikkingsbevoegdheid in 2025. Dit verslag gaat breder dan de beleidsregel en beschrijft ook de overige strafrechtelijke taken van OZHZ, landelijke ontwikkelingen en geeft een doorkijkje naar 2026.

Ambtelijke voorbereiding:

Het Jaarverslag strafrechtelijke handhaving is op 11 juni 2026 besproken in de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO). De AGO was positief en reageerde als volgt:

- Op basis van het verslag signaleert Hardinxveld-Giessendam dat weinig strafrechtelijke handhaving plaatsvindt vanwege brandveilig gebruik en bestaande bouw. Vindt daarmee geen overtreding plaats? Dat valt op voorhand niet te zeggen. OZHZ geeft aan dat deze relatief nieuwe taak voor Hardinxveld-Giessendam zich nog moet 'zetten'. We zijn nu een jaar onderweg. Wel kan Hardinxveld-Giessendam mogelijk de vruchten plukken van de inzet voor Molenlanden en Alblasserdam op dit taakveld. Bepaalde concerns en stichtingen zijn actief in meerdere aansluitende gemeenten.
- Gevraagd wordt naar de rol van de gemeenten bij strafrechtelijke handhaving, zeker bij groen, waar OZHZ in opdracht van PZH werkt. OZHZ geeft aan dat het goed is dat gemeenten geïnformeerd blijven over wat er in hun leefomgeving gebeurt.
- Gevraagd wordt of samenwerking met andere gemeenten plaatsvindt als het gaat om strafrecht. Strafrecht beperkt zich tot het afhandelen van een concrete zaak. Daarover wordt niet gecommuniceerd met anderen. Trends en nieuwe onderwerpen worden afgestemd via reguliere structuren. OZHZ heeft regulier overleg en zoekt afstemming met VRZHZ als het gaat brandveilig gebruik. Wanneer de taak niet bij OZHZ is belegd dan voert VRZHZ het preventieve toezicht uit. Eventuele handhaving wordt dan overgedragen door VRZHZ aan de betreffende gemeente.

Hoeksche Waard geeft aan dat men regelmatig overvallen wordt door het kappen en vellen van houtopstand. Het gaat om grote activiteiten. Dit levert de nodige commotie en vragen op vanuit inwoners en de raad. Hoeksche Waard wil graag vooraf een kennisgeving zodat men tijdig kan communiceren naar inwoners. Is aanpassing in het communicatieproces mogelijk? OZHZ zal dit in overleg met PZH aankaarten. Het gaat hier veelal om een melding, waarvoor geen kennisgeving vooraf plaatsvindt.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

-

Genomen besluit:

Nvt

Bijlage(n):

OZHZ Jaarverslag strafrechtelijke handhaving 2025

*Jaarrapportage Strafrechtelijke handhaving **2025***

Strafrechtelijke handhaving 2025

De Omgevingsdienst Zuid Holland Zuid (OZHZ) voert voor gemeenten in Zuid Holland Zuid en de provincie Zuid Holland bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving uit op het omgevingsrecht. Deze overheden hebben de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vastgesteld en hun handhavingsbevoegdheden gemandateerd aan OZHZ. De directeur van OZHZ is bevoegd om een bestuurlijke strafbeschikking fysieke leefomgeving (BSB fl) op te leggen.

Sinds 1 januari 2024 geldt een beleidsregel van de directeur over de toepassing van de bestuurlijke strafbeschikking. Hierin is vastgelegd dat de LHSO het uitgangspunt is. De directeur rapporteert jaarlijks aan het algemeen bestuur over het gebruik van deze bevoegdheid. Voor u ligt de rapportage over de inzet van de strafbeschikkingsbevoegdheid in 2025. Dit verslag gaat breder dan de beleidsregel en beschrijft ook de overige strafrechtelijke taken van OZHZ.

Inzet van het strafrecht

OZHZ zet het strafrecht gericht en zorgvuldig in als onderdeel van de integrale handhaving. Het bestuursrecht blijft daarbij in de meeste gevallen het uitgangspunt. Strafrecht en boa inzet worden toegepast wanneer dat volgens de LHSO nodig en passend is, zoals bij ernstige overtredingen, herhaald of bewust normoverschrijdend gedrag en signalen van milieucriminaliteit. Ook bij (heterdaad)situaties in de natuur wordt strafrecht regelmatig toegepast.

In 2020 heeft OZHZ een visie vastgesteld op de toepassing van het strafrecht. Aanleiding was dat de inzet van strafrecht en boa capaciteit te veel afhankelijk was

Strafrecht en kwaliteitscriteria VTH 3.0

Strafrecht is een vast onderdeel van de kwaliteitscriteria VTH 3.0. Dit vraagt om voldoende deskundigheid, boa capaciteit en goede samenwerking met ketenpartners zoals het Openbaar Ministerie en de politie.

OZHZ voldoet aan de kwaliteitscriteria VTH 3.0. Strafrecht is binnen de organisatie geborgd en maakt onderdeel uit van de integrale handhavingsaanpak. Daarnaast hebben alle boa's de jaarlijkse permanente her- en bijscholing (PHB) succesvol gevolgd.

van individuele afwegingen. Met deze visie is vastgelegd hoe strafrechtelijke instrumenten op een eenduidige en transparante manier worden ingezet, in samenhang met de bestuurlijke taken.

OZHZ voert het beleid uit zoals vastgelegd in de gemeentelijke Nota VTH 2025 2028 en de Nota VTH van de provincie Zuid Holland. De boa inzet sluit hierop aan. OZHZ beschikt over boa capaciteit voor het opstellen van processen verbaal, het uitvoeren van strafrechtelijke onderzoeken en het opleggen van bestuurlijke strafbeschikkingen.

De inzet van boa's is gericht op het versterken van de dagelijkse handhaving, het signaleren van strafbare feiten vanuit toezicht en ketentoezicht en het tijdig opschalen naar het strafrecht. OZHZ voert opsporingsonderzoeken uit en werkt nauw samen met het Openbaar Ministerie, de politie en andere ketenpartners.

Boa registratiesysteem (BRS)

De boa's van OZHZ registreren hun controles met strafrechtelijke handhaving (processen-verbaal en waarschuwingen) in het Boa Registratie Systeem (BRS). Daardoor kan voldaan worden aan de Wet politiegegevens (WPG). Op grond van de WPG zijn wij verplicht om elk jaar een interne privacy-audit te doen en om de 4 jaar een externe WPG-audit. Dit jaar is met een goede beoordeling de externe privacy audit uitgevoerd.

Strafrechtelijke inzet OZHZ

Binnen OZHZ is de inzet van het strafrecht verdeeld over twee specialisaties. Aan de ene kant zijn er grijze boa's actief die werken binnen de taken in de fysieke leefomgeving. Zij houden toezicht en handhaven bij bedrijven en instellingen op het gebied van milieu, bouw en sloop en brandveilig gebruik. Deze werkzaamheden voeren zij in de gemeenten in Zuid-Holland Zuid uit in opdracht van gemeenten en provincie.

Aan de andere kant zijn er groene boa's die zich volledig richten op toezicht en strafrechtelijke handhaving op het gebied van natuurbescherming. Deze werkzaamheden voert OZHZ in de gehele provincie Zuid-Holland uit in opdracht van de provincie.

Hieronder wordt per specialisatie toegelicht welke werkzaamheden in 2025 zijn uitgevoerd.

A. Strafrechtelijke inzet voor thema milieu, bouw, sloop en brandveilig gebruik

Voor deze thema's zijn binnen OZHZ drie boa's actief. Zij besteden naast hun reguliere toezichtwerkzaamheden gemiddeld 1,5 dag per week aan strafrechtelijke handhaving. Alle drie de boa's zijn in 2025 gestart met deze taak. Dit vroeg om extra inzet voor kennisopbouw, netwerkontwikkeling en het correct toepassen van strafrechtelijke procedures.

De boa's werken samen met de milieurecherche van de Politie Eenheid Rotterdam en het Functioneel Parket. Ook is er afstemming met andere omgevingsdiensten en bijzondere opsporingsdiensten, zoals ILT IOD en FIOD IOD. Sinds eind 2023 is er binnen Zuid Holland een gezamenlijke boa pool van vijf omgevingsdiensten. Hierdoor kunnen strafzaken gezamenlijk worden opgepakt en afgehandeld. De directeurs hebben hiervoor een convenant gesloten met de politie en het Functioneel Parket. Ook is een gezamenlijk prioriterings- en afwegingskader opgesteld en vinden er regelmatig gezamenlijke boa overleggen plaats. Wekelijks vindt een weegmoment plaats. Daarbij wordt beoordeeld of overtredingen die bestuursrechtelijk worden opgepakt ook geschikt zijn voor strafrechtelijke afdoening.

A.1 Zaken 2025

In 2025 zijn op basis van de LHSO 25 zaken strafrechtelijk opgepakt. Dit is iets meer dan de 16 zaken uit 2024. De inzet van strafrecht is in 2025 volgend geweest aan het toepassen van bestuursrechtelijke handhaving. In ca. 23% van de lasten onder dwangsom die zijn opgelegd is vervolgens ook een strafrechtelijk traject gestart. Bij nagenoeg alle overtredingen waar een strafrechtelijk traject voor is gestart, gaat het om een herhaalde overtreding (recidive).

Er is in die gevallen geen of onvoldoende opvolging gegeven aan een eerdere bestuursrechtelijke aanschrijving. Om het aandeel strafrechtelijke zaken te vergroten, is in 2025 ingezet op betere interne communicatie en is het informeren van het boa team geoptimaliseerd. Bij het opstellen van een vooraankondiging van een last onder dwangsom wordt het boa team nu standaard geïnformeerd.

A.2 Onderwerpen strafrecht

De strafrechtelijke zaken hadden betrekking op uiteenlopende onderwerpen, met een duidelijke nadruk op het niet naleven van terugkerende verplichtingen, zoals keuringen en certificeringen. Het gaat vaak om bekende verplichtingen waarbij sprake is van herhaling. Deze thema's hebben prioriteit in de Nota VTH van zowel gemeenten als provincie en dat is zichtbaar in toezicht en LHSO inschaling.

Onderwerp	Aantal
SCIOS-keuringen stookinstallaties	3
Certificering BMI/OAI	5
Voorkomen van bodemverontreiniging	4
In werking zonder vergunning	3
Foutieve registratie/afvoer afvalstoffen	3
Niet naleven regels omgevingsplan (geluid/geur)	3
Onderhoud koelinstallaties	1
Overschrijding lozingsnorm afvalwater	1
Overige	1
Totaal	25

Tabel 1 Onderwerpen strafrecht milieu

A.3 Voortgang van zaken

Niet alle 25 opgepakte strafrechtelijk zaken zijn uitgemond in een proces verbaal of vervolging. Een deel is afgerond, nog in onderzoek of afgebroken na overleg met het Openbaar Ministerie omdat bijvoorbeeld de bewijslast te mager was of omdat de overtreding ongedaan is gemaakt. Ook zijn zaken niet behandeld vanwege het verstrijken van termijnen.

Status	Aantal
Nieuw gestart	25
Afgerond	7
Onderzoek lopend	5
Afgebroken (overleg OM)	6
Niet behandeld (termijn verstreken)	7

Tabel 2 Status zaken

Deze uitkomsten hebben geleid tot verbetermaatregelen. Zo worden boa's eerder betrokken en is er overleg gestart met het Openbaar Ministerie over ruimere termijnen. Ook zijn toezichthouders geïnformeerd om overtredingen vollediger vast te leggen.

A.4 Verdeling over regio

Onderstaande tabel laat zien hoe de strafrechtelijke zaken zijn verdeeld over de regio. De inzet is verspreid over bijna alle bevoegde gezagen.

De meeste zaken komen voor in Dordrecht en Alblasserdam. Dit is te verklaren doordat OZHZ voor deze gemeenten niet alleen milieutaken uitvoert, maar ook taken op het gebied van bouw en brandveilig gebruik. Een veelvoorkomende overtreding is het niet tijdig certificeren van brandmeld- en ontruimingsinstallaties.

Deze installaties hebben een hoge prioriteit in de gemeentelijke Nota VTH en worden daarom regelmatig en diepgaand gecontroleerd.

Bevoegd gezag bedrijfslocatie	Aantal
Dordrecht	10
Alblasserdam	4
Hoeksche Waard	3
Sliedrecht	2
Molenlanden	2
Provincie Zuid-Holland	2
Gorinchem	1
Hardinxveld-Giessendam	1

Tabel 3 Verdeling regio ZHZ

B. Strafrechtelijke inzet voor natuur

Bij OZHZ zijn er in de loop van 2025 drie nieuwe groene boa's bij gekomen, waardoor het team aan het eind van 2025 twaalf groene boa's telt. Deze boa's zetten voor de natuurwetgeving strafrechtelijke instrumenten in binnen de gehele provincie. Hier houden zij zich onder andere bezig met opsporing van overtredingen met betrekking op de verschillende onderdelen over natuur die in de Omgevingswet staan. Dit gaat over stroperij, jacht, beheer en schadebestrijding, gebiedsbescherming (Natura 2000), soortenbescherming en houtopstanden.

Acht groene boa's dragen gewelddsmiddelen bij zich. Dat zijn boa's die veel controles doen in Natura 2000-gebieden en/of zich bezighouden met controles op stroperij, jacht, beheer en schadebestrijding. Dit zijn taken waarbij zich onverwachte, bedreigende situatie kunnen voordoen. De boa's volgden een aantal keer gedurende het jaar de verplichte trainingen om handboeien, wapenstok en pepperspray verantwoord te kunnen gebruiken. De drie groene boa's die zich bezighouden met toezicht op stroperij, jacht, beheer en schadebestrijding dragen naast de gewelddsmiddelen ook een vuurwapen bij hun controles in het veld. De andere groene boa's die minder vaak in Natura 2000-gebieden te vinden zijn, dragen geen gewelddsmiddelen, maar worden in het vrije veld vergezeld door een andere boa die dit wel heeft.

De groene boa's gaan over het algemeen in duo's op pad. Dit kan een koppel met twee collega's van OZHZ zijn óf er wordt samengewerkt met een boa van een handhavingspartner. Zo werken we samen met

Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat, Dunea, boswachters van gemeente Dordrecht, Rotterdam en Den Haag, RUD Zeeland, SSiB, Sportvisunie, NWVA en de politie.

B.1 Zaken 2025

De overtredingen die tijdens de controles zijn geconstateerd, worden vastgelegd in het BRS. In 2025 heeft het team groene boa's, al dan niet in samenwerking met een handhavingspartner, in BRS 258 keer een proces-verbaal aangezegd. Daarvan zijn 147 zaken via een digitale 'combibon' (gestandaardiseerd proces-verbaalformulier) aangeleverd bij het CJIB en 12 zaken bij het OM via een zogenaamd 'regulier verbaal'. De overige zaken zijn door de handhavingspartners bij het CJIB of OM aangeleverd. Naast de 258 aangezegde processen-verbaal is 496 keer mondeling of schriftelijk een waarschuwing gegeven voor een overtreding.

B.2 Onderwerpen strafrecht

In tabel 4 staat een overzicht van de onderwerpen waarvoor de 258 processen-verbaal zijn aangezegd. De meeste processen-verbaal hebben betrekking op constatering in Natura 2000-gebieden. Hier vinden veel vrije veld controles plaats en komen boa's heterdaadsituaties tegen die direct strafrechtelijk worden afgedaan.

Bij de strafrechtelijke handhaving worden niet alleen processen-verbaal geschreven op de onderdelen natuur op de Omgevingswet. Ook andere wetgeving is hiervoor relevant. Denk bijvoorbeeld aan de Visserijwet, wanneer sportvissers zich binnen Natura 2000-gebieden niet aan de regels houden. Ook wordt veel geschreven op 'artikel 461' uit het Wetboek van Strafrecht. Dit artikel staat op borden met 'verboden toegang' vermeld, bijvoorbeeld in kwetsbare delen van natuurgebieden die niet betreden mogen worden.

Hoofdgroep	Subgroep	Proces-Verbaal
Leefomgeving Natuur	Houtopstanden	2
	Cites	1
	Soortenbescherming	24
	Beheer en schadebestrijding	5
	Jacht	3
	Natura 2000 toegangsbeperking	45
	Natura 2000 zonder vergunning	5
	Stroperij	3
	Zorgplicht	2
Visserijwet	Binnenvisserij sport	66
Waterverkeer (t/m 7 mei 2025, daarna niet meer bevoegd)	Snelle motorboot	25
Wet dieren	Handelingen met dieren	3
Wetboek van Strafrecht	Bedreiging ambtenaar in functie	2
	Verboden grond (verboden toegang)	45
	Diefstal	1
Wet economische delicten	Niet voldoen aan vordering	1
Overige	Diverse (o.a. afvaldumping, vuurwerk)	26
Totaal		258

Tabel 4 Overzicht overtredingen BRS

B.3 Voortgang van zaken

In 2025 hebben groene boa's vanuit OZHZ 147 zaken aangeleverd bij het CJIB. Dat was de instroom. Dit was een toename ten opzichte van 2024, waarin we 118 zaken hebben aangeleverd. Deze toename kan verklaard worden doordat we in 2025 meer uren beschikbaar hadden voor het toezicht in de Natura 2000-gebieden, het taakveld waarbij de meeste processen-verbaal worden geschreven.

Vanuit het CJIB ontvingen wij ook informatie over het vervolg van ingestuurde zaken. Hierbij kunnen ook nog enkele ingestuurde zaken van eind 2024 zijn opgenomen en zullen ingestuurde zaken van eind 2025 nog niet behandeld zijn.

Status	Aantal
Instroom CJIB	147
Verzet	2
Overdracht naar OM	1
Geseponeerd	5
Uitstroom en betaald (cijfers excl. december)	129
Uitstroom overig (cijfers excl. december)	8

Tabel 5 Totaaloverzicht afdoening CJIB

Landelijke ontwikkelingen

Handhaving op de Scheepvaartverkeerswet

Op 7 mei 2025 werd OZHZ door het Functioneel Parket geïnformeerd dat de groene boa's niet meer strafrechtelijk mogen handhaven op grond van de Scheepvaartverkeerswet (SVW) en de daaruit voortvloeiende algemene maatregel van bestuur; het Binnenvaart Politierglement (BPR). Als reden werd vermeld dat de boa's in domein II daartoe niet zijn aangewezen door het juiste bevoegde gezag. Voor de Rijkswateren, waar de groene boa's van OZHZ veel aanwezig zijn, is dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

In de Zuidwestelijke Delta liggen diverse Natura 2000-gebieden. In deze beschermde natuurgebieden moeten doelstellingen behaald worden, bijvoorbeeld voor bepaalde vogelsoorten. Onze handhaving draagt bij aan het behalen van deze doelstellingen. Het bericht van de toezichthouder heeft als gevolg dat we sinds mei 2025 beperkt zijn in onze taakuitvoering op de Deltawateren. Denk bijvoorbeeld aan vogels die verstoord worden door vaartuigen die te snel varen of nesten die vernield worden door de golven van snel-varende vaartuigen. Ook zijn sommige kwetsbare rustgebieden gemarkeerd met betonning

(verboden toegang middels een A1-topteken op een boei). Dit zijn allemaal feiten waar we niet meer bevoegd voor zijn om proces-verbaal aan te zeggen op grond van de SVW.

De impact van deze verandering blijkt wel uit de cijfers. Tussen 1 januari 2024 en 30 april 2025 zijn er door OZHZ ongeveer 354 constatering geregistreerd in BRS die betrekking hebben op de Deltawateren (Grevelingen, Hollands Diep, Haringvliet en het Krammer-Volkerak). Voor 44% van deze constatering zijn we momenteel niet meer bevoegd. Het probleem is in 2025 meerdere keren aangekaart in de regiegroep Deltawateren en vervolgens opgeschaald naar de stuurgroep Deltawateren waar o.a. RWS, LVVN en provincies aan deelnemen. In 2026 volgen verdere stappen om de noodzaak dat de groene boa's van OZHZ zo snel mogelijk weer worden aangewezen voor de SVW bij de juiste partijen op de agenda te krijgen.

De herijking van het boa-stelsel

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid werkt aan een vernieuwd boa-bestel dat beter moet aansluiten op de praktijk. Daarbij wordt gekeken naar de verschillende soorten boa's uit alle domeinen, waaronder de groene en grijze boa's die bij OZHZ werken en vallen onder domein II (milieu, welzijn en infrastructuur). In de afgelopen periode vonden landelijke gesprekken plaats, waar OZHZ actief aan deelnam. Tijdens dialoogtafels dachten we mee over vragen zoals: moet een boa meer gastheer zijn of juist meer ordehandhaver? En wat is een goede balans tussen landelijke en lokale sturing? Deze gesprekken helpen om het werk van boa's beter te organiseren en duidelijker af te bakenen.

Inmiddels ligt er een nieuw voorstel klaar met twee hoofddomeinen: (1) 'openbare ruimte' en (2) 'specialistische taken'. In het voorstel vallen groene boa's onder de openbare ruimte, samen met boa's uit domein I (boa's bij gemeenten) en IV (boa's in het openbaar vervoer). Maar de groene boa's doen bij omgevingsdiensten óók specialistisch werk. Dat hebben wij nadrukkelijk ingebracht. Het is belangrijk dat deze taken goed worden meegenomen, zodat boa's effectief kunnen blijven bijdragen aan het beschermen van de natuur. Voor grijze boa's is er nog enige onduidelijkheid in welk hoofddomein zij in de toekomst zullen vallen. Dit wordt vermoedelijk hoofddomein 2.

Ook de uitrusting van boa's wordt vernieuwd. Volgens de plannen krijgen zij in hoofddomein 1 standaard een portofoon en handboeien. Werkgevers kunnen extra middelen aanvragen, zoals een wapenstok of pepperspray. Bij bepaalde taken mogen groene boa's ook een vuurwapen mogen dragen. Dit sluit grotendeels aan bij hoe het momenteel voor de groene boa's is geregeld bij OZHZ.

Doorkijk 2026**Extra groene boa's in 2026**

Bij de boa's die zich inzetten voor de natuurbescherming zal in 2026 uitbreiding volgen. Er komt een groene boa bij voor toezicht en handhaving in de Natura 2000-gebieden. Ook zal er een boa geworven worden die een deel van de tijd coördinerende taken gaat uitvoeren. Dit gaat zowel om de praktische ondersteuning van de boa's, maar bijvoorbeeld ook om het volgen van landelijke ontwikkelingen zoals het nieuwe boa-bestel. Deze coördinator zal deel gaan uitmaken van het team groene boa's, maar ook een ondersteunende rol spelen voor de grijze boa's binnen OZHZ.

Herijking boa-bestel: werkgroepen

In 2026 worden vijf werkgroepen vormgegeven die verder gaan werken aan het nieuwe boa-bestel. Het initiatief voor deze werkgroepen ligt met het ministerie van JenV. In de werkgroepen wordt vertegenwoordiging gevraagd vanuit de praktijk. Vanuit OZHZ zullen we in 2026 dit proces blijven volgen.

Openbare besluitenlijst

dagelijks bestuur van 9 april 2026

	ONDERWERP
1.	Opening en mededelingen -
2.	Notulen en besluitenlijst van de vergadering van 5 maart 2026 Notulen en de besluitenlijst van de vergadering van 5 maart 2026 vastgesteld.
3.	Jaarstukken 2025 Conform voorstel en ter doorgeleiding naar het AB als volgt besloten: 1. Kennisgenomen van het concept-accountantsverslag 2025 en de reactie daarop van OZHZ. 2. De voorlopige jaarrekening 2025 inclusief de rechtmatigheidsverklaring vastgesteld. 3. Besloten het positieve resultaat over 2025 van € 1.756.190 als volgt te verdelen: a. Een bedrag van € 600.000 te bestemmen in een bestemmingsreserve archiefbewerking. b. Een bedrag ad € 1.156.190 terug te betalen aan de deelnemers conform de verdeling zoals opgenomen in de belegnotitie bij dit agendapunt.
4.	Begroting 2027 Conform voorstel en ter doorgeleiding naar het AB de ontwerpbegroting 2027 vastgesteld.
5.	Eindrapportage robuustheid OZHZ Conform voorstel: 1. De Eindrapportage robuustheid OZHZ vastgesteld. 2. Het besluit inzake de bestuurlijke vaststelling van de producten in het kader van de Eindrapportage over de subsidie robuustheid vastgesteld.
6.	Sociaal jaarverslag 2025 Conform voorstel het Sociaal Jaarverslag 2025 vastgesteld
7.	Business intelligence OZHZ, visie en strategie Conform voorstel kennisgenomen van de Nota Business Intelligence OZHZ, visie en strategie.
8.	Jaarrapportage 2024 van de archivaris Conform voorstel kennisgenomen van het jaarverslag 2024 en de reactie van OZHZ op de aanbevelingen van de archivaris.
9.	Rondvraag en sluiting -

OO	KPI/ randvoorwaarde	Criterium	Inschatting haalbaar voor 1 april 2026 o.b.v. vorige rapportages			Status (1/0/0/2025-1/04/2026)	Geef per randvoorwaarde/kpi een toelichting op de status (ook degene die al voldoen). Beschrijf de resultaten van de afgeronde maatregelen, de voortgang van de lopende maatregelen en een planning indien de maatregelen nog niet zijn opgestart.	Datum fattering door DB of AB dat de KPI is gehaald	Stukken ter onderbouwing	
			1e VP (1/4/2024-30/1/2024)	2e VP (1/2/2024-30/6/2024)						
OZHZ	Randvoorwaarden	3	Alle basistaken zijn overgedragen aan de omgevingsdienst				OZHZ voert alle basistaken van gemeenten en provincie uit.	14-sep-23	Documentatie: Nota VTH voor gemeentelijke taken. Nota VTH voor provinciale taken. Mandaatbesluiten van de gemeenten en PZH. Jaarprogramma's van gemeenten en provincie.	
		4	De governance is ingericht, er is onafhankelijkheid en de directeur heeft mandaat				Het opdrachtverschap en opdrachtnemerschap en de financiële en inhoudelijke verantwoording is goed ingericht, zowel op individueel als op collectief niveau. De deelnemers hebben een ruim mandaat verleend aan de directeur.	14-sep-23	Documentatie: Mandaatbesluiten van alle gemeenten en PZH. Jaarprogramma's, tussentijdse en jaarlijkse rapportages van alle gemeenten en PZH. Collectieve programma's en jaarlijken Ontwikkelingsaanpak en Toezicht Midden. De governance wordt elk jaar beschreven in de begroting en jaarstukken. De relatiebeheerders van OZHZ hebben nauw contact met de gemeenten en provincie. Twee adviesgroepen (Opdrachtgevers en Eigenaren) zijn betrokken bij de voorbereiding en afgingend van voorstellen aan het DB en AB.	
		5	De OD is v.w.b. de omzet in staat om onderscheid te maken tussen taken				Dit onderscheid is met ingang van begroting 2026 opgenomen in de begroting als informatieve bijlage.	27-nov-25	Documentatie: Besluit AB van 27 november 2025 / addendum bij de begroting 2026. Ontwerp-begroting 2027.	
	KPI 1	Omvang	6	Omzet basistaken inclusief milieutaken bedraagt > € 16,5 mln				Voor de uitvoering van de wettelijke taken is in de begroting 2026 ruim EUR. 31 mln. opgenomen. Dit betreft de totale omzet van OZHZ. De omzet voor de basistaken en milieugerelateerde plustaken bedraagt EUR. 20 mln., excl. de milieu-adviestaken die in de begroting zijn meegenomen voor EUR. 1 mln.	27-nov-25	Documentatie: Begroting 2026. Besluit AB van 27 november 2025 / addendum bij de begroting 2026. Ontwerp-begroting 2027.
			7	> 80% in vaste dienst van het totaal aantal FTE	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		OZHZ hanteert conform zijn Nota Bedrijfsvoering een flexibele schil van gemiddeld 10%. Deze norm is als KPI opgenomen in de begroting. OZHZ rapporteert erover in zijn jaarstukken.	14-sep-23	Documentatie: Begroting 2026. Nota Bedrijfsvoering 2022 - 2026. Afwegingskader externe inhuur.
	KPI 2	Kwaliteit	8	Er wordt voldaan aan de (vigerende) kwaliteitscriteria 3.0 basis- en plus-taken	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023			OZHZ voldoet aan de kwaliteitscriteria 3.0. Deze zijn als KPI opgenomen in de begroting. Elk jaar rapporteert OZHZ erover in zijn jaarstukken.	9-apr-26	Documentatie: Rapportage uit de applicatie MyForms. Begroting en jaarstukken. Samenwerkingsafspraken tussen de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland over het uitvoeren van keten-toezicht.
			9	Is er een innovatie-agenda?	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023			Op initiatief van de directeurs van Zuid-Holland is gezamenlijk innovatieprogramma opgesteld, genaamd Samen Slimmer. Dit betreft een programma met gezamenlijke projecten en een methodiek die ervoor zorgt dat dB als samenhangend programma functioneert. Hieronder vallen onder andere een jaarlijkse prioritering en bijstelling van projecten. Voor 2026 zijn 3 projecten geselecteerd, namelijk App Milieuverliefde Verwachting, 4D Water- en Bodemsturend Portal en Provinciebrede omgevingsanalyse. Vanaf 2026 sluit de uitvoering van het innovatieprogramma zich aan bij het Samenwerkingsprogramma en valt het onder regie van het Programmateam van de samenwerking binnen Zuid-Holland. Elke dienst heeft aanvullend een eigen innovatieprogramma, in de meeste gevallen gebaseerd op dezelfde methodiek als het gezamenlijke programma. Voor OZHZ is dit de af enkele jaren bestaande Ontwikkelingsaanpak.	14-sep-23	Documentatie: Ontwikkelingsaanpak 2026. Begroting 2026. Samenwerkingsprogramma 2026 en Innovatieprogramma 2026 van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.
	KPI 3	Innovatie	10	Innovatiebudget bedraagt > 1% begroting?	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Het structurele jaarbudget voor de Ontwikkelingsaanpak en uitvoering van het innovatieprogramma van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten bedraagt met ingang van 2026 € 1,04 mln. De kosten worden verrekend via de jaarprogramma's van de opdrachtgevers.	14-sep-23	Documentatie: Ontwikkelingsaanpak 2026. Begroting 2026. Innovatieprogramma van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten 2026.
			11	Uitbreiding met niet-milieu-gerelateerde plustaken mogelijk?	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Uitbreiding met niet-milieu-gerelateerde plustaken is mogelijk volgens de tekst van de gemeenschappelijke regeling. Het is tevens onderdeel van de geactualiseerde missie, visie en strategie van OZHZ die het AB op 10 juli 2025 vaststelde. OZHZ voert al geruime tijd niet-milieu-gerelateerde plustaken (bouwen en stopen, APV en enkele bijzondere wetten, integrale advisering) uit voor zijn deelnemers.	14-sep-23	Documentatie: Gemeenschappelijke regeling OZHZ, artikelen 4 en 5. Zie https://okazieopgeving.overheid.nl/CV0/B629423/2 . Integrale toelichting bij de gemeenschappelijke regeling van OZHZ. Bestuursnotitie inzake de geactualiseerde missie, visie en strategie van OZHZ (AB 10 juli 2025). Afwegingskader uitvoering omgevingstaken (AB van 10 juli 2025). Jaarprogramma's en -verslagen van de gemeenten en provincie. Mandaatbesluiten van de deelnemers.
	KPI 4	Continuïteit	12	Afspraken toereikend in GR van terugnemen van (milieu-gerelateerde) plustaken	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		Afspraken over het terugnemen van taken staan in artikel 33 van de gemeenschappelijke regeling (bij uitreden) en in de artikelen 4 en 5 van de voor de deelnemers bindende bijlageverordening op basis van artikel 25 van de gemeenschappelijke regeling (bij volumeminderings). Indien dit zich voordoet brengt OZHZ de consequenties in beeld v.w.b. trictiekosten en kwaliteitsniveau.	14-sep-23	Documentatie: Gemeenschappelijke regeling OZHZ, artikel 33. Zie https://okazieopgeving.overheid.nl/CV0/B629423/2 . Bijlageverordening OZHZ, artikelen 4 en 5. Zie https://okazieopgeving.overheid.nl/CV0/S278688/4 .
13			Weerstands-ratio > 0,8	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023			OZHZ hanteert een weerstandratio van 1,0. Met het besluit van het AB van 10 juli 2025 om het positieve jaarresultaat 2024 (eur. 600k) toe te voegen aan het weerstandsvermogen bedraagt de ratio 0,91.	10-jul-25	Documentatie: Besluit van het AB van 10 juli 2025 inzake aanvulling van het weerstandsvermogen. Begroting 2026.	
14			Fusie-perspectief		Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	De gezamenlijke besluiten van de diensten van Zuid-Holland zijn van mening dat samenwerking vanuit de inhoud zal leiden tot verbetering van de uitvoering en tot mogelijk andere schaalproblemen op taakniveau. Dit zou op termijn kunnen leiden tot een andere samenstelling van werkgroepen, maar die vraag is nu nog niet aan de orde. Het is de wens om deze samenwerking verder vorm te geven zodat er in Zuid-Holland ook in de toekomst een robuuste uitvoering van het VTH-stelsel blijft bestaan. De omgevingsdiensten hebben daarom een gezamenlijk visie en strategie ontwikkeld die bijdraagt aan het permanent blijven ontwikkelen van de diensten en die ervoor zorgt dat de diensten in staat zijn om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen.	14-sep-23	Niet verplicht	
15			Intensieve samenwerking met andere OD's gericht op het voldoen aan robuustheidscriteria?		Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	Deze KPI wordt niet beoordeeld op robuustheid.	De vijf omgevingsdiensten van Zuid-Holland zijn in 2021 gestart met intensivering van de samenwerking om de omgevingsdiensten ook in de toekomst voldoende robuust te laten zijn voor de uitdagingen en opgaven die dan spelen. In de afgelopen twee jaar heeft dit project geleid tot succesvolle projectmatige samenwerking binnen de samenwerkingsprogramma's van 2025 en 2026, genaamd Samen Sterker. Deze samenwerking is gebaseerd op de visie Daadkracht x5. Het doel van de samenwerking is de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht, handhaving, advisering en bedrijfsvoering te verhogen, wat bijdraagt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Samenwerking bevordert betere prestaties, grotere weerbaarheid, efficiëntie en uniforme regels voor bedrijven. Wij werken volgens de kernwaarden professioneel, verbindend, transparant en betrouwbaar. Samenwerking vindt plaats via kennisuitwisseling, inhuur of pooling van capaciteit en overdracht van taken, waarbij de eigen dienst altijd eindverantwoordelijk blijft. Per project wordt de vorm van samenwerking bepaald. Voor de doorontwikkeling van het VTH-stelsel in Zuid-Holland en de samenwerking tussen de omgevingsdiensten is in 2021 een bestuurlijke begeleidingscommissie ingesteld, waarin vertegenwoordigers van de dagelijkse besturen van de vijf diensten zitting hebben. Voor gezamenlijke producten, zoals het Samenwerkingsprogramma en het Innovatieprogramma, is inmiddels een logo en huisstijl ontwikkeld waarin de 5 diensten zijn vertegenwoordigd. Het is de intentie en verwachting van de diensten om de samenwerking de komende jaren continu uit te breiden en te intensiveren.	14-sep-23	Documentatie: Visie en strategie op samenwerking 5 ODH Daadkracht x5. Samenwerkingsprogramma 2026 van de 5 ODH. Innovatieprogramma 2026 van de 5 ODH.	
16			Opleidingsprogramma	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		OZHZ beschikt over een opleidingsprogramma.	14-sep-23	Documentatie: Opleidingsplan OZHZ.	
KPI 5	Sturing	17	Opleidingsbudget bedraagt > 3% loonsom				De financiering van opleidingen is verwerkt in de begroting van OZHZ.	11-jul-24	Documentatie: Begroting 2026. Uitwerking opleidingsbudget 2025 en 2026.	
		18	Er is een vastgestelde Businessintelligence (BI) strategie	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023			OZHZ beschikt over een strategie voor business intelligence.	11-jul-24	Documentatie: Nota Business Intelligence OZHZ, visie en strategie.	
		19	Capaciteit Business Intelligence > 3 FTE				Deze capaciteit is beschikbaar binnen de unit Data en ICT van OZHZ. Binnen deze unit organiseert OZHZ het datamanagement en de data-analyse. De taakopdracht en werkzaamheden van deze unit geven invulling aan de werkzaamheden waarop de robuustheidnorm ziet (i.e. de business intelligence) en zijn mede gekoppeld aan de nieuwe regionaal vastgestelde Nota VTH. Samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland is bovendien een basis gelegd voor verdere samenwerking op het gebied van data, business intelligence etc., onder meer in de vorm van een databank waarin de data-experts van de vijf omgevingsdiensten samenwerken.	11-jul-24	Documentatie: Unitplan van de unit Data en ICT. Begroting 2026 en formatieplan 2026.	
KPI 6	Congruentie	20	Congruente en samenhang werkgebied	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023	Voldoet o.b.v. zelftoets sept 2023		OZHZ is in staat bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven in Zuid-Holland Zuid. Er is sprake van een sterke (bestuurlijke) congruentie in de regio.	14-sep-23	Niet verplicht	

Legenda laatste		
Er wordt op dit moment voldaan aan de randvoorwaarde/KPI.		
Actie ontbreekt in het PVA of voortgangsrapportage of de actie onvoldoende is uitgewerkt; of De haalbaarheid van de actie wordt betwijfeld door de beperkte invloedssfeer van de OD. Er is op dit moment nog te onduidelijke of grote (bestuurlijke of financiële) afhankelijkheid; of Een OD geeft aan niet te willen of te kunnen voldoen aan het criterium.		

Legenda laatste voor OD	
Voldoet aan de robuustheidscriteria en is robuust	
Voldoet niet aan de robuustheidscriteria en is niet robuust	

Legenda laatste eerdere voortgangsrapportages (niet langer van toepassing op eindrapportage!)		
Het is aannemelijk dat op 1 april 2026	De geformuleerde maatregel in het PVA of voortgangsrapportage lijkt aflopende te zijn om het gestelde doel te realiseren; en de OD lijkt binnen de eigen invloedssfeer in staat te zijn de maatregel op tijd te realiseren.	
Het is de vraag of er op 1 april 2026	Acties zijn op dit moment nog globaal in het PVA of voortgangsrapportage beschreven; en De OD geeft aan dat uitwerking van de maatregel voor 1 april 2026 plaatsvindt.	

Het is de verwachting dat er voldaan wordt, maar de vraag of dit op 1 april 2026 is.	Acties zijn op dit moment nog globaal in het Puk of voortgangsrapportage beschreven of de geformuleerde maatregel in het Puk of voortgangsrapportage lijkt afloeiende te zijn om het geseide deel te realiseren: en De OD geeft aan dat uitwerking van de maatregel pas na 1 april 2026 gerealiseerd is.	
--	---	--

Uitvoeringsafspraken Omgevingswet tussen OZHZ en opdrachtgevers

Geactualiseerde versie van mei 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Doel, totstandkoming en reikwijdte	7
1.2 Positionering en status	7
1.3 Evaluatie 2024/2025 en verder.....	8
1.4 Borging afspraken.....	8
2. Omgevingsvisie, programma en omgevingsverordening.....	9
3. Omgevingsplan.....	10
3.1 Opstellen en wijzigen.....	10
3.2 Afwijken omgevingsplan	10
3.3 Regulering en toezicht op basis van het omgevingsplan	12
3.4 Monitoring & evaluatie	13
4. Participatie.....	14
4.1 Participatie bij planvorming.....	14
4.2 Participatie bij omgevingsvergunning (milieu & indien van toepassing bouw)	14
5. Omgevingsoverleg.....	16
5.1 Algemeen.....	16
5.2 Intake- en omgevingstafel	16
5.3 Verken uw idee	17
5.4 Single Digital Gateway (SDG)	17
5.5 Principeverzoeken	18
5.6 Vooroverleg	18
6. Vergunningen en meldingen – Milieu	19
6.1 Informatie- en meldingsplicht.....	19
6.2 Maatwerkvoorschriften (ambtelijk en op verzoek)	19
6.3 Gelijkwaardige maatregelen	19
6.4 Vergunningverlening Milieu	19
6.4.1 Vergunningverlening regulier & uitgebreid	19
6.4.2 Vergunningverlening bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).....	20
6.5 Benodigde samenwerking vanwege het vervallen van de onlosmakelijkheid.....	21
7. Vergunningen en meldingen – Bedrijfsmatige asbestverwijdering.....	23
7.1 Sloopactiviteit (asbestverwijdering)	23
8. Vergunningen en meldingen – Bouw (overige informatie-, melding- en vergunningplichten)	24
8.1 Informatie- en meldingsplicht.....	24
8.2 Maatwerkvoorschriften (ambtelijk en op verzoek)	24
8.3 Gelijkwaardige maatregelen	24
8.4 Vergunningverlening regulier & uitgebreid	24
8.5 Vergunningverlening bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).....	25

9. Provinciale bedrijven.....	26
9.1 Complexe bedrijven: Seveso & RIE4	26
9.2 Overige complexe bedrijven (niet Seveso of RIE-4)	27
10. Legesheffing aanvraag omgevingsvergunning (milieu)	28
11. Digitaal Stelsel Omgevingswet	29
11.1 Behandeldienst	29
11.2 Samenwerkingsfunctionaliteit	29
11.3 Samenwerking Dordrecht, Alblasserdam en Hardinxveld-Giessendam	30
11.4 Zicht op gerelateerde verzoeken en meervoudige aanvragen	30
11.5 Overige werkafspraken DSO	30
11.5.1 Verzoek buiten DSO om ingediend	30
11.5.2 Verzoek bij ander bevoegd gezag ingediend	30
11.5.3 Overig benodigde besluiten en toestemmingen	31
11.5.4 Lokale toepasbare regels	31
12. Publicaties	32
BIJLAGE 1 Beoordeling participatie omgevingsvergunning	33
BIJLAGE 2a Regiobrede afspraken over de organisatie van omgevingstafels.....	34
BIJLAGE 2b Illustratieve onderwerpen wanneer OZHZ aanschuift aan de intake- en omgevingstafel	37
BIJLAGE 3 Vergunningverlening regulier incl. adviesproces.....	0
BIJLAGE 4 Vergunningverlening uitgebreid incl. adviesproces	1
BIJLAGE 5 Stappenplan BOPA (milieu).....	2
BIJLAGE 6 Stappenplan BOPA (Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam).....	3
BIJLAGE 7 Proces milieuleges heffen	4
Bijlage 8: Praktische afspraken over gebruik samenwerkingsfunctionaliteit (SWF).....	1

1. Inleiding

1.1 Doel, totstandkoming en reikwijdte

De Omgevingswet verandert veel in hoe we werken. Om deze wet goed uit te voeren, moeten OZHZ en haar opdrachtgevers – gemeenten en de provincie Zuid-Holland – duidelijke afspraken maken. Dit document bevat de belangrijkste afspraken over de uitvoering van de Omgevingswet.

De uitvoeringsafspraken komen uit:

- Het besluit van het Algemeen Bestuur (AB) OZHZ van maart 2021 met de uitgangspunten voor de uitvoering van de Omgevingswet;
- het regionale project Zuid-Holland Zuid, waarin de gemeenten in ZHZ, provincie Zuid-Holland, de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, Rijkswaterstaat en de drie uitvoeringsdiensten (Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Dienst Gezondheid & Jeugd en OZHZ) samenwerken en;
- periodiek overleg tussen de trekkers Omgevingswet van elke opdrachtgever en OZHZ.
- regionale bijeenkomsten waarin we de afspraken evalueren en actualiseren.

Dit document bundelt deze afspraken en werkt ze verder uit waar nodig. De focus ligt op afspraken tussen OZHZ en de opdrachtgever. Afspraken die OZHZ met andere ketenpartners heeft, maken hier geen onderdeel van uit.

Belangrijk: we beschrijven alleen onderwerpen die veranderen of nieuw zijn door de komst van de Omgevingswet. Bestaande werkafspraken blijven gewoon gelden.

1.2 Positionering en status

OZHZ voert omgevingstaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Dit doen we door:

- controles uit te voeren;
- vergunningen te verlenen;
- gemeenten en provincies te adviseren vanuit onze expertise;
- vanuit de specialismen zoals lucht, geluid, bodem en externe veiligheid opdrachtgevers te ondersteunen bij het opstellen van ruimtelijke plannen;
- toezicht te houden op natuurgebieden in de provincie.

Welke taken OZHZ voor u uitvoert, leggen we jaarlijks vast in een jaarprogramma. Als OZHZ bevoegdheden namens de opdrachtgever uitvoert, gebeurt dit via een mandaat, de juridische onderlegger.

Hoe OZHZ de VTH-taken beleidsmatig uitvoert, staat in de Nota VTH. Voor de gemeenten gebruiken we de Nota VTH gemeentelijke taken OZHZ. Voor de provincie Zuid-Holland de provinciale Nota VTH. Dit document is een praktische uitwerking van die nota's op het niveau van werkafspraken. Het gaat alleen om afspraken over onderwerpen gerelateerd aan taken van OZHZ waar de Omgevingswet op van invloed is.

De afspraken zijn ambtelijk niveau afgestemd met elke opdrachtgever. Elke opdrachtgever heeft gekozen om het document ambtelijk of door het college vast te stellen. Bij OZHZ zijn de afspraken op 13 mei 2026 vastgesteld door het directieteam (DT).

1.3 Evaluatie 2024/2025 en verder

De afspraken die in 2023 zijn vastgesteld, hebben we in 2024 en 2025 met de opdrachtgevers geëvalueerd. Op basis daarvan zijn enkele hoofdstukken aangepast, zoals:

- **Omgevingsplan:** regionale samenwerking (milieu)thema's omgevingsplan is toegevoegd;
- **Omgevingsoverleg:** nieuwe opties zoals verken uw idee en single digital gateway en geëvalueerde afspraken over de omgevingstafel;
- **Vergunningverlening milieu:** geüpdatet n.a.v. vervallen onlosmakelijkheid;
- **Vergunningverlening bouw:** geüpdatet n.a.v. nieuwe informatieplichten;
- **Provinciale inrichtingen:** gewijzigd n.a.v. inrichting DSO;
- **Publicaties:** bijgewerkt op basis van meest recente afspraken hierover.
- **Bijlage:** gebruik van samenwerkingsfunctionaliteit is toegevoegd.

1.4 Borging afspraken

Om de afspraken actueel te houden, stellen we voor om:

- Jaarlijks een netwerkdag te organiseren waarin we afspraken en nieuwe ontwikkelingen bespreken.
- De afspraken jaarlijks onder de aandacht te brengen bij AGO-leden.

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van OZHZ en opdrachtgevers om deze afspraken levend te houden en te delen met (nieuwe) collega's.

2. Omgevingsvisie, programma en omgevingsverordening

1. Bij het opstellen of wijzigen van de omgevingsvisie en milieugerelateerde programma's adviseert OZHZ gemeenten tijdens het hele (inhoudelijke) proces, voor zover het gaat om milieu of taken die aan OZHZ zijn gemandateerd.
2. OZHZ signaleert provinciale belangen op milieugebied vroegtijdig.
3. Wanneer de provincie Zuid-Holland de omgevingsvisie, een programma of de omgevingsverordening opstelt of wijzigt en dit betrekking heeft op milieu of andere aan OZHZ gemandateerde taken, adviseert OZHZ tijdens het hele (inhoudelijke) proces van totstandkoming.
4. De besluitvorming over het advies ligt bij de gemeenten of de provincie Zuid-Holland. Als van het advies wordt afgeweken, koppelt de gemeente of provincie dit aan OZHZ terug.
5. OZHZ ondersteunt bij gegevensverzameling, monitoring en evaluatie van omgevingsvisies en programma's, voor zover dit betrekking heeft op onze expertise en adviestaken.

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

3. Omgevingsplan

3.1 Opstellen en wijzigen

1. Gemeenten zetten de komende jaren hun tijdelijke omgevingsplan om naar een definitief plan. OZHZ ondersteunt hierbij tijdens het hele (inhoudelijke) proces, voor zover het gaat om milieu of taken die aan ons zijn gemandateerd.
Onze rol is niet alleen inhoudelijk advies geven, maar ook kijken naar uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van regels. Zo zorgen we samen voor een plan dat werkt in de praktijk. De advisering bij het opstellen van omgevingsplannen vindt zoveel mogelijk plaats binnen de kaders van het regionale project zoals dat is beschreven onder punt 2.
2. Binnen het regionale project Omgevingswet Zuid-Holland Zuid is in 2024 afgesproken om regionaal samen te werken aan (milieu)thema's in omgevingsplannen. Voor elk thema – zoals duurzaamheid, geluid en externe veiligheid – worden conceptregels opgesteld. Elke gemeente haakt hierbij aan. Aan OZHZ is de opdracht gegeven om hiervoor inhoudelijk expertise te leveren en de regie te voeren. Per thema is een kerngroep en platform ingericht. Voor de uitvoering is een projectvoorstel en plan van aanpak opgesteld waarmee de stuurgroep¹ heeft ingestemd. Ook zijn er door de stuurgroep samenwerkingsafspraken vastgelegd. Het doel: zoveel mogelijk harmonisatie van de milieuregels.
3. Wanneer bij het opstellen of wijzigingen van omgevingsplannen provinciale milieu belangen spelen, signaleert OZHZ deze belangen vroegtijdig.
4. De besluitvorming over het advies vanuit de platformen en kerngroepen ligt bij de gemeenten.
5. Wanneer het (voornemen) voor het wijzigen van het Omgevingsplan gepubliceerd wordt op het DSO, stelt de gemeente OZHZ op de hoogte. Zo kunnen we daarna samen afspraken maken over de praktische uitvoering van nieuwe vergunning-, meld- en informatieplichten.

3.2 Afwijken omgevingsplan

1. Wanneer gemeenten willen afwijken van het omgevingsplan en dit raakt aan milieu of andere aan OZHZ gemandateerde taken, adviseert OZHZ tijdens het hele (inhoudelijke) proces. Denk aan een plan voor een nieuwe woonwijk of bedrijventerrein. Ook hier kijken we naar inhoud, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.
2. Zijn provinciale belangen op het gebied van milieu aan de orde? Dan signaleert OZHZ dit vroegtijdig.
3. Het advies van OZHZ is niet bindend. De gemeente beslist.

¹ De stuurgroep bestaat uit (RO) managers van de gemeenten en ketenpartners

4. Bij de publicatie van de afwijking van het Omgevingsplan op het DSO, stelt de gemeente OZHZ op de hoogte.

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.

3.3 Regulering en toezicht op basis van het omgevingsplan

1. Op basis van het mandaat van gemeenten behandelt OZHZ alle procedures en houdt toezicht op **milieugerelateerde plichten en regels uit het omgevingsplan**. Hieronder valt ook een binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit. OZHZ richt zich hierbij alleen op de activiteiten van bedrijven en instellingen (met een inschrijving in de Kamer van Koophandel).
2. Voor een aantal opdrachtgevers behandelt OZHZ procedures en houdt toezicht op bouw en sloop gerelateerde plichten en voorschriften uit het omgevingsplan. Het gaat om taken uit het Besluit bouwwerken leefomgeving.
3. Gekoppeld aan de onder 1 en 2 genoemde taken behandelt OZHZ ook de klachten, meldingen en voorvallen over de activiteiten die worden gereguleerd in het omgevingsplan. Uitgezonderd is:
 - a. het toezicht op en het behandelen van klachten over:
 - milieubelastende activiteiten bij particulieren;
 - incidentele ontheffingen op grond van het omgevingsplan. Hierbij gaat het vooral om ontheffingen voor incidentele festiviteiten (geluid in de horeca).
 - b. het toezicht op monumenten. Handhaving op gemeentelijke monumenten doet OZHZ wel voor Dordrecht, Alblasserdam en Hardinxveld-Giessendam.
4. De uitvoering van deze taken staat in de Nota VTH en de jaarprogramma's per opdrachtgever.

Gorinchem Hendrik-Ido-Ambacht Hoeksche Waard Papendrecht Sliedrecht Zwijndrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t. OZHZ voert alleen de taken genoemd onder 1 uit
Alblasserdam Dordrecht Hardinxveld-Giessendam	☐ Conform ☒ Afwijkend ☐ N.v.t. OZHZ voert de taken genoemd onder 1, 2 en 3 b uit.
Molenlanden	☐ Conform ☒ Afwijkend ☐ N.v.t. OZHZ voert, naast taken genoemd onder 1, ook toezicht en handhaving uit in de gebruiksfase van een bedrijf of instelling, zowel op milieubelastende activiteiten, als op bouw/brandveiligheid conform het Besluit bouwwerken leefomgeving (BBL). OZHZ behandelt alleen klachten over bedrijven en instellingen gerelateerd aan het Bbl.
Provincie Zuid-Holland	☐ Conform ☐ Afwijkend ☒ N.v.t.

3.4 Monitoring & evaluatie

OZHZ verzamelt gegevens en monitort het omgevingsplan voor zover dit betrekking heeft op onze taakvelden, zoals luchtkwaliteit en de effectiviteit van regels. Monitoring is onderdeel van de beleidscyclus.

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.

4. Participatie

4.1 Participatie bij planvorming

Bij het opstellen of wijzigen van een omgevingsvisie, omgevingsplan of omgevingsverordening kan OZHZ op verzoek adviseren in participatietrajecten. De gemeente of provincie neemt hierin het voortouw; OZHZ ondersteunt waar nodig.

4.2 Participatie bij omgevingsvergunning (milieu & indien van toepassing bouw)

Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning moet de aanvrager in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) aangeven of participatie heeft plaatsgevonden en wat de resultaten zijn. Dit is een verplicht onderdeel van de aanvraag.

Participatie is niet altijd verplicht, behalve bij een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)** die door de gemeenteraad als participatieplichtig is aangewezen.

1. OZHZ beschikt van elke gemeente over een lijst met aangewezen gevallen. Bij twijfel of een aanvraag participatieplichtig is overleggen we met de gemeente.
2. Als participatieplicht geldt:
 - a. **Geen participatie gedaan?** OZHZ vraagt om aanvulling en informeert de gemeente. Als de aanvraag niet of onvoldoende wordt aangevuld, is dit voor OZHZ een grond voor het buiten behandeling laten van de aanvraag.
 - b. **Wel participatie gedaan?**
 - i. OZHZ beoordeelt samen met de gemeente of dit voldoende is. OZHZ doet een eerste beoordeling aan de hand van een criterialijst van de gemeente. Als er geen eigen criterialijst is vanuit de gemeente maken wij gebruik van de criteria in bijlage 1. OZHZ geeft advies aan de gemeente en kijkt hierbij naar de impact op de omgeving en de mate waarin de belangen van belanghebbenden voldoende zijn afgewogen. De gemeente maakt vervolgens zelf een integrale afweging.
 - ii. Is naar het oordeel van de gemeente onvoldoende invulling gegeven aan de participatieplicht? Als hierdoor de maximum termijn van de reguliere procedure overschreden wordt, schort OZHZ de termijn op met het verzoek om aanvullingen. De beslistermijn kan eventueel ook verlengd worden van 8 naar 14 weken.

Participatieplicht en provincie is bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning

Als de provincie het bevoegd gezag is voor een activiteit is de provincie ook het bevoegd gezag voor de BOPA. In die gevallen vraagt de provincie een advies met instemming aan het college van B&W. Hierin kan de gemeente aangeven hoe het participatiebeleid van de gemeente moet worden meegenomen bij de aanvraag voor de BOPA. In deze gevallen kan de procedure met 4 weken verlengd worden (artikel 16.64 Omgevingswet).

3. Als er geen participatieplicht geldt:
 - a. **Geen participatie gedaan?** Dat is in deze situatie juridisch gezien geen grond voor weigering of het buiten behandeling laten van de aanvraag. OZHZ doet dit daarom niet. Als het bevoegd gezag vindt dat belangen van derden alsnog moeten worden opgehaald, ligt het initiatief bij de gemeente of provincie zelf. Het is aan de gemeente/provincie om aan te geven in welke gevallen contact nodig is.

- b. **Wel participatie gedaan?** Dan neemt OZHZ kennis van de resultaten en informeert de gemeente. Als blijkt dat te weinig participatie is geweest, is dit voor OZHZ geen grond om de aanvraag buiten behandeling te laten (omdat dit juridisch gezien niet kan).

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

5. Omgevingsoverleg

5.1 Algemeen

1. Het omgevingsoverleg biedt initiatiefnemers de mogelijkheid om een plan voorafgaand aan een formele aanvraag te bespreken met het bevoegd gezag. Dit helpt om samen tot een goed uitvoerbare aanvraag te komen.

Er zijn verschillende vormen van omgevingsoverleg:

- intaketafel/initiatieventafel;
 - omgevingstafel;
 - vooroverleg;
 - principeverzoek;
 - verken uw idee;
 - Single Digital Gateway (SDG).
2. Elke gemeente/provincie kiest in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) welke opties zij openstelt voor initiatiefnemers. Gemeenten en provincie informeren OZHZ hierover.

5.2 Intake- en omgevingstafel

Gemeenten gebruiken verschillende termen voor het proces om een plan voorafgaand aan de formele aanvraag te bespreken, zoals intaketafel, initiatieventafel of omgevingstafel. Wij hanteren hier het begrip omgevingstafel. De invullingen en benamingen van deze vormen verschillen per gemeente. Het doel is om:

- initiatiefnemers samen te woord te staan;
 - integraal af te stemmen (één loket) en
 - gezamenlijk tot een vergunbare aanvraag te komen (eenvoudig en beter)
 - of tot een plan te komen waarop positief kan worden besloten (ja, mits).
1. Elke gemeente organiseert haar eigen (lokale) tafels en bepaalt de frequentie en duur. Er wordt gebruikt gemaakt van de tijdsblokken die regionaal zijn afgesproken (bijlage 2a). Tafels worden zo georganiseerd dat deelnemers ook digitaal kunnen aansluiten.
 2. De Omgevingstafels worden voor een heel kalenderjaar ingepland en voor het hele jaar doorgestuurd naar de ketenpartners. Als uit de agenda blijkt dat een omgevingstafel niet relevant is voor de ketenpartner, sluit de ketenpartner niet aan. De ketenpartner informeert de voorzitter van de omgevingstafel hierover.
 3. Zoals in de stuurgroep Omgevingswet Zuid-Holland Zuid is onderkend schuiven ketenpartners, waaronder OZHZ, aan bij de tafels. De gemeente nodigt relevante ketenpartners uit. OZHZ wil - in elk geval - aanschuiven bij de Omgevingstafels over de onderwerpen, genoemd in Bijlage 2b. Als OZHZ gemandateerd is, is deelname vanzelfsprekend.
 4. Als OZHZ niet is uitgenodigd maar op basis van de toegestuurde agenda ziet dat milieubelangen onder druk staan, kan zij in overleg met de gemeente alsnog deelnemen
 5. Voor de omgevingstafel gebruiken we de volgende termijnen voor de advisering:
 - a. fase a: Globale omgeving/verkenningstafel meestal zonder onderzoeken: 5 werkdagen;
 - b. fase b: Inhoudelijke stukken van initiatiefnemer bespreken op basis van adviezen van ketenpartners: 10 dagen;
 - c. fase c: conceptaanvraag beoordeling: 10 dagen.

6. Als advisering van zowel OZHZ, VRZHZ en DG&J aan de orde is, streven we naar integraliteit. Daar waar omgevingstafels zijn, vindt de integraliteit plaats bij de omgevingstafel
7. Gemeenten geven ketenpartners terugkoppeling over wat er met hun advies is gedaan.
8. In **bijlage 2a** zijn alle regionale afspraken over de intake/omgevingstafel opgenomen.

5.3 Verken uw idee

1. Als een gemeente de optie "Verken uw idee" in het DSO activeert, informeert zij OZHZ
2. Verzoeken via "Verken uw idee" komen in de VTH-applicatie van de gemeente.
3. Voor verzoeken die raken aan de OZHZ gemandateerde taken wordt OZHZ via de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) om advies gevraagd.

Alblasserdam	■ gebruik verken uw idee nog niet zeker
Dordrecht	■ mogelijk gebruik verken uw idee, behandelaar is gemeente zelf
Gorinchem	■ gebruik verken uw idee is zeker, behandelaar is gemeente zelf.
Hardinxveld-Giessendam	■ geen gebruik van verken uw idee. Verzoek wordt ingediend als conceptverzoek via DSO.
Hendrik-Ido-Ambacht	■ geen gebruik van verken uw idee. Verzoek wordt ingediend als conceptverzoek via DSO.
Hoeksche Waard	■ geen gebruik van verken uw idee. Verzoek wordt ingediend als conceptverzoek via DSO.
Molenlanden	■ geen gebruik verken uw idee . Verzoeken worden aangevraagd via website gemeente
Papendrecht	■ Vanaf 2026 mogelijk gebruik verken uw idee. Daarnaast worden verzoeken aangevraagd via website gemeente
Sliedrecht	■ geen gebruik van verken uw idee. Verzoek wordt ingediend als conceptverzoek via DSO.
Zwijndrecht	■ gebruik verken uw idee is zeker. Behandelaar is gemeente zelf.
Provincie Zuid-Holland	■ geen gebruik van verken uw idee

5.4 Single Digital Gateway (SDG)

1. SDG is onderdeel van de Europese Single Digital Gateway-verordening. Het doel van deze verordening is dat burgers en bedrijven makkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de EU. Hiermee wordt het mogelijk voor bedrijven uit andere EU-lidstaten om een plan te bespreken met het bevoegd gezag. SDG is in 2025 toegevoegd aan het DSO en lijkt op verken uw idee.
2. Verzoeken via SDG komen in de VTH-applicatie van de gemeente. De gemeente moet hiervoor een zaaktype hebben ingericht.
3. Voor verzoeken die raken aan OZHZ gemandateerde taken wordt OZHZ via de SWF om advies gevraagd.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de handreiking van VNG²

5.5 Principeverzoeken

1. Gemeenten gebruiken principeverzoeken op verschillende manieren:
 - a. Initiatief doorgeleiden naar de intake-/omgevingstafel, via verken uw idee of de website van de gemeente;
 - b. Vorm van een vooroverleg.
2. De gemeente informeert OZHZ als het principeverzoek anders behandeld wordt dan is beschreven in de tabellen bij de intake-/omgevingstafel, verken uw idee of vooroverleg.
3. Gaat het principeverzoek over meerdere activiteiten? Is een van die activiteiten een aan OZHZ gemandateerde taak? Dan wordt OZHZ om advies gevraagd via de SWF.
4. Als het principeverzoek alleen gaat over aan OZHZ gemandateerde taken wordt de behandeling doorgezet naar OZHZ (zie ook 5.6 Vooroverleg).

5.6 Vooroverleg

Vooroverleg vindt plaats als een initiatiefnemer een conceptaanvraag heeft en deze wil bespreken. OZHZ voert ook onder de Omgevingswet vooroverleg voor milieu en – waar van toepassing – bouwen, samen met de gemeente, provincie en andere ketenpartners.

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t. Voor Molenlanden is het niet mogelijk om vooroverleg aan te vragen via het DSO. Dit kan alleen via de website van de gemeente. Molenlanden vraagt OZHZ advies als het over milieu gaat.		
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

² <https://vng.nl/artikelen/handreiking-single-digital-gateway>

6. Vergunningen en meldingen – Milieu

OZHZ is gemandateerd voor het beoordelen van en toezicht houden op de volgende informatie-, melding- of vergunningplichten.

6.1 Informatie- en meldingsplicht

1. OZHZ behandelt informatie- en meldingsplichten op basis van geldende wet- en regelgeving. Hieronder valt ook de informatie- en meldingsplicht voor milieubelastende activiteiten in het omgevingsplan.
2. Bij de behandeling houdt OZHZ ook rekening met de ruimtelijke regels van het omgevingsplan. Als er strijdigheid is, neemt OZHZ contact op met de gemeente over de verdere afwikkeling van de melding-/informatieplicht. Strijdigheid is geen reden om de melding- of informatieplicht af te wijzen.

6.2 Maatwerkvoorschriften (ambtelijk en op verzoek)

1. OZHZ behandelt verzoeken tot maatwerk op aanvraag op basis van geldende wet- en regelgeving, inclusief het omgevingsplan, voor zover dit binnen onze taakveld valt.
2. OZHZ kan ook ambtelijk maatwerkvoorschriften opleggen.

6.3 Gelijkwaardige maatregelen

OZHZ behandelt verzoeken tot gelijkwaardige maatregelen op aanvraag op basis van geldende wet- en regelgeving inclusief het omgevingsplan, voor zover het om een taak van OZHZ gaat.

6.4 Vergunningverlening Milieu

6.4.1 Vergunningverlening regulier & uitgebreid

1. OZHZ behandelt de eenvoudige aanvragen voor milieubelastende activiteiten op basis van geldende wet- en regelgeving. Vergunningplichten op basis van het omgevingsplan (omgevingsplanactiviteit) vallen hier ook onder, voor zover het om een milieubelastende activiteit gaat.
2. OZHZ behandelt de mer-(beoordeling) als deze van toepassing is;
3. OZHZ levert een advies voor het milieudeel bij meervoudige aanvragen. Hieronder vallen ook de vergunningplichten op basis van het omgevingsplan, voor zover dit een taak van OZHZ is.
4. Bij vergunningen toetst OZHZ ook aan de regels van het omgevingsplan. Bij strijdigheid neemt OZHZ contact op met de gemeente over de verdere afwikkeling van de aanvraag om omgevingsvergunning. Strijdigheid is in principe geen grond voor weigering van de aanvraag voor de milieubelastende activiteit.
5. OZHZ vraagt advies met instemming als dat nodig is.
6. OZHZ betreft ketenpartners waar dat nodig is.

Zie **Bijlage 3 en 4** voor het reguliere en uitgebreide vergunningenproces..

6.4.2 Vergunningverlening bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)

We spreken de volgende handelwijze af voor milieubelastende activiteiten waar ook sprake is van een BOPA met bindende adviesrecht van de gemeenteraad.

1. OZHZ behandelt de mer-(beoordeling) (indien van toepassing);
2. OZHZ vraagt advies aan de gemeente. Het uitgangspunt is een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
3. De gemeente legt de aanvraag voor aan de gemeenteraad. Bij een meervoudige aanvraag inclusief BOPA publiceert de gemeente het besluit in het digitale gemeentelijke publicatieblad, met uitzondering van Dordrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam en provincie. Een enkelvoudige BOPA voor milieu publiceert OZHZ zelf;
4. BOPA aanvragen worden in principe via de reguliere procedure afgehandeld. In veel gevallen zal de procedure met 6 weken worden verlengd;
5. De gemeente past het omgevingsplan uiterlijk 5 jaar na een onherroepelijk vergunning aan. OZHZ informeert de gemeenten elk kwartaal over de verleende BOPA's.

Zie **Bijlage 5** voor het stappenplan bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (milieu).

Alblasterdam Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam	☐ Conform	☒ Afwijkend	☐ N.v.t.
	Genoemde afspraken in hoofdstuk 6 gelden voor Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Dordrecht, met uitzondering van die in paragraaf 6.4.2.		
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☐ Conform	☒ Afwijkend	☐ N.v.t.
	De gemeenteraad van Papendrecht heeft de werkwijze opgesteld dat bindend adviesvragen bij voorkeur in de vooroverlegfase worden afgehandeld en niet bij de definitieve aanvraag. In het geval dat er direct een definitieve aanvraag binnen komt stemt OZHZ met Papendrecht af zodat aansluiting gezocht kan worden bij de werkwijze van de gemeenteraad. Ook stemt OZHZ met de gemeente af als het gaat om een (milieu) BOPA voor een aangewezen beeldbepalende locatie waar zowel instemming van de Raad voor van toepassing is en een participatieplicht.		
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

6.5 Benodigde samenwerking vanwege het vervallen van de onlosmakelijkheid

Onder de Wabo moesten vergunningen voor samenhangende activiteiten gelijktijdig worden aangevraagd (de onlosmakelijkheid). Hierdoor werd bij bijvoorbeeld een bouwaanvraag gecontroleerd of er ook een vergunning voor milieu of natuur nodig was. Met de Omgevingswet is deze verplichting vervallen. Initiatiefnemers bepalen nu zelf wanneer zij vergunningen aanvragen of meldingen indienen.

Afstemming nodig bij vergunningprocedures voor bedrijfsmatige activiteiten

Als er nu een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt aangevraagd is het dus niet langer verplicht om te kijken of ook een vergunning voor milieu nodig is. Hierdoor ontstaat het risico dat een initiatiefnemer de aangevraagde en vergunde (bouw)activiteit start in de veronderstelling dat aan alle vereisten voldaan is. Maar de activiteit later stilgelegd moet worden omdat er aanvullende toestemmingen (vergunningen) ontbreken. Ook is het niet mogelijk om een Wkb-melding in te dienen voor een initiatief waarbij de milieubelastende activiteit vergunningplichtig is. Daarom is afstemming tussen gemeenten en OZHZ belangrijk bij bedrijfsmatige activiteiten.

Plicht om te wijzen op andere vergunning-/meldplichten

Op basis van artikel 3.19 Awb moet het bevoegd gezag een initiatiefnemer wijzen op mogelijke andere omgevingsvergunning- of meldplichten. Bij een bouw-/omgevingsplan activiteit moet dus ook gewezen worden op mogelijke milieu- of natuurvergunningen.

Advies milieu vragen bij bedrijfsmatige activiteiten

De gemeenten die omgevingsvergunningen voor bouw- en of omgevingsplanactiviteiten verlenen vragen OZHZ of een milieuplicht geldt bij bedrijfsmatige activiteiten. Dit om problemen bij gezoneerde industrieterreinen en klachten en/of handhaving achteraf te voorkomen. Maar ook om service te bieden aan aanvragers en om te voldoen aan artikel 3.19 Awb.

Praktische afspraken rond uitzetten advies bij bedrijfsmatige activiteiten

Als de gemeente een aanvraag ontvangt voor bijvoorbeeld de bouwactiviteit of afwijken van de regels in het omgevingsplan wordt gecontroleerd of sprake is van een bedrijfsmatige activiteit. Als dat het geval is of als daar twijfel over is, zet de gemeente via de samenwerkingsfunctionaliteit een adviesverzoek uit naar OZHZ met de vraag of er voor milieu nog een plicht is. OZHZ reageert zo snel als mogelijk op de vraag. Dit hangt af van de complexiteit van de vraag en de aangeleverde informatie. De uiterlijke termijn hiervoor is 15 werkdagen³. In de tussentijd behandelt de gemeente de aangevraagde activiteit verder. Als uit het advies van OZHZ blijkt dat er ook een activiteit voor milieu aangevraagd moet worden, geeft de gemeente dit door aan de initiatiefnemer.

Zodra de informatieplicht/melding of vergunningaanvraag voor milieu is ingediend, informeert OZHZ de gemeente via de SWF.

Voorbeelden van bouwen bij bedrijfsmatige activiteiten:

- een nieuwe stal of werktuigstalling bij een agrarisch bedrijf

³ Een vraag of er een milieubelastende activiteit van toepassing is, kan vaak sneller dan 15 werkdagen worden afgehandeld.

- het bouwen van een distributiecentrum of bedrijfsverzamelgebouw;
- nieuwe horecagelegenheid;
- het plaatsen van een nieuwe hal bij een metaalbedrijf.
- het plaatsen van een windturbine of energieopslagsysteem

Check op omgevingsplan en bouwactiviteit bij milieuaanvragen/meldingen

Andersom hanteert OZHZ dezelfde werkwijze. Als een melding, aanvraag of informatieplicht betrekking heeft op milieu checkt OZHZ of deze activiteit past in het Omgevingsplan. Daarnaast vragen we advies aan de gemeente als er ook iets gebouwd/geplaatst gaat worden. Dit voorkomt dat er bij de gemeente een Wkb-melding wordt ingediend terwijl er eigenlijk door de vergunningplicht voor milieu een technische bouwactiviteit van toepassing is. Zo helpen we elkaar om aan de plicht uit artikel 3.19 Awb te voldoen.

7. Vergunningen en meldingen – Bedrijfsmatige asbestverwijdering

7.1 Sloopactiviteit (asbestverwijdering)

Met de Omgevingswet is het beoordelen van de bedrijfsmatige asbestsloop een taak voor de omgevingsdiensten.

Informatie- en meldplicht

OZHZ behandelt op basis van geldende wet- en regelgeving de informatie- en meldingsplicht voor de sloopactiviteit (bedrijfsmatige asbestverwijdering).

Voor gemeenten waar OZHZ geen bouwkundige sloopmeldingen behandelt, geldt het volgende:

- Bij een gecombineerde sloopmelding (bouwkundige sloop én bedrijfsmatige asbestverwijdering) vraagt de gemeente via de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) advies aan OZHZ.
- OZHZ geeft advies over de asbestverwijdering. De gemeente neemt dit advies mee bij de behandeling van de sloopmelding.
- OZHZ ontvangt een afschrift van de ontvangstbevestiging van de melding en wordt geïnformeerd over de start van de asbestverwijdering.
- Na de start houdt OZHZ toezicht op de asbestverwijdering.
- Zodra een asbestvrijverklaring is afgegeven, informeert OZHZ de gemeente dat de bouwkundige sloop kan starten.

Alblasserdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

8. Vergunningen en meldingen – Bouw (overige informatie-, melding- en vergunningplichten)

Voor zover deze taken aan OZHZ zijn gemandateerd beoordeelt en houdt OZHZ toezicht op de volgende informatie-, melding- of vergunningplichten.

8.1 Informatie- en meldingsplicht

1. OZHZ behandelt op basis van geldende wet- en regelgeving de informatie- en meldingsplicht voor de onder andere de volgende activiteiten:
 - a. technische bouwactiviteit/Wkb-melding;
 - b. bouw- en sloopveiligheid (informatieplicht);
 - c. brandveilig gebruik;
 - d. sloopactiviteit (bouwkundige sloop);
 - e. sloopactiviteit (asbestverwijdering particulieren);
 - f. informatieplicht stikstofemissie bij bouwen/slopen;
 - g. start bouwwerkzaamheden (datum);
 - h. beëindiging bouwwerkzaamheden (datum);
 - i. strijdigheid Besluit bouwwerken leefomgeving (door kwaliteitsborger).
2. Hieronder valt ook:
 - a. de behandeling van informatie en meldingsplichten uit het omgevingsplan.
 - b. het toetsen aan de ruimtelijke regels van het omgevingsplan. Bij strijdigheid neemt OZHZ contact op met de gemeente.

8.2 Maatwerkvoorschriften (ambtelijk en op verzoek)

1. OZHZ behandelt verzoeken tot maatwerk op basis van geldende wet- en regelgeving inclusief het omgevingsplan, voor zover dit binnen de taken van OZHZ valt.
2. Het bevoegd gezag kan ook ambtelijk maatwerkvoorschriften opleggen. OZHZ voert dit uit.

8.3 Gelijkwaardige maatregelen

OZHZ behandelt verzoeken tot gelijkwaardige maatregelen op aanvraag, op basis van geldende wet- en regelgeving inclusief het omgevingsplan, voor zover dit binnen het taakveld van OZHZ valt.

8.4 Vergunningverlening regulier & uitgebreid

1. OZHZ behandelt op basis van geldende wet- en regelgeving de enkelvoudige en meervoudige aanvragen om een omgevingsvergunning te verkrijgen, waaronder:
 - vergunning omgevingsplanactiviteit;
 - vergunning afwijken van (binnenplans/buitenplans) omgevingsplan;
 - vergunning technische bouwactiviteit.
2. Bij de behandeling:
 - a. Vraagt OZHZ advies met instemming als dat nodig blijkt.

- b. Worden ketenpartners betrokken waar nodig.

Zie **Bijlage 3 en 4** Voor het reguliere en uitgebreide vergunningenproces

8.5 Vergunningverlening bij buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)

Wanneer bij de toetsing aan het omgevingsplan door OZHZ blijkt dat sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit⁴ passen we een op maat gemaakt proces toe. Hierbij is ook rekening gehouden met de mer-beoordelingsplicht. De handelwijze is als volgt:

1. OZHZ behandelt de mer-beoordeling (indien van toepassing);
2. OZHZ stemt aan het begin van het proces af met de gemeente. Uitgangspunt hierbij is een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
3. De gemeente legt de aanvraag voor aan de gemeenteraad. Voor Dordrecht vindt er vanuit OZHZ afstemming plaats via het overleg met de planjuristen (AFBO-overleg).
4. BOPA aanvragen worden in principe via de reguliere voorbereidingsprocedure (8 weken) Alleen waar nodig wordt met 6 weken verlengd.
5. De gemeente past het omgevingsplan uiterlijk 5 jaar na een onherroepelijk vergunning aan. OZHZ informeert de gemeenten elk kwartaal over de verleende BOPA's

Zie **Bijlage 6** voor het stappenplan voor de buitenplanse omgevingsactiviteit voor de gemeente Alblasterdam , Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam.

Alblasterdam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Dordrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.
Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.
Hoeksche Waard	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.
Molenlanden	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.
Papendrecht	☐ Conform	☒ Afwijkend	☐ N.v.t.
	Voor Papendrecht gaat het alleen om de meldingen- en informatieplicht voor particuliere asbestsloop, de meldingen voor bouwkundige sloop en de meldingen voor sloop op basis van het Omgevingsplan en de bijbehorende informatieplichten voor stikstof en bouwveiligheid. Sloop van monumenten en vergunningen voor sloop op grond van het omgevingsplan doet de gemeenten zelf.		
Slidrecht	☐ Conform	☒ Afwijkend	☐ N.v.t.
	Voor Slidrecht gaat het alleen om de meldingen- en informatieplicht voor particuliere asbestsloop, de bouwkundige sloop, sloop op basis van het Omgevingsplan en sloop van monumenten.		
Zwijndrecht	☐ Conform	☐ Afwijkend	☒ N.v.t.

⁴ Dit betekent dat de activiteit in strijd is met het omgevingsplan en niet vergunningvrij is.

9. Provinciale bedrijven

Voor provinciale bedrijven (met uitzondering van Seveso- en RIE-4 bedrijven) behandelt OZHZ de informatie, meld- of vergunningplichten en houdt toezicht op deze bedrijven. In het geval van de BRIKS-activiteiten bij Seveso en RIE4 geeft OZHZ advies in het kader van de aanvraag. Naar aanleiding van de verleende vergunning houdt OZHZ namens de DCMR toezicht op de BRIKS gerelateerde vergunningen.

9.1 Complexe bedrijven: Seveso & RIE4

1. Door de inrichting van het DSO ontvangt OZHZ geen aanvragen van complexe bedrijven van Seveso en RIE4 bedrijven. Tenzij de aanvraag per ongeluk bij het verkeerde bevoegd gezag is ingediend.
2. OZHZ zet deze verkeerde ingediende aanvragen door naar de DCMR.
3. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet voerde OZHZ⁵, een quickscan uit om te bepalen of door de aanvraag omgevingsvergunning gemeentelijke milieubelangen in het geding zijn of nadelige gevolgen kunnen hebben voor de leefomgeving. Bijvoorbeeld vanwege het zonebeheer of externe veiligheid. Als hiervan sprake was, stelde OZHZ zowel de gemeente als de DCMR op de hoogte. Hiermee wordt in een vroeg stadium vooruitgelopen op het verzoek om wettelijk advies⁶ van de DCMR aan de gemeente. Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft OZHZ deze QuickScans uitvoeren.
4. Hiervoor is het noodzakelijk dat de gemeente het wettelijke adviesverzoek van de DCMR doorzet voor advies/een QuickScan aan OZHZ. De gemeente kan ook aan de DCMR vragen het wettelijke adviesverzoek ook direct bij OZHZ uit te zetten. Dit verkleint de kans op fouten en scheelt tijd. In de onderstaande tabel is de voorkeur van de gemeente voor een van beide opties opgenomen. De opties zijn:
 - De gemeente vraagt OZHZ na ontvangst van een adviesverzoek van de DCMR om een quickscan uit te voeren. Hiervoor zet de gemeente een verzoek uit bij OZHZ.
 - We spreken met de DCMR af dat de DCMR bij een aanvraag voor een Seveso-bedrijf het wettelijke adviesverzoek naar de gemeente uitzet en daarnaast ook een adviesverzoek naar OZHZ voor de quickscan uitzet via de SWF.

Gemeente	Voorkeur	Seveso-bedrijven
Alblasserdam	n.v.t. - Geen Seveso-bedrijven	
Dordrecht	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten	Chemours Netherlands B.V., Delrin Netherlands B.V., Dow Benelux B.V., Standic B.V., (Wieldrechtseweg 50), Standic Oil Storage B.V.

⁵ Met uitzondering van Chemours Netherlands B.V., Delrin Netherlands B.V., Dow Benelux B.V.,

⁶ Zie hiervoor afdeling 4.2. van het Omgevingsbesluit.

		(Wieldrechtseweg 35), Transterminal Dordrecht B.V.
Hardinxveld-Giessendam	n.v.t. - Geen Seveso-bedrijven	
Gorinchem	Via Gorinchem	Corbion
Hendrik-Ido-Ambacht	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten	EPS
Hoeksche Waard	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten	Van Iperen B.V.
Molenlanden	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten	Den Hartog, Nederlandse Gasunie, Tremco
Papendrecht	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten. Als een adviesverzoek binnen is stemmen we onderling af.	Fokker
Sliedrecht	n.v.t. - Geen Seveso-bedrijven	
Zwijndrecht	DCMR vragen om direct advies naar gemeente en OZHZ uit te zetten	Ashland, Brenntag, Kerry, SD Guthrie International Zwijndrecht, Univar

5. OZHZ adviseert de DCMR over de BRIKS-activiteiten. Als dit nodig is vraagt OZHZ de gemeente om advies over bijvoorbeeld omgevingsplan, welstand en erfgoed

9.2 Overige complexe bedrijven (niet Seveso of RIE-4)

1. OZHZ behandelt namens de provincie alle aanvragen van de overige complexe bedrijven waar de provincie het bevoegd gezag is. Wanneer dit aan de orde is vraagt OZHZ de gemeente om advies over bijvoorbeeld omgevingsplan en welstand.

Dordrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t. Vwb quickscan & advies. OZHZ voert geen quickscan uit voor de bedrijven gevestigd aan de Baanhoekweg 22 in Dordrecht
Alblasserdam Gorinchem Hardinxveld-Giessendam Hendrik-Ido-Ambacht Hendrik-Ido-Ambacht Hoeksche Waard Papendrecht Sliedrecht Zwijndrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t. Vwb quickscan & advies
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.

10. Legesheffing aanvraag omgevingsvergunning (milieu)⁷

1. Alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid hanteren het voorstel voor milieuleges onder de Omgevingswet, zoals vastgesteld door de stuurgroep van het Regiobrede project Omgevingswet ZHZ. Hierdoor gelden in de hele regio dezelfde milieuleges.
2. Ook provincie Zuid-Holland heft leges voor de milieuactiviteiten.
3. Gemeenten en provincie zijn zelf verantwoordelijk voor het heffen van de leges bij aanvragen om omgevingsvergunning.
4. OZHZ informeert gemeenten en provincie welke (milieu)leges in rekening moeten worden gebracht. Dit betekent dat:
 - a. OZHZ alle legesverordeningen inbouwt in het VTH-zaaksysteem voor onderdelen waarvoor OZHZ de vergunning of het advies verleent;
 - b. OZHZ periodiek de verzamelde data uitwisselt met de gemeente en de provincie.
5. Bij bezwaar of beroep adviseert OZHZ de gemeente of provincie over de aangevoerde bezwaar/beroepsgronden.
6. OZHZ vertegenwoordigt niet de heffingsambtenaar in bezwaar- beroepzaken.
7. De gemeente of provincie (i.c. de heffingsambtenaar) stelt zelf de beslissing op bezwaar op.

Zie **bijlage 7** voor het proces van milieulegesheffing inclusief bezwaar.

Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t. OZHZ informeert de gemeente over alle activiteiten die legesplichtig zijn.
Gorinchem	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform ☐ Afwijkend ☐ N.v.t.

⁷ Voor de gemeente Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam worden de bouwleges periodiek uitgewisseld via een afgesproken format en werkwijze. Ook deze leges worden door de gemeente zelf geheven.

11. Digitaal Stelsel Omgevingswet

11.1 Behandeldienst

1. OZHZ kan namens gemeenten en de provincie Zuid-Holland aanvragen, informatie- en meldingsplichten ontvangen via het DSO. Dit betekent dat alle gemeenten, de provincie Zuid-Holland en OZHZ een STAM-koppeling met het DSO-LV hebben en de behandeldienst is ingesteld.
2. De instelling van de behandeldienst omvat in basis de volgende indeling:
 - a. OZHZ is de behandeldienst voor enkelvoudige basistaken milieu voor de gemeente Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland.
 - b. Op basis van de afspraken met de gemeenten is OZHZ de behandelaar of adviseur bij de behandeling van de bedrijfsmatige asbestslopmeldingen.
 - c. Voor meervoudige aanvragen omgevingsvergunningen met de activiteit milieu is OZHZ adviseur. De gemeente verzoekt OZHZ via de samenwerkingsfunctionaliteit om advies.
 - d. OZHZ is de behandeldienst voor de BWT-taken voor de gemeente Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en de provincie Zuid-Holland.
3. Het beheer van de behandeldienst ligt bij de gemeenten en provincie Zuid-Holland. Het doorvoeren van afwijkingen vindt plaats in afstemming met OZHZ.

11.2 Samenwerkingsfunctionaliteit

De samenwerkingsfunctionaliteit (hierna: SWF) in het DSO maakt samenwerking en informatie-uitwisseling op dossierniveau mogelijk.

1. Alle gemeenten, de provincie Zuid-Holland, OZHZ en andere ketenpartners hebben een koppeling met de SWF of kunnen inloggen in SWF in het DSO-LV.
2. Voor dossieruitwisseling en adviesvragen wordt gebruikt gemaakt van de SWF. De SWF wordt naast VTH ook gebruikt voor adviesverzoeken voor (ruimtelijke) projecten. Dit is zeker aan de orde als er documenten of onderzoeken beoordeeld moeten worden. Adviesverzoeken via de e-mail is alleen bij uitzondering mogelijk: bijvoorbeeld voor kleine vragen waar geen beoordeling voor nodig is.⁸
3. Per casus start de casemanager (vergunningverlener of adviseur) één samenwerkingsruimte binnen het DSO. Daarin kunnen meerdere ketenpartner(s) toegevoegd worden. Binnen deze samenwerkingsruimte kunnen één of meer actieverzoeken uitgezet worden naar de diverse ketenpartner(s).
4. Alle informatie die in de SWF staat, wordt gedeeld met alle bestuursorganen en ketenpartner(s) voor die casus. Bij het delen van informatie wordt afdeling 14.3 Gegevensbeheer en persoonsgegevens van het Omgevingsbesluit in acht genomen.

⁸ Met Dordrecht en Alblasserdam is hierover nog overleg omdat deze gemeenten een beperkte versie van RX Mission hebben. Voor Gorinchem is het stellen van niet-VTH gerelateerde vragen via SWF technisch nog niet mogelijk. Er wordt gezocht naar een systeem waar dit wel mee kan. In de tussentijd worden deze niet-VTH vragen tijdelijk via e-mail gesteld. Deze situatie is tijdelijk totdat het nieuwe programma werkt.

5. Ieder bevoegd gezag archiveert ingediende aanvragen en meldingen inclusief alle bijlagen, correspondentie en de geleverde adviezen, voor zichzelf. De SWF heeft geen archief functie. Dit houdt in dat OZHZ voor de gemeenten enkelvoudige aanvragen en meldingen archiveert. De gemeenten archiveren de meervoudige aanvragen inclusief het advies van OZHZ over het milieudeel van de aanvraag. Voor Alblasterdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam beheert OZHZ het archief voor alle aanvragen en meldingen (inclusief bouw en voor Dordrecht en Alblasterdam ook inclusief APV).
6. Voor de verdere uitwerking van de afspraken over het gebruik van SWF zie bijlage 8.

11.3 Samenwerking Dordrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam

Voor adviesverzoeken naar Dordrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam werken we samen via de samenwerkingsfunctionaliteit van het DSO en RX mission/Openwave. Dit gaat om adviesverzoeken m.b.t. bouwen en waar mogelijk voor APV.

11.4 Zicht op gerelateerde verzoeken en meervoudige aanvragen

1. Om zicht te houden op gerelateerde verzoeken en meervoudige aanvragen die bij andere overheden binnenkomen, maken OZHZ en opdrachtgevers gebruik van de tijdelijke alternatieve maatregel (TAM). Waar dit al kan gebruiken we de VTH-applicatie. Als OZHZ op de hoogte is van een relevante casus informeert OZHZ de gemeente zodat de gemeente weet dat de TAM of de VTH applicatie gecheckt kan worden ⁹.
2. OZHZ en opdrachtgevers maken hiervoor gebruik van de website: <https://daf.omgevingswettools.nl/dashboard>. Met ingang van 1 januari 2026 is deze functionaliteit ook beschikbaar via het beheerportaal van DSO-LV.

11.5 Overige werkafspraken DSO

11.5.1 Verzoek buiten DSO om ingediend

1. Uitgangspunt is dat een aanvraag, meldings- of informatieplicht via het DSO wordt ingediend. Maar initiatiefnemers kunnen een aanvraag of melding ook indienen op papier.
2. Als het verzoek buiten het DSO wordt ingediend bij de gemeente en het is een activiteit waarvoor OZHZ gemandateerd is dan zorgt de gemeente dat de aanvraag digitaal wordt doorgezet naar OZHZ.

11.5.2 Verzoek bij ander bevoegd gezag ingediend

OZHZ zet het verzoek door wanneer het is ingediend bij het verkeerde bevoegd gezag. De gemeenten zetten de aanvraag naar de juiste behandeldienst door als de aanvraag verkeerd is ingediend.

⁹ Met het bieden van deze tijdelijke oplossing wordt de periode overbrugd waarin leveranciers deze functionaliteit kunnen inbouwen in hun eigen software. De website wordt beschikbaar gesteld tot 1 januari 2026.

11.5.3 Overig benodigde besluiten en toestemmingen

OZHZ en gemeenten hebben op grond van artikel 3.19 van de Awb een inspanningsverplichting om aanvragers te informeren over dat er nog andere besluiten en/of toestemmingen moeten worden aangevraagd om de beoogde activiteit te kunnen uitvoeren. Op basis van het ingediende verzoek maken OZHZ en gemeenten een inschatting welke activiteiten aanvullend aangevraagd moeten worden. Als aanvullende activiteiten nodig zijn, brengt OZHZ de aanvrager hiervan op de hoogte. Als dat nodig is, legt OZHZ contact met het andere bevoegde gezag.

11.5.4 Lokale toepasbare regels

Als gemeenten en/of de provincie Zuid-Holland eigen toepasbare regels opstellen voor het Omgevingsloket, die rechtstreeks de taakuitvoering van OZHZ raken, vindt afstemming plaats met OZHZ. Dit omvat zowel de Vergunningcheck, als het feitelijke doen van de aanvraag of melding en het inregelen van de behandeldienst.

Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Gorinchem	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hendrik-Ido-Ambacht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Hoeksche Waard	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Molenlanden	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Papendrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Sliedrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Zwijndrecht	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.
Provincie Zuid-Holland	☒ Conform	☐ Afwijkend	☐ N.v.t.

12. Publicaties

OZHZ verzorgt de publicatie van kennisgevingen, voor alle besluiten waar OZHZ voor gemandateerd is, in het digitale gemeente blad of provinciaal blad. Onder de Omgevingswet betekent dit dat:

1. Gemeenten en de provincie Zuid-Holland elk een koppeling hebben met het DSO-LV via de STOP/TPOD¹⁰. OZHZ heeft zelf geen koppeling.
2. OZHZ beschikt over de benodigde toegangsgegevens (zoals machtiging). Hier dragen de gemeenten en provincie zelf zorg voor.
3. OZHZ bij de publicatie gebruik maakt van de standaardteksten van KOOP¹¹. Kennisgevingen zijn zodoende uniform, betekenisvol en begrijpelijk voor inwoners.
4. Waar van toepassing, neemt OZHZ in de kennisgevingen de hyperlink op waar de stukken digitaal en fysiek ter inzage liggen. Dit is de website van OZHZ.

Het aanleveren van content voor het publiceren in huis-aan-huisbladen voert OZHZ niet standaard uit. Op verzoek van de opdrachtgever kan OZHZ dit wel doen. Alle publicaties moeten naast de Omgevingswet voldoen aan de Woo. Hierover zijn al eerder afspraken gemaakt.

¹⁰ DSO- LV staat voor Digitaal Stelsel Omgevingswet landelijke voorziening, STOP voor Standaard voor officiële publicatie (STOP) en de bijbehorende toepassingsprofielen (TPOD).

¹¹ KOOP staat voor Kennis- en Exploitatatiecentrum Officiële Overheidspublicaties.

BIJLAGE 1

Beoordeling participatie omgevingsvergunning

Beoordelingscriteria Participatie				
Onderwerpen	Ruimtelijke en maatschappelijke impact	Is er gekozen voor een specifieke trede van de participatieladder? En is deze keuze onderbouwd?	Omgang inbreng betrokkenen	Verslaglegging
Zeer onvoldoende	Er is niet onderzocht wat de ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen van een initiatief zijn voor betrokkenen	Er is geen onderbouwde keuze gemaakt voor een specifieke trede van de participatieladder.	De inbreng van betrokkenen is niet beschreven.	Er is geen verslag.
Onvoldoende	De initiatiefnemer heeft de ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen voor betrokkenen niet in kaart gebracht of onvoldoende beschreven.	Er is een keuze gemaakt voor een specifieke trede van de participatieladder, maar deze is onjuist toegepast.	De inbreng van betrokkenen is onvoldoende beschreven.	Er is onvoldoende verslaglegging.
Minimaal	Het is in grote lijnen duidelijk wat de ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen van een initiatief zijn voor betrokkenen.	Er is een keuze gemaakt voor een specifieke trede van de participatie ladder en deze is toegepast in het initiatief.	De inbreng van betrokkenen is beschreven.	Er is een verslag van de resultaten van participatie aanwezig.
Voldoende	De initiatiefnemer heeft de belangrijkste ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen voor betrokkenen beschreven.	Er is een onderbouwde keuze gemaakt voor een specifieke trede van de participatie ladder. De trede die gebruikt is, is geschikt voor de impact van het initiatief.	De inbreng van betrokkenen is volledig en juist beschreven.	Er is een volledig verslag van de participatie.
Uitstekend	De initiatiefnemer heeft een breed en volledig beeld van de ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen voor betrokkenen gegeven.	Er is een onderbouwde keuze gemaakt voor een specifieke trede van de participatie ladder is toegepast. De trede die gebruikt is, is geschikt voor de impact van het initiatief. En er is een volledige en accurate motivering voor de keuze van de participatietrede.	De inbreng van betrokkenen is in kaart gebracht, gemotiveerd. En het is duidelijk wat de inbreng toevoegt aan het initiatief.	Er is een volledig verslag van participatie en de resultaten leiden tot verdere stappen.

BIJLAGE 2a

Regiobrede afspraken over de organisatie van omgevingstafels

Inleiding

Als deel van het Regiobrede project Omgevingswet Zuid-Holland Zuid zijn tussen gemeenten en de ketenpartners in Zuid-Holland Zuid afspraken gemaakt over omgevingstafels. Deze afspraken zijn hieronder te vinden. Omdat het ook afspraken zijn die gelden tussen gemeenten en OZHZ hebben deze afspraken ook een plek gekregen in dit document.

Definitie en afbakening

1. Gemeenten hanteren een eigen definitie van Intake- en Omgevingstafel. We streven niet naar uniformering. Het doel is om initiatiefnemers samen te woord te staan (één loket), integraal afstemmen (ja, mits) en gezamenlijk tot een vergunbare aanvraag te komen.
2. Onder de term ketenpartner wordt verstaan alle andere (semi-)overheden naast de gemeenten, te weten de waterschappen, de provincie, Rijkswaterstaat, OZHZ, VRZHZ en GGD.
3. We hebben geen afspraken gemaakt over het proces van vergunningverlening.

Vormen

4. Elk gemeente organiseert haar eigen tafels (lokale tafel). Het staat gemeenten vrij om dit samen op te pakken (regionale tafel) als er bijvoorbeeld weinig initiatieven zijn in deze gemeenten.
5. Als bij een complex initiatief het nodig blijkt om het initiatief in meer detail met specifieke ketenpartner te bespreken wordt er een los overleg ingepland. Bijvoorbeeld in de situatie dat OZHZ namens een gemeente/provincie gemandateerd is en ook de uiteindelijke vergunning gaat verlenen (bijvoorbeeld als de omgevingstafel alleen over de milieubelastende activiteit gaat). Het streven blijft om de adviezen zoveel mogelijk gezamenlijk te bespreken aan de omgevingstafel.
6. Er zijn globaal drie fasen omgevingstafels:
 - a. Verkenning van het initiatief, probleemanalyse, tegenstrijdigheden identificeren.
 - b. Inhoudelijk stukken van initiatiefnemer bespreken op basis van adviezen van ketenpartners.
 - c. Conceptaanvraag beoordeling o.a. op basis van adviezen van ketenpartners.

Planning en organisatie

7. Elk gemeente of groepje van gemeenten krijgt een eigen vast moment in de week, zodat de ketenpartners overal bij kunnen aansluiten.

Dinsdag	10:00 – 11:00	Alblasserdam
	11:00 - 12:30	Hoeksche Waard
	13:00 - 15:00	Hendrik-Ido-Ambacht (even weken) Hardinxveld-Giessendam (oneven weken)
	13.00 - 15.00	Gorinchem
	15:00 - 16:30	Molenlanden
Donderdag	09:00 - 10:30	Papendrecht
	11:00 - 12:30	Hoeksche Waard (tijdelijk i.p.v. de dinsdag)
	11:00 - 12:30	Zwijndrecht (oneven weken)
	13:00 - 14:00	Sliedrecht
	14:30 - 15:30	Dordrecht

8. Elk gemeente bepaalt zelf de frequentie en de duur van de tafels met de ketenpartners. Dit is een vast ritme. De data worden voor een heel kalenderjaar vastgesteld en gecommuniceerd naar de contactpersonen van de ketenpartners (zie bijlage 2) via een outlook-uitnodiging. De contactpersonen van de ketenpartners dienen de outlook-uitnodigingen door te zetten naar de relevante collega's.
9. Er zijn bij voorkeur geen tafels in de bouwvakantie. Als er dringend een omgevingstafel ingepland moet worden, neemt de gemeente contact op. De ketenpartner laat de gemeente weten wie en of er namens de ketenpartner iemand kan aansluiten.
10. De gemeente bepaalt op basis van bijlage 1 of een ketenpartner om een vooroverlegreactie wordt gevraagd. Bij twijfel neemt de gemeente contact op om af te stemmen.
11. Tafels worden dusdanig georganiseerd dat deelnemers digitaal kunnen aansluiten.

Termijnen

12. In de evaluatie van de afspraken in 2025 hebben we de volgende termijnen afgesproken:
 - a) Voor omgevingstafel fase a: 5 werkdagen
 - b) Voor omgevingstafel fase b en c: tenminste 10 werkdagen voor het beoordelen van de inhoudelijke stukken. Als deze termijn niet haalbaar is, neemt de ketenpartner contact op met de voorzitter van de omgevingstafel of casemanager.
13. Het advies of vragen van de ketenpartner(s) worden uiterlijk 5 werkdagen van tevoren opgestuurd naar de gemeente.
14. Inhoudelijke stukken en adviezen worden indien mogelijk via het Samenwerkingsfunctionaliteit van het DSO met elkaar gedeeld. Als dit (nog) niet werkt of wenselijk is vanwege het ingerichte proces van de omgevingstafel gaat alles per email of teams.
15. De ketenpartners hanteren hun eigen format.
16. De gemeente bepaalt, mede op basis van het advies of vragen van de ketenpartner(s), uiterlijk 4 werkdagen van tevoren wie aanschuift. Dit wordt gedaan door iedereen die niet hoeft te komen uit de Outlook-uitnodiging te halen. Het staat een ketenpartner vrij die niet is uitgenodigd om alsnog te komen indien men dat van belang acht. Als een ketenpartner bevoegd gezag is bij een initiatief is deelname aan de tafel verplicht.
17. De afgesproken termijnen gelden vanaf de eerstvolgende werkdag na ontvangst van de aanvraag of vraag om advies door de adviserende organisatie.
18. De afgesproken levertermijnen kunnen eventueel later in overleg bijgesteld worden.
19. Op het moment dat een adviserende instantie meer tijd nodig heeft dan de afgesproken levertermijnen, wordt dat z.s.m. gecommuniceerd met de casemanager van de gemeente. De casemanager communiceert dit met de rest van de betrokken ketenpartners.
20. Daar waar termijnen knellen, overleggen we dat met elkaar en beoordelen we of er uitzonderingen zijn, waar we per procedure aanvullende afspraken maken, dit heeft bijvoorbeeld ook betrekking op eventuele spoedaanvragen en tegenstrijdige adviezen.
21. De casemanager van de gemeente kan beslissen om de procedure te verlengen als initiatief niet wordt besproken op de volgende intake- of omgevingstafel. De proceduretermijn wordt verlengd met maximaal zes weken.

Communicatie

22. De gemeente(n) maken van elke omgevingstafel een verslag en deelt deze met de deelnemers.
23. Ketenpartners krijgen een terugkoppeling van de gemeente over wat er met hun advies is gebeurd

Evaluatie

We evalueren periodiek met elkaar of de afspraken aangepast moeten worden. **Informatiehuishouding en administratie**

24. De gemeente kiest op welke wijze de documenten met de ketenpartners gedeeld worden.
Bijvoorbeeld via teams, de samenwerkingsfunctionaliteit of e-mail. Bij de periodieke evaluatie wordt onderzocht of het wenselijk is om over te stappen op het gebruik van de samenwerkingsfunctionaliteit. De laatste evaluatie was in december 2025.
25. Alle organisaties dienen zorgvuldig en betrouwbaar om te gaan met informatie die uitgewisseld wordt. We kunnen elkaar erop vertrouwen dat men voldoet aan wet- en regelgeving inzake informatieveiligheid, privacy, archivering, transparantie, et cetera.
26. Iedere organisatie vormt eigen dossiers, waarin zij bijhoudt welke informatie zij ontvangt, welke informatie zij verzendt en welke informatie zij intern uitwisselt en/of gebruikt. Zij bewaart en beheert deze dossiers, conform de op haar van toepassing zijnde wet- en regelgeving, in een goede, geordende, en duurzaam toegankelijke staat. Er is dus geen sprake van gezamenlijke dossiers.
27. Iedere organisatie beschikt over beschrijvingen van haar (deel-) processen, waarin beschreven staat wie wat waar wanneer opslaat. Deze procesbeschrijvingen kunnen namelijk later nodig zijn voor het kunnen reconstrueren hoe een besluit tot stand is gekomen. Zij bieden context aan de opgeslagen informatie.
28. Wanneer een van de organisaties ter verantwoording wordt geroepen voor de volksvertegenwoordiging of rechtbank, dan leveren de andere ketenpartners op verzoek zo spoedig mogelijk informatie uit hun dossiers. Het een en ander gebeurt uiteraard conform wet- en regelgeving (o.a. privacy).
29. Wanneer een burger of belanghebbende inzage verzoekt in het dossier, bijvoorbeeld in het kader van de Wet open overheid (Woo), en hij/zij verzoekt om volledige informatie of om stukken die mogelijk bij andere ketenpartners in het dossier zitten, dan wordt het verzoek doorgestuurd naar de relevante andere ketenpartners. De verzoeker wordt hiervan op de hoogte gesteld. De ketenpartners behandelen het verzoek afzonderlijk en zelfstandig conform wet- en regelgeving.

BIJLAGE 2b Illustratieve onderwerpen wanneer OZHZ aanschuift aan de intake- en omgevingstafel

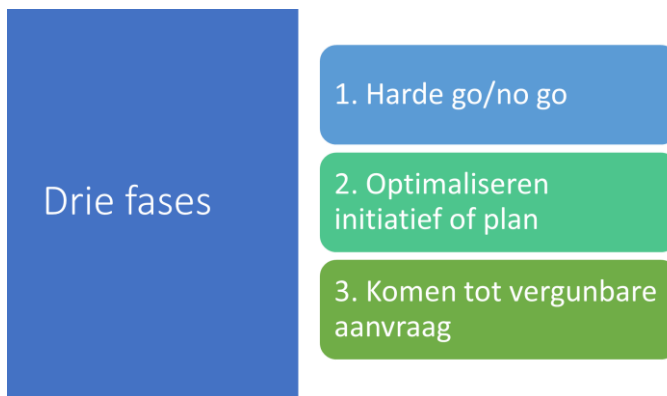
Deze bijlage voort uit het Regiobrede project Zuid-Holland Zuid. De onderstaande weergave is ingeperkt tot OZHZ. Genoemde onderwerpen waarbij OZHZ wil aanschuiven aan de intake- en omgevingstafel zijn illustratief en niet limitatief bedoeld.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ), Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) en/of GGD Zuid-Holland Zuid (GGD-ZHZ)

Inleiding

We willen snel aan tafel om te bepalen of een initiatief überhaupt doorgang kan hebben. Met name de **OZHZ** en de **VRZHZ** kunnen ergens een harde go of no go op zetten.

Fase 2 is het belangrijkste voor onze drie diensten: hoe kun je een plan veilig, gezond en duurzaam maken. Onze inbreng geeft meerwaarde mee! Maar hoe ver moet het plan daarvoor al vaststaan? Kan een ontwikkelaar nog dingen aanpassen? Met een leeg vel kunnen we niet adviseren, maar met een vastgesteld plan kan de ontwikkelaar niets meer veranderen. Met name de OZHZ zal in de derde fase aan zet zijn: bij het toetsen van de vergunbare aanvraag.

Fase 2: plan optimaliseren. Wanneer aan tafel?

Wanneer wil OZHZ aan tafel?

Omgevingsplanactiviteit binnenplans

Wanneer de beoordelingsregel(s) betrekking hebben op milieu, gezondheid of duurzaamheid. Voor Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam ook voor bouw.

Omgevingsplanactiviteit buitenplans

In alle gevallen om te beoordelen of kan worden voldaan aan instructieregels uit Hoofdstuk 5 van het Bkl. Behalve als uit quickscan vooraf blijkt dat milieu geen belemmering is en er geen onderzoeken

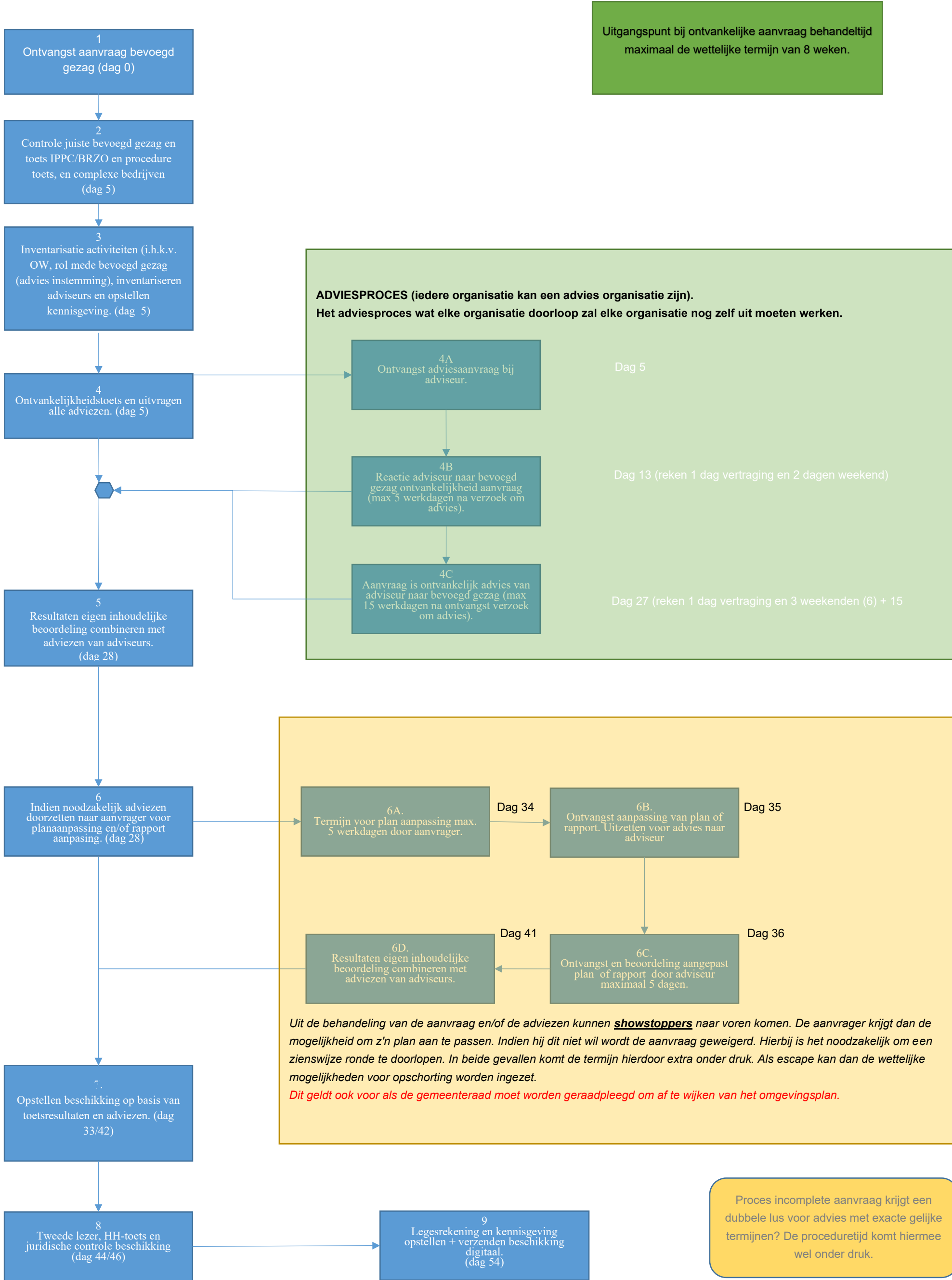
nodig zijn. Voor Dordrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam ook voor bouw. Milieubelastende activiteiten

- Altijd

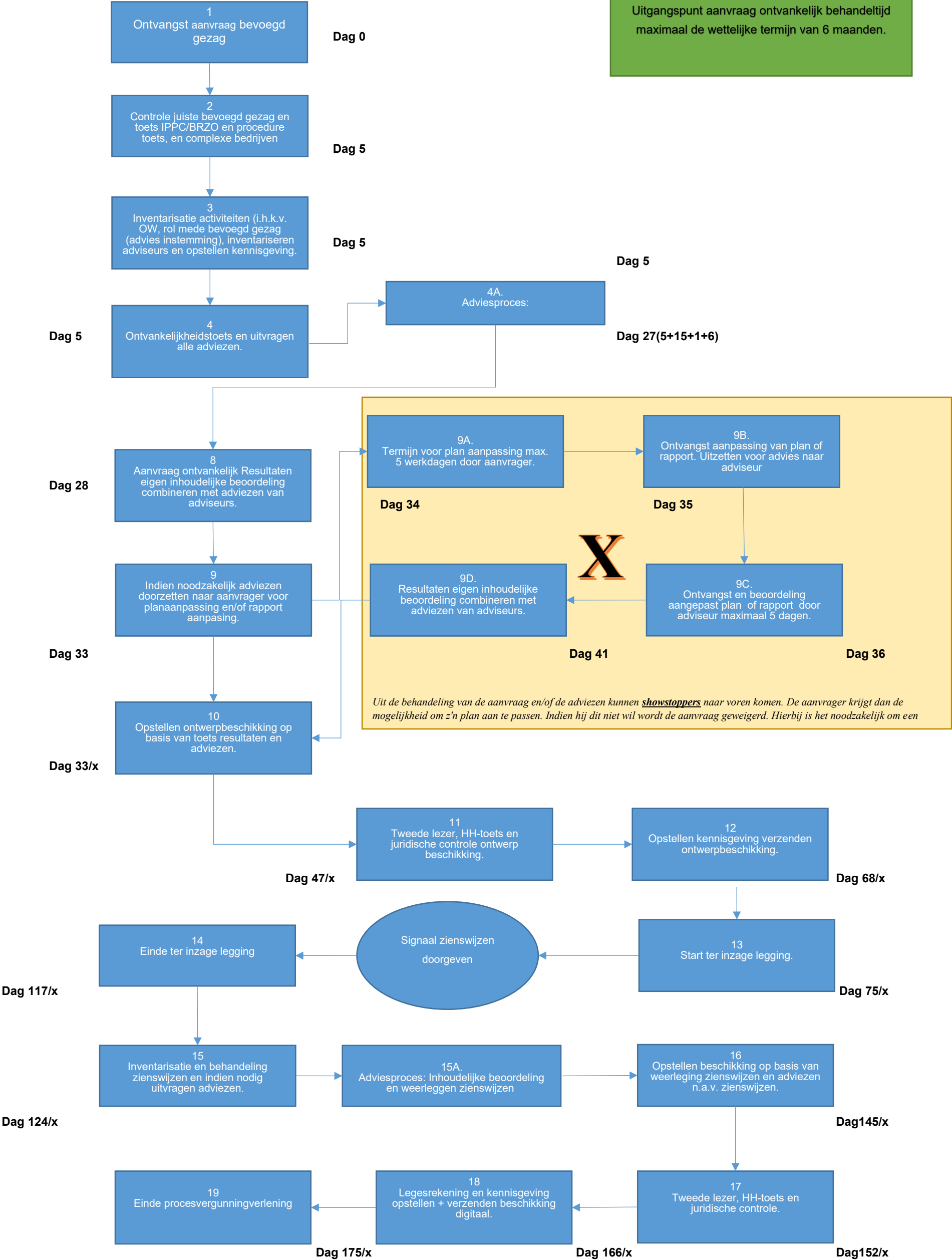
Overige activiteiten:

- Wijziging gebruik van wonen naar bedrijf (geluid, geur, veiligheid, bodem, luchtkwaliteit)
- Wijzigen gebruik van bedrijf naar wonen (geluid, geur, veiligheid, bodem, luchtkwaliteit)
- Gevoelige functies nabij bedrijven, wegen, risicobronnen (geluid, luchtkwaliteit, veiligheid)
- Aanleg/wijzigen wegen, spoorweg (geluid, luchtkwaliteit)
- Activiteiten waarop mer-regelgeving van toepassing is (m.e.r)
- Activiteiten in/op de bodem (bodem, asbest)
- Nieuwe gevoelige functies (geluid, geur, veiligheid, bodem)
- Nieuwe bedrijfsactiviteiten (geluid, geur, veiligheid, bodem, luchtkwaliteit)
- Kappen bomen/struiken (ecologie)
- Slopen/verbouwen (asbest, ecologie)

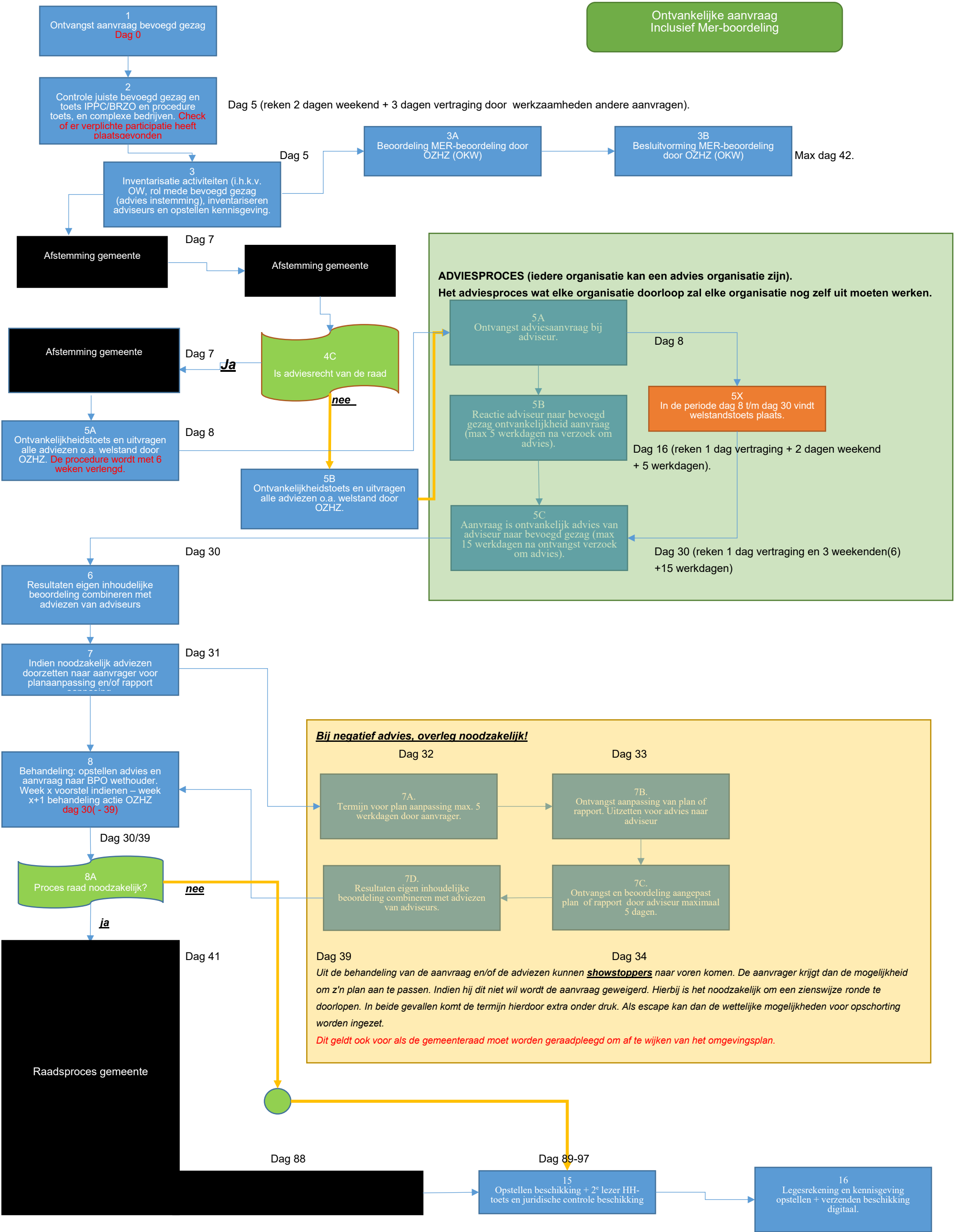
BIJLAGE 3
 Vergunningverlening regulier incl. adviesproces

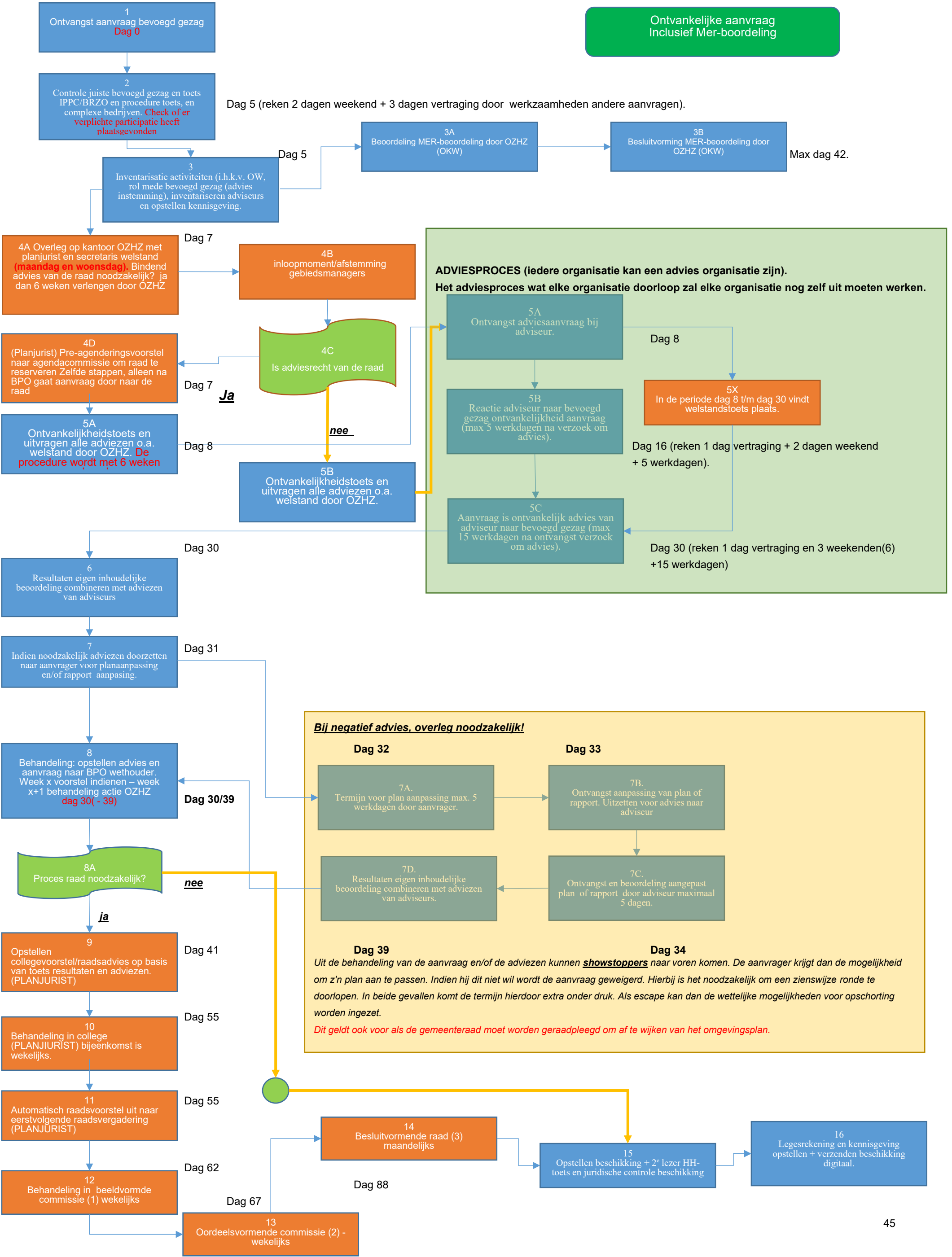
BIJLAGE 4
 Vergunningverlening uitgebreid incl. adviesproces

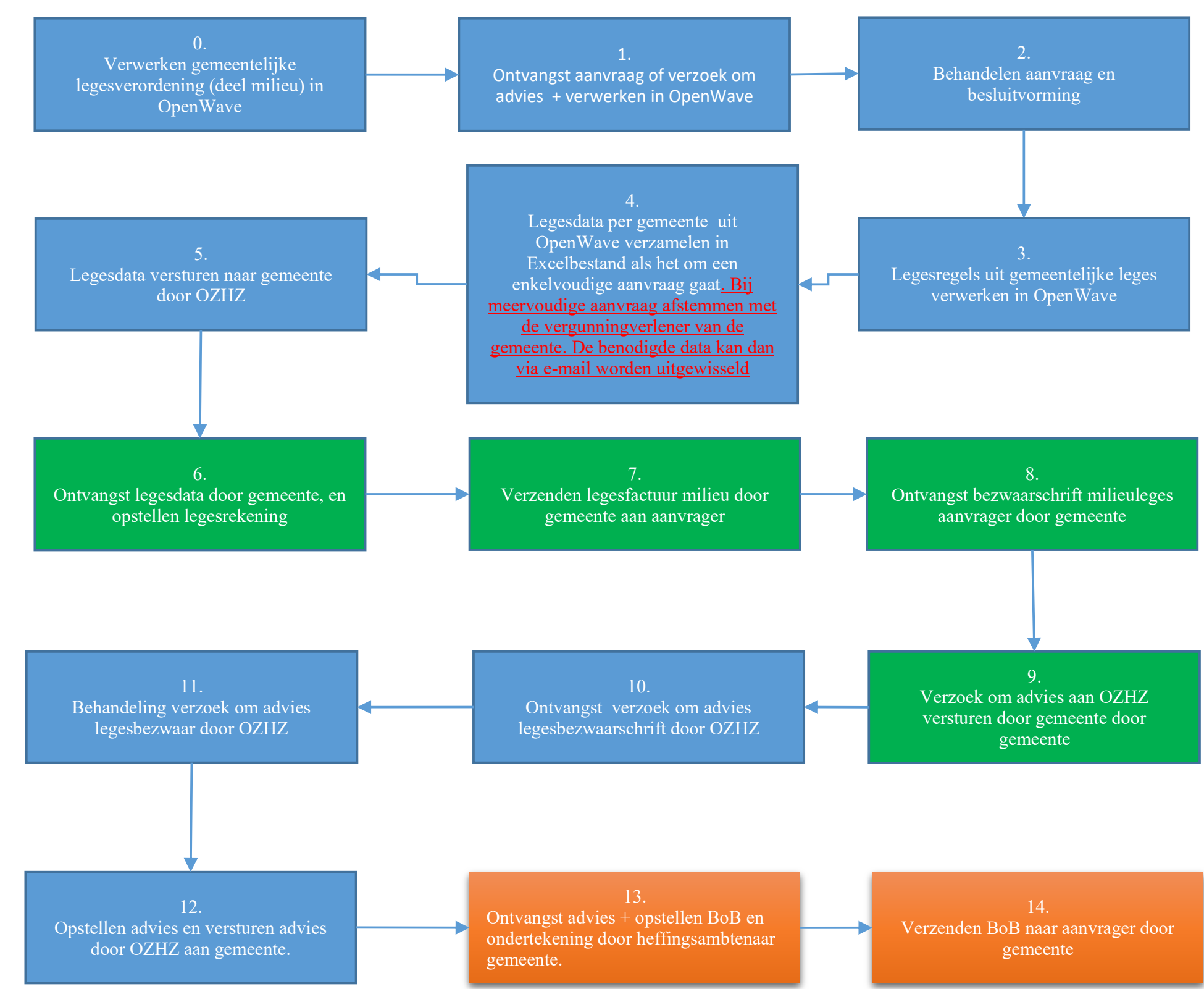

BIJLAGE 5
 Stappenplan BOPA (milieu)

BIJLAGE 6
 Stappenplan BOPA (Alblasserdam, Dordrecht en Hardinxveld-Giessendam)

¹² Voor provincie Zuid-Holland is een vergelijkbaar proces van toepassing.

Bijlage 8: Praktische afspraken over gebruik samenwerkingsfunctionaliteit (SWF)

Deze bijlage bevat kernaafspraken voor het gebruik van de Samenwerkingsfunctionaliteit (SWF)

Uitzetten advies

Een adviesverzoek naar OZHZ bevat de volgende onderdelen:

- **Duidelijke locatie:** Geef een duidelijke locatie mee (bag – adres – ingetekende contour)
- **Duidelijke adviesvraag:** maak voor de adviseur duidelijk wat je precies wil weten. Bijvoorbeeld om het akoestisch rapport, of een bodemonderzoek te beoordelen of dat het gaat over de vraag of een milieu melding/vergunning nodig is voor een bouwactiviteit.
- **Welke planologische procedure:** bij een RO verzoek vragen we je om aan te geven **welke planologische procedure** (bijvoorbeeld of er sprake is van een de voorbereiding op een omgevingstafel, een principeverzoek, een vooroverleg, een OPA of BOPA en vervolgens of hiervoor de reguliere of uitgebreide procedure, of een wijziging van het omgevingsplan) van toepassing is? Dit is relevant voor het toetsingskader.
- **Één milieuthema of integraal advies:** Maak duidelijk of dat je een integraal advies wil over meerdere milieuaspecten of dat je alleen een advies wil voor één milieuaspect, bijvoorbeeld bodem let op: dit kan alleen als het eerste actieverzoek nog niet is afgehandeld. Als je een meervoudig advies wil hebben, vraag dan een integraal advies aan. Geef ook duidelijk aan als het integrale advies in fases wordt uitgezet.
- **Deadline:** neem een deadline op. Voor alle adviesverzoeken rond aanvragen is de termijn 15 werkdagen¹³. Voor het wijzigen van omgevingsplannen is de termijn 20 werkdagen. BOPA's vallen onder de termijn van 15 werkdagen. Als er sprake is van spoed is het ook belangrijk om dit vermelden dat dit zo is en waarom er spoed is
- **Naam en contactgegevens:** voeg je naam en contactgegevens toe aan het adviesverzoek zodat de adviseur je makkelijk kan bereiken bij vragen
- **Beoordeling documenten:** als je meerdere documenten meestuurt bij je adviesverzoek geef dan aan welke documenten beoordeeld moeten worden. Het is bij het uitzetten van een SWF verzoek niet altijd mogelijk om een selectie in de documenten te maken. Dan is het belangrijk om aan te geven over welke documenten het advies moet gaan.
- **Tabel met omschrijvingen:** bij het uitzetten van het adviesverzoek maak je gebruik van de tabel met omschrijvingen. Dit helpt ons om de zaak zo efficiënt mogelijk in te boeken.

Code tabel

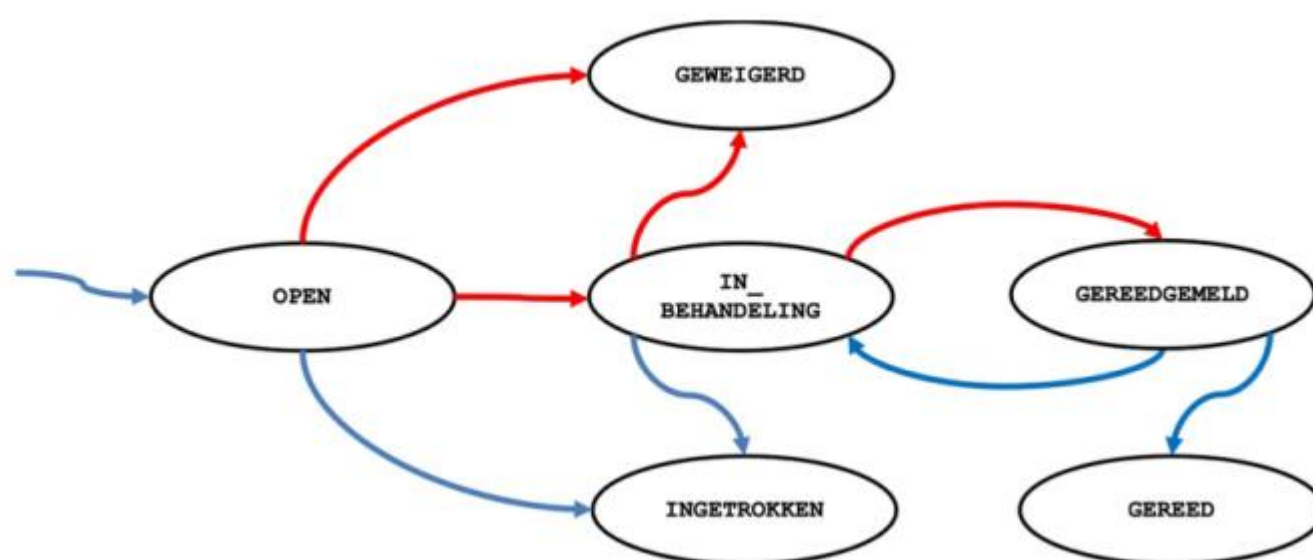
Activiteit	AI	Do	Go	Hg	Hi	Hw	Mo	Pa	SI	Z w	DCM R	Code
Asbest e/o sloop			*	*	*	*	*			*	*	01ASB/ SLP
Activiteit bouw (DCMR)											*	02AB
Milieubelastende activiteit			*	*	*	*	*	*	*	*		03MBA
Integraal advies	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		04IA
Advies beoordeling bodemrapport t.b.v. bouwen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		05BB
Advies bodem (overig)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		06BO
Advies externe veiligheid	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		07EV
Advies geluid	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		08GL
Advies lucht	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		09LU
Advies duurzaamheid	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		10DU
Advies ecologie	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		11EC
Advies mer	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		12MER
Advies bedrijvigheid	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		13BD

Reageren op adviesverzoek:

- **Status:** zodra het in de SWF mogelijk wordt om een status mee te geven aan verzoek maken we hier ook gebruik van;. *
- **Op tijd communiceren:** als de termijn van 15 danwel 20 werkdagen voor adviezen niet gehaald kan worden, nemen we contact op;
- **Integraal verzoek:** OZHZ behandelt een verzoek als integraal verzoek tenzij dit anders is aangeven door de adviesvrager;
- **Integraal advies:** als er ook advies aan de VRZHZ + GGD gevraagd wordt, stemmen wij af om tot een integraal advies te komen.

**Processchema met statussen in samenwerkingsfunctionaliteit*

¹³ Feestdagen vallen niet onder werkdagen. Zet je je advies uit in een periode met feestdagen? Hou hier dan rekening mee met de termijn.

Toelichting op het processchema statussen SWF

Nummer	Adviesverzoek van gemeente aan OZHZ	Adviesverzoek OZHZ aan de gemeente
1	Gemeente verzoekt OZHZ om advies via de SWF. OZHZ ontvangt het verzoek om advies in OpenWave	OZHZ verzoekt de gemeente om advies via de SWF. De gemeente ontvangt het verzoek om advies in VTH-applicatie.
2	De status van het actieverzoek is open	De status van het actieverzoek is open
3	De behandelaar OZHZ verandert de status van open naar in behandeling. In het bericht wordt de naam en telefoonnummer van de behandelaar opgenomen.	De behandelaar van de gemeente verandert de status van open naar in behandeling. In het bericht wordt de naam en telefoonnummer van de behandelaar van de gemeente opgenomen.
4	De behandelaar OZHZ verandert de status van het actieverzoek in gereedgemeld als het eind of tussen advies kan worden gegeven. In de melding wordt een korte uitleg gegeven wat het advies is. Het uitgebreide advies wordt als bijlage toegevoegd in de SWF.	De behandelaar van de gemeente verandert de status van het actieverzoek. De status wordt veranderd in gereedgemeld als het eind of tussen advies kan worden gegeven. In de melding wordt een korte uitleg gegeven wat het advies is. Het uitgebreide advies wordt als bijlage toegevoegd in de SWF.
5	- Ontvangst van het (eind)advies door gemeente. Bij een sluitend (eind)advies wordt het actieverzoek door de gemeente op gereed gezet. - Ontvangst van (tussen)advies van OZHZ. Aanvraag is niet volledig er is aanvulling nodig. Het actieverzoek blijft op de status staan van gereedgemeld. Zodra de aanvulling binnen is worden deze via de SWF gedeeld door de gemeente met de OZHZ. De status wordt door de gemeente veranderd naar in behandeling. Dit is voor de OZHZ weer de trigger om de zaak weer op te pakken. De stappen 4-5 worden dan weer doorgelopen.	- Ontvangst van het (eind)advies van de gemeente door OZHZ. Bij een sluitend (eind)advies wordt het actieverzoek door OZHZ op gereed gezet. - Ontvangst van (tussen)advies van gemeente. Aanvraag is niet volledig er is aanvulling nodig. Het actieverzoek blijft op de status staan van gereedgemeld. Zodra de aanvulling binnen is worden deze via de SWF gedeeld door OZHZ met de gemeente. De status wordt door OZHZ veranderd naar in behandeling. Dit is voor de gemeente weer de trigger om de zaak weer op te pakken. De stappen 4-5 worden dan weer doorgelopen.

Documenten:

- **Naamgeving:** probeer de documenten vast zoveel mogelijk een duidelijke naam mee te geven
Dit kan als volgt: Situatietekening bestaand – Situatietekening nieuw – Bodemonderzoek – Nader Bodemonderzoek – Quickscan – Nader onderzoek ecologie – Geluidsrapport – Rapport luchtkwaliteit – Stikstofbepaling – Mer – Asbestrapport – ETFAL Onderbouwing.
- Met daarbij de **woorden ‘te beoordelen’**, voorbeeld Geluidsrapport beoordelen.
- **Losse rekenbestanden:** vraag je om de beoordeling van een AERIUS berekening of bodemrapport ? Stuur dan voor AERIUS ook de losse rekenbestanden mee. Voor de bodemonderzoeken hebben we ook het XML bestand nodig. Om het geluidrapport te beoordelen vragen we om het rekenmodel mee te sturen. Helaas kan dit niet via SWF dus het rekenmodel zal je via e-mail moeten versturen naar omgevingadvies@ozhz.nl (voor RO/omgevingsplan vragen) en naar vergunningen-milieu@ozhz.nl (voor MBA gerelateerde zaken).

Sluiten SWF ruimte:

Sluiten SWF ruimte: de adviesvrager sluit de SWF als het advies/alle adviezen is/zijn ontvangen.

4. De gemeente sluit de SWF binnen een redelijke termijn als alle adviezen van OZHZ ontvangen zijn.
5. OZHZ sluit de SWF binnen een redelijke termijn als alle adviezen van de gemeenten ontvangen zijn.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 9 juli 2026

Onderwerp:

Jaarverslag 2024 van de archivaris

Gevraagde beslissing:

Kennisnemen van het jaarverslag 2024 en de reactie van OZHZ op de aanbevelingen van de archivaris

Toelichting:

In bijgaande notitie geeft OZHZ een reactie op de aanbevelingen uit het jaarverslag 2024 van de archivaris. Veel acties zijn al in 2025 opgepakt en/of lopen door in 2026.

Aan het AB wordt voorgesteld kennis te nemen van het jaarverslag en de reactie van OZHZ op de gedane aanbevelingen van de archivaris.

Ambtelijke voorbereiding:

De stukken zijn geagendeerd in de Adviesgroep Eigenaren van 2 april 2026. Er waren geen vragen.

Communicatie:

Nvt.

Financiële consequenties:

Nvt.

Verdere procedure:

-

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Jaarverslag archivaris 2024.
- Reactie van OZHZ op het jaarverslag van de archivaris 2024.

Johan de Wittstraat 140
Postbus 550
3300 AN Dordrecht
T [078] 770 85 85
F [078] 770 85 84
E algemeen@ozhz.nl
www.ozhz.nl
KvK-nummer: 51291010

Notitie

Aan Dagelijks bestuur, ter doorgeleiding naar het algemeen bestuur
Van OZHZ
Dossier
Datum 13 maart 2026
Onderwerp Reactie op jaarverslag archiefinspectie 2024
Zaaknummer Z-25-458444
Kenmerk 609333

Op 14 oktober 2025 ontving OZHZ het jaarverslag van de gemeentearchivaris omtrent het toezicht 2024. Hieronder volgen de aanbevelingen van de archiefinspecteur, met een reactie vanuit OZHZ.

1. Voer de kwaliteitscontroles zowel kwalitatief als kwantitatief weer uit zoals beschreven in het van toepassing zijnde kwaliteitszorgsysteem en de geldende kwaliteitsafspraken (zie paragraaf 1.2).

De implementatie van Djuma biedt nieuwe mogelijkheden voor het inrichten van de kwaliteitscontroles. Er hebben in 2025 al diverse gesprekken plaatsgevonden om het bestaande kwaliteitszorgsysteem te actualiseren. Op dit moment ligt de verdere ontwikkeling van het kwaliteitszorgsysteem echter stil vanwege de uitgestelde migratie van het Datawarehouse van Onderzoekscentrum Drechtsteden. De verwachting is dat dit halverwege 2026 zal plaatsvinden, waarna het kwaliteitszorgsysteem weer verder ontwikkeld kan worden.

2. Besteed zoveel aandacht als nodig aan de bewustwording onder de medewerkers bij de implementatie van het nieuwe zaaksysteem Djuma om een zo breed mogelijk draagvlak voor het gebruiken van het systeem te creëren (zie paragraaf 2.1).

Gedurende de implementatie van Djuma is veel aandacht geweest voor bewustwording onder de medewerkers. Dit proces loopt ook in 2026 nog door, door middel van trainingen en uitleg bij de units.

3. Voorkom dat informatie met betrekking tot eenzelfde zaak of proces versnipperd raakt over meerdere applicaties. Zorg ervoor, dat archiefwaardige informatieobjecten in MS Teams worden verplaatst naar het nieuwe zaaksysteem Djuma (zie paragraaf 2.2).

In 2025 is gestart met een training over informatiebeheer en archivering, als onderdeel van een bredere bewustzijns campagne rondom de Wet open overheid. In deze training wordt onder andere aandacht geschonken aan 'wat sla je waar op'. Hierbij wordt het verschil tussen MS Teams (samenwerkingsapplicatie) en Djuma (archiefapplicatie) benadrukt. Deze training wordt in 2026 aan alle teams binnen OZHZ gegeven. Nieuwe medewerkers worden er in meegenomen in het kader van hun onboarding. Daarnaast wordt er vanaf 2026 apart aandacht geschonken aan het tijdig archiveren van informatie vanuit MS Teams (o.a. projectarchivering).

4. Maak de medewerkers binnen de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid meer bewust van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van een rechtmatige archivering van digitale documenten in het algemeen en van e-mail in het bijzonder. Archiveer de formele e-mailberichten in het zaaksysteem of

in de daarvoor aangewezen, voor een rechtmatige archivering geschikte taakapplicatie (zie paragraaf 2.6).

In de training over informatiebeheer en archivering wordt ook aandacht geschonken aan het belang van e-mailarchivering. OZHZ is niet aangesloten bij de aanvullende selectielijst e-mailarchivering vanuit de VNG, maar zal wel meeliften op de techniek die vanuit Bedrijfsvoering Drechtsteden in dit kader ontwikkeld is. Hierdoor worden medewerkers gestimuleerd om e-mails in het zaaksysteem of een daarvoor geschikte taakapplicatie te archiveren.

- 5. Draag bij aan de bewerking van de bouwdoossiers in de afgekeurde ruimte in de kelder van het Stadskantoor, die met de hoogste prioriteit uitgevoerd moet worden. Breng in samenwerking met de zorgdrager de bouwdoossiers ouder dan 20 jaar over naar de archiefbewaarplaats. Het overgebleven gedeelte van het archief dient te worden geplaatst in een archiefruimte die voldoet aan de in de Archiefregeling gestelde eisen (zie paragraaf 3.1).**

De bewerking van de bouwdoossiers is in augustus 2025 gestart onder leiding van gemeente Dordrecht. OZHZ levert hier, voor zover passend binnen de afgesproken dienstverlening, ondersteuning in de materiële bewerking (verplaatsen, ompakken, ontnieten, etc.). Inzake de archiefruimte die moet voldoen aan de gestelde eisen (laatste volzin van het advies) geldt dat het primair de verantwoordelijkheid is van de gemeente Dordrecht zelf om deze te realiseren. OZHZ heeft kennis van de ontwikkelingen die hier spelen in het kader van de overgang van de ambtelijke organisatie van de gemeente naar het Dordt-huis. Medio 2026 worden er aanvullende afspraken gemaakt met Dordrecht, Alblasterdam en Hardinxveld-Giessendam over de dienstverlening die OZHZ kan leveren op het gebied van inzage in en beheer van de bouwarchieven.

- 6. Breng de archiefbestanden die bij de OASIS Group geplaatst zijn in goede, geordende en toegankelijke staat om een rechtmatige vernietiging c.q. wettelijke overbrenging naar de archiefbewaarplaats te kunnen bewerkstelligen (zie paragraaf 3.2).**

In 2025 is een eerste plan gemaakt om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn met betrekking tot de bewerking van de archiefbestanden die bij OASIS Group geplaatst zijn. Er zou een schouw van het archief uitgevoerd worden, maar omdat het archief zonder medeweten van OZHZ was verplaatst is dit komen te vervallen. Begin 2026 heeft de schouw plaatsgevonden. Op basis van de uitkomsten van deze schouw wordt een plan gemaakt om deze archiefbestanden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen.

- 7. Laat de archiefinspectie de goede, geordende en toegankelijke staat toetsen van de over te brengen archiefbestanden voortvloeiende uit het archiefbewerkingsproject om de daadwerkelijke overbrenging naar de daartoe aangewezen archiefbewaarplaats te kunnen realiseren (zie paragraaf 3.3).**

In 2025 is een groot deel van de openstaande acties op dit archiefbewerkingsproject afgerond. Wanneer de laatste restacties opgepakt zijn, wordt de archiefinspecteur uitgenodigd om de dossiers te beoordelen.

- 8. Zorg in geval van de afhandeling en archivering van op termijn vernietigbare zaken in taakapplicaties¹ ervoor, dat deze geschikt zijn voor een rechtmatige archivering en daarbij beschikken over een vernietigingsfunctionaliteit (zie paragraaf 4.2).**

In 2025 zijn grote stappen gezet om AFAS in te richten volgens de NEN ISO 16175, zodat ook deze taakapplicatie geschikt is voor rechtmatige archivering en vernietiging. Dit zal leiden tot een eerste vernietiging vanuit AFAS in 2026. Voor andere relevante taakapplicaties zal dit proces ook zoveel mogelijk doorlopen worden.

- 9. Stel bij de implementatie van het zaaksysteem Djuma een nieuw Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op, en pas het bijbehorende kwaliteitshandboek, DSP en metadataschema aan. Laat vervolgens een nieuw vervangingsbesluit nemen door het dagelijks bestuur en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten (zie paragraaf 4.3).**

Het Handboek Vervanging wordt in Q1 2026 geactualiseerd, waarna aan de deelnemende gemeenten en de provincie gevraagd wordt een nieuw vervangingsbesluit te nemen. De bijbehorende documenten (kwaliteitshandboek, DSP en metadataschema) volgen later in 2026/2027.

- 10. Actualiseer het calamiteitenplan om te zorgen voor een goede bewaring van archieven en ter voorkoming en beperking van schade tijdens een noodsituatie waarbij archieven beschadigd of verloren dreigen te gaan (zie paragraaf 5.2).**

Dit plan is in 2025 geactualiseerd en vastgesteld door het DT. De actie is daarmee afgerond.

- 11. Stel voldoende personele capaciteit voor de kwaliteitszorg beschikbaar om de kwaliteitscontroles weer adequaat te kunnen oppakken en voortzetten (zie paragraaf 6).**

Er wordt door middel van verschuiving van medewerkers en het inzetten van automatiseringsmogelijkheden capaciteit vrijgemaakt om de kwaliteitscontroles adequaat op te pakken.

¹ Taakapplicaties, ook wel vakapplicaties, zijn applicaties die niet primair bedoeld zijn om in te archiveren.

**Verslag van de gemeentearchivaris
omtrent het toezicht op de
informatiehuishouding van de
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid**

2024

L. Scheuneman BMIC
archieffinspecteur

In opdracht van de gemeentearchivaris van Dordrecht,
drs. T.J. de Bruijn

Regionaal Archief Dordrecht
Oktober 2025

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	4
ALGEMEEN BEELD EN STAND VAN ZAKEN	4
AANBEVELINGEN	5
1. LOKALE REGELINGEN, KWALITEITSZORG EN TAAKOVERDRACHT	6
1.1 LOKALE REGELINGEN	7
1.2 INTERNE KWALITEITSZORG	7
1.3 OVERDRACHT BOUWTAKEN VAN DE GEMEENTE HARDINXVELD-GIESSENDAM	7
2. ORDENING EN DUURZAME TOEGANKELIJKHEID VAN DIGITALE INFORMATIE	8
2.1 VERVANGING VAN HET ZAAKSYSTEEM JOIN	8
2.2 ZAAKSYSTEEM DJUMA VERSUS MS TEAMS	8
2.3 ACTUALISATIE VAN HET DOCUMENTAIR STRUCTUURPLAN EN METADATASHEMA	9
2.4 OPNAME VAN ARCHIEFWAARDIGE INFORMATIE IN TAAKAPPLICATIES	9
2.5 MIGRATIE VAN DATA EN INFORMATIE	10
2.6 ARCHIVERING VAN E-MAILBERICHTEN	10
3. GOEDE, GEORDENDE EN TOEGANKELIJKE STAAT VAN ANALOGE INFORMATIE	10
3.1 BEWERKING VAN DE BOUWDOSSIERS VAN DE GEMEENTE DORDRECHT	11
3.2 BEWERKING VAN DE BIJ OASIS GEPLAATSTE ARCHIEFBESTANDEN	11
3.3 AFRONDING VAN HET ARCHIEFBEWERKINGSPROJECT 2022	11
4. Vernietiging en vervanging van informatie	12
4.1 MACHTIGINGEN TOT Vernietigingen verleend in 2024	12
4.2 Vernietiging en informatie in taakapplicaties	12
4.3 Actualisatie van het handboek vervanging	12
5. ARCHIEFBEWaarPlaats en E-DEPOT	13
5.1 Overbrenging en terbeschikkingstelling	13
5.2 Calamiteitenplan	14
6. FORMATIE TEN BEHOEVE VAN HET INFORMATIE- EN ARCHIEFBEHEER	14

INLEIDING

De overheid dient verantwoording af te kunnen leggen over haar handelen en ervoor te zorgen dat dit handelen, ook in de toekomst, gereconstrueerd kan worden. Daarom is het belangrijk zorgvuldig om te gaan met de neerslag van dit handelen, het archief. Artikel 3 van de Archiefwet 1995 verplicht overheidsorganen om de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, en zorg te dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende informatie. Onder archiefbescheiden verstaan we alle in het kader van de taakuitvoering van een organisatie ontvangen en opgemaakte documenten (zowel op papier als digitaal).

Archief is niet anders dan het geheel van informatie die nodig is voor de uitvoering van taken en aan te wenden is als geheugensteun, voor bewijs en verantwoording en voor hergebruik. Het gebruik ervan door de archiefvormer begint op het moment dat het ontstaat of is ontvangen en stopt wanneer de informatie niet meer nodig is voor de administratie. Daarna moet het archief worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats dan wel worden vernietigd. Echter begrippen als 'archiefbescheiden' en 'archief' suggereren ten onrechte dat het domein van de Archiefwet slechts betrekking heeft op historisch materiaal in beheer bij de archiefbewaarplaatsen. Dit beeld is niet correct omdat de Archiefwet in feite ook een informatiewet is. Daarom worden in dit verslag in plaats van het woord 'archiefbescheiden' zoveel mogelijk het neutrale, hieraan gelijk gestelde begrip 'informatie' en de specifiekere term 'informatieobject'¹ gehanteerd.

Het toezicht op het informatie- en archiefbeheer bij de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is op grond van artikel 36, zevende lid, van de gemeenschappelijke regeling belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Conform artikel 2 van de Archiefverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid dient de gemeentearchivaris jaarlijks verslag uit te brengen omtrent de uitoefening van het toezicht op de informatiehuishouding aan de zorgdrager, het dagelijks bestuur. Dit bestuur legt op zijn beurt middels dit jaarverslag verantwoording af aan het algemeen bestuur omtrent dit toezicht ingevolge artikel 3 van de Archiefverordening.

Het verslag van de gemeentearchivaris omtrent de toestand van de informatiehuishouding over 2024 is mede op grond van de zgn. 'Key Performance Indicators' (KPI's)² vervaardigd. Deze KPI's zijn door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in samenwerking met partijen uit het archiefveld ontworpen en zijn de basis voor het eigen horizontale toezicht. Zij betreffen een tiental aandachtsgebieden die betrekking hebben op de manier waarop door de overheidsorganisaties uitvoering wordt gegeven aan de Archiefwet en aanverwante regelgeving zoals het Archiefbesluit en de Archiefregeling. Het realiseren van de KPI's zorgt ervoor dat de organisatie in de basis voldoet aan de archiefwet- en regelgeving. De lijst met KPI's is ingevuld door de senior DIV-adviseur van de unit Bedrijfsondersteuning van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Naast de ingevulde lijst, vormen de observaties van de archiefinspecteur en de contactmomenten met de organisatie de basis van dit verslag.

In dit verslag wordt eerst in een samenvatting een algemeen beeld van de stand van zaken in het afgelopen jaar gegeven en de in het verdere verslag gedane aanbevelingen puntsgevijs opgesomd. Vervolgens worden de uit het toezicht in 2024 voortvloeiende bevindingen in verschillende paragrafen nader uiteengezet.

¹ Een informatieobject is een verzameling aan elkaar gerelateerde gegevens die als eenheid wordt behandeld.

² Kritische Prestatie Indicatoren gemeentelijke archiefketen (bijlage bij VNG-ledenbrief 'Horizontale verantwoording gemeentelijke archiefketen van 21 juli 2011): model-archiefkader ter versterking van de gemeentelijke horizontale verantwoording in het kader van de in 2012 in werking getreden Wet Revitalisering generiek toezicht.

MANAGEMENTSAMENVATTING

ALGEMEEN BEELD EN STAND VAN ZAKEN

In 2024 is een aantal acties ondernomen om de kwaliteit van het informatie- en archiefbeheer van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te verbeteren. Begin 2024 is door Team DIV van de unit Bedrijfsondersteuning een overzichtelijk meerjarenplan opgesteld waarin de noodzakelijke acties voor de komende jaren staan beschreven. Verder zijn stappen ondernomen om onder leiding van een externe projectleider een start te maken met de bewerking van het in het Stads kantoor van de gemeente Dordrecht geplaatste en door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid beheerde bouwarchief. Gezien de grote omvang van het archiefbestand en de voorgenomen sloop van het Stads kantoor is het van het grootste belang dat de bewerking met de hoogste prioriteit wordt uitgevoerd (zie paragraaf 3.1). Vanaf 1 januari 2025 voert de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid de bouwtaken van de gemeente Hardinxveld-Giessendam uit. In het kader hiervan is in de loop van 2024 actie ondernomen om te komen tot afspraken over het beheer van zowel het digitale als het analoge bouwarchief (paragraaf 1.3). Een flinke vooruitgang in 2024 is een gedegen migratieplan³ geweest aan de hand waarvan een groot deel van de relevante informatie op de netwerkschijven is gemigreerd naar MS Teams, waarin informatie opgeslagen en gedeeld kan worden (zie hiervoor paragraaf 2.2). Ook zijn in het afgelopen jaar van een tweetal migratietrajecten door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid migratieverklaringen vastgesteld. Daarmee wordt voldaan aan artikel 25 van de Archiefregeling.

Hoewel er dus in 2024 goede stappen zijn gezet ter verbetering van de kwaliteit van het informatie- en archiefbeheer, bestaan er verschillende aandachtspunten die moeten worden aangepakt. Zo is het zaak dat de focus binnen het implementatieproject van het nieuwe zaakstelsel Djuma met name gelegd wordt op de medewerkers als gebruikers, naast de techniek. Het 'meenemen' en opleiden van de gebruikers van Djuma is een cruciale bouwsteen voor het creëren, onderhouden en vergroten van de bewustwording bij de medewerkers van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid ten aanzien van het gebruik van het nieuwe zaak- en archiefsysteem (zie paragraaf 2.1 voor een nadere uitleg). Verder moet het voor iedereen binnen de organisatie glashelder zijn, dat archiefwaardige informatie vanuit MS Office 365 (OneDrive/MS Teams) behoort te worden opgenomen in Djuma. De archiefinspectie wijst erop, dat absoluut vermeden moet worden dat een archiefwaardig informatieobject straks zowel in Djuma als in MS Teams wordt opgeslagen. Een informatieobject mag slechts op één plaats worden opgeslagen, zodat er geen verwarring en discussie kan ontstaan over de status en de locatie van de originele versie van de betreffende informatie. Daarom is het van wezenlijk belang dat getoetst gaat worden op een juiste omgang met informatie in MS Teams (zie voor meer informatie paragraaf 2.2).

Voorts is het van belang dat er voldoende medewerkers beschikbaar zijn om de werkzaamheden zoals de vereiste kwaliteitscontroles van de registraties van digitale informatieobjecten in het zaakstelsel te kunnen uitvoeren, maar ook van die in andere (taak)applicaties. Controles van de scankwaliteit (in het kader van vervanging) hebben volledig plaatsgevonden, andere kwaliteitscontroles zijn vanaf april 2022 om verschillende redenen niet meer volgens de in 2017 opgestelde kwaliteitsafspraken uitgevoerd. Het is van cruciaal belang dat voor de kwaliteitszorg voldoende personele capaciteit beschikbaar is en blijft om de kwaliteitscontroles onverminderd te kunnen voortzetten, niet alleen wat betreft de archiefwaardige data en informatie in JOIN, maar ook die in andere (taak)applicaties (zie paragrafen 1.2 en 6).

³ Migratieplan Drechtsteden van netwerkschijven naar MS Teams (13 maart 2024).

Mede op basis van het Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid wordt sinds november 2015 een leidend digitaal archief gevormd in JOIN. Het inwisselen van JOIN voor het nieuwe zaakstelsel Djuma betreft een dermate majeure wijziging, dat een nieuw Handboek Vervanging opgesteld gaat worden, en een nieuw vervangingsbesluit door het dagelijks bestuur en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten genomen moet worden. Als onderdelen van het Handboek Vervanging kunnen het kwaliteitshandboek (inclusief de kwaliteitsafspraken), het DSP en het metadataschema dan ook worden geactualiseerd (zie paragraaf 4.3).

De ontwikkeling in de richting naar het gebruik van taakapplicaties is ook in 2024 voortgegaan, niet alleen binnen de eigen organisatie, maar ook op landelijk niveau. De archiefinspectie blijft erop wijzen, dat ook taakapplicaties archiverings- c.q. vernietigingsfunctionaliteiten moeten bezitten zodra in deze applicaties archiefwaardige informatieobjecten worden opgenomen. Zo is in 2024 een aanvang gemaakt met het inrichten van de financiële taakapplicatie AFAS om een rechtmatige vernietiging van financiële informatie te kunnen waarborgen. Ook bij archivering in taakapplicaties dient te worden gewaakt voor versnippering van informatie, om te voorkomen dat de informatie minder of zelfs niet meer toegankelijk wordt. Om te anticiperen op de toekomstige aanschaf en implementatie van taakapplicaties waarin archiefwaardige informatie zal worden opgeslagen, worden indien nodig eisen ten aanzien van rechtmatige en doelmatige archivering en vernietiging van data en informatie in de betreffende programma's van eisen opgenomen (zie paragrafen 2.4 en 4.2 voor verdere informatie hieromtrent).

Uit een onderzoek door de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed eind 2024 is gebleken dat het archiveren van e-mails blijvende aandacht van overheidsorganisaties vraagt. De archiefinspectie blijft dan ook wijzen op de eigen verantwoordelijkheid van de medewerkers voor een juiste en rechtmatige archivering van digitale documenten in het algemeen en van e-mail in het bijzonder. Door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is een selectielijst voor e-mailbewaring vervaardigd die als hulpmiddel dient om een betere e-mailarchivering na te streven. Met het aansluiten op de selectielijst e-mailbewaring wordt de verplichting aangegaan om de lijst te implementeren. Tot nu is de methodiek nog niet ingevoerd (zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.6).

Bij de OASIS Group in Almere staan al jarenlang circa 900 strekkende meter archieven van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, waaronder bodemdossiers en dossiers inzake de Wet milieubeheer, opgeslagen. De opgeslagen archieven zijn ontoereikend geordend en daardoor onvoldoende toegankelijk. Om te kunnen voldoen aan de elementaire verplichtingen vanuit de Archiefwet om archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden, en zorg te dragen voor een tijdige vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbestanden en voor de overbrenging van de te bewaren archiefbestanden ouder dan 20 jaar, dienen de bij OASIS opgeslagen archieven met hoge prioriteit bewerkt te worden (zie paragraaf 3.2 voor een nadere uitleg).

Tot slot moet het uit 2018 stammende calamiteitenplan van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geactualiseerd en opnieuw vastgesteld worden (zie paragraaf 5.2).

AANBEVELINGEN

Om een kwalitatief goed archief- en informatiebeheer te kunnen realiseren, doet de archiefinspectie hierbij een aantal aanbevelingen. Onderstaand vindt u een opsomming van deze aanbevelingen met een verwijzing naar de desbetreffende paragraaf.

- Voer de kwaliteitscontroles zowel kwalitatief als kwantitatief weer uit zoals beschreven in het van toepassing zijnde kwaliteitszorgstelsel en de geldende kwaliteitsafspraken (zie paragraaf 1.2).

- Besteed zoveel aandacht als nodig aan de bewustwording onder de medewerkers bij de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma om een zo breed mogelijk draagvlak voor het gebruiken van het stelsel te creëren (zie paragraaf 2.1).
- Voorkom dat informatie met betrekking tot eenzelfde zaak of proces versnipperd raakt over meerdere applicaties. Zorg ervoor, dat archiefwaardige informatieobjecten in MS Teams worden verplaatst naar het nieuwe zaakstelsel Djuma (zie paragraaf 2.2).
- Maak de medewerkers binnen de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid meer bewust van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van een rechtmatige archivering van digitale documenten in het algemeen en van e-mail in het bijzonder. Archiveer de formele e-mailberichten in het zaakstelsel of in de daarvoor aangewezen, voor een rechtmatige archivering geschikte taakapplicatie (zie paragraaf 2.6).
- Draag bij aan de bewerking van de bouwdoSSIers in de afgekeurde ruimte in de kelder van het Stadskantoor, die met de hoogste prioriteit uitgevoerd moet worden. Breng in samenwerking met de zorgdrager de bouwdoSSIers ouder dan 20 jaar over naar de archiefbewaarpplaats. Het overgebleven gedeelte van het archief dient te worden geplaatst in een archiefruimte die voldoet aan de in de Archiefregeling gestelde eisen (zie paragraaf 3.1).
- Breng de archiefbestanden die bij de OASIS Group geplaatst zijn in goede, geordende en toegankelijke staat om een rechtmatige vernietiging c.q. wettelijke overbrenging naar de archiefbewaarpplaats te kunnen bewerkstelligen (zie paragraaf 3.2).
- Laat de archiefinspectie de goede, geordende en toegankelijke staat toetsen van de over te brengen archiefbestanden voortvloeiende uit het archiefbewerkingsproject om de daadwerkelijke overbrenging naar de daartoe aangewezen archiefbewaarpplaats te kunnen realiseren (zie paragraaf 3.3).
- Zorg in geval van de afhandeling en archivering van op termijn vernietigbare zaken in taakapplicaties ervoor, dat deze geschikt zijn voor een rechtmatige archivering en daarbij beschikken over een vernietigingsfunctionaliteit (zie paragraaf 4.2).
- Stel bij de implementatie van het zaakstelsel Djuma een nieuw Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op, en pas het bijbehorende kwaliteitshandboek, DSP en metadataschema aan. Laat vervolgens een nieuw vervangingsbesluit nemen door het dagelijks bestuur en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten (zie paragraaf 4.3).
- Actualiseer het calamiteitenplan om te zorgen voor een goede bewaring van archieven en ter voorkoming en beperking van schade tijdens een noodsituatie waarbij archieven beschadigd of verloren dreigen te gaan (zie paragraaf 5.2).
- Stel voldoende personele capaciteit voor de kwaliteitszorg beschikbaar om de kwaliteitscontroles weer adequaat te kunnen oppakken en voortzetten (zie paragraaf 6).

BEVINDINGEN AAN DE HAND VAN DE KPI-ELEMENTEN

1. LOKALE REGELINGEN, KWALITEITSZORG EN TAAKOVERDRACHT

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid dient regelingen vast te stellen voor het informatie- en archiefbeheer conform wettelijke eisen, en voor het beheer van de archiefwaardige informatie gebruik te maken van een kwaliteitssysteem waarvoor toetsbare eisen zijn geformuleerd. Verder moeten bij een overdracht van taken aan een ander overheidsorgaan op grond van landelijke en lokale regelgeving voorzieningen worden getroffen voor het beheer van de betreffende informatie.

1.1 LOKALE REGELINGEN

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid beschikte ook in 2024 over actuele lokale regelingen met betrekking tot het informatie- en archiefbeheer. In de afgelopen jaren zijn namelijk de nieuwe Archiefverordening (in 2021) en de nieuwe Regeling informatiebeheer (in 2022) aan de geldende wet- en regelgeving aangepast en in werking getreden.

1.2 INTERNE KWALITEITSZORG

Conform artikel 16 van de Archiefregeling⁴ dient het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid als zorgdrager ervoor te zorgen dat het beheer van haar data en informatie voldoet aan toetsbare eisen van een door haar toe te passen kwaliteitssysteem om een efficiënte en betrouwbare informatievoorziening te waarborgen. In 2017 zijn zowel het kwaliteitssorgsysteem als kwaliteitsafspraken als bijlagen bij het Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid door het dagelijks bestuur vastgesteld. Als gevolg van diverse ontwikkelingen in de afgelopen jaren, zoals de organisatieverandering binnen de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, veranderde wet- en regelgeving en de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma, moeten het kwaliteitssorgsysteem en de kwaliteitsafspraken worden geactualiseerd (zie ook paragraaf 4.3).

Voor het vormen van een compleet en betrouwbaar duurzaam digitaal archief zijn goede kwaliteitscontroles onmisbaar. Kwaliteitszorg en kwaliteitsafspraken vormen ook een onderdeel van het door het dagelijks bestuur vastgestelde Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Om uiteenlopende redenen zijn de daarvoor noodzakelijke kwaliteitscontroles vanaf april 2022 niet meer volgens de in 2017 opgestelde kwaliteitsafspraken uitgevoerd. Het is van cruciaal belang dat de kwaliteitscontroles zowel kwalitatief als kwantitatief weer naar een aanvaardbaar niveau worden getild (zie ook paragraaf 6).

Aanbeveling

Voer de kwaliteitscontroles zowel kwalitatief als kwantitatief weer uit zoals beschreven in het van toepassing zijnde kwaliteitssorgsysteem en de geldende kwaliteitsafspraken.

1.3 OVERDRACHT BOUWTAKEN VAN DE GEMEENTE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Vanaf 1 januari 2025 voert de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid de bouwtaken van de gemeente Hardinxveld-Giessendam uit. In het kader hiervan is in de loop van 2024 actie ondernomen om te komen tot afspraken over het beheer van zowel het digitale als het analoge bouwarchief. Aangezien de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid de bouwtaken in mandaat uitvoert, blijft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam eigenaar (zorgdrager) van de bouwdoSSIERS⁵, ook als de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid deze vormt⁶. Het beheer van het vanaf 2025 gevormde bouwarchief is formeel geregeld met een in december 2024 getekende Verklaring van overdracht. Het digitale en analoge bouwarchief dat tot 2025 is gevormd, blijft in beheer van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

Om de vergunningverleners en toezichthouders van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zodanig te faciliteren, dat zij hun taken op een soepele manier kunnen uitvoeren, is eind 2024 besloten om van het (digitale) bouwarchief van de gemeente Hardinxveld-Giessendam uit de periode 2023-2024 (digitale) kopieën te verkrijgen. Het kopieearchief bij de

⁴ Archiefregeling: Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 15 december 2009, nr. WJZ/178205 (8189), met betrekking tot de duurzaamheid en de geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden en de bouw en inrichting van archiefruimten en archiefbewaarplaatsen.

⁵ Zie artikel 5, 1^e t/m 3^e lid, van de Beheerregeling Informatiebeheer van de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

⁶ Zie artikel 1, 1^e lid, van de Archiefverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in samenspraak met de gemeente Hardinxveld-Giessendam op dezelfde manier beheerd als het originele bouwarchief bij de gemeente. Eventuele vernietiging van originele documenten bij de gemeente zal ook bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid worden doorgevoerd. Het vormen en gebruiken van het kopieearchief is een tijdelijke maatregel. Op het moment dat de informatie uit de periode 2023-2024 voor de medewerkers bij hun taakuitvoering minder vaak nodig is, zal het kopieearchief worden verwijderd. Eventueel benodigde informatie uit die periode kan dan worden opgevraagd bij de gemeente Hardinxveld-Giessendam.

2. ORDERING EN DUURZAME TOEGANKELIJKHEID VAN DIGITALE INFORMATIE

Vanaf de creatie tot de vernietiging c.q. overbrenging van de digitale informatiebestanden naar een e-depot is grip en sturing op deze informatie van vitaal belang voor een goed functionerende overheid. Een belangrijke norm hiervoor is de NEN-ISO 16175⁷. Deze norm geeft functionele eisen die moeten worden geïmplementeerd in systemen, hetzij specifiek voor informatie- en archiefmanagement bestemde applicaties of voor taakapplicaties om informatie goed te kunnen beheren. Essentieel voor het houden van grip en sturing op informatie is, dat het door de Archiefregeling vereiste ordeningsplan volledig en actueel blijft, zodat altijd inzichtelijk is welke archiefwaardige informatie in welke applicatie is opgeslagen en tot welk proces de betreffende informatie behoort (contextborging). Op die manier is de informatie gemakkelijker terugvindbaar.

2.1 VERVANGING VAN HET ZAAKSYSTEEM JOIN

In 2024 is voortgang gemaakt met het vervangen van het zaakstelsel JOIN. In het afgelopen jaar is sterk geïnvesteerd in de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma en het databasestelsel My-Lex Legacy voor het beheer van de digitale data en informatie. Djuma is NEN-ISO 16175-1:2020 gecertificeerd en kan zodoende worden gebruikt voor de duurzame archivering van digitale informatie. Als gevolg van de implementatie van het nieuwe zaak- en archiefstelsel zullen data en informatie vanuit JOIN worden gemigreerd naar Djuma. De archiefinspectie wijst in dit kader verder op het gestelde in de Archiefregeling (artikel 25, 2^e lid) dat de zorgdrager ook van deze conversie of migratie een verklaring behoort op te stellen.

Om te zorgen dat de medewerkers van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid Djuma gaan gebruiken, is het zaak dat de focus binnen het implementatieproject met name gelegd wordt op de medewerkers als gebruikers, naast de techniek. Het 'meenemen' en opleiden van de gebruikers van Djuma is een cruciale bouwsteen voor het creëren, onderhouden en vergroten van de bewustwording bij de medewerkers van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid ten aanzien van het gebruik van het nieuwe zaak- en archiefstelsel.

Aanbeveling

Besteed zoveel aandacht als nodig aan de bewustwording onder de medewerkers bij de implementatie van het nieuwe zaakstelsel Djuma om een zo breed mogelijk draagvlak voor het gebruiken van het stelsel te creëren.

2.2 ZAAKSYSTEEM DJUMA VERSUS MS TEAMS

In 2024 is op basis van een gedegen migratieplan⁸ ook bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid een flinke voortgang geboekt met de migratie van de relevante informatie op de netwerkschijven naar MS Teams, waarin informatie opgeslagen en gedeeld kan worden.

⁷ NEN-ISO 16175-1:2020: de norm voor informatiemanagement die de principes en vereisten biedt voor applicaties die nodig zijn om digitale informatie te beheren.

⁸ Migratieplan Drechtsteden van netwerkschijven naar MS Teams (13 maart 2024).

Wel moet het voor iedereen binnen de organisatie glashelder zijn, dat archiefwaardige informatie vanuit MS Office 365 (OneDrive/MS Teams) behoort te worden opgenomen in Djuma. De archiefinspectie wijst erop, dat absoluut vermeden moet worden dat een archiefwaardig informatieobject straks zowel in Djuma als in MS Teams wordt opgeslagen. Het archiveren van een informatieobject in verschillende applicaties werkt onduidelijkheid over de status van de verschillende versies in de hand, wat de authenticiteit en betrouwbaarheid van het digitale archief aantast. Een informatieobject mag daarom slechts op één plaats worden opgeslagen, zodat er geen verwarring en discussie kan ontstaan over de status en de locatie van de originele versie van de betreffende informatie. Daarom is het van wezenlijk belang dat getoetst gaat worden op een juiste omgang met informatie in MS Teams.

Aanbeveling

Voorkom dat informatie met betrekking tot eenzelfde zaak of proces versnipperd raakt over meerdere applicaties. Zorg ervoor, dat archiefwaardige informatieobjecten in MS Teams worden verplaatst naar het nieuwe zaakstelsel Djuma.

2.3 ACTUALISATIE VAN HET DOCUMENTAIR STRUCTUURPLAN EN METADATASHEMA

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid beschikt sinds 2017 over een wettelijke verplicht orderingsplan in de vorm van een door het dagelijks bestuur vastgesteld Documentair Structuurplan (DSP). Het DSP stelt de organisatie in staat om de complete informatiehuishouding centraal in kaart te brengen en te beheren. Naast het vastgestelde DSP is ook een zaaktypelogus aanwezig en geïmplementeerd in JOIN. Vanwege diverse ontwikkelingen in de afgelopen jaren, zoals de organisatieverandering binnen de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, de implementatie van Djuma en mutaties in het applicatielandschap, dient het DSP te worden geactualiseerd. Verder heeft het dagelijks bestuur in 2017 het vereiste metadataschema vastgesteld. Ook het metadataschema moet worden aangepast, en wel aan de door het Nationaal Archief in 2021 vastgestelde norm MDTO⁹. Zie de aanbeveling in paragraaf 4.3.

2.4 OPNAME VAN ARCHIEFWAARDIGE INFORMATIE IN TAAKAPPLICATIES

De ontwikkeling in de richting naar het gebruik van taakapplicaties gaat voort, niet alleen binnen de eigen organisatie, maar ook op landelijk niveau. De archiefinspectie blijft erop wijzen, dat ook taakapplicaties archiveringsfunctionaliteiten moeten bezitten zodra in deze applicaties archiefwaardige informatieobjecten worden opgenomen. Ook voor taakapplicaties geldt de archiefwet- en regelgeving, zoals de verplichte vernietiging van (digitale) informatie (zie paragraaf 4.3). Ook is vereist dat taakapplicaties functionaliteit bevatten om blijvend te bewaren informatieobjecten vanuit de applicaties over te kunnen brengen naar bijvoorbeeld een e-depot. Verder dient ook bij archivering in taakapplicaties te worden gewaakt voor versnippering van informatie, om te voorkomen dat de informatie minder of zelfs niet meer toegankelijk wordt.

Om te anticiperen op de toekomstige aanschaf en implementatie van taakapplicaties waarin archiefwaardige informatie zal worden opgeslagen, moeten indien nodig eisen ten aanzien van rechtmatige en doelmatige archivering in de betreffende programma's van eisen worden opgenomen.

⁹ MDTO (Metagegevens voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie): een norm voor het vastleggen en uitwisselen van eenduidige metagegevens om de duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie mogelijk te maken. De MDTO vervangt sinds juli 2021 het Toepassingsprofiel Metagegevens Lokale Overheden (TMLO).

2.5 MIGRATIE VAN DATA EN INFORMATIE

De in paragraaf 2.4 genoemde tendens naar meer gebruik van taakapplicaties brengt ook frequentere migratietrajecten met zich mee. Een voorbeeld hiervan is de migratie van de data en informatie vanuit de taakapplicatie Squit XO naar OpenWave. De archiefinspectie heeft erop gewezen dat de zorgdrager wettelijk verplicht is om van de migratie van data en informatie van SquitXO naar OpenWave een verklaring op te stellen. In februari 2024 is de vereiste migratieverklaring vastgesteld en heeft de archiefinspectie een kopie van de migratieverklaring ontvangen. Ook van de migratie medio 2024 van de data en informatie van de lokaal geïnstalleerde JOIN On Premise¹⁰ naar de SaaS¹¹-variant van dat zaakstelsel is augustus 2024 een verklaring van migratie vastgesteld. Daarmee wordt voldaan aan artikel 25 van de Archiefregeling.

2.6 ARCHIVERING VAN E-MAILBERICHTEN

Uit een onderzoek door de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed¹² is gebleken dat het archiveren van e-mails blijvende aandacht van overheidsorganisaties vraagt. De archiefinspectie blijft dan ook wijzen op de eigen verantwoordelijkheid van de medewerkers binnen de organisatie voor een juiste en rechtmatige archivering van digitale documenten in het algemeen en van e-mail in het bijzonder. Door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is een selectielijst voor e-mailbewaring¹³ vervaardigd en vastgesteld. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid kiest ervoor om niet aan te sluiten op deze selectielijst en het verbeteren van de e-mailarchivering op een andere manier op te pakken, aangezien formele e-mailberichten, net als informatieobjecten in andere vorm, nog steeds in het zaakstelsel of een taakapplicatie dienen te worden gearchiveerd in de zaken waartoe ze behoren.

Aanbeveling

Maak de medewerkers binnen de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid meer bewust van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van een rechtmatige archivering van digitale documenten in het algemeen en van e-mail in het bijzonder. Archiveer de formele e-mailberichten in het zaakstelsel of in de daarvoor aangewezen, voor een rechtmatige archivering geschikte taakapplicatie.

3. GOEDE, GEORDENDE EN TOEGANKELIJKE STAAT VAN ANALOGE INFORMATIE

Digitale archivering en digitaal informatiebeheer zijn vandaag de dag de norm binnen overheidsorganisaties. Analooch informatiebeheer is daarmee echter nog niet verdwenen. Ook analoge archiefbestanden behoren in goede, geordende en toegankelijke staat te worden gebracht en gehouden, bijvoorbeeld om conform de Archiefwet te worden overgebracht naar een archiefbewaarplaats. Het bewerken van dat archief voor een wettelijke overbrenging is en blijft specialistisch werk waarbij kennis van de archiefwet- en regelgeving noodzakelijk is.

¹⁰ On-premise software: lokaal geïnstalleerde software die draait op de computers van de organisatie.

¹¹ SaaS (Software as a Service): cloudgebaseerde software waarbij de SaaS leverancier installatie, onderhoud en beheer voor zijn rekening neemt. De klant gebruikt de software via internet.

¹² 'E-mailarchivering monitor overheidsinformatie 2023-2024', publicatie van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (12 december 2024).

¹³ De 'Selectielijst e-mailbewaring gemeenten en intergemeentelijke organen 2024', op 19 juli 2023 vastgesteld door de algemene rijksarchivaris namens de staatsecretaris van OCW. De lijst is opgesteld volgens de zogenoemde Capstone-methodiek. Dit houdt in dat van sleutelfunctionarissen zoals leden van het dagelijks bestuur en ambtelijke topfuncties alle e-mailberichten blijvend bewaard worden. E-mailberichten van overige functionarissen worden na zeven jaar vernietigd.

3.1 BEWERKING VAN DE BOUWDOSSIERS VAN DE GEMEENTE DORDRECHT

In een ruimte in de kelder van het Stadskantoor van de gemeente Dordrecht staan circa 600 strekkende meter bouwdoSSIERS van de gemeente Dordrecht opgeslagen. Deze worden door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid beheerd. In eerdere toezichtverslagen drong de archiefinspectie erop aan om de bouwdoSSIERS in de (afgekeurde) ruimte met spoed te bewerken om de geordende en toegankelijke staat te verbeteren. In 2024 zijn inspanningen geleverd om de bewerking van de bouwdoSSIERS als project van de grond te krijgen. Inmiddels is de bewerking in samenwerking met de gemeente Dordrecht gestart onder leiding van een externe projectleider. Gezien de grote omvang van het archiefbestand en de voorgenomen sloop van het Stadskantoor is het van het grootste belang dat de bewerking met de hoogste prioriteit wordt uitgevoerd. Na de bewerking moeten de bouwdoSSIERS ouder dan 20 jaar wettelijk worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats en dient het overgebleven gedeelte in een goedgekeurde archiefruimte te worden geplaatst.

Aanbeveling

Draag bij aan de bewerking van de bouwdoSSIERS in de afgekeurde ruimte in de kelder van het Stadskantoor, die met de hoogste prioriteit uitgevoerd moet worden. Breng in samenwerking met de zorgdrager de bouwdoSSIERS ouder dan 20 jaar over naar de archiefbewaarplaats. Het overgebleven gedeelte van het archief dient te worden geplaatst in een archiefruimte die voldoet aan de in de Archiefregeling gestelde eisen.

3.2 BEWERKING VAN DE BIJ OASIS GEPLAATSTE ARCHIEFBESTANDEN

Bij de OASIS Group in Almere staan al jarenlang circa 900 strekkende meter archieven van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, waaronder bodemdossiers en dossiers inzake de Wet milieubeheer, opgeslagen. Voor de opslag en uitlening van deze archieven betaalt de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aan OASIS een significant bedrag. De opgeslagen archieven zijn ontoereikend geordend en daardoor onvoldoende toegankelijk. In de toezichtverslagen van de afgelopen jaren raadde de archiefinspectie aan om het archief in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen om een rechtmatige vernietiging c.q. wettelijke overbrenging naar de archiefbewaarplaats te kunnen bewerkstelligen. Dit is tot heden nog niet van de grond gekomen. Om te kunnen voldoen aan de elementaire verplichtingen vanuit de Archiefwet om archieven in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden, en zorg te dragen voor een tijdige vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbestanden en voor de overbrenging van de te bewaren archiefbestanden ouder dan 20 jaar, dienen de bij OASIS opgeslagen archieven met hoge prioriteit bewerkt te worden.

Aanbeveling

Breng de archiefbestanden die bij de OASIS Group geplaatst zijn in goede, geordende en toegankelijke staat om een rechtmatige vernietiging c.q. wettelijke overbrenging naar de archiefbewaarplaats te kunnen bewerkstelligen.

3.3 AFRONDING VAN HET ARCHIEFBEWERKINGSPROJECT 2022

In december 2022 is een project uitgevoerd waarbij circa 590 strekkende meter archief is bewerkt. Weliswaar is dit project inhoudelijk afgerond, enkele actiepunten moeten nog worden gerealiseerd. De dossierinventarissen van de naar de archiefbewaarplaats van de gemeente Dordrecht over te brengen archiefbestanden behoren nog ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de archiefinspectie. Ook moet de uiterlijke staat van de archiefbestanden nog door de archiefinspectie worden beoordeeld. Na een positief resultaat van deze inspectie van de goede, geordende en toegankelijke staat van betreffende archiefbestanden kan de daadwerkelijke overbrenging naar de aangewezen archiefbewaarplaats plaatsvinden.

Aanbeveling

Laat de archiefinspectie de goede, geordende en toegankelijke staat toetsen van de over te brengen archiefbestanden voortvloeiende uit het archiefbewerkingsproject om de daadwerkelijke overbrenging naar de daartoe aangewezen archiefbewaarplaats te kunnen realiseren.

4. Vernietiging en vervanging van informatie

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid mag volgens het eigen Besluit informatiebeheer¹⁴ alleen informatie vernietigen waarvoor de gemeentearchivaris van Dordrecht een machtiging tot vernietiging heeft verleend. Hiermee wordt voorkomen dat informatie verloren gaat die daarvoor (nog) niet in aanmerking komt. De archiefinspectie controleert namens de gemeentearchivaris de wettelijke bewaartermijnen van de data en informatie die op een vernietigingslijst voorkomen op grond van de vigerende selectielijst en beoordeelt of te vernietigen data en informatie alsnog voor blijvende bewaring in aanmerking komen vanuit het (cultuur)historisch belang.

4.1 Machtigingen tot vernietigingen verleend in 2024

In het afgelopen jaar werd door de archiefinspectie machtigingen tot vernietiging verleend voor data en informatie vermeld in de volgende vernietigingslijsten:

Vernietigingslijst van organisatie(onderdeel)	Machtiging verleend op
• Vernietigingslijst financiële bescheiden OZHZ 2024	05-01-2024
• Vernietigingslijst personeelsdossiers e.d. OZHZ 2024	05-01-2024

4.2 Vernietiging en informatie in taakapplicaties

De afgelopen jaren heeft de archiefinspectie herhaaldelijk aangegeven dat in taakapplicaties een wettelijk juiste vernietiging van data en informatie vaak niet geregeld of mogelijk is, terwijl rechtmatige vernietiging van digitale informatie ook voor deze applicaties geldt. Zo is in 2024 een aanvang gemaakt met het inrichten van de financiële taakapplicatie AFAS om een rechtmatige vernietiging van financiële informatie te kunnen waarborgen.

Zodra op termijn vernietigbare data en informatie in een taakapplicatie worden opgeslagen, dient die applicatie te zijn voorzien van een vernietigingsfunctionaliteit. Ook worden bij de aanschaf van taakapplicaties indien nodig eisen ten aanzien van onder andere rechtmatige vernietiging van data en informatie in de betreffende programma's van eisen opgenomen (zie ook paragraaf 2.4).

Aanbeveling

Zorg in geval van de afhandeling en archivering van op termijn vernietigbare zaken in taakapplicaties ervoor, dat deze geschikt zijn voor een rechtmatige archivering en daarbij beschikken over vernietigingsfunctionaliteit.

4.3 Actualisatie van het Handboek Vervanging

Mede op basis van het Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid wordt sinds november 2015 een leidend digitaal archief gevormd in JOIN. In het Handboek Vervanging wordt voorgeschreven dat bij majeure wijzigingen een revisie van het handboek

¹⁴ Artikel 3, 2^e lid, van het Besluit informatiebeheer Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, vastgesteld door het dagelijks bestuur op 15 september 2022.

moet plaatsvinden en, na het verkrijgen van het advies van de gemeentearchivaris van Dordrecht, een nieuw besluit tot vervanging (op basis van het herziene handboek) dient te worden genomen. Het inwisselen van JOIN voor het nieuwe zaaksysteem Djuma betreft zo'n majeure wijziging, dat een nieuw Handboek Vervanging opgesteld gaat worden, en een nieuw vervangingsbesluit door het dagelijks bestuur en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten genomen moet worden. Als onderdelen van het Handboek Vervanging kunnen het kwaliteitshandboek (inclusief de kwaliteitsafspraken), het DSP en het metadataschema dan ook worden geactualiseerd.

Aanbeveling

Stel bij de implementatie van het zaaksysteem Djuma een nieuw Handboek Vervanging Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid op, en pas het bijbehorende kwaliteitshandboek, DSP en metadataschema aan. Laat vervolgens een nieuw vervangingsbesluit nemen door het dagelijks bestuur en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

5. ARCHIEFBEWaarPLAATS EN E-DEPOT

De voor blijvende bewaring in aanmerking komende informatieobjecten moeten conform de Archiefwet na 20 jaar worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats. In de nieuwe concept-Archiefwet wordt deze overbrengingstermijn teruggebracht naar tien jaar. In het Archiefbesluit wordt bepaald dat zowel de archiefruimte als de archiefbewaarplaats zodanig gebouwd moeten zijn dat archieven zo min mogelijk gevaar lopen in het geval van brand, inbraak, wateroverlast en klimaatinvloeden. De Archiefregeling stelt eisen aan de bouw en inrichting van archiefruimten en -bewaarplaatsen, en stelt onder meer minimale en maximale waarden aan de temperatuur en de relatieve luchtvochtigheid.

De wettelijk aangewezen archiefbewaarplaats voor de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is de bewaarplaats van de gemeente Dordrecht, gevestigd in het Stadsdepot aan Jade 400 te Dordrecht (Dordtse Kil III). De ontwikkelingen in 2024 betreffende de archiefbewaarplaats en rond het inrichten van een e-depot voor de bij het Regionaal Archief Dordrecht aangesloten gemeenten en openbare lichamen worden geschetst in het bijgevoegde verslag van de gemeentearchivaris inzake het beheer van de archiefbewaarplaats en de daar naar overgebrachte archieven¹⁵.

5.1 OVERBRENGING EN TERBESCHIKKINGSTELLING

Volgens de Archiefwet dient overheidsinformatie ouder dan 20 jaar in goede, geordende en toegankelijke staat te worden overgebracht naar een wettelijk aangewezen archiefbewaarplaats. In 2024 zijn er geen archiefbestanden van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geweest om conform de Archiefwet naar de archiefbewaarplaats van de gemeente Dordrecht over te brengen. Wel is een project opgestart om het bestand bouwdoSSIers van de gemeente Dordrecht in het Stadskantoor te bewerken om het gedeelte ouder dan 20 jaar wettelijk te kunnen overbrengen (zie paragraaf 3.1).

De informatieobjecten die conform de Archiefwet 1995 zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats zijn toegankelijk en beschikbaar voor het publiek. De archiefinventarissen zijn beschikbaar via de website van het Regionaal Archief Dordrecht. De uit de archiefbewaarplaats opgevraagde informatie kan kosteloos fysiek in de studiezaal worden geraadpleegd voor zover er geen openbaarheidsbeperkingen zijn opgenomen. Zie voor meer details het bijgevoegde verslag van de gemeentearchivaris inzake het beheer van de archiefbewaarplaats en de daarnaar overgebrachte archieven.

¹⁵ Zie: 'Jaarverslag van het Regionaal Archief Dordrecht over het jaar 2024' door drs. T.J. de Bruijn (januari 2025), par. 2.

5.2 CALAMITEITENPLAN

Een calamiteitenplan initieert preventieve en repressieve maatregelen om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van brand, wateroverlast, schimmels, ongedierte en diefstal te minimaliseren. Het uit 2018 stammende calamiteitenplan van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid moet als gevolg van recente organisatiewijzigingen en personeelwisselingen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld worden.

Aanbeveling

Actualiseer het calamiteitenplan om te zorgen voor een goede bewaring van archieven en ter voorkoming en beperking van schade tijdens een noodsituatie waarbij archieven beschadigd of verloren dreigen te gaan.

6. FORMATIE TEN BEHOEVE VAN HET INFORMATIE- EN ARCHIEFBEHEER

De feitelijke uitvoering van het informatiebeheer ligt bij het team DIV van de unit Bedrijfs-ondersteuning. De medewerkers van het team DIV beschikken over adequaat werk- en denkniveau. Het opleidingsplan geeft de medewerkers ruimte om bij en/of na te scholen. De taken met betrekking tot het informatiebeleid- en advies zijn tot tevredenheid van de archiefinspectie weer teruggegaan naar de unit Bedrijfs-ondersteuning en belegd bij de senior DIV-adviseur. De bezetting is krap om alle soorten wettelijk verplichte werkzaamheden tijdig te kunnen realiseren, mede in aanmerking genomen dat naast het reguliere werk onder andere de doorontwikkeling van OpenWave en de implementatie van Djuma, van het team DIV de nodige inspanning vergen.

Het is van belang dat er voldoende medewerkers beschikbaar zijn om de nodige werkzaamheden op adequate wijze te kunnen uitvoeren. Dit geldt in grote mate voor de kwaliteitscontroles van registraties van de digitale informatieobjecten in het zaakstelsel, maar ook die in andere (taak)applicaties. Een aantal kwaliteitsafspraken is namelijk direct van invloed op bijvoorbeeld de scankwaliteit bij de vervanging van documenten en het vastleggen van metadata. Controles van de scankwaliteit (in het kader van vervanging) hebben ook in 2024 volledig plaatsgevonden, andere kwaliteitscontroles zijn vanaf april 2022 om verschillende redenen niet meer volgens de in 2017 opgestelde kwaliteitsafspraken uitgevoerd (zie ook paragraaf 1.2). Aangezien voor het vormen van een compleet en betrouwbaar duurzaam digitaal archief goede kwaliteitscontroles onmisbaar zijn, is het van cruciaal belang dat voor de kwaliteitszorg voldoende personele capaciteit beschikbaar is en blijft om de kwaliteitscontroles onverminderd te kunnen voortzetten, niet alleen wat betreft de archiefwaardige data en informatie in het zaakstelsel, maar ook die in andere (taak)applicaties.

Aanbeveling

Stel voldoende personele capaciteit voor de kwaliteitszorg beschikbaar om de kwaliteitscontroles weer adequaat te kunnen oppakken en voortzetten.

Aldus vastgesteld d.d. 14 oktober 2025,

De gemeentearchivaris van Dordrecht,

drs. T.J. de Bruijn